

DONDERDAG 20 NOVEMBER 2008

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING

Voorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 9.05 uur geopend)

*

* *

De Voorzitter. – Geachte collega's, het spijt me dat ik een paar minuten te laat ben gekomen. Onze vroegere collega Otto von Habsburg viert vandaag zijn 96ste verjaardag. Hij is van 1979 tot 1999 lid van het Europees Parlement geweest, en was een zeer actieve en voorbeeldige collega. Ik heb hem gebeld, en daarom ben ik nu twee minuten te laat. Ik heb hem, en natuurlijk ook zijn politieke vrienden uit Beieren, namens u allen van harte gefeliciteerd met zijn 96ste verjaardag – ik denk dat ik dat wel mocht doen.

2. Financiële steun aan de lidstaten (ingediende ontwerpresoluties): zie notulen

3. Presentatie van het jaarverslag van de Rekenkamer - 2007

De Voorzitter. – Aan de orde is de presentatie van het jaarverslag van de Rekenkamer - 2007.

Vítor Manuel da Silva Caldeira, *voorzitter van de Europese Rekenkamer.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben vereerd deel te kunnen nemen aan uw debat over het jaarverslag van de Rekenkamer over het boekjaar 2007, dat ik op 10 november heb ingediend bij de Commissie begrotingscontrole.

Over het algemeen is het auditadvies van de Rekenkamer zonder voorbehoud – positief, zo u wenst – maar het advies over de onderliggende verrichtingen is grotendeels vergelijkbaar met dat van vorig jaar.

Wat de jaarrekening betreft, is de Rekenkamer van mening dat deze, in alle materiële opzichten, een goed beeld geeft van de financiële positie van de Europese Gemeenschappen en de kasstromen aan het eind van het jaar. Als gevolg van verbeteringen die zijn doorgevoerd, zijn de voorbehouden van vorig jaar niet langer nodig.

Met betrekking tot de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen geeft de Rekenkamer een verklaring zonder beperking af over de ontvangsten, vastleggingen en betalingen voor “economische en financiële zaken” en de “administratieve en overige uitgaven”.

Wat de “administratieve en overige uitgaven” betreft, die in 2007 8 miljard euro bedragen, is de Rekenkamer de instellingen erkentelijk voor de besluiten en maatregelen die zij op basis van de aanbevelingen van de Rekenkamer hebben genomen om het financiële beheer verder te verbeteren, met inbegrip van de maatregelen van het Europees Parlement. De Rekenkamer zal de gevolgen hiervan in de komende jaren beoordelen.

Wat “landbouw en natuurlijke hulpbronnen”, “cohesie”, “onderzoek, energie en vervoer”, “externe steun, ontwikkeling en uitbreiding” en “onderwijs en burgerschap” betreft, stelt de Rekenkamer dat de uitgaven nog steeds materiële fouten vertonen, hoewel de mate waarin verschilt. Toezicht- en controlesystemen voor deze terreinen worden door de Rekenkamer op zijn best als slechts gedeeltelijk effectief beschouwd, hoewel hij op het gebied van “onderzoek” en, op Commissieniveau, “externe steun, ontwikkeling en uitbreiding” enkele verbeteringen ziet in de toezicht- en controlesystemen.

Voor “cohesie”, 42 miljard euro van de begrotingsuitgaven, schat de Rekenkamer, op basis van de controle van een representatieve steekproef van verrichtingen, dat ten minste 11 procent van de gedeclareerde kosten niet hadden moeten worden vergoed. De meest voorkomende redenen voor fouten waren onleesbare kosten, te hoge declaraties en ernstige tekortkomingen ten aanzien van de naleving van de aanbestedingsregels.

Wat “landbouw en natuurlijke hulpbronnen” betreft, waarvoor in 2007 51 miljard euro is uitgegeven, is de Rekenkamer van mening dat “plattelandontwikkeling” nog steeds voor een buitenproportioneel groot

aandeel bijdraagt aan het algemene foutenpercentage, terwijl hij schat dat het foutenpercentage voor uitgaven uit het ELGF net iets onder de materialiteitsdrempel ligt.

Waarom is dit nog steeds zo? En waarom zijn de onderliggende verrichtingen grotendeels vergelijkbaar met die van vorig jaar? Materiële foutenpercentages houden stand omdat aan veel uitgaventerreinen van de Europese Unie inherente risico's kleven, evenals zwaktes op het gebied van toezicht en controle.

Een groot deel van de begroting, inclusief de terreinen waarop sprake is van gedeeld beheer, wordt verdeeld over miljoenen begunstigen in de hele Europese Unie, vaak volgens complexe regels en voorschriften, op basis van eigen declaraties van degenen die het geld ontvangen. Deze inherent risicovolle omstandigheden leiden tot fouten bij de ontvangers en bij degenen die het geld uitkeren.

Om deze risico's te beheersen, zijn er verschillende soorten toezicht en controle. In de eerste plaats op het niveau van de begunstigen; in de tweede plaats om ervoor te zorgen dat de systemen om declaraties te controleren op efficiënte wijze worden ontworpen en toegepast; in de laatste plaats het toezicht van de Commissie, om ervoor te zorgen dat alle systemen goed werken.

Aangezien de meeste fouten zich voordoen bij de uiteindelijke begunstigen, kunnen ze vaak betrouwbaar worden opgespoord door gedetailleerde controles die ter plekke worden uitgevoerd. Dergelijke controles zijn echter kostbaar, daarom wordt meestal slechts een klein deel van de afzonderlijke declaraties onderzocht.

Uit de audit van de Rekenkamer over het boekjaar 2007 is opnieuw gebleken dat de lidstaten niet altijd effectief zijn in het opsporen van tekortkomingen in de systemen om individuele declaraties te controleren. De Rekenkamer heeft ook enkele zwaktes aangetroffen in de conformiteitsgoedkeuring van de Commissie met betrekking tot landbouw.

Voor veel begrotingsonderdelen bestaan mechanismen om onjuiste betalingen aan begunstigen terug te krijgen of, indien de lidstaten uitgavenregelingen onjuist hebben toegepast, bepaalde uitgaven "niet toe te staan", dat wil zeggen te weigeren de betreffende uitgave uit de begroting te financieren.

Er is echter nog geen betrouwbare informatie over de gevolgen van corrigerende maatregelen. De Rekenkamer is daarom van mening dat corrigerende maatregelen nog niet als effectief middel kunnen worden beschouwd om het aantal fouten terug te dringen.

Dit gezegd hebbende moeten we erkennen dat de Commissie sinds 2000 aanzienlijke inspanningen heeft geleverd om de problemen met het toezicht en de controle op te lossen, met name door middel van de ontwikkeling en de tenuitvoerlegging van een intern hervormingsprogramma en, in 2006, door de lancering van een actieplan om de toezicht- en controlesystemen in de hele Unie te verbeteren.

De jaarlijkse activiteitenverslagen en declaraties, een belangrijk onderdeel van het hervormingsprogramma, met inbegrip van de verslagen en declaraties op het gebied van cohesie en landbouw, tonen nu een beeld dat meer overeenstemt met de eigen beoordelingen van de Rekenkamer. Sommige voorbehouden lijken de problemen echter nog steeds te onderschatten.

Wat het actieplan voor 2006 betreft, is de Rekenkamer, ondanks de door de Commissie opgemerkte vooruitgang, van mening dat het nog steeds te vroeg is om de gevolgen voor de wettigheid en de regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen te meten. Zo was 2007 het eerste jaar waarin van de lidstaten werd verlangd dat zij een jaarlijks overzicht opstellen van de beschikbare controles en verklaringen. Op termijn kunnen deze, zoals aangegeven in advies van de Rekenkamer 6/2007, bijdragen aan een beter beheer en controle van de fondsen van de Europese Unie. Maar op dit moment bieden zij nog geen betrouwbare beoordeling van de werking en de effectiviteit van de systemen.

Dit is de huidige situatie. Vooruitkijkend moeten we ons echter afvragen wat er nog meer moet worden gedaan en welke maatregelen moeten worden overwogen voor de toekomst. De Rekenkamer stelt voor om bij elk van dergelijke maatregelen rekening te houden met de volgende overwegingen.

In de eerste plaats moeten de baten van inspanningen om kosten te drukken worden afgewogen tegen de kosten.

In de tweede plaats moeten alle deelnemers aan het begrotingsproces erkennen dat een zekere mate van risico onvermijdelijk is.

In de derde plaats moet op politiek niveau (dat wil zeggen door de begrotings-/kwijtingverlenende autoriteiten), uit naam van de burgers van de Unie, worden vastgesteld wat de passende risiconiveaus zijn voor de verschillende uitgaventerreinen.

In de vierde plaats moeten regelingen die niet bevredigend kunnen worden uitgevoerd tegen aanvaardbare kosten en met een toelaatbaar risico, opnieuw worden gezien.

Ten slotte moet aandacht worden besteed aan vereenvoudiging, met name op gebieden als plattelandontwikkeling en onderzoek, aangezien goed opgestelde regels en verordeningen die maar voor één uitleg vatbaar en eenvoudig toe te passen zijn, het risico van fouten verminderen en gestroomlijnde, kostenefficiënte beheers- en controlesystemen mogelijk maken

De Rekenkamer moedigt de Commissie dan ook aan om haar analyse van de kosten van controles en de mate van risico's die inherent zijn aan de verschillende uitgavegebieden, af te ronden. De Rekenkamer beveelt de Commissie ook aan om haar inspanningen ter verbetering van haar toezicht en verslaglegging voort te zetten, onder meer door samen te werken met de lidstaten, zodat zij op efficiënte wijze gebruik kan maken van de jaarlijkse overzichten in de jaarlijkse activiteitenverslagen en door een follow-up van de maatregelen om terugvorderingssystemen te verbeteren mogelijk te maken.

Naast vereenvoudiging en gebruikmaking van het concept "aanvaardbaar foutenrisico", raadt de Rekenkamer, in zijn antwoord op de mededeling van de Commissie getiteld "De Europese begroting hervormen - Europa veranderen", aan bij het opstellen van regelingen voor EU-uitgaven de beginselen van duidelijke doelstellingen, vereenvoudiging, realisme, doorzichtigheid en toerekenbaarheid toe te passen. De Rekenkamer spoort tevens de politieke autoriteiten aan om te onderzoeken in hoeverre uitgavenprogramma's kunnen worden herzien op het punt van outputs en een kritische afweging te maken tussen de nationale, regionale en lokale bevoegdheidsniveaus voor het beheer van deze programma's.

Ten slotte onderstreept de Rekenkamer, in de erkenning dat vooruitgang is geboekt, dat verdere verbeteringen in het financieel beheer van de Europese Unie zullen afhangen van het succes van bestaande en toekomstige maatregelen om risico's op een aanvaardbaar niveau te brengen en kostenefficiënte systemen te ontwikkelen om deze te beheersen.

In tijden van financiële turbulentie en economische instabiliteit is de rol van de Rekenkamer nog belangrijker en relevanter. Als de externe auditor van de Europese Unie zijn wij verplicht op te treden als onafhankelijke hoeder van de financiële belangen van de burgers van de Unie. Met de presentatie van dit verslag willen wij bijdragen aan transparantie en verantwoordelijkheid bevorderen, twee zaken die als essentieel worden beschouwd voor het waarborgen van het vertrouwen van de burgers van de Europese Unie in de instellingen die de Unie laten functioneren en de richting aangeven voor de toekomst.

De Voorzitter. – Voorzitter Silva Caldeira, ik wil u bedanken voor uw verslag en voor de altijd zeer constructieve samenwerking tussen u, het Hof en het Europees Parlement.

Siim Kallas, vicevoorzitter van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie is blij met het jaarverslag van de Rekenkamer. Ik wil graag benadrukken dat wij zeer constructief met de Rekenkamer hebben samengewerkt. Het verslag bevat zeer goed nieuws: de Rekenkamer heeft zijn volledige goedkeuring gegeven aan de jaarrekening of, zoals de auditors dat noemen, "een advies zonder voorbehouden". Dit is een opmerkelijke prestatie, aangezien dit pas het derde jaar is waarin we het nieuwe boekhoudsysteem gebruiken.

Maar er is nog meer goed nieuws: de Rekenkamer erkent dat wij onze toezichtsystemen aan het verbeteren zijn. In 2007 is er voor het eerst geen enkel hoofdstuk met een rode kaart van de externe auditor voor de controlesystemen. Op dit vlak worden nog steeds veel maatregelen genomen. Ik wil graag de jaarlijkse overzichten van bestaande audits van de structuurfondsen, die afgelopen voorjaar voor het eerst door de lidstaten zijn ingediend, apart noemen.

De Rekenkamer erkent deze inspanningen, ook al vertalen de resultaten zich nog niet in een aanzienlijk lagere foutenpercentages. De Commissie wordt hierdoor aangemoedigd.

Het is een feit dat de individuele verrichtingen nog steeds een gemengd beeld geven. Wat het Europees Landbouwgarantiefonds betreft, het grootste deel van de landbouwwitgaven, erkent de Rekenkamer dat het foutenpercentage dit jaar opnieuw onder het materialiteitsniveau ligt. Dit geldt echter niet voor de rest van het hoofdstuk over natuurlijke hulpbronnen, met veel fouten op het gebied van de uitgaven voor plattelandontwikkeling. Ook bij de cohesiefondsen merkt de Rekenkamer nog steeds veel te veel fouten op.

De Commissie geeft de hoogste prioriteit aan het terugdringen van deze foutenpercentages en is niet bang om zich, indien nodig, hard op te stellen. In 2008 hebben we het ELGF en het ESF (het Cohesiefonds) al financiële correcties opgelegd ter waarde van 843 miljoen euro en daar komt nog zo'n 1,5 miljard euro bij.

Ik wil u er wel aan herinneren dat, wat fouten in de onderliggende betalingen betreft, de standaard heel hoog ligt. Minimaal 98% moet foutenvrij zijn. Toch komen wij dichterbij: de auditors geven nu aan dat voor alle begrotingsgebieden (op één na) 95 procent of meer van de betalingen geen ernstige financiële fouten bevatten.

Op het gebied van externe steun en interne beleidsterreinen, zoals vervoer en energie, evenals onderwijs en burgerschap, ziet de Rekenkamer wel verbeteringen. Administratie en economische en financiële zaken brengen het er nog beter van af. Deze terreinen worden rechtstreeks beheerd door de Commissie, wat wellicht ten dele verklaart waarom de genomen maatregelen sneller effect hebben. Samenvattend toont het jaarverslag van de Rekenkamer over 2007 volgens de Commissie aan dat er sprake is van een solide en geleidelijk proces.

We hebben veel bereikt in de afgelopen vijf jaar. Als we kijken naar de vooruitgang die is geboekt, kan ik met zekerheid stellen dat de Commissie absoluut geen spijt heeft van het feit dat zij zichzelf ten doel heeft gesteld een positieve betrouwbaarheidsverklaring te krijgen voor de onderliggende verrichtingen. Wij hopen dat het Europees Parlement de positieve ontwikkelingen zal erkennen en maatregelen gericht op vereenvoudiging, een beter beheer en meer verantwoordelijkheid van de lidstaten zal blijven steunen.

Jean-Pierre Audy, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de vicevoorzitter van de Europese Commissie, mijnheer de voorzitter van de Europese Rekenkamer, geachte collega's, allereerst zou ik de voorzitter van de Rekenkamer willen bedanken voor het enorme werk dat hij heeft verzet, samen met de leden van de Rekenkamer. Ik denk dat dit een belangrijk en verhelderend document is.

We weten allemaal dat dit de eerste kwijting onder de financiële vooruitzichten voor de periode 2007-2013 is. Het is ook de eerste kwijting met het nieuwe controlesysteem voor beheer, verklaringen en audits dat de Commissie heeft ingevoerd. Tot slot is het ook de laatste kwijting tijdens deze zittingsperiode, aangezien we nu beginnen met een proces dat zes maanden gaat duren, en we in april stemmen, nog voor de Europese verkiezingen. De Commissie heeft ons een positieve betrouwbaarheidsverklaring beloofd, maar die hebben we al veertien jaar niet gehad, en dat zet het Europees Parlement toch wel aan het denken.

Ik wil beginnen met de rekeningen. Men zegt mij dat dit een verklaring zonder voorbehoud is. Waarom is Galileo niet geconsolideerd? Ik wil ook niet verhehlen dat ik nooit zal wennen aan rekeningen met min 58 miljard aan eigen middelen. Daarover heb ik mijn twijfels.

We hebben echter ook goed nieuws. Het is prachtig dat we voor de administratieve uitgaven een positieve verklaring hebben, met lage foutpercentages, en dat er uit de contacten is gebleken dat er geen fraude heeft plaatsgevonden. De lidstaten hebben echter een slecht functionerend gedeeld beheer voor de landbouw, de cohesie, en de structuurfondsen, waar te veel fouten zijn gemaakt. In sommige lidstaten was het meer dan 60 procent. De Raad is hier niet aanwezig, maar het zou interessant zijn om te horen wat de lidstaten en de Raad van deze situatie vinden, aangezien ze geen nationale verklaringen tekenen, en de burgers zullen hoge eisen stellen in deze tijden van crisis in de overheidsfinanciën.

Net als u, mijnheer de Voorzitter, vind ik dat we eens moeten nadenken over deze kwijtingsprocedure, samen met de parlementaire commissies, met de Europese Commissie, met de Raad, met de nationale parlementen en met de nationale rekenkamers, die in dit debat vrijwel volledig ontbreken.

Staat u mij toe, mijnheer de Voorzitter, een halve minuut van mijn spreektijd als rapporteur te wijden aan het feit dat het me verbaast, net als mijn collega's, dat de Raad niet gekomen is. Ik heb echter wel begrepen, mijnheer de voorzitter van de Europese Rekenkamer, dat u uw verslag over een paar dagen zult voorstellen in de Raad Ecofin, en dat de Raad zich voor een gedachtewisseling tussen de lidstaten daarom niet kan uitspreken.

Er is vanwege het gedeelde beheer met de vinger gewezen naar bepaalde lidstaten, en in dat verband zou ik graag een snelle reactie van de Raad willen horen. Daarom, mijnheer de Voorzitter van het Parlement, zal ik voor het vragenuur aan de Raad een schriftelijke vraag stellen, zodat de Raad heel snel kan reageren, zodra er een gedachtewisseling heeft plaatsgevonden over dit uitstekende verslag van de Europese Rekenkamer.

Herbert Bösch, *namens de PSE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik zou de Rekenkamer nadrukkelijk willen feliciteren met het verslag over haar werk in 2007, dat ze nu aan het Parlement voorlegt. De traditie wil dat de jaarverslagen steeds beter worden, en dit verslag is volgens mij het beste dat de Rekenkamer ooit heeft voorgelegd. Het is nog veelzeggender, nog kleurrijker, en nog helderder – als ik dat zo mag zeggen.

Geachte leden van de Rekenkamer, het is u ook gelukt om te weerstaan aan de verleiding van het populisme, en ik heb dat met genoegen vastgesteld.

Aan de hand van meerdere speciale verslagen, en vooral aan de hand van dit verslag, moeten wij nu vaststellen of de manier waarop de Commissie in 2007 met Europees belastinggeld is omgegaan wel of niet tevredenstellend was. Met name van de commissaris voor het Cohesiefonds hebben we al zeer bemoedigend nieuws gehoord, en ook de commissaris voor Onderzoek heeft aangeduid dat de kritiek van het Parlement en van de Rekenkamer in het vorige verslag op vruchtbare bodem gevallen is.

De lidstaten onttrekken zich echter nog steeds aan hun plicht om mee te werken bij de controle op de Europese begroting, hoewel vier lidstaten – Denemarken, Nederland, het VK en Zweden – het goede voorbeeld geven, en actief meewerken. We nemen met tevredenheid nota van het feit dat meerdere nationale rekenkamers, onder andere de Duitse, op het nationale niveau belangstelling beginnen te krijgen voor het Europese geld dat in hun land wordt uitgegeven, en we hopen dat hierover een politiek debat op gang komt.

Sinds de publicatie van de verslagen van de heren Wynn en Mulder proberen we met de eis dat er nationale verklaringen van betrouwbaarheid moeten komen in het Verdrag een brug te bouwen tussen artikel 274 en artikel 5. Bij die gelegenheid zou ik graag willen, mijnheer de commissaris, dat de Commissie zich bij de standaardisering van dergelijke verslagen wat hulpvaardiger en actiever zou opstellen. Vroeger of later zal dat dankzij uw positieve houding ook wel gebeuren.

Wanneer we bij de kwijtingsprocedure een oordeel vellen over de kwaliteit van het werk van de Commissie vertellen we de belastingbetaler of de zaken min of meer op orde zijn. Wanneer we verwachten dat de andere instellingen professioneel zijn, moeten we zelf ook professioneler worden. Ik vind het onaanvaardbaar en niet serieus wanneer we in dit Parlement nu nog steeds bespreken of onze commissie wel of niet een zogenaamd neutrale commissie moet blijven. Het is onaanvaardbaar dat een controlecommissie gewoon als een derde commissie wordt meegenomen, dat is niet professioneel. De tijd is voorbij dat we een half jaar een beetje aan de begroting konden werken, en dan de rest van het jaar in de andere commissie aan begrotingscontrole konden doen.

Sommige agentschappen hebben we nog nooit bezocht. Hoe kunnen we de belastingbetaler dan onder ogen komen en zeggen: wij kunnen u verzekeren dat dit goed gefunctioneerd heeft? Wij eisen professioneel werk van de andere instellingen, maar ook wij als Parlement moeten een inspanning leveren, anders kunnen we de belastingbetaler niet onder ogen komen.

Jan Mulder, namens de ALDE-Fractie. – Voorzitter, ik zou de Rekenkamer willen bedanken voor het verslag en ook ik kan constateren dat het ieder jaar beter wordt, beter leesbaar, overzichtelijker, enz. Inderdaad, er is ieder jaar sprake van vooruitgang. Alleen is die vooruitgang zeer klein. We kunnen nu de eurosceptici een beetje de wind uit de zeilen halen door te zeggen dat de rekeningen voor de eerste keer goedgekeurd zijn. Als we echter zien welke verbeteringen er in de rekeningen zijn, dan zijn die klein. We passeren net die essentiële marge om te zeggen dat het nu voor elkaar is. Als we de woorden van 2006 en 2007 lezen, dan is er eigenlijk niet zoveel verschil. Ik geef echter toe dat er een verbetering is.

De Commissie onderstreept dat in de loop van de jaren de uitvoering van de begroting aanzienlijk is verbeterd. Ze zegt dat in 2002 en 2003 nog maar 4 procent van de uitgaven werd goedgekeurd, en dit percentage ligt nu al boven de 45 procent. Men zou inderdaad kunnen zeggen dat dit een aanzienlijke verbetering is. Ik vrees dat dit vooral komt omdat het landbouwbeleid ingrijpend veranderd is. Als het landbouwbeleid nog op de oude voet was voortgegaan, dan vraag ik mij af of we op een goedkeuringsmarge van in de 40 procent waren uitgekomen. In denk van niet. Dat is een zaak van grote zorg, want de essentiële technieken van de Commissie beantwoorden nog niet aan de internationale normen en zij behoeven nog grote verbeteringen. De vooruitgang in de laatste vier jaar is wat mij betreft te langzaam geweest.

Het is jammer dat we nog niet kunnen meten welke de resultaten van het actieplan zijn geweest. In het begin van de periode maakte de Commissie daar veel werk van. Het was een uitstekende methode. We hebben het ook allemaal toegegeven, maar helaas nog weinig resultaten daarvan gezien.

Met de heer Bösch ben ik van mening dat het teleurstellend is wat de Commissie met de nationale verklaringen gedaan heeft. Dit was des te verbazingwekkender, omdat de Commissie vorig jaar klip en klaar zei dat ze de overeenkomst niet ging uitvoeren. Gelukkig is de Commissie op haar schreden teruggekeerd. We kunnen echter niet vergeten dat het om een overeenkomst gaat, die is ondertekend door de Raad, de Commissie en het Parlement. Het kan immers niet zo zijn dat een van de partijen zegt dat ze de overeenkomst niet gaat uitvoeren. Ik ben benieuwd welke richtlijnen de Commissie heeft gegeven om de overeenkomst uit te voeren.

Welke zijn de resultaten tot nu toe van de besprekingen met de lidstaten om artikel 44 uit te voeren? Al die dingen zullen wij in de komende maanden nauwkeurig moeten onderzoeken. Dan zullen we inderdaad ook moeten besluiten of we in april aan de Commissie kwijting gaan verlenen, of dat we de kwijting met een half jaar gaan uitstellen.

Bart Staes, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – Voorzitter, ook ik wil de heren en dames van de Rekenkamer bedanken, vooral ook hun medewerkers. Ze hebben weer een puik werkstuk afgeleverd. Commissaris, u wil ik eraan herinneren dat u inderdaad aan het begin van uw mandaat als antifraudecommissaris heeft beloofd en toegezegd aan het einde van uw mandaat ervoor te zorgen dat er een verklaring komt dat de betrouwbaarheid van de rekeningen en de regelmatigheid en wettigheid van alle rekeningen in orde zijn.

Zijn we zo ver? Duidelijk niet. Voor de veertiende maal op rij is die verklaring er niet. Zijn we op de goede weg? Zonder enige twijfel. Dat zegt de Rekenkamer en dat verdedigt u ook met hand en tand. Moeten we ongerust zijn? Ik denk van wel. U hebt echter nog welgeteld één jaar de tijd om uw belofte, uw toezegging waar te maken en er ligt – dat hebben de collega's ook gezegd – werk op de plank.

Wat stelt de Rekenkamer vast? Er zijn gebreken in de boekhoudsystemen, deels te wijten aan het complexe wettelijke en financiële kader. Nog steeds zegt de Rekenkamer dat er een risico is voor de kwaliteit en de financiële informatie. Wat zegt de Rekenkamer over de regelmatigheid en de wettelijkheid van de uitbetalingen? Okay wat betreft de administratieve uitgaven? Grote problemen in grote delen van de begroting. Landbouw, het Cohesiefonds, de structuurfondsen, het Regionaal Fonds, sociaal beleid, plattelandsontwikkeling, onderzoek en ontwikkeling, energie, vervoer, externe steun, ontwikkeling en uitbreiding, onderwijs en burgerschap. Er is een representatief staal gemaakt van alles wat de cohesie betreft, namelijk het Cohesiefonds zelf en de structuurfondsen. We stellen vast dat de Rekenkamer in haar verslag zegt dat in 11 procent van de gevallen nooit uitbetalingen hadden mogen plaatsvinden. Ik vind dit een zeer sterke vaststelling en we zullen daar in de kwijting heel veel aandacht aan moeten besteden.

2007 was het eerste jaar – daar hebben verschillende collega's op geattendeerd – waarin de lidstaten werden geacht een jaarlijks overzicht op te stellen van de beschikbare controles en verklaringen. De Rekenkamer zegt dat dit niet werkt. De overzichten zijn onderling niet vergelijkbaar en daarin staat ook niet alle informatie die we nodig hebben. Nochtans, de heer Mulder heeft het terecht gezegd, was er een toezegging, een politiek akkoord. We hebben daar hier in het Parlement hard voor geijverd. En wat zien we? Een hele reeks lidstaten wil daar eigenlijk niet aan meewerken. Het zijn bij uitstek de eurosceptische landen die hun best doen: het Verenigd Koninkrijk, Denemarken, Nederland ook in grote mate. Dit kan toch niet? We moeten inderdaad de Raad voor zijn verantwoordelijkheid stellen.

Ten slotte wil ik namens de Groenen ook nog de nadruk leggen op de politieke eis ten aanzien van de lidstaten, namelijk dat ze inderdaad de politieke verantwoordelijkheid moeten nemen voor de uitgaven die zij mede beheren. Dat is een verdomde plicht! Daarnaast willen we ook dat er meer transparantie komt over de eindbestemming, over de eindbegunstigden. Er is een mooie website, maar ik zie dat een aantal lidstaten, waaronder mijn eigen land België, daar informatie op zetten die totaal onvoldoende en totaal niet transparant is. Dus ook daar valt nog een weg te gaan en daarvoor zullen wij tijdens de kwijting moeten vechten.

Esko Seppänen, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, voorzitter van de Rekenkamer. De vicevoorzitter van de Commissie, Siim Kallas, heeft in het algemeen goed werk verricht om de begrotingscontrole te verbeteren en vooral de transparantie van de administratie te vergroten. De openbaarheid van landbouwsubsidies is daarvan een goed voorbeeld.

De Rekenkamer is het daar gedeeltelijk mee eens. Er zijn natuurlijk ook zaken waar wat op aan te merken valt, vooral het gebruik van de steun voor landbouw en regionale ontwikkeling. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt hoofdzakelijk bij de lidstaten. In het verslag van de Rekenkamer valt een soort scheiding te bespeuren: de iets correctere noordelijke nettobetalers versus de zuidelijke netto-ontvangers, die iets gevoeliger zijn voor misbruik. Deze scheiding wordt natuurlijk ook beïnvloed door de omvang van de bedragen. In het zuiden is namelijk meer te verdelen en te controleren dan in het noorden. Om onduidelijkheden en verkeerde generalisaties te voorkomen, is het belangrijk dat de Rekenkamer in haar verslagen exact aangeeft waar mogelijk misbruik heeft plaatsgevonden.

Ik wil de aandacht vestigen op iets wat buiten de bevoegdheid van de Europese Rekenkamer valt en wat ook uit nationaal oogpunt een grijs gebied is. Het gaat om het in 2004 opgerichte fonds Athena, dat valt onder de bevoegdheid van de lidstaten, maar niet van de Europese Unie. De lidstaten geven geld aan het fonds uit hun eigen defensiebegrotingen. Dit geld is bedoeld voor gezamenlijke militaire operaties die buiten de bevoegdheid van de Europese Unie vallen. Enerzijds worden deze operaties uitgevoerd volgens het

NAVO-beginsel "*costs lie where they fall*", ofwel ieder betaalt zijn eigen kosten. Anderzijds is er dan Athena, waarvan de financiering geheim is. Dergelijke militaire operaties van de EU-landen moeten onder democratisch toezicht worden gesteld.

Wanneer het verslag van de Rekenkamer wordt behandeld, zal onze fractie speciale aandacht schenken aan de wettigheid van de begroting van de Raad, die voor het Parlement tot nu toe grijs gebied is geweest.

Godfrey Bloom, namens de IND/DEM-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het lijkt wel of commissaris Kallas een compleet ander document heeft gelezen. Ik kan hem verzekeren dat als dit een Britse onderneming was, het nooit voldoende zou zijn. Als een Britse onderneming 14 jaar lang dergelijke jaarrekeningen had ingediend, die absoluut onaanvaardbaar zijn, en dit jaar opnieuw – en ik vind helemaal niet dat de Rekenkamer een positief advies heeft afgegeven, en ik heb het document gelezen – dan zou ik zeggen dat als de Commissie het bestuur was van een Britse onderneming, zij nu in de gevangenis zou zitten!

We bevinden ons in een situatie waarin dit Parlement, als het werkelijk een parlement is, het grootste deel van het jaar debatteert over kromme bananen, bobbelige pastinaken, standaardisering van flessenmaten enzovoort (afgelopen woensdag hebben we zelfs gestemd over de standaardisering van tractorstoelen). Met andere woorden: het grootste deel van het jaar voert deze absurde organisatie niets waardevols uit. Wij hebben slechts één serieuze verantwoordelijkheid en dat is de Commissie verantwoordelijkheid laten afleggen over de begroting. Dat is het belangrijkste dat we kunnen doen en voor de vijftiende keer op rij stemmen wij er gewoon maar mee in.

Dat is een schande, en ik wijs de Britse parlementariërs erop dat ik goed in de gaten houd hoe zij stemmen. Ik zal ervoor zorgen dat iedereen in het Verenigd Koninkrijk weet wat zij hier doen, in tegenstelling tot wat ze zelf zeggen als ze weer naar huis gaan.

Ashley Mote (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, we weten allemaal dat de jaarrekeningen van de Europese Commissie nooit kunnen worden goedgekeurd totdat – en tenzij – twee grote onderliggende problemen eindelijk worden opgelost. Geen van deze problemen is nieuw. In de eerste plaats is er geen zekerheid over de beginsaldi voor het boekhoudsysteem, dat in 2005 werd veranderd, aangezien er een jaar later enorme aanpassingen werden gedaan, waarmee duidelijk werd dat afstemming van de rekeningen niet mogelijk was, of is.

In de tweede plaats is er het al eerder genoemde probleem van het gedeelde beheer, met andere woorden de verdeling van publieke middelen aan begunstigen die vervolgens verantwoordelijk zijn voor het gebruik en de verantwoording ervan. Zelfs de interne auditors van de lidstaten geven toe dat dit een onmogelijk systeem is om te gebruiken.

Jarenland hoorden wij – net als vandaag van de Rekenkamer en de commissaris – niets anders dan goedbedoelde praatjes over verbeteringen op korte termijn, het beheersen van risico's, foutenpercentages, etc. Allemaal futiliteiten! Het feit is dat er niets wezenlijk verandert en het publiek terecht zijn geduld begint te verliezen. Door rond te lummelen op het dek van deze Titanic zijn we niet bepaald bezig de gaten onderin het schip te dichten.

Als we de Griekse cijfers moeten geloven, hebben we nog steeds olijfgaarden in de Egeïsche Zee. Het misbruik van fondsen in Bulgarije schijnt compleet uit de hand te lopen. De Europese Unie heeft het door Turkije bezette noordelijke deel van Cyprus 259 miljoen euro aan overheidsgeld betaald, maar het EU-kantoor in Nicosia geeft openlijk toe hier geen toezicht of controle over te kunnen uitoefenen, simpelweg omdat wij het Turkse regime niet erkennen. Een deel van dat geld is gebruikt voor nieuwe wegdekken in het snelgroeiende vakantiepark Kyrenia, waar de casino's dag en nacht goed boeren. De lokale bestuurders kiezen ervoor onvoldoende belastingen te heffen en zijn van mening dat als de EU stom genoeg is om hun te betalen, zij daar natuurlijk niet tegen protesteren. Maar met dat geld hadden we hele goede dingen kunnen doen.

Niet alleen zijn de jaarrekeningen onaanvaardbaar, maar ook sommige van de ideeën over hoe overheidsgeld moet worden besteed.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Ik zou om te beginnen de Rekenkamer willen bedanken voor een goed en ongewoon gemakkelijk te begrijpen verslag, dat zeker een goede basis zal vormen voor ons verdere werk in de Commissie begrotingscontrole.

Ik was van plan mij hoofdzakelijk te beperken tot de onafhankelijke agentschappen omdat ik daar rapporteur voor ben. Een aantal instellingen groeit natuurlijk wat betreft hun omvang, bevoegdheden en de sommen

die ze ter beschikking hebben. Daarom zou ik willen stellen dat de controle van de instellingen ook steeds belangrijker wordt.

Gedurende de hele periode dat ik lid was van dit Europees Parlement, hebben we elk jaar gewezen op de problemen van de onafhankelijke agentschappen met betrekking tot planning, begrotingsuitvoering, aanbestedingen, rapportage, enzovoort, en helaas ziet het ernaar uit dat we ook dit jaar hetzelfde zullen moeten doen. Hetzelfde geldt voor het probleem dat de agentschappen steeds meer geld vragen, hoewel ze in de vorige jaren problemen hadden om het te besteden. Ik denk dat dit een aantal belangrijke vragen oproept omdat het terugkerende problemen lijken te zijn. Bij mij althans roept dat vragen op over verantwoordelijkheid en leiding. Daarom vind ik het bijzonder ongelukkig dat de Raad niet aanwezig is om deel te nemen aan het debat, want ik denk dat we een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid hebben om ervoor te zorgen dat de decentrale agentschappen worden geleid en gecontroleerd.

Naast deze algemene aanmerkingen, die grotendeels voor niet alle maar voor een erg groot aantal decentrale agentschappen gelden, hebben we, denk ik, reden om dit jaar vier agentschappen van naderbij te bekijken. Het eerste is de Europese Politieacademie, CEPOL, die ook dit jaar aanmerkingen krijgt in verband met haar aanbestedingen, een terugkerend probleem dat niet is opgelost. Nog opmerkelijker is bovendien dat de Rekenkamer erop wijst dat geld is gebruikt om privé-uitgaven te betalen. Een ander agentschap is Galileo, waarover de Rekenkamer tot dusver geen uitspraak heeft kunnen doen of ze al dan niet een positieve betrouwbaarheidsverklaring zal geven, omdat er zo'n grote onduidelijkheid heerst in verband met de relatie tussen Galileo en het Europees Ruimtevaartagentschap en andere betrokken actoren. Waar begint en waar eindigt Galileo? En last but not least hebben we Frontex en het Europees Spoorwegagentschap, beide duidelijke voorbeelden van agentschappen die hun kosten overschatten en te veel geld vragen, maar niettemin elk jaar om meer geld verzoeken. Dat zijn dingen die ik in de loop van het kwijtingsproces van naderbij wil bekijken. Ik hoop dat we de goede samenwerking met de Rekenkamer en de Commissie zullen kunnen voortzetten en ik betreur dat de Raad niet aanwezig is om bij te dragen tot deze discussie.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de heer Caldeira had het over risico als een belangrijke factor voor het optreden van fouten bij de opstelling van dit verslag. Mag ik een moment ingaan op enkele zaken met betrekking tot het Europees Ontwikkelingsfonds? Het fonds verstrekt hulp aan landen in Afrika, het Caribisch Gebied en het gebied van de Stille Oceaan. Hun risico is anders dan dat van de lidstaten en het is ook groter dan in de lidstaten. Het is belangrijk dat de Rekenkamer heeft geconcludeerd dat de transacties waarop de inkomsten en vastleggingen voor het begrotingsjaar zijn gebaseerd, wettig en correct zijn. Deze algemene conclusie geeft ons redenen om het verslag als geheel onze goedkeuring te geven.

Aan de andere kant is het aantal fouten in de transacties waarop de betalingen zijn gebaseerd, hoog. De Rekenkamer heeft vraagtekens gezet bij de dynamische interpretatie door de Commissie van de subsidiabiliteitscriteria, en het standpunt van de Rekenkamer dat de interpretatie gebreken vertoont, moet worden geaccepteerd. Het punt is dat deze de lidstaten niet in staat stelt om te voldoen aan de normen voor een betrouwbaar beheer van de openbare middelen. De Commissie zou haar standpunt zo spoedig mogelijk opnieuw moeten bekijken. Het Parlement heeft haar hierover zelfs al benaderd.

Een andere kwestie die in het verslag ter sprake komt, is de samenwerking met de VN. Het verslag haalt de onwil of nalatigheid van de VN naar voren waar het gaat om het verzenden van de relevante betalingsdocumenten. De Rekenkamer heeft drie hoofdterreinen van significante tekortkomingen aangegeven. Deze omvatten de subsidiabiliteit van de uitgaven, de verrekening van de voorfinancieringen en de betaling van onjuiste bedragen. Deze fouten hadden veel eerder kunnen en moeten worden geïdentificeerd en gecorrigeerd door het personeel dat de betalingen heeft goedgekeurd. De verklaring van de Commissie dat de controlekosten erg hoog zijn, zoals blijkt uit de verhouding van de kosten en de doeltreffendheid van de controles, is daarom niet overtuigend. Het is moeilijk om het met dit standpunt eens te zijn. De Commissie zou in plaats daarvan moeten streven naar grotere efficiëntie en zou het aantal personeelsleden moeten vergroten. Wij als Parlement hebben haar daarover een jaar geleden al aangesproken.

Samenvattend, dit deel van de door de Rekenkamer verstrekte informatie is gemengd. Ik erken de globale juistheid ervan, maar wil toch wijzen op terreinen met significante tekortkomingen. Het verslag bevat aanbevelingen van de Rekenkamer, die grotendeels moeten worden geaccepteerd.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, ook ik zou de Rekenkamer willen bedanken voor haar goede werk. Een aantal collega's zijn daarnet echter in opstand gekomen vanwege de manier waarop Europese middelen worden gebruikt.

Ik hoop werkelijk dat de media die verslag uitbrengen over onze debatten en over de resultaten van het werk van de Rekenkamer, niet zoals gebruikelijk alleen maar zullen ingaan op de treinen die vertraging hebben, zonder ook maar iets te zeggen over de treinen die op tijd vertrekken. Het is namelijk wel duidelijk dat het leeuwendeel van de begroting van de Europese Unie op een verstandige manier is uitgegeven. We mogen de bomen niet met het bos verwarren.

In ieder geval zien we dat in dit verslag een positieve tendens wordt vastgesteld. Dat is uitstekend nieuws. U hebt ook gezegd dat er miljoenen ontvangers zijn. Dat is heel goed nieuws. Daaruit blijkt echter wel dat dit een zware en omvangrijke taak is.

Ik wil twee categorieën noemen die verantwoordelijkheid dragen, zonder met de vinger naar wie dan ook te wijzen. Ik wil alleen maar zeggen dat degenen die hiervoor de hoofdverantwoordelijkheid dragen, de handen uit de mouwen moeten steken, wanneer we willen dat alles beter wordt.

Ik zie zoals gezegd twee categorieën die verantwoordelijkheid dragen. De eerste, mijnheer de commissaris, is de Commissie. De Rekenkamer heeft er net aan herinnerd dat er miljoenen ontvangers zijn, en gezegd dat allereerst de regels moeten worden vereenvoudigd. Dat moet dan ook wel gebeuren voor we kunnen spreken over controles of over een verklaring. Dat is in het belang van de ontvangers, met name verenigingen en particulieren.

De tweede categorie verantwoordelijken zijn natuurlijk de lidstaten. Samen met mijn collega's van de Commissie regionale ontwikkeling wijzen we keer op keer op de verantwoordelijkheid van de lidstaten in verband met de structuurfondsen. Vaak maken zij de administratieve procedures nog ingewikkelder, en stellen zich op als rechter, in plaats van advies te geven.

Afgezien van de inhoud van dit verslag van de Rekenkamer verwachten we werkelijk dat alle lidstaten in de komende jaren de toegang tot Europese fondsen zullen vereenvoudigen, en bovendien natuurlijk zorgen voor een betere controle.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Rekenkamer, mijnheer de commissaris, beste collega's, we hebben nu al veertien jaar lang het zelfde oordeel gevelde over de betrouwbaarheid, en volgend jaar vieren we een klein jubileum. We moeten overwegen wat we dan gaan doen.

Ik vind dat we onszelf zo langzamerhand belachelijk maken, en het is een van de grote gevaren dat dit werkelijk routine wordt, en dat niemand onze resultaten meer serieus neemt. Het verslag van de Rekenkamer is interessant, *name and shame* bewijst zijn deugdelijkheid, en ik zou de Rekenkamer willen verzoeken de dingen ook in de toekomst bij hun naam te noemen.

Nu is de vraag echter wat we moeten doen met lidstaten die al sinds 1981 lid zijn, maar het recht van de EU nog steeds niet consequent toepassen. Hoe consequenter de Commissie is, des te sneller krijgen we resultaten, dat heb ik wel geleerd. Daarom zou ik de Commissie willen verzoeken om even consequent te zijn voor het beleid waarvoor ze zelf verantwoordelijk is. Ik ben teleurgesteld dat er zo weinig vooruitgang is geboekt op het gebied van het directe beheer. Ik had verwacht dat de Commissie het goede voorbeeld zou geven, en zou laten zien dat het haalbaar is, en hoe het moet.

Ik had in dit verslag vooral graag willen lezen hoe het er uit ziet in de nieuwe lidstaten, maar daarover bevat het niet veel informatie. Bepaalde cijfers krijg ik ook niet op een rijtje. Uw cijfers over de twee nieuwe lidstaten Roemenië en Bulgarije stemmen niet overeen met wat bijvoorbeeld het Bureau voor fraudebestrijding OLAF daar voor 2007 heeft vastgesteld. OLAF heeft in steekproeven in alle fondsen voor die twee landen een onregelmatigheids- en fraudepercentage van 76 vastgesteld, en dat is geen kleinigheid. Het is de hoogste tijd dat we consequent reageren en deze twee landen helpen om betere resultaten te bereiken, anders schieten we nooit op.

Dit is het laatste jaarverslag van de huidige Commissie-Barroso, en het eerste binnen de nieuwe financiële periode, en ik zou commissaris Kallas en de Commissie-Barroso willen prijzen voor wat ze hebben gedaan op het gebied van de financiële controle, dat was meer dan welke andere Commissie dan ook. Het moet ons echter tot nadenken stemmen dat de resultaten ondanks al die activiteiten niet beter zijn en niet sneller komen. Ik heb hoge verwachtingen van het nieuwe *reporting scheme* voor de terugvorderingen, en ik hoop dat we volgend jaar niet weer allemaal de schouders ophalen en zeggen dat we maar moeten hopen dat het de volgende keer beter wordt.

De Voorzitter. – Commissaris Kallas, zoveel complimenten krijgen van mevrouw Gräßle is echt iets om trots op te zijn!

Dan Jørgensen (PSE). - (DA) Mijnheer de Voorzitter, onze debatten worden af en toe een beetje abstract en daarom wil ik graag beginnen door ons allen eraan te herinneren waar we in feite over discussiëren. We discussiëren over geld van belastingbetalers, over het geld van de Europese burgers. Dit geld wordt ingezet voor zeer verstandige doeleinden, maar soms ook voor minder verstandige dingen. Een gemeenschappelijke vereiste voor al het geld dat uit naam van de EU wordt gebruikt, is dat het op een verantwoorde en gepaste manier wordt ingezet. Een tweede gemeenschappelijke vereiste voor al het geld dat wordt gebruikt, is dat bepaalde regels moeten worden gevolgd en dat als de regels niet worden gevolgd, er sancties worden toegepast.

Helaas moeten we opnieuw constateren dat de Europese Rekenkamer de uitvoering van de EU-begroting, met andere woorden de boekhouding, niet heeft kunnen goedkeuren. Dit is natuurlijk volkomen onacceptabel. De vraag is nu op wie de kritiek zich moet richten, naar wie de beschuldigende vinger moet worden gewezen. Het grootste probleem ligt zonder enige twijfel in de lidstaten zelf. Helaas kunnen we met zekerheid zeggen dat, wanneer de lidstaten een zak geld van de EU krijgen, ze lang niet zo zeer geneigd zijn om die middelen aan net zo veel controle en regels te onderwerpen als wanneer het om nationaal geld zou gaan. Krachtens het Verdrag is het zonder meer duidelijk dat de Europese Commissie hiervoor verantwoordelijk is, wat wil zeggen dat de Europese Commissie er verantwoordelijk voor is om druk op de lidstaten uit te oefenen, zodat zij de noodzakelijke controles invoeren. In dit verband is het ergerlijk dat de Commissie niet heeft voldaan aan haar eigen doelstelling, namelijk om de boekhouding voor het einde van deze zittingsperiode goed te keuren. Dat zullen we niet halen.

Ik wil er echter ook op wijzen dat er grote vooruitgang is geboekt, onder andere na druk door het Europees Parlement. Vorig jaar is er een actieplan ingevoerd met een groot aantal concrete initiatieven, waarvan we het effect zullen merken, natuurlijk niet in het verslag van dit jaar, maar in het verslag van volgend jaar, en daar kunnen we ons over verheugen. Uiteraard hebben we binnen de procedure van dit jaar zeer doelgericht kunnen werken aan de gebieden waarop er nog steeds problemen zijn. In dit verband is het met name zeer verontrustend dat we op landbouwgebied, terwijl we op andere gebieden positieve trends zien, dit jaar helaas een enigszins negatieve evaluatie hebben gezien, omdat we wat betreft de fondsen voor plattelandsontwikkeling de zaken niet goed onder controle hebben.

Bill Newton Dunn (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Rekenkamer voor haar verslag en de commissaris en zijn team voor het werk dat zij doen.

Dit is zo'n belangrijk onderwerp, omdat er zoveel falende en gefaalde landen zijn in verschillende delen van de wereld – die ik niet zal noemen, omdat iedereen ze wel kent – en dat is waar criminaliteit bloeit en zich verspreidt naar de andere landen. Wij moeten deze problemen dus oplossen en ik ben blij dat we geleidelijk de goede richting op gaan.

Ik betreurt ten eerste dat er niemand aanwezig is van de Raad, omdat het de lidstaten zijn die hun werk niet goed doen op dit gebied. Er is helemaal niemand aanwezig en dat mag volgend jaar niet weer gebeuren.

Ik wil graag iets zeggen tegen mijn afwezige landgenoot de heer Bloom, die een domme speech hield over “bobbelige wortels” of iets dergelijks en vervolgens wegliep zonder de beleefdheid op te brengen naar de rest van het debat te luisteren. Als hij hier zou zijn, zou hij mij hem eraan horen herinneren dat een belangrijk Brits overheidsdepartement, dat verantwoordelijk is voor pensioenen, de afgelopen 14 jaar geen enkele keer goedkeuring heeft gekregen voor de jaarrekening. Het is dus niet zo dat wij ons in Groot-Brittannië alleen maar op de borst kunnen kloppen. Een van de dingen die mij zeer verbaast van het Verenigd Koninkrijk is dat de Britse regering weigert samen te werken met OLAF. Dit is compleet absurd en moet veranderen. Ik zou hier dan ook graag een reactie op willen van de Britse overheid.

Mijn laatste punt richt ik aan u, mijnheer de Voorzitter. Wanneer wij aanbevelingen doen over de commissies voor het nieuwe Parlement van volgend jaar, denk ik dat we serieus moeten bedenken hoe wij de positie van de Commissie begrotingscontrole kunnen versterken met extra bevoegdheden en verantwoordelijkheden, zodat we hard aan een oplossing voor dit probleem kunnen blijven werken.

De Voorzitter. – Bedankt, Bill Newton Dunn. De Voorzitter zal, zoals altijd, zijn best proberen te doen.

Markus Ferber (PPE-DE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Europese Rekenkamer, mijnheer de vicevoorzitter van de Europese Commissie, collega's, het is inderdaad een traditie geworden dat we vaststellen dat er weer geen betrouwbaarheidsverklaring kan worden afgegeven over de relatie tussen de

uitgaven op Europees niveau en het financieel beheer op nationaal niveau. Ik herinner me een gesprek met de vroegere voorzitter van de Rekenkamer, professor Friedmann, die me eens zei dat de structuren dusdanig zijn dat het onmogelijk is om ooit een betrouwbaarheidsverklaring af te geven. Daarom moeten we overwegen hoe we dit instrument leven kunnen inblazen, zodat de betrouwbaarheidsverklaring daadwerkelijk kan worden verleend wanneer dat gerechtvaardigd is.

In dat verband moeten we een aantal punten uit elkaar houden. Een begroting die voor ongeveer 95 procent uit subsidies bestaat, is veel fraudegevoeliger dan een nationale, regionale of gemeentelijke begroting. Dit is een subsidiebegroting, die de facto door de lidstaten wordt beheerd, die in de nieuwe financiële periode veel meer autonomie van ons hebben geëist. Ze hadden ons tijdens de vorige subsidieperiode verweten dat er te veel centraal gestuurd werd. Dat betekent natuurlijk ook dat de verantwoordelijkheid voor het geld op regionaal en nationaal niveau moet komen te liggen.

Ik wil nog even op een derde punt ingaan. We moeten ook leren om een onderscheid te maken tussen fraude en verspilling. Ook dat wordt vaak op een grote hoop gegooid. Ik erger me er ook aan wanneer met geld van de EU subsidies worden betaald voor projecten die niet echt nodig zijn, maar dat is geen fraude, dat is verspilling. Daarom zijn de lidstaten, die vooral in het kader van het structuurbeleid de verantwoording voor de projecten dragen, er ook verantwoordelijk voor dat het geld niet verspild wordt, en dat subsidies alleen maar worden verleend voor projecten die voor de regio werkelijk een toegevoegde waarde opleveren. Daarom moeten we er inderdaad eens over nadenken of we het structuurbeleid niet ten dele zouden moeten baseren op renteloze leningen. Wanneer de lidstaten het geld namelijk moeten terugbetalen zullen ze alleen maar subsidies geven voor projecten die werkelijk nodig zijn.

Paulo Casaca (PSE). - (PT) Voorzitter, om te beginnen wil ik de Rekenkamer complimenteren met het uitstekende werk dat geleverd is en met het feit dat dit stuk veel beter te begrijpen is voor ons allemaal en zelfs voor de Europese burger in het algemeen.

Ik zou echter graag in het jaarverslag van de Rekenkamer meer concrete details willen zien, zoals namen en de gevallen die geanalyseerd zijn. Het gaat daarbij niet om wat enkele collega's in het Engels "naming and shaming" noemden, maar misschien meer om "naming and understanding". Oftewel: alleen aan de hand van een beschrijving van concrete gevallen kunnen we het probleem begrijpen. Voor zover ik het begrijp hebben we met name bij de structuurfondsen te maken met regelgevingskaders die vaak absurde dingen vragen. Dit is zowel de verantwoordelijkheid van de lidstaten als de onze en we moeten grote aandacht besteden aan deze regelgevingskaders.

We gaan hier ook een debat voeren over de uitvoering van de begroting van het Europees Parlement in 2007. In 2007 zijn de gebouwen hier in Straatsburg aangekocht, waarbij ons ten tijde van de aankoop verzekerd is dat er zich absoluut geen asbest in deze gebouwen bevindt. De aankoop was nog maar nauwelijks een feit, of we kregen al te horen dat er in zo'n 50 ruimten van dit gebouw asbest bevond. Dat is zeer ernstig en het verdient onze maximale aandacht.

Let op, collega's, het gaat er hier niet om een strijd te voeren over wie er wel of niet naar Straatsburg wil komen. Het is een gezondheidskwestie die niet kan worden ingezet voor doelen die er hier niet toe doen. Maar die gezondheidskwestie is er wel degelijk en ik zou van de secretaris-generaal duidelijke garanties willen krijgen dat het plan voor het verwijderen van het asbest past bij het blijven gebruiken van deze gebouwen.

Ik wacht al maanden op die garantie. Ik heb al honderden pagina's uit rapporten gelezen en ontelbare foto's bekeken, die vaak heel interessant waren, maar zo'n garantie heb ik niet gekregen. Die moeten we wel krijgen, omdat we anders niet de zekerheid hebben dat we hier in een gezonde omgeving kunnen werken.

Ik wil er dan ook op wijzen dat deze kwestie volledig opgehelderd moet zijn op het moment dat we kwijting verlenen voor de uitvoering van de begroting van het Europees Parlement, omdat we anders niet positief kunnen stemmen.

VOORZITTER: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Ondervoorzitter

Marian Harkin (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil de Rekenkamer bedanken. Na het lezen van haar verslag en het luisteren naar het debat van vanochtend, vraag ik me af of het glas halfleeg is of halfvol.

De eerste zin in de conclusie van de Rekenkamer stelt dat de Rekenkamer in 2007 verdere vooruitgang heeft opgemerkt met betrekking tot de toezicht- en controlesystemen van de Commissie. We gaan dus in elk geval de juiste kant op. Er zijn verbeteringen op verschillende terreinen, maar het foutenpercentage is in sommige sectoren nog steeds veel te hoog, zoals we vanochtend hebben kunnen zien.

Een extreem belangrijk aspect is dat er, volgens OLAF, bij 0,16% van de betalingen die zijn verricht door de Commissie tussen 2000 en 2007 sprake is geweest van vermeende fraude en dat is een aanzienlijk cijfer. Als politicus tussen de mensen zie ik echter ook de andere kant van dit verhaal. Gemeenschapsgroeperingen, vrijwilligersorganisaties en ngo's vertellen mij continu over de enorme problemen die zij hebben met het aanvragen van gelden en met het naleven van de strikte conformiteitsregels bij iedere stap. Ik word constant gebombardeed met klachten over Brusselse bureaucratie, en tussen de burgers en dit debat in bevinden zich de lidstaten – waarvan vele flinke verbeteringen moeten aanbrengen – de Commissie, die ook nog wat werk te verrichten heeft, het Parlement en de Rekenkamer.

Ik denk echter dat de aanbevelingen van de Rekenkamer een verschil zullen maken, met name door de grondslag voor de berekening van de subsidiabele kosten te vereenvoudigen en meer te werken met betalingen van vaste of forfaitaire bedragen. We boeken wel vooruitgang, maar te langzaam.

Dus, is het glas halfleeg of halfvol? Als ik kijk naar de volle impact van Europese financiering, de verbeteringen die worden aangebracht en hopelijk de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen, dan is het glas naar mijn mening halfvol.

José Javier Pomés Ruiz (PPE-DE). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, in overeenstemming met artikel 274 van het Verdrag is de Raad evenzeer verantwoordelijkheid voor de uitgaven als de Commissie. Wij zijn de begrotingsautoriteit.

Mijnheer de Voorzitter, hebben we de Raad uitgenodigd voor dit debat? Ik zie geen enkele vertegenwoordiger van de Raad. Heeft de Raad zich geëxcuseerd zijn afwezigheid? Heeft de Raad daarvoor enige redenen opgegeven, mijnheer de Voorzitter?

Ik begrijp het niet. Wil de Raad niet voor de veertiende keer van de Europese Rekenkamer horen dat het beter moet, gezien het feit dat de Raad 80 procent van het geld van de Europeanen uitgeeft? Of vindt de Raad het wel goed zo, dat de lidstaten lekker geld uitgeven terwijl wij hier in het Parlement zo brutaal zijn om vragen te stellen over de fouten van een afwezige gast, want ik ga ervan uit dat de Raad is uitgenodigd?

(FR) Ik zal het in het Frans zeggen. We zijn hier in Frankrijk. Waar is het Franse voorzitterschap? Waar is de heer Sarkozy? Waar is uw vertegenwoordiging in dit debat?

(ES) Misschien wordt er zo, als ik het in taal van Molière zeg, eerder naar me geluisterd. Dit is niet acceptabel; al mijn collega's van de Commissie begrotingscontrole zijn het met me eens dat dit niet nog eens mag gebeuren. Ik dacht dat het Franse voorzitterschap, dat een heel goed voorzitterschap is, het ook in dit opzicht, wat betreft het verschijnen in het Parlement, beter zou doen. Want dit is de plaats waar verantwoording moet worden afgelegd. De Raad kan niet geld uitgeven en dan niet komen. Want we controleren ook de Raad, en niet alleen de lidstaten. Maar de Raad is er nooit. Ze willen niet elke keer hetzelfde horen.

De oplossing zou zijn om de nationale verklaringen een grotere rol te geven.

Ik wil twee opmerkingen maken:

Mijnheer Silva Caldeira, gefeliciteerd. U hebt een goed verslag gemaakt voor dit laatste debat in deze zittingsperiode. Een deel van het succes, van het feit dat de zaken erop vooruitgaan, is te danken aan de Europese Rekenkamer, waar u voorzitter van bent. Wilt u alstublieft onze felicitaties overbrengen aan alle leden, zoals verschillende van mijn collega's ook al gevraagd hebben?

Mijnheer Kallas, deze Commissie heeft voor veel verbeteringen gezorgd. Helaas hebben we het uiteindelijke doel van een positieve betrouwbaarheidsverklaring niet bereikt, maar het gaat de goede kant op.

Een kleine suggestie: we moeten vereenvoudigen. We moeten vereenvoudigen en de lidstaten verantwoordelijkheid geven, en dan moeten ze hier komen om verantwoording af te leggen. Vereenvoudiging en het terugdringen van de bureaucratie: dat is de weg om het geld van de Europeanen beter te besteden.

Szabolcs Fazakas (PSE). - (HU) Dank u dat ik het woord mag voeren, mijnheer de Voorzitter. De huidige kwijting is volgens mij, een afgevaardigde van een van de nieuwe lidstaten waarvan mevrouw Gräßle de afwezigheid betreurde, om twee redenen belangrijk. Enerzijds is dit het eerste jaar van de periode 2007–2013,

dus welke opmerkingen we nu ook maken, ze zullen voor de toekomst effect hebben. Ten tweede is dit het jaar van de laatste kwijting van het Europees Parlement en de Commissie en het is daarom de moeite waard om een evaluatie voor te bereiden.

Misschien zijn mijn collega-afgevaardigden het niet met me eens, maar toch ben ik van mening dat we, hoewel ons voornaamste doel, een positieve betrouwbaarheidsverklaring, niet is bereikt, met trots kunnen terugkijken op wat we gezamenlijk tot stand hebben gebracht. De Commissie onder haar vicevoorzitter, de heer Siim Kallas, en het Parlement onder leiding van de Commissie begrotingscontrole, hebben er niet alleen op toegezien dat hun eigen declaraties en uitgaven allemaal in orde waren, maar zijn er met een kleine, standvastige inspanning in geslaagd om ervoor te zorgen dat de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor 80 procent van de uitgaven steeds meer bereid zijn om aan een inspectie mee te werken.

Ik weet dat we op het gebied van de agrarische fondsen en het Cohesiefonds in dit opzicht nog steeds zware taken voor ons hebben liggen, en toch kunnen we bij de uitvoering ervan niet voorbijgaan aan de veranderende omstandigheden in de wereldeconomie. In de huidige crisis is het vooral voor de nieuwe lidstaten van cruciaal belang om de EU-middelen zo snel mogelijk te gebruiken, met hoe minder democratie hoe beter. Dit doel moet worden bereikt zonder het betalingsrisico daardoor te vergroten. Daarom verwelkom ik het feit dat de Europese Rekenkamer ook bezig is met voorstellen voor een vereenvoudiging op dit gebied. Nu is het aan de Commissie en de lidstaten om deze ten uitvoer te brengen. Dank u zeer.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Rekenkamer en commissaris Siim Kallas bedanken voor hun belangrijke werk voor de Europese belastingbetalers.

In de rekeningen van de Europese Unie is een foutmarge van 2 procent toegestaan. Volgens mij moet het mogelijk zijn om vooral loonkosten, huurkosten en andere administratieve uitgaven met een veel grotere precisie te realiseren. Daarbij mag geen enkele onduidelijkheid worden toegestaan. Er zijn echter andere kostenposten waarbij het moeilijk kan zijn binnen de foutmarge van 2 procent te blijven. Bijvoorbeeld wat de kosten van het regionaal beleid betreft, wordt er momenteel over veel grotere cijfers gesproken. Wij moeten misschien moedig genoeg zijn te erkennen dat het niet realistisch is in deze kostenposten nultolerantie te bereiken.

In de toekomst moeten wij veel kosteneffectiever zijn, moet de aanvraagprocedure eenvoudiger worden en moet het ook mogelijk zijn de verantwoordelijkheid en macht naar nationaal niveau te verschuiven. Dat is in het belang van de Europese belastingbetalers en ik hoop dat de Rekenkamer wat dit betreft doeltreffend te werk gaat.

Véronique Mathieu (PPE-DE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil zeker niet namens het voorzitterschap spreken, maar ik wil wel een antwoord geven op de vraag van de heer Pomés Ruiz. Hij was waarschijnlijk niet in de zaal toen de rapporteur het woord voerde. De Raad wilde niet voor de vergadering van Ecofin naar de plenaire vergadering komen, dat was een absoluut bewuste keuze. Ik denk dat men voor de vergadering van de Raad geen gedachtewisseling wilde.

Dan wil ik ingaan op het verslag zelf. Het sleutelwoord is volgens mij vereenvoudiging. Het gedeeld beheer, beste collega's, leidt volgens mij vaak tot complicaties bij de Europese fondsen, en het hoge aantal complicaties heeft niet altijd iets met fraude te maken, zeker niet in de landbouwsector. Wat wij hier vaststellen, met name in verband met de plattelandsontwikkeling, is helaas te wijten aan de extreem ingewikkelde procedures bij het beheer van de Europese fondsen.

Gisteren hebben we gestemd over het GLB, en we hebben moeten vaststellen dat bijvoorbeeld de cross-compliance bijzonder ingewikkeld is: de leden van het Europees Parlement pleiten voor de vereenvoudiging van de cross-compliance, omdat de landbouwers hier werkelijk moeite mee hebben. Met name bij de structuurfondsen zouden de procedures moeten worden vereenvoudigd, en dat is een politieke boodschap die we moeten uitdragen. De vereenvoudiging van de Europese fondsen is het sleutelwoord van dit debat.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Mijn welgemeende complimenten voor dit verslag dat heel goed gelezen kan worden als een gebruiksaanwijzing voor de complexe betalingsprocedures in de Europese Unie. Ik ben tot een aantal conclusies gekomen met betrekking tot het verslag: duidelijkheid en eenvoudig taalgebruik - een duidelijk blijk van de nieuwe werkmethode van de Rekenkamer; een analyse die aanleiding geeft tot belangrijke aanbevelingen, ook al komen sommige ervan jaar in jaar uit weer terug; en focus op de resultaten. Laten we nu eens verder kijken dan de kwaliteiten van het verslag alleen en nagaan hoe de Europese Unie scoort als het gaat om de rechtmatigheid van haar uitgaven en de doeltreffendheid ervan. Dat brengt

me tot de volgende conclusies: zwakke plekken in de toezichtssystemen in de lidstaten en tot op zekere hoogte een doeltreffend toezicht door de Commissie; hoge spreiding van fouten over de verschillende betalingscategorieën en hoge daarbij betrokken bedragen. We moeten echt iets doen aan het grote aantal fouten in specifieke categorieën. Er is weliswaar grote vooruitgang geboekt, maar het is nog onvoldoende. De belangrijkste bevindingen van het verslag staan in de aanbevelingen ter verbetering van het betalingsbeheerssysteem van de Europese fondsen: verbetering van het toezicht op de verschillende niveaus – het eerste, tweede en derde – en de verbanden ertussen, wat met name de verantwoordelijkheid is van de lidstaten; en vereenvoudiging van de procedures ter vereenvoudiging van het toezicht alsook voor een risicoloze tenuitvoerlegging. Het zijn veelal de nieuwe lidstaten waar het om gaat, en daarom denk ik dat er betere samenwerking met deze nieuwe lidstaten en de nodige bijstand vereist is om ze in staat te stellen duidelijke en nauwkeurige nationale toezichtsmechanismen te creëren.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Rekenkamer graag bedanken voor haar presentatie van vanochtend, die zeer gedetailleerd en heel nuttig was. Inderdaad, de foutpercentages zijn te hoog – en we streven allemaal naar perfectie – maar er is wel vooruitgang geboekt en de EU heeft ook in het algemeen vooruitgang geboekt, dus dat moeten we toejuichen.

Het algemene punt dat ik wil maken is dat de lidstaten wellicht voorzichtiger zijn met hun eigen geld dan met Europees geld en die houding moeten we veranderen. Zoals anderen al hebben aangegeven, moeten we de regels en verordeningen echter ook niet al te gecompliceerd maken, wat compliance betreft, omdat dat mensen wegjaagt en met name degenen die toegang tot financiering nodig hebben.

Hier in mijn hand heb ik – vers van de pers – de “gezondheidscontrole” van het gemeenschappelijk landbouwbeleid waarover vannacht in de late uurtjes overeenstemming is bereikt. Iets wat me opviel in de presentatie vanochtend is dat duidelijk werd gezegd dat er met betrekking tot plattelandsontwikkeling grote problemen zijn met de naleving, terwijl we, volgens de gezondheidscontrole, nu meer geld wegnemen van de bedrijfstoelageregeling en dat voor plattelandsontwikkeling gebruiken. Hier moeten we goed naar kijken, want in theorie is het financieren van programma's voor plattelandsontwikkeling om iets te doen aan klimaatverandering, biodiversiteit en watermanagement een heel goed idee, maar hoe kunnen we deze zaken meten en hoe kunnen we beoordelen of we waar voor ons geld krijgen? Dit moeten we zorgvuldig bestuderen.

Ik ben bezorgd dat dit verslag net als in het verleden zal worden gebruikt om de EU een uitbrander mee te geven, om kritiek te leveren, in plaats van het te gebruiken waarvoor het bedoeld is, namelijk te zeggen: kijk, we hebben vooruitgang geboekt en we wijzen op terreinen waar nog meer verbeteringen moeten plaatsvinden, zodat we Europees geld op een manier besteden die goed is voor de Europese burger en voorkomen die bestedingen al te gecompliceerd te maken.

Het meest gebruikte woord in dit Huis vanochtend was “vereenvoudiging”. Als het zo eenvoudig zou zijn, dan zouden we dat al doen. Aangezien ik niet denk dat het zo makkelijk is, denk ik dat we ervoor zouden moeten zorgen dat degenen die het toezicht en de inspecties uitvoeren beter weten wat er speelt in het veld. Dat zou het proces vooruit kunnen helpen. Ik feliciteer de Rekenkamer met het verslag en hoop dat we ons geld goed blijven uitgeven.

Jan Olbrycht (PPE-DE). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik graag mijn goedkeuring uitspreken voor het verslag van de Rekenkamer, dat de consistentie van zijn werk bevestigt.

Ik wil er ook op wijzen dat deze verslagen altijd binnen een bepaalde context worden geanalyseerd. Deze context is juist nu heel belangrijk, want we werken, op de eerste plaats, aan een nieuwe vorm voor ons beleid voor de jaren na 2013. Op de tweede plaats debatteren we over methoden om toezicht te houden op de effectiviteit van ons beleid en om deze effectiviteit te beoordelen. En op de derde plaats werken we allemaal aan het antwoord van de Europese Unie op de financiële crisis en aan de aanpassing van onze hulpmiddelen, methoden en instrumenten om de nieuwe uitdagingen het hoofd te bieden.

Als we in dit verband kijken naar de resultaten van het verslag, dat zich concentreert op het cohesiebeleid, wordt onze aandacht getrokken door het feit dat het verslag een duidelijke verbetering constateert op gebieden waarop de Commissie zelf verantwoordelijk was voor bepaalde acties. Aan de andere kant zijn de resultaten op gebieden waarop sprake is van controles op verschillende niveaus en van verantwoordelijkheid van de lidstaten, tot nu toe gering, zoals in het verslag wordt opgemerkt, doordat we de directe resultaten van de hervormingen die momenteel worden doorgevoerd, nog niet kunnen zien.

Ik wil ook graag opmerken dat we, zoals de heer Ferber heeft opgemerkt, een duidelijk onderscheid moeten maken tussen fouten, misbruik en slecht beheer, wanneer we aan nieuw beleid werken, en goed moeten

kijken hoe we die relateren aan de effectiviteit van beleid. Naar mijn mening is het verkeerd om een fout of een bepaald foutniveau eenvoudigweg gelijk te stellen met ineffectiviteit van een bepaald beleid. Wanneer we simplistisch conclusies trekken, kan dat ertoe leiden dat we afstappen van beleid dat absoluut essentieel is in de nieuwe situatie.

Esther De Lange (PPE-DE). - Voorzitter, ook ik wil de Rekenkamer bedanken voor de presentatie van het jaarverslag en de Commissie voor haar reactie daarop. Maar ondanks de positieve geluiden aan boekhoudkundige kant, staan we eigenlijk toch weer voor dezelfde situatie als in de voorafgaande jaren. Bij cohesie is er inderdaad actie ondernomen, o.a. via het actieplan van de Europese Commissie, en is het foute percentage enigszins gedaald van 12 naar 11 procent, maar uiteraard is dat ruim onvoldoende. Bij landbouw en andere grote kostenposten op de begroting zien we een dubbel beeld. Bij het landbouwbeleid zelf ligt het foute percentage onder de kritische grens van 2 procent, mede dankzij het geïntegreerde controlesysteem. Wel denk ik dat we landen die nu al meer dan tien jaar dat geïntegreerde controlesysteem niet goed uitvoeren, strenger moeten gaan bestraffen via progressieve financiële correcties.

Bij de plattelandsontwikkeling aan de andere kant is het beeld minder rooskleurig. Wat mij betreft, collega McGuinness heeft het al gezegd, was dat een duidelijke oproep aan de Raad van Ministers van Landbouw, die onlangs bij elkaar was, om niet al te hard van stapel te lopen als het gaat om het overhevelen van gelden van het landbouwbeleid naar het plattelandsbeleid. Ik heb inmiddels begrepen dat de Raad iets minder hard van stapel is gelopen dan de Commissie graag had gezien, maar toch is de nu voorgestelde modulatie aanzienlijk.

Tot zover de problemen. Nu de oplossingen. Ik heb de Rekenkamer in wollige termen horen spreken over het afwegen van controlekosten, over vereenvoudiging, over heldere doelstellingen. Allemaal leuk en wel, maar zowel de Europese Commissie als de Rekenkamer weten heel erg goed dat het probleem ligt bij het feit dat 80 procent van de uitgaven mede worden beheerd door de lidstaten. Het ligt dus ook voor de hand om ook de oplossing mede te zoeken via deze lidstaten. Groot is dan ook mijn verbazing dat noch de Rekenkamer noch de Europese Commissie het heeft gehad over nationale managementverklaringen. Ik wil de commissaris eraan herinneren dat hij in het kader van de vorige kwijting heeft toegezegd dat hij zich zal inzetten voor deze verklaringen en ik wil graag weten of hij dat gedaan heeft en waaruit dat dan mag blijken, want ik heb deze niet gezien. Aangezien deze verklaringen voor ons een leerproces zijn, denk ik dat het zaak is eens goed te bekijken hoe de huidige jaarlijkse overzichten en nationale verklaringen kwalitatief in elkaar zitten en daaruit lering te trekken. Ik ga er in elk geval van uit dat de Europese Commissie ons daarbij de komende maanden behulpzaam zal zijn.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). - (BG) De publicatie van de jaarrekening van de Europese Rekenkamer is een goed moment om eens nader te bekijken waarvoor en hoe de begroting van de Europese Unie wordt aangewend. Het doel van de EU-begroting is eerst en vooral het verbeteren van het leven van de bijna 500 miljoen EU-burgers. De begroting wordt gebruikt om projecten te financieren met een directe invloed op het dagelijkse leven van onze burgers, zoals wegen en snelwegen. Zoals u weet staan we nu op een kruispunt waarop de "eurosceptici" erin zijn geslaagd sommige burgers met lege beloften en valse beweringen te misleiden. Europa de schuld geven van alles dat niet werkt is een van hun gebruikelijke methodes. Wij moeten echter alles in het werk stellen om de burgers van de Europese Unie in staat te stellen volledig profijt te trekken van het lidmaatschap. We moeten een duidelijke boodschap doen uitgaan dat wij als de wetgevers van Europa willen dat de Europese Unie doeltreffender en effectiever werkt. Alleen op deze manier kunnen we voorkomen dat de eurosceptici nog meer successen boeken.

In verband hiermee zou ik iets willen zeggen over mijn eigen land, Bulgarije. De burgers van het land wachtten vele jaren met smart op het moment waarop zij zichzelf gelijke burgers van de Europese Unie zouden kunnen noemen en de vruchten zouden kunnen plukken van het lidmaatschap. Zoals ook in Europese rapporten over uiteenlopende onderwerpen gemeld wordt, zijn veel van mijn landgenoten nu ondanks de toetreding tot de Europese Unie nog altijd verstoken van de voordelen van de communautaire solidariteit, en wel als gevolg van het wanbeheer en de tekortkomingen van de regering. Dat stond tevens in het laatste verslag van de Europese Commissie van juli 2008, dat helaas geleid heeft tot een gedeeltelijke bevrozing van de Europese gelden voor Bulgarije. Dat is werkelijk een zeer ernstige situatie, want ik zie niets liever dan dat mijn landgenoten leven in een welvarend Bulgarije dat zijn rechtmatige plaats heeft ingenomen in een verenigd Europa en dat geen beschuldigingen van corruptie op hoog niveau hoeft te verduren en niet gebukt gaat onder georganiseerde misdaad.

Tot slot wil ik alle Europese en nationale instelling oproepen om hun inspanningen om de in het jaarrekening van de Rekenkamer genoemde tekortkomingen recht te zetten te blijven voortzetten en te vechten voor een geleidelijke verbetering van de levenskwaliteit van de burgers van de Europese Unie.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - Voorzitter, *catch the eye*. Ik denk dat dit een onderwerp is dat bij veel burgers het oog treft. Het ontbreken van goedkeuring, dat heeft toch iets van het maken van fouten. Ook na zoveel jaren moet je je dan afvragen of er in het systeem geen onvolkomenheden zitten waaraan je wat zou moeten doen. De heer Ferber heeft erop gewezen dat je landen die aanhoudend niet aan de verplichtingen van duidelijkheid en eigen verantwoordelijkheid voldoen, dan maar met een andere manier van financieren moet benaderen. Hij heeft gezegd dat je dit zou kunnen doen door het verstrekken van de middelen onder de voorwaarde dat deze later pas definitief worden uitgegeven. Ik voel daar wel voor. Landen moeten kiezen, zeker als het om de structuurfondsen, de landbouw en de plattelandsvernieuwing gaat.

Gerard Batten (IND/DEM). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, zoals mijn goede vriend de heer Bloom zojuist terecht heeft gezegd, is het simpelweg niet juist om te zeggen dat de jaarrekening volledig is goedgekeurd door de auditors. Het lijkt erop dat ongeveer 6 miljard euro niet kan worden verantwoord. Met de huidige koers is dat ongeveer 4,7 miljard Britse pond. De nettobijdrage van Groot-Brittannië aan de EU in 2007 bedroeg 4,3 miljard pond. Dit nettobedrag is gerekend na de Britse restitutie en het geld dat we hebben besteed in eigen land. Er bestaat natuurlijk niet zoiets als 'EU-geld'. Een geldbedrag dat hoger is dan de bijdrage van Britse belastingbetalers aan de EU-begroting verdwijnt zeer waarschijnlijk in de zakken van fraudeurs.

Dit vormt een perfecte samenvatting van het Britse lidmaatschap van de Europese Unie: een absolute en complete verspilling van geld. Steeds meer Britten realiseren zich dat de Europese Unie...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Dushana Zdravkova (PPE-DE). - (BG) Ik zou mij graag willen aansluiten bij alle complimenten voor de jaarrekening. Het is voor mij erg belangrijk dat daarin gepleit wordt voor verbetering van de systemen voor het toezicht op en het beheer van de Europese fondsen alsook voor vereenvoudiging van deze procedures. Ik ben het volledig eens met de conclusies en aanbevelingen voor de Europese Commissie, ze slaan de spijker op zijn kop. Ik zou in verband daarmee graag het betreurenswaardige voorbeeld willen noemen van het in de jaarrekening genoemde ondoeltreffende toezicht in Bulgarije. Er blijft kritiek komen op mijn land voor onregelmatigheden in het beheer van de fondsen voor de pretoetredingsprogramma's dat in handen is van een aantal uitvoeringsagentschappen. Dit is een duidelijk bewijs van het feit dat wanbeheer door de Bulgaarse regering heeft geleid tot misbruik en dat de resultaten die met de pretoetredingsmechanismen beoogd werden niet behaald zijn. Ik ben echter van mening dat wanneer de Commissie de juiste doeltreffende toezichtsmaatregelen getroffen had, het niet zo ver had hoeven komen. Ook al wordt dit in haar antwoord op pagina 51 van de jaarrekening door de Commissie erkend, toch is het mij niet duidelijk welke specifieke maatregelen er nu precies nodig zijn.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de heer Kallas heeft aan het begin van zijn mandaat aangegeven dat hij streefde naar een positieve betrouwbaarheidsverklaring, maar eerlijk gezegd is er weinig veranderd in de verschillende verslagen van de Rekenkamer in deze zittingsperiode. Ik ben bang, mijnheer Kallas, dat in uw verslagen en in uw mening over het huidige verslag een Peter Mandelson-ervaring naar voren komt. Net als de Mandelsons zegt u dat alles piccobello in orde is en de jaarrekeningen prima zijn, maar dat is helemaal niet waar.

De schuld leggen bij de lidstaten is geen eerlijke verdediging, aangezien artikel 274 van het Verdrag stelt dat de keten eindigt bij de Commissie. Wie geeft de lidstaten immers het geld? Wie, wetende wat de problemen zijn – en dat hoort u ieder jaar van die meneer naast u – kan de broekriem aantrekken en de geldkraan voor bepaalde programma's dichttrekken? Mijnheer Kallas, de keten stopt bij u. Ik ben bang dat u hebt gefaald.

Vítor Manuel da Silva Caldeira, Rekenkamer. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik iedereen graag bedanken voor de aardige woorden over degenen die werken bij de Rekenkamer en allen die hebben bijgedragen aan het resultaat waarover we vanochtend hebben gesproken. Namens alle medewerkers van de Europese Rekenkamer dank ik de leden voor hun waardering voor wat wij doen om het Europees Parlement bij te staan, zoals omschreven in het Verdrag. Dat is ons mandaat. Het is onze rol.

Wij nemen nota van uw opmerkingen en suggesties aan de Rekenkamer om de manier waarop hij zijn resultaten en conclusies presenteert en aan u en de burgers van de Europese Unie meedeelt verder te verbeteren. We streven ernaar de internationale boekhoudnormen op alle terreinen strikt ten uitvoer te leggen, ook bij

het beoordelen van het werk van andere auditors, met name degenen die in de lidstaten betrokken zijn bij de auditing van fondsen van de Europese Unie.

Ik zal afsluiten door kort te zeggen dat wij het Europees Parlement en zijn Commissie begrotingscontrole zullen blijven bijstaan tijdens de kwijtingsprocedure en dat we opnieuw zullen streven naar volledige samenwerking met alle instellingen. Uiteindelijk is hetgeen dat telt het feit dat het resultaat van ons werk, zoals ik al zei in mijn toespraak, een teken is dat de Europese instellingen verantwoordelijk en transparant zijn en dat men vertrouwen kan hebben in de Europese Unie.

Siim Kallas, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er zijn vele opmerkingen gemaakt. Ons wacht een lang proces van kwijting en debat, waarbij op al deze opmerkingen antwoorden en/of commentaar moet worden gegeven.

Ik wil graag één opmerking maken over vereenvoudiging, een term die zo vaak is gevallen. Iedereen zegt dat hij vóór vereenvoudiging is, maar in feite zijn er twee verschillende onderliggende meningen. De eerste is dat de begunstigden meer vrijheid willen hebben over de manier waarop zij het geld dat zij ontvangen besteden, terwijl degenen die dat geld inbrengen goed willen weten wat er met dat geld gebeurt. Er is dus een constante tegenstrijdigheid. In de tweede plaats zijn wij er altijd van uitgegaan – hoewel de afgelopen twee jaar anders waren – dat er een nultolerantiebeleid geldt voor iedere fout. De regels worden daarom opgesteld om iedere fout in de miljoenen verrichtingen die plaatsvinden, te voorkomen. Dat heeft ook een soort mythisch beeld van de beroemde betrouwbaarheidsverklaring opgeleverd, namelijk dat er in de onderliggende verrichtingen van alle jaarrekeningen fouten zitten. In feite is het zo dat 95 procent van alle uitgaven foutenvrij is, zoals de Rekenkamer aangeeft in dit verslag, behalve bij de structuurfondsen, waar het foutenpercentage hoger ligt. De overgrote meerderheid van de uitgaven vindt dus in overeenstemming met de regels plaats.

Toch is nultolerantie ten aanzien van fouten een thema dat wij binnenkort zullen bespreken. De kwestie van aanvaardbare risico's is hier ook vaak aan de orde gesteld en we zullen het Parlement binnenkort een mededeling sturen over de intensieve debatten die op dit moment plaatsvinden in de Commissie. Wij beschikken over modellen die duidelijk aantonen dat als men bijvoorbeeld nultolerantie wil – 100 procent foutenvrij – dit gepaard gaat met enorme kosten voor controles. Er is ergens een punt waarop fouten, kosten en risico's samenkomen. In dit verband hebben wij veel waardering voor de aanpak van de Rekenkamer, in de eerste plaats wat betreft de invoering van dit soort kwantitatieve licht, dat een veel beter beeld geeft. Vervolgens zullen we gaan kijken – zoals een van de collega's aangaf – of de materialiteitsdrempel in sommige gebieden misschien lager zou moeten zijn en op andere terreinen juist hoger. Dat zal een redelijker interpretatie opleveren van de vereiste van wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

4. Wijziging van Verordening (EG) nr. 1073/1999 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0394/2008) van Ingeborg Gräßle, namens de Commissie begrotingscontrole, over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Verordening (EG) nr. 1073/1999 betreffende de door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) verrichte onderzoeken (COM(2006)0244 – C6-0228/2006 – 2006/0084(COD)).

Ingeborg Gräßle, *rapporteur*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, beste collega's, eind goed, al goed. Als rapporteur leg ik vandaag 92 amendementen ter wijziging van de OLAF-verordening aan u voor, en vraag u ermee in te stemmen. Dit is de eerste hervorming sinds het bestaan van het Bureau, en die gaat over de eigenlijke basis ervan, en wel de verordening die essentiële aspecten van OLAF regelt.

Het Europees Parlement heeft er twee jaar de tijd voor genomen om deze verordening te behandelen, omdat alles wat met OLAF te maken heeft ook bij ons altijd gevoelig ligt. Ik ben trots dat wij er in het Europees Parlement en in de Commissie begrotingscontrole werkelijk in geslaagd zijn om het met elkaar eens te worden. We zijn niet verdwaald in de details, en zijn niet de mist ingegaan, wat de Raad vaak doet. We zijn het eens over het doel van de hervormingen, we willen het Bureau efficiënter maken, zodat het beter in staat is om zijn belangrijke taken uit te voeren.

Wij staan achter dit Bureau, wij steunen dit Bureau, en wij willen ook dat het in staat is om zijn werk te doen. Ik zou alle medewerkers van OLAF – ook de directeur-generaal – willen bedanken voor hun werk, en zeggen dat we dit werk nodig hebben. Ik zou ook alle collega's willen bedanken, de schaduwrapporteurs, de adviseurs,

het secretariaat van de commissie en natuurlijk ook mijn eigen medewerkers, die werkelijk heel hard hebben gewerkt aan dit dossier. Ik dank u allen voor de brede steun voor dit werk, want het Parlement kan deze strijd alleen maar winnen wanneer er een brede steun bestaat.

We hebben de ontwerptekst uit 2006 van de Commissie, die eigenlijk al achterhaald was, samen verder ontwikkeld en er een aantal werkelijke vernieuwende elementen aan toegevoegd, zoals een adviseur-revisor die zich uitsluitend bezighoudt met de behandeling van klachten. Zo kunnen we verhinderen dat OLAF tot stilstand wordt gebracht en door interne conflicten wordt geblokkeerd. We hebben die verbetering van de fraudebestrijding op het niveau van de lidstaten in ons vaandel geschreven.

Beste vrienden van de Raad, ook vandaag schittert u weer door afwezigheid, maar we zijn niet van plan om wie dan ook tegen zijn wil gelukkig te maken, en we willen dat ook niet. We willen dat de fraudebestrijding een gezamenlijk onderwerp wordt. We willen geen monoloog, maar een dialoog. We willen één keer per jaar een gezamenlijke vergadering om de hoofdpunten in verband met fraudebestrijding en de problemen in de lidstaten te bespreken.

We willen de juridische bescherming van de personen die bij een procedure betrokken raken verbeteren, en die tijdens het hele onderzoek door OLAF garanderen. We hebben de hele verantwoordelijkheid daarvoor overgedragen aan OLAF en aan de rechters en procureurs. We willen dat de resultaten van onderzoek door OLAF beter kunnen worden gebruikt, ook in de rechtbank. We willen ervoor zorgen dat het geldende nationale recht vanaf het begin van het onderzoek wordt gerespecteerd, en dat het bewijsmateriaal volgens de regels van het nationale recht wordt verzameld.

We betreuren ten zeerste dat bepaalde lidstaten – waaronder Luxemburg – nog nooit resultaten van onderzoek door OLAF aan een rechtbank hebben voorgelegd. Een Luxemburger die met geld van de EU louche streken uithaalt heeft veel kans dat hij ongemoeid wordt gelaten. Dat is rampzalig voor het rechtsgevoel. Daarom hechten wij veel waarde aan de gelijke behandeling van alle burgers naar wie OLAF onderzoek verricht. Ambtenaren van de EU mogen niet anders worden behandeld dan andere burgers, niet beter en niet slechter.

De Commissie zou er goed aan doen om ook maar de indruk te vermijden dat ze dat misschien anders ziet. Anders, mijnheer de commissaris, komt u mij tegen op het oorlogspad. Ik weet dat u straks zult zeggen dat dit onaanvaardbaar is, en dat u uw standpunt zult herhalen. Dat is jammer! Het Parlement zal er heus wel voor zorgen dat u nooit in de verleiding zult komen om resultaten van onderzoek naar medewerkers van de EU onder het tapijt van de Commissie te vegen.

Nu moeten we stormlopen tegen de Raad. De Raad wil niet met ons onderhandelen over deze verordening, maar streeft naar de consolidering van de drie rechtsgrondslagen van OLAF. Dat betekent dat we veel tijd verliezen, zonder dat we weten hoe het zal aflopen, we verspelen de kans om nu te bereiken wat haalbaar is, de werkomstandigheden voor het bureau te verbeteren, en bovendien het bureau te beschermen tegen kritiek in verband met personen naar wie onderzoek loopt.

Beste Raad, laat we nu de stappen zetten die we samen kunnen zetten. Laten we beginnen met de eerste stap, en niet met de derde. Als rapporteur ben ik bereid om met het Tsjechische voorzitterschap snel een tweede lezing door te voeren. Waar een wil is, is een weg, en ik weet zeker dat we samen een oplossing kunnen vinden.

Sîim Kallas, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag eerst mevrouw Gräßle danken voor haar enorme gedrevenheid in deze zaak en de Commissie begrotingscontrole voor haar standvastigheid in het debat. De Commissie waardeert het vele werk van de rapporteur. Zij was van essentieel belang voor het oppakken van dit voorstel, dat al sinds 2006 in de wacht staat. Een eerste voorstel is zelfs al in 2004 ingediend.

De tijden zijn veranderd sinds 2004 en 2006. Het grootste deel van het werk van OLAF betreft nu niet de instellingen, maar externe partijen. Het bureau voert in heel Europa en zelfs in de hele wereld fraudeonderzoeken uit, op elke plek waar EU-geld wordt uitgegeven. Het heeft groot succes in zijn werk, zoals breed wordt erkend.

Wat overblijft is een schizofrene situatie, als u me toestaat zo'n analytische term te gebruiken. Enerzijds is OLAF een 'normaal' directoraat-generaal van de Commissie, waarvoor de Commissie volledig verantwoordelijk is. Anderzijds heeft het een onderzoeksfunctie en treedt het onafhankelijk op, maar ook voor dat optreden is de Commissie verantwoordelijk. Waar ligt de grens en waar ligt de grens van onafhankelijkheid en rekenplichtigheid in een dergelijke structuur?

Wij zijn van mening dat de benodigde onafhankelijkheid van inmenging buitenaf van een geloofwaardige antifraudedienst een duidelijke en sterke bestuursstructuur vereist. Duidelijke regels voor onderzoeken en solide verantwoordingsregelingen horen bij operationele onafhankelijkheid.

Er zijn in feite twee opties: OLAF als onderdeel van de Commissie, maar met een duidelijke toewijzing en scheiding van verantwoordelijkheden, of OLAF als orgaan dat volledig onafhankelijk is van andere EU-instellingen, waarbij moet worden gezorgd voor een sterk toezicht en een verantwoordingsplicht.

De leidende beginselen achter het voorstel van de Commissie van 2006 waren bedoeld om het bestaande juridisch kader van OLAF te versterken: een duidelijker bestuursstructuur voor OLAF; meer verantwoordelijkheid en toezicht; een betere bescherming van personen die onderzocht worden en een versterkt kader voor onderzoeken en de follow-up daarvan.

Op die basis kan de Commissie de amendementen zoals voorgesteld in het ontwerpverslag waarover u vandaag stemt volledig steunen, aangezien ze overeenstemmen met de algemene hervormingsdoelstellingen, en u bedanken voor de amendementen die nog verder worden ontwikkeld.

Anderzijds heeft de Commissie tijdens het ontwerpproces zeer duidelijk gemaakt dat sommige amendementen in de huidige situatie niet in overweging kunnen worden genomen, simpelweg omdat de huidige status van het OLAF als directoraat-generaal van de Commissie dergelijke veranderingen wettelijk niet toestaat.

Hieronder vallen onder meer: het sluiten van onafhankelijke samenwerkingsovereenkomsten door OLAF; het onafhankelijke optreden van OLAF voor het Europees Hof van Justitie; of besluiten van het Europees Parlement en de Raad over benoemingen van het directoraat-generaal van OLAF.

De Commissie heeft ook duidelijk gemaakt dat zij een beperkt aantal voorstellen niet kan aanvaarden omdat die, in hun huidige bewoordingen, zouden afwijken van de voorziene verbeteringen op het vlak van governance of bepaalde, in de huidige verordening verankerde waarborgen zouden opheffen.

Dit omvat onder meer de reikwijdte van de governanceregeling, de procedurele rechten van betrokken personen en een betere follow-up van kleinere zaken.

De Commissie heeft echter zorgvuldig nota genomen van het feit dat, parallel aan de discussie over het huidige hervormingsvoorstel, zowel het Europees Parlement als de Raad herhaaldelijk, en op bijzonder dringende wijze, hun voorkeur hebben uitgesproken voor meer vereenvoudiging en consolidatie van het hele antifraudewetgevingspakket. Het komende Tsjechische voorzitterschap heeft de Commissie gevraagd daarover een ontwerpdocument te presenteren voorafgaand aan een debat op werkgroepniveau dat gepland is voor de tweede helft van zijn mandaat.

De Commissie streeft er daarom naar het verzochte brede discussiedocument begin 2009 te presenteren, gebaseerd op ervaringen met de bestaande antifraudestructuur uit het verleden en de input uit het huidige hervormingsdebat, evenals andere nuttige elementen, zoals hierboven uiteengezet. Het Europees Parlement zal hier volledig bij betrokken zijn.

Ik sluit af met opnieuw te benadrukken dat de Commissie dankbaar is voor de steun van het Europees Parlement. De Commissie is niet bang om openlijk aan te geven waar volgens ons de grenzen liggen, maar de Commissie is altijd bereid geweest, en zal dat ook altijd zijn, om in volledige openheid en samenwerking alle kwesties te bespreken die nodig zijn voor het opstellen van een solide en betrouwbaar kader voor de toekomst van OLAF en een succesvolle fraudebestrijding.

Paul Rübig, namens de PPE-DE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, allereerst zou ik de heer Bösch hartelijk willen bedanken. Hij was één van degenen die de oprichting van OLAF mogelijk hebben gemaakt. Hij had een vooruitziende blik, hij zag al vroeg dat een dergelijke instantie natuurlijk ook een garantie biedt voor de Europese instellingen. Dat hebben we naar buiten toe nodig. We hebben een instantie nodig die een helder en transparant beleid voert, die er voor de burger is, die de desinformatie rechtzet die meestal van buiten Europa komt en de belangen van Europa schaadt, een instantie die hard ingrijpt wanneer er misstanden worden vastgesteld, en die recht maakt wat krom is.

Daarom is het ook belangrijk dat het Comité van toezicht de onafhankelijkheid van OLAF garandeert, en vooral dat het Hof van Justitie garandeert dat de directeur-generaal zijn werk kan blijven doen. Dat is een voorwaarde voor onafhankelijk en objectief werk. Het is ook belangrijk dat de rechten van personen die door OLAF voor een onderhoud worden uitgenodigd of worden beschuldigd heel duidelijk kenbaar worden gemaakt. Dat geldt ook voor het Parlement. Ook in het Europees Parlement moeten de rechten van de

betrokken personen volledig worden gegarandeerd. Bovendien moeten we in de samenwerking met derde landen, maar ook met andere instellingen van de lidstaten van de Unie, met name de nationale en regionale rekenkamers, garanderen dat Europa zijn middelen gericht en optimaal gebruikt.

Daarom zou ik mevrouw Gräßle willen feliciteren, ze wil haar vaardigheden en haar wilskracht gebruiken om dit bijzonder zware dossier met succes af te sluiten. Ik wens haar het allerbeste, en hoop dat een en ander snel in wetgeving kan worden omgezet!

Herbert Bösch, *namens de PSE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik zou de heer Rübig willen danken voor zijn vriendelijke woorden! We mogen inderdaad wel een beetje trots zijn. Ik zou nog aan iemand anders willen herinneren: onder het voorzitterschap van onze zeer gewaardeerde collega Diemut Theato heeft onze commissie, de Commissie begrotingscontrole van het Europees Parlement, in de lente van 1999 gebruik gemaakt van een *window of opportunity* om dit Bureau in het leven te roepen. Ik wil ook even herinneren aan de basisprincipes die we hebben gevolgd, zoals de onafhankelijkheid van het onderzoek, en natuurlijk ook dat OLAF altijd als een provisorische instelling bedoeld was. We wachten op de dag dat we een Europees openbaar ministerie krijgen, dan zal OLAF niet meer zijn wat het vandaag is. Daarom hebben we altijd veel waarde gehecht aan een sterk Comité van toezicht, en een hoge mate van onafhankelijkheid. We hebben daarover onlangs een studiebijeenkomst georganiseerd, en hebben vastgesteld dat die onafhankelijkheid inderdaad niet bedreigd is.

Dat is ook een compliment aan het adres van de Commissie. Ik heb alle begrip voor de woorden van de heer Kallas. Het is niet makkelijk om dit in de praktijk te brengen, deze hybride organisatie is min of meer onafhankelijk, maar niet helemaal, en daarom ben ik heel nieuwsgierig wat er in de samenvatting van de raadpleging zal staan. Het is natuurlijk niet geoorloofd dat een van de organisaties die borg staan voor de onafhankelijkheid – dat is de Raad – helemaal niet deelneemt aan dit debat. Zo kan dat niet functioneren. Wanneer we geen werkelijk onafhankelijke organisatie kunnen creëren kunnen we de onafhankelijkheid alleen maar garanderen door zoveel mogelijk instellingen een net te laten knopen waaraan iedereen een beetje trekt. Anders hangt OLAF plotseling nog maar aan één touwtje, en is niet meer onafhankelijk. De drie instellingen die eraan moeten trekken zijn de Raad, de Commissie en het Parlement. Ze moeten echter op een kritische afstand van OLAF blijven, want niet alles wat OLAF doet is prachtig. Wanneer we ons niet aan die principes houden, brengen we het welslagen van OLAF in gevaar. Ik zou de rapporteur willen bedanken voor haar werk, en hoop, net als de vorige spreker, dat we dit snel kunnen afronden.

Jorgo Chatzimarkakis, *namens de ALDE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, allereerst zou ik de rapporteur werkelijk van harte willen feliciteren. Ze heeft zich echt op dit dossier gestort, dat heb ik nog niet vaak meegemaakt!

De EU beschikt in de vorm van OLAF werkelijk over iets bijzonders: een onafhankelijke dienst voor de bestrijding van corruptie. Andere internationale organisaties zijn daar jaloers op. De heren Bösch en Rübig hebben er al op gewezen dat dit Parlement degene was die in 1999 heeft aangedrongen op de onafhankelijkheid van het nieuwe bureau, nadat we slechte ervaringen hadden opgedaan met de voorgangers van OLAF. We mogen niet vergeten dat OLAF indertijd alleen maar om praktische redenen aan de Commissie is toegewezen, of gekoppeld.

Helaas zijn velen de schandalen van 1999 al weer een beetje vergeten, en hebben ze dus ook minder respect voor de nodige onafhankelijkheid van een dienst voor de bestrijding van corruptie. Intussen is wel duidelijk geworden dat de bestaande garanties niet voldoende zijn om OLAF te beschermen tegen beïnvloeding en vooral tegen de al vaker voorkomende blokkades. We moeten één ding onder ogen zien: OLAF is er om fraude te bestrijden, OLAF is een organisatie die ervoor zorgt dat het geld van de belastingbetaler adequaat wordt uitgegeven. Daarom zou ik in verband met de onafhankelijkheid van OLAF vijf punten willen noemen die we in dit verslag benadrukken:

Ten eerste krijgt de directeur-generaal het recht om het woord te voeren tijdens processen voor het Europees Hof van Justitie. Dit recht garandeert dat OLAF zijn onderzoeksresultaten consequent kan verdedigen. Een tweede belangrijke garantie is het recht van het Comité van toezicht om de Commissie of een andere instelling voor het Hof te dagen wanneer de onafhankelijkheid van OLAF bedreigd wordt. Dat is een scherp zwaard, maar het is nodig, want tot nu toe zijn de waarschuwingen van het Comité van toezicht gewoon genegeerd.

Ten derde is ook het feit dat OLAF verplicht is om feiten die mogelijk strafbaar zijn, voor te leggen aan de rechterlijke macht, een garantie voor de onafhankelijkheid.

Ten vierde hangt het altijd af van de professionele vaardigheden en de vastheid van karakter van de verantwoordelijke personen. Ten vijfde verheugt het me dat de directeur-generaal van OLAF een tweede ambtstermijn kan krijgen. Ervaring en prestaties zijn dus belangrijk.

Het zou gevaarlijk zijn om te veel slechte dingen over OLAF te zeggen. Dat is wel gebleken bij andere diensten voor de bestrijding van corruptie, daar koopt niemand iets voor. Ik ben het echter volledig eens met de heer Bösch dat de Raad mee moet doen. We hebben hierover geen Franse of Tsjechische verklaring beluisterd, de Raad is zelfs niet in de zaal. Zo kan dat niet verder gaan!

Ryszard Czarnecki, *namens de UEN-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, ons debat vindt plaats op de vooravond van de tiende verjaardag van de oprichting van OLAF. Het Europees Bureau voor fraudebestrijding is voortgekomen uit de puinhopen van de gecompromitteerde Europese Commissie van Jacques Santerre, die werd beschuldigd van corruptie en nepotisme. De praktijk heeft inmiddels laten zien dat OLAF essentieel is voor het efficiënt functioneren van het bestuur van de EU. Tegelijkertijd geven het bestaan en de werking van OLAF een signaal af aan de lidstaten van de EU, dat hen eraan herinnert dat de organen van de Europese Unie voortdurend onder toezicht staan, worden gecontroleerd en onderzocht. Het werk van OLAF verhoogt op zichzelf al het prestige van de Europese instellingen.

Het huidige, goed gevorderde project heeft tot doel de rol van OLAF te versterken door in de eerste plaats zijn arbeidsomstandigheden te stroomlijnen, in de tweede plaats de kwaliteit van zijn operationele werkzaamheden te verbeteren en, zoals eerdere sprekers hebben opgemerkt, in de derde plaats zijn onafhankelijkheid te versterken. Ik wil op dit punt de rapporteur bedanken. Het werk is al bijna vier jaar gaande. Het is in gang gezet door de Europese Commissie, indachtig de onfortuinlijke ervaringen van negen jaar geleden, toen zij werd gedwongen terug te treden. Het document waarin het nieuwe kader voor OLAF werd gespecificeerd, is onderworpen aan raadpleging van de Raad van de Europese Unie, de Rekenkamer en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming. Tevens is, heel belangrijk, een openbare hoorzitting gehouden; met andere woorden, de publieke opinie is geraadpleegd. De voorstellen uit de openbare hoorzitting en het speciale verslag van de Rekenkamer hebben geleid tot aanzienlijke wijzigingen in de oorspronkelijke voorstellen van vier jaar geleden. Het bleek bijvoorbeeld nodig om de bijzonderheden van de samenwerking tussen OLAF en de lidstaten van de EU en de instellingen, organen en organisaties van de Europese Unie nauwkeurig te omschrijven.

Een belangrijk punt is te komen tot een werkelijke versterking van de onafhankelijkheid van OLAF. Het personeel van OLAF moet volstrekt onafhankelijk kunnen werken. Wanneer OLAF de toewijzing van EU-middelen moet onderzoeken, of deze nu zijn bedoeld voor de lidstaten of voor externe bijstand, moet de betrokkenheid van belanghebbende derde landen en internationale organisaties zijn gewaarborgd. Om zijn operationele werkzaamheden te stroomlijnen, moeten de toepasselijke instellingen, organen, bureaus en agentschappen van de EU de onmiddellijke en automatische toegang van OLAF tot de databanken over het beheer van communautaire middelen en alle andere ter zake dienende databanken en informatie waarborgen. Dit druist in tegen de voorheen diepgewortelde praktijk bij diezelfde instellingen om zich hermetisch af te schermen voor alle controles.

De lidstaten mogen OLAF niet als een vijand of een overbodige instelling beschouwen. Elke lidstaat van de EU moet een orgaan voordragen dat op dagelijkse basis met OLAF moet samenwerken. Zoals bekend, hebben niet alle 27 lidstaten specialistische diensten op nationaal niveau gecreëerd om de bestrijding van financieel misbruik van de EU-middelen te coördineren. We hebben nauwe samenwerking nodig tussen OLAF en Europol, alsook tussen OLAF en Eurojust.

OLAF moet ook transparant werken in zijn onderzoeksprocedures en garanties, de verificatie van de rechtmatigheid van zijn onderzoeken en de beroepsprocedures voor degenen die al verdacht zijn of dat binnenkort worden. Wanneer het gaat om procedures waarbij lidstaten zijn betrokken, kunnen de controles worden uitgevoerd door vertegenwoordigers van de betreffende lidstaten. Vertegenwoordigers van gerechtelijke autoriteiten, en in feite degenen die betrokken zijn bij de OLAF-structuren, zouden kunnen deelnemen. Dit is de belangrijkste richting van de wijzigingen.

Tegelijkertijd ben ik tegen het opleggen van buitensporig hoge sancties aan functionarissen van Europese instellingen die schuldig zijn aan het onbevoegd openbaar maken van informatie over specifieke bureaus en mogelijk corrupte praktijken. Het geval van een collega, de heer Van Buitenen, die momenteel lid is van het Europees Parlement, maar voorheen ambtenaar van de Europese Commissie was, wijst erop dat in het verleden degenen tegen wie represailles werden genomen, niet degenen waren die schuldig waren aan misbruik, maar degenen die de aandacht vestigden op dat misbruik en het aanklaagden en openbaar maakten.

Laat deze ervaring ook als waarschuwing dienen wanneer we toekomen aan specifieke bepalingen inzake de straffen en sancties die worden opgelegd aan klokkenluiders.

Tot slot: de burgers van de lidstaten identificeren Europese instellingen vaak overijverig met corruptie en misbruik. Om deze tendens tegen te gaan, moeten de EU-organen transparanter gaan werken en hebben we zeker betere informatie nodig over de onderzoeken en de methoden die de Europese Unie gebruikt om corruptie te bestrijden. Het is een grote vergissing om dergelijke informatie achter te houden onder het voorwendsel dat de openbaarmaking van deze informatie schadelijk zou zijn voor het prestige van de EU. Integendeel! We moeten zulke zaken bekendmaken, om de burgers en belastingbetalers van de lidstaten van de Europese Unie ervan bewust te maken dat we diefstal niet schaamteloos onder het tapijt vegen.

VOORZITTER: LUISA MORGANTINI

Ondervoorzitter

Bart Staes, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – Voorzitter, collega's, dit is een oefening in het maken van wetgeving in het kader van de medebeslissingsprocedure. Dat betekent samenwerking tussen Parlement en Raad en, inderdaad, de Raad is afwezig. Laat ons eerlijk zijn, het Franse voorzitterschap is totaal ongeïnteresseerd. Dat is ook de reden waarom ze er niet zijn. Ik gun mevrouw Gräßle een akkoord in eerste lezing met het Tsjechische voorzitterschap, maar ik vrees het ergste. Ik denk dat ook de Tsjechen weinig daadkracht tentoon zullen spreiden.

Ter aanvulling op de vijf punten die de heer Chatzimarkakis heeft opgesomd en die ik volledig ondersteun, wil ik tien punten opsommen die wij als Commissie begrotingscontrole belangrijk vinden in de samenwerking met mevrouw Gräßle en die wij absoluut noodzakelijk achten.

In de eerste plaats zijn wij voor een betere samenwerking tussen OLAF en Eurojust wanneer het gaat om uitwisseling van informatie over grensoverschrijdende misdaad tussen meer dan twee lidstaten. De samenwerkingsovereenkomst tussen OLAF, Eurojust en Europol is van zeer groot belang.

Ten tweede: een duidelijker omschrijving van de rol en de plichten van de directeur-generaal van het bureau voor fraudebestrijding OLAF. Zo kunnen we hem of haar ter verantwoording roepen.

Derde punt: een duidelijker omschrijving van de taken van het OLAF-personeel. De verplichting om onderzoeken minder dan 12 maanden te laten duren en maximaal te verlengen met 6 maanden. Als een onderzoek langer dan 18 maanden duurt, dan moet er teruggekoppeld worden naar het Comité van toezicht.

Ten vierde: een duidelijke versterking van de rechten van de verdediging. Ten vijfde: een uitdrukkelijk gegarandeerde bescherming van de bronnen van journalisten. Ten zesde: duidelijker afspraken over de rol en de relatie tussen OLAF en het Europees Parlement en de Commissie begrotingscontrole.

Zeven: duidelijke regels over de openbaarheid van informatie naar het algemene publiek toe. Acht: de versterking van de rol van het Comité van toezicht, ook inzake personeel en eigen samenstelling. Het zullen experts zijn, benoemd voor vijf jaar met een ervaring met onderzoeken en de gerechtelijke wereld.

Negen: een betere procedure voor de aanstelling van de directeur-generaal. Tien: een betere bescherming van de rol van klokkenluiders en van personen naar wie een onderzoek loopt.

Erik Meijer, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – Voorzitter, de geldstromen van de Europese Unie zijn fraudegevoelig. Doordat een groot deel van de uitgaven verband houdt met het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de regionale fondsen, wordt de Unie tot doorgeefluik. De verantwoordelijkheid wordt daardoor gedeeld met anderen en die beschouwen het toegezegde geld als hun eigen geld. Geld inzamelen op centraal niveau en dat vervolgens uitdelen aan groepen belanghebbenden of aan projecten in gemeenten of provincies, bemoeilijkt de controle.

Deze week hebben we de Raad uitgenodigd om ermee in te stemmen dat meer geld wordt uitgedeeld voor schoolfruit. Zo'n regeling is nuttig voor de gezondheid van kinderen, maar dit kan het beste worden georganiseerd op kleinschalig, lokaal niveau in plaats van op het meest grootschalige niveau dat we in Europa kennen. Mogelijk kunnen we het risico van fraude sterk verminderen door de geldstromen toe te spitsen op budgetsteun of vereveningsbijdragen voor de armere regio's, met als enig criterium dat de inwoners van die gebieden daarmee zo veel mogelijk in de gelegenheid moeten worden gesteld om te blijven wonen en werken in hun gebied van oorsprong. Het wegnemen van inkomensverschillen, het scheppen van banen en het tot

stand brengen van goede voorzieningen maken dan veel arbeidsmigratie overbodig. Dat vermindert ook de daaruit voortvloeiende problemen.

Zo ver is het nú nog niet. Zo lang de uitgaven fraudegevoelig blijven, zijn omvangrijke controle en fraudebestrijding nodig. Alleen veel geld en personeel volstaan daarvoor niet. De fraudebestrijdingsdienst OLAF kan alleen goed functioneren als ze zich volstrekt onafhankelijk en kritisch kan opstellen ten opzichte van Commissie en Raad. Bij de benoeming van de huidige directeur werd afgeweken van de aanbeveling van een onafhankelijk selectiepanel dat adviseerde over de zeven meest geschikte kandidaten. De Commissie zag de huidige directeur reeds bij voorbaat als haar voorkeurskandidaat. Over hem wordt ook gezegd dat hij een te grote invloed wil uitoefenen op de selectie van zijn medewerkers zodat die te afhankelijk van hem worden. Dit alles draagt niet bij tot het vertrouwen in de ernst van de fraudebestrijding. Veel kiezers zien dit onoverzichtelijke Europa als een fraudeparadijs.

Bovendien blijkt dat klokkenluiders hun aanwijzingen inzake fraude niet veilig aan OLAF kunnen overdragen. Als hun rol uitlekt, kunnen zij als straf voor de schending van de geheimhouding worden ontslagen. Daarnaast wordt ook te vaak gewacht tot de pers een schandaal in de openbaarheid brengt en strafbare feiten mogelijk verjaard zijn. Ook hoor en wederhoor zijn niet goed geregeld. Te veel onderzoeken worden vertraagd of gestopt voordat een bevredigend resultaat is bereikt.

Het verslag-Gräßle zet de eerste kleine stappen in de goede richting. Het kan leiden tot wat meer autonomie voor OLAF, tot minder beheersing van de werkwijze door de Europese Commissie en tot betere bescherming voor betrokkenen. Mijn fractie steunt deze eerste stappen, maar we hebben niet de illusie dat het probleem daarmee is opgelost. Het Comité van toezicht zal verder moeten worden versterkt en de medebeslissing over de wijziging van deze Verordening nr. 1073/1999 mag niet worden vertraagd of gestopt.

Nils Lundgren, namens de IND/DEM-Fractie. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, in de geschiedenis van de EU zijn er talloze schandalen geweest als gevolg van corruptie, fraude en onregelmatigheden. Het vertrouwen van het volk in de EU staat op een laag pitje. In Zweden meten we elk jaar het vertrouwen van de bevolking in verschillende instellingen. Bovenaan op de lijst vinden we bijvoorbeeld de gezondheidszorg, de politie en het koningshuis en lager vinden we politici, vakbonden en avondkranten. Helemaal onderaan op de lijst staan de Europese Commissie en het Europees Parlement. Het patroon is consequent.

De EU heeft dus een effectief fraudebestrijdingsagentschap nodig. Maar we hebben slechte ervaringen met OLAF: gebrekkige onafhankelijkheid, gebrekkige transparantie, geheime druk bij de benoeming van de directeur-generaal en het Comité van toezicht.

Onze rapporteur, mevrouw Gräßle, heeft hard gewerkt om onafhankelijkheid, transparantie en strikte naleving van de regels te garanderen. Ik roep het hele plenum op om zijn volledige steun te geven aan het verslag van mevrouw Gräßle. Het is een belangrijke eerste stap op de lange weg van de EU om, indien mogelijk, het vertrouwen van de burgers te winnen.

Laat mij tot slot uit de grond van mijn hart pleiten voor een amendement dat ik zelf heb ingediend. Daarin eis ik dat alle organen van de EU de bescherming van journalistieke bronnen eerbiedigen.

Na de schandaleuze Tillack-affaire, waarin het optreden van de leiding van OLAF scherpe kritiek verdient, is dat een zeer noodzakelijke hervorming. Uiteindelijk was het het Europees Hof voor de Rechten van de Mens hier in Straatsburg dat Tillack vorig jaar volkomen vrijspak. Noch OLAF, noch het Europees Parlement, noch het Europees Hof van Justitie heeft zijn verantwoordelijkheid genomen.

Philip Claeys (NI). - Mevrouw de Voorzitter, het is van groot belang dat de Europese Unie over een efficiënt en goed uitgebouwd bureau voor fraudebestrijding beschikt. Dit is des te meer het geval naarmate de budgetten stijgen en de buitenlandse hulp toeneemt, zonder dat men altijd goed kan controleren of de ingezette middelen wel goed worden aangewend. De publieke opinie, de belastingbetaler stelt zich daar vaak vragen over en terecht, denk ik.

Dit verslag bevat een groot aantal goede voorstellen en ik zal het dan ook goedkeuren, al denk ik dat er verder nagedacht moet worden over de onafhankelijkheid van OLAF. OLAF is een directoraat-generaal van de Europese Commissie. De politieke verantwoordelijkheid berust bij de ondervoorzitter van de Commissie. Op operationeel gebied en onderzoeksgebied is het bureau wel onafhankelijk, maar deze hybride status is, op zijn minst gezegd, potentieel problematisch. Ik ben ervan overtuigd dat een onafhankelijk statuut de slagkracht van het bureau enkel kan vergroten.

Antonio De Blasio (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil mevrouw Gräßle graag feliciteren. Onze rapporteur heeft geprobeerd alle partijen bij elkaar te brengen en is er daarbij in geslaagd actuele problemen vast te stellen, praktische oplossingen te vinden en compromissen te sluiten.

Op dit moment zijn de zaken niet bepaald bevredigend. De Rekenkamer weigert voor de veertiende keer op rij de jaarrekening van de EU af te tekenen vanwege het aantal onvolkomenheden en de gevallen van fraude met Europees geld. Het is hoog tijd voor een hardere aanpak van het misbruik van EU-gelden. Aangezien de oprichting van een Europees openbaar ministerie is uitgesteld, is het tijd om een stap verder te gaan in de bestrijding van fraude door middel van de versterking van de onafhankelijkheid van het Europees Bureau voor Fraudebescherming, evenals van zijn onderzoeksbevoegdheid.

Het verslag van mevrouw Gräßle noemt een belangrijk punt: het verbeteren van de samenwerking met de lidstaten. Hoewel de verordening stelt dat alle nationale en internationale partners alle benodigde medewerking moeten verlenen, is er geen gedetailleerde juridische basis voor die samenwerking. Het aantal belemmeringen is zelfs nog hoger als we kijken naar grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van fraudebestrijding. Het is dan ook noodzakelijk de verordening aan te passen, zodat deze voorziet in een beter beheer van de samenwerking tussen OLAF en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten. De enige instelling die werkelijk de middelen heeft om het financiële belang van de EU te beschermen, is het Europees Parlement. Als wij ons niet hard maken voor de bestrijding van corruptie en fraude, dan zal niemand anders het doen.

Ten slotte wil ik graag een interessant punt aan de orde stellen. Hoewel de Europese landen tot de zogenoemde 'schoonste landen' van de wereldwijde corruptieperceptie-index van 2008 behoren, blijkt uit recent onderzoek dat deze rijke landen een voorkeur hebben voor het gebruik van illegale middelen, zoals afpersing, in hun transacties in derde landen. Ik ben het eens met eenieder die vindt dat dergelijke dubbele standaarden onaanvaardbaar zijn.

Inés Ayala Sender (PSE). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, ik wil mevrouw Gräßle hartelijk feliciteren en haar vooral bedanken voor het feit dat ze openstond voor suggesties en concrete voorstellen. Ik kan zeggen, en daar feliciteer ik haar mee, dat ze een dynamisch team heeft geleid dat het best mogelijke resultaat heeft behaald. Gefeliciteerd, mevrouw Gräßle!

Ik denk dat het belangrijkste element van de tekst, het element waarvoor mijn fractie heeft gestreden en waaraan mevrouw Gräßle ook veel aandacht heeft besteed, de garantie is dat de rechten van burgers naar wie een onderzoek loopt beschermd worden.

De beginselen van het vermoeden van onschuld, privacy en vertrouwelijkheid, de procedurele waarborgen en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zullen vanaf nu het referentiekader vormen van dit reglement van de onderzoeken van het OLAF, waarvan wij willen dat het zo snel mogelijk wordt gepubliceerd en ook wordt toegezonden – dat moet zelfs, vinden wij – aan de adviseur-revisor die speciaal voor dit doel in het leven is geroepen, om klachten van burgers binnen dertig werkdagen te kunnen beantwoorden.

Ook de rol van het Comité van toezicht is versterkt. Dit comité moet de onafhankelijkheid van het OLAF waarborgen door middel van regelmatige controles van de uitvoering van de onderzoeksfunctie. Ik wil er duidelijk op wijzen, en ik neem aan dat mevrouw Gräßle dat ook zal doen, dat het comité bovendien naar het Hof van Justitie kan stappen – daar heeft de rapporteur wel voor gezorgd – net als de directeur-generaal, die de instellingen ook voor het Hof van Justitie kan dagen. Op deze manier is de rol van de directeur van het OLAF ook beter beschermd, met meer waarborgen.

De rol van het Europees Parlement in de institutionele bemiddelingsprocedure is eveneens versterkt. Ik denk dat ook dit een belangrijk nieuw element is, en hoewel we de termijnen waarmee de duur van een onderzoek kan worden verlengd liever niet hadden uitgebreid, want twee jaar lijkt ons nog altijd te veel, begrijpen we dat de onderzoeken moeilijk en complex kunnen zijn. Daarom hopen we dat de Commissie – en hier moet ik ook de heer Kallas bedanken voor zijn open houding en voor de steun die hij ons gegeven heeft – ons na afloop van de vier jaar, wanneer de Commissie met het verslag over de toepassing zal komen, zal kunnen vertellen hoe we dit punt, het terugdringen van de onderzoekstermijnen, kunnen verbeteren.

En dit alles in afwachting van de oprichting van een Europese openbaar ministerie, een wens die we delen met de rapporteur. Dank u, mevrouw Gräßle!

Paul van Buitenen (Verts/ALE). - Voorzitter, commissaris, ik ben verdrietig. Op voorstel van rapporteur Gräßle worden in onwetendheid aan OLAF verdere bevoegdheden toegekend terwijl OLAF controle ontbeert.

In 1999 voorspelde het toenmalige Comité der wijzen dat OLAF als interne commissiedienst met een onmachtig Comité van toezicht niet zou werken. De gevolgen zien we. Niet gehinderd door verantwoording en controle gaat het OLAF-management en vooral zijn directeur-generaal keer op keer in de fout. Gemanipuleerde personeelsselectie, schending van de rechten van de verdediging, het verbergen van bewijsmateriaal en het indienen van strafrechtelijke dossiers met verstreken vervolgingstermijnen. Het *pièce de résistance* is de door OLAF verzonden aanklacht wegens omkoping tegen een journalist die naar de zin van OLAF te goed was geïnformeerd. OLAF slaagt er zelfs in om toestemming voor een huiszoeking te krijgen en de spullen van de journalist worden in beslag genomen. Vervolgens liegt OLAF jarenlang over de werkelijke toedracht tegen de Commissie, het Parlement, het gerechtshof, de ombudsman en de openbare ministeries in België en Duitsland. OLAF stuurt zelfs zijn eigen onderzoekers op pad met valse informatie. Hoe ver kan dit gaan?

De Commissie is op de hoogte en moet dit stoppen, maar zegt daartoe niet bevoegd te zijn. De Commissie trekt daarom juist dit voorstel terug. Het is in goede bedoeling gemaakt, u gaf dat al aan. Het voortschrijdend inzicht in de huidige misstanden maakt echter noodzakelijk dat een ander toezicht op OLAF wordt uitgeoefend en dat één van de door u aangegeven opties vervalt. De oplossing is een onafhankelijk OLAF dat los van de Commissie en onder bevoegd toezicht staat, dat niet wordt benoemd door de politiek, maar door de openbare ministeries van de lidstaten. Een en ander totdat er een Europees openbaar ministerie is.

Hans-Peter Martin (NI). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, dat de burgers zo'n lage dunk hebben van de Europese Unie heeft helaas veel met OLAF te maken. Ik ben het eens met de vorige spreker: OLAF in deze vorm is vis noch vlees, en wordt gekenmerkt door willekeur. Intussen komen medewerkers van OLAF naar me toe en zeggen dat de situatie deprimerend is, dat er met twee maten wordt gemeten, dat er geen duidelijke instructies worden gegeven. Een medewerker van OLAF heeft de praktijken van OLAF vergeleken met die van de geheime politie, en dat is een ondemocratische instelling. De aanleiding was natuurlijk weer het verslag-Galvin, een intern verslag waarin allerlei praktijken van afgevaardigden worden beschreven die tot ingrijpend onderzoek hadden moeten leiden, onder andere tegen degene die zich de vader van OLAF noemt, Herbert Bösch, maar helaas meet OLAF met twee maten.

Wat doet OLAF in het geval van onder andere Duitse afgevaardigden, maar ook in talloze andere gevallen? OLAF zou moeten doen wat in mijn geval is gedaan, en zou de nodige initiatieven moeten nemen. In plaats daarvan legt OLAF de handen in de schoot en doet niets, ook in gevallen van duidelijke verdenking van fraude, belastingontduiking of illegale financiering van partijen. Dat heeft natuurlijk ook veel te maken met de mentaliteit van de huidige directeur-generaal. U bent aan zet, mijnheer de commissaris. Wat daar gebeurt is een democratie onwaardig. In mijn geval heeft men vormfouten willen vinden, en heeft gezocht en gegraven, maar uiteindelijk niets gevonden. Dat was een blamage voor OLAF.

Waar wel iets te vinden is legt men de handen in de schoot, en kijkt de andere kant op. Er werken op dit moment veel ambtenaren van de EU voor OLAF, maar de Unie kan zich die ambtenarij niet permitteren. Ik ben zelfs van mening dat veel ambtenaren van de EU juist voor de rechter zouden moeten worden gedaagd, en dat er op het Europese niveau eindelijk een echte democratie met scheiding der machten moet komen, in plaats van zoiets als OLAF!

Herbert Bösch (PSE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil toch wel even vaststellen dat de heer Martin, die nu binnen komt lopen, net eigenlijk heeft vastgesteld dat OLAF onderzoek naar de afgevaardigde Bösch had moeten verrichten. Dat is ongepast, omdat dit zou betekenen dat ik van fraude verdacht wordt. Ik weet namelijk heel goed dat OLAF alleen maar onderzoek kan verrichten wanneer er een verdenking van fraude bestaat.

Ik verzoek het Bureau om dit recht te zetten. Ik kan dit niet aanvaarden, zo hoort dat niet! Ik hoop dat de nodige maatregelen tegen de heer Martin worden genomen. Zonder enige grondslag wordt hier beweerd dat OLAF onderzoek had moeten verrichten naar de afgevaardigde Bösch en naar andere Duitse afgevaardigden. Zo gaat dat niet, en ik verwacht dat de nodige maatregelen worden genomen.

(Applaus)

Markus Pieper (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, de lidstaten, Europol en Eurojust zullen zich regelmatig bezig moeten houden met de resultaten van het werk van OLAF.

De informatie van het Bureau voor fraudebestrijding komt op die manier direct terecht bij de politie en in de rechtsspraak, en dat is bindend. Als lid van de Commissie regionale ontwikkeling ben ik heel blij met die hervorming. OLAF moet deze nieuwe kracht benutten, want de structuurfondsen zijn ons zorgenkind. Het

aantal onregelmatigheden is dramatisch gegroeid, de schade is van 43 miljoen euro in 1998 gestegen tot 828 miljoen in 2007! We kunnen deze ontwikkeling niet dulden. Daarom is het een goede zaak dat we de controle en de strafrechtelijke vervolging nu verbeteren. We moeten er echter ook meer op aandringen dat de lidstaten bekendmaken wie er subsidies heeft ontvangen.

We moeten iets doen aan één factor die tot misbruik leidt. Ik vind dat we bij het toekennen van middelen te weinig belang hechten aan de eigen verantwoordelijkheid van de regio's. Daarom moeten we de verplichte cofinanciering door de regio's en door de uitvoerende instanties verhogen, en programma's vaker met leningen ondersteunen. Wanneer degenen die het geld ontvangen zich sterker identificeren met de duurzame kans van slagen van hun projecten, zal er minder misbruik plaatsvinden, wat tot minder werk voor het Bureau voor fraudebestrijding leidt.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, voordat ik zeg wat ik wilde zeggen, wil ik graag een opmerking maken aan mijn collega, de heer Martin. Hoewel hij enkele zeer valide kwesties aan de orde stelt, zou hij in zijn wilde en versnipperde verhaal niet een eerlijk en goed mens als de heer Bösch aan moeten vallen, een man die volgens mijn ervaring met hem als voorzitter van de Commissie begrotingscontrole precies is zoals ik hem beschreef, ook al zijn wij het misschien over vele zaken oneens.

Mijn zorg over het probleem van OLAF is dat er sprake is van een enorm belangenconflict. Het gaat niet zozeer om OLAF zelf, maar om de vreemde relatie van het bureau tot de Commissie. OLAF maakt deel uit van de Commissie, maar wordt ook zo nu en dan gevraagd diezelfde Commissie te onderzoeken. Daarom ben ik bang dat OLAF, dat is opgericht naar aanleiding van het "wijze mannen"-verslag uit 1999 – waarin overigens stond dat het bureau onafhankelijk zou moeten zijn van de Commissie – steeds minder tijd besteedt aan het onderzoeken van interne Commissiezaken. Natuurlijk zijn sommige van zijn andere onderzoeken heel sexy en opwindend, maar ik ben ervan overtuigd dat het verslag van mevrouw Gräßle de problemen van de onafhankelijkheid van OLAF op deze manier aan de kaak stelt.

Ten slotte vrees ik dat er nog een ander soort belangenconflict is. Moet worden toegestaan dat medewerkers van OLAF familieleden hebben die werken bij EU-instellingen die zij onderzoeken? Zouden wij – dit Parlement, dat heeft verboden dat echtgenoten werken voor leden van het Parlement – dit verbod niet moeten uitbreiden en stellen dat slechts één gezinslid bij een van de EU-instellingen mag werken, om dergelijke belangenconflicten in de toekomst te voorkomen?

Paul Rübigen (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik denk dat het voor OLAF heel belangrijk is dat we een onderscheid maken tussen desinformatie – die voor een deel van buiten Europa wordt verbreid – en aan de andere kant bureaucratie. De contracten zijn vaak 50 of 60 bladzijden lang, en de handboeken meer dan 600 bladzijden dik. De meeste fouten ontstaan natuurlijk daardoor.

We moeten duidelijk zeggen dat eenvoudige en heldere voorschriften natuurlijk veel makkelijker kunnen worden nageleefd dan ingewikkelde en uitvoerige voorschriften. Daarom doe ik een beroep op de Raad om deze regelingen zo snel mogelijk te verbeteren. Voor de transparantie en de rechtvaardigheid in Europa hebben we OLAF nodig.

Siim Kallas, vicevoorzitter van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben dankbaar voor alle opmerkingen, omdat ze duidelijk aangeven hoe controversieel dit onderwerp is.

Zoals mevrouw Gräßle al aangaf, werd dit voorstel voor het eerst ingediend in 2004, toen de tijden heel anders waren.

Ik vind de formulering "er is een belangenconflict" een goede. Er is een duidelijk institutioneel belangenconflict tussen onafhankelijkheid en verantwoordingsplicht. Wij moeten het debat hierover blijven voeren. Wat er ook gebeurt, het zal niet gebeuren zonder samenwerking tussen het Parlement, de Raad en de Commissie over de manier waarop dit belangenconflict moet worden opgelost. Zoals ik al heb aangegeven zijn er niet veel, maar wel verschillende mogelijkheden. De meesten van u steunen het idee van meer onafhankelijkheid, wat ook een grotere verantwoordingsplicht met zich meebrengt. Laten we kijken wat er mogelijk is. Er zijn bepaalde duidelijke grenzen binnen de Commissie. Het is heel duidelijk dat het directoraat-generaal niet zelfstandig naar de rechter kan stappen: dat is binnen het juridisch kader niet mogelijk.

Een ander belangrijk punt dat door velen van u is genoemd, is het recht om naar de lidstaten te gaan. Ook hier is het de Commissie die maatregelen neemt in de lidstaten en er zijn duidelijke beperkingen aan de hoogte tot waarop de lidstaten inmenging van de Commissie accepteren. De Commissie is hier en naar het publiek toe verantwoordelijk voor de activiteiten van OLAF, dus wij zouden heel blij zijn met een

onafhankelijker OLAF dat zelfstandig naar de rechter kan stappen en zelf verantwoording moet afleggen voor zijn optreden, met een afzonderlijke kwijtingsprocedure. Wij zouden al deze zaken toejuichen, evenals een duidelijk toezicht op zowel de onderzoeken als de inhoud ervan.

Op dit moment hebben wij geen openbaar ministerie. We verwachten dit wel, maar zolang we daarop wachten, moeten we andere oplossingen vinden. Laten we hiermee aan de slag gaan. Zoals ik al zei, zullen wij op basis van dit debat een ontwerpdocument opstellen. Ik kijk uit naar vruchtbare debatten over dit vraagstuk met de leden van het Parlement en de rapporteurs.

Ingeborg Gräßle, rapporteur. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, beste collega's, mijnheer de commissaris, ik dank u voor dit debat. Ik denk dat de commissaris nu wel heeft gemerkt dat de onafhankelijkheid van OLAF dit Parlement werkelijk na aan het hart ligt. Ik zou ook graag willen dat de resultaten van dit debat worden meegenomen in de gesprekken die we nu moeten voeren. Ik hoop werkelijk dat deze gesprekken zo langzamerhand op gang komen, we moeten van gedachten wisselen over de amendementen, en ik zou niet willen dat het antwoord luidt: "onmogelijk, onmogelijk, onmogelijk". Dit is de wil van het Parlement. We volgen de medebeslissingsprocedure, en we eisen dat ook de Europese Commissie dat respecteert. We staan achter u, we willen dat u invloed op OLAF behoudt, maar u moet die invloed op de juiste plaats doen gelden. Door die invloed moet u OLAF meer dan tot nu toe ondersteunen.

We zijn slechts ten dele tevreden, en dat is ook aan de houding van de Europese Commissie te wijten. Er liggen allerlei onderwerpen op tafel die we serieus moeten bespreken, en ik ben daartoe bereid. Ik verheug me op het debat, maar ik zou de Commissie wel willen verzoeken om eerst een paar ontspanningsoefeningen te doen. Wanneer de standpunten die u vandaag heeft verkondigd wetten van Meden en Perzen zijn, hoeven we helemaal niet te vergaderen. We moeten werkelijk serieus bespreken wat haalbaar is, en dan kunnen we vervolgens ook bespreken wat niet haalbaar is.

Ik zou twee punten van de hand willen wijzen. Bepaalde collega's schetsen een vertekend beeld van OLAF, uit eigen belang, en om kleinzielige redenen. Het is een vertekend beeld, dat niets te maken heeft met de werkelijkheid. Het is ook niet de visie van de meerderheid van de leden, en ik hoop dat OLAF daarvan nota neemt. We zijn van mening dat OLAF belangrijk werk verricht, trouwens ook in het geval van de heer Martin. Het is niet juist dat er helemaal niets aan de hand was, maar het Oostenrijks openbaar ministerie heeft de onderzoeksresultaten van OLAF niet willen oppakken. Dat komt wel vaker voor.

Ook u mag zich in dit Parlement aan de waarheid houden, mijnheer Martin! Ook u! Ik zou de heer Van Buitenen willen zeggen dat ik het erg jammer heb gevonden dat hij niet is ingegaan op het aanbod om met elkaar samen te werken. We hebben twee gesprekken gevoerd, maar ik denk niet dat we op basis van individuele gevallen een volledig beeld van OLAF kunnen krijgen. In iedere organisatie loopt er wel eens iets mis, maar dergelijke individuele gevallen geven nooit een volledig beeld van het geheel. Dat ziet u ook zo, en daarvoor heb ik de grootste waardering. Ik waardeer u persoonlijk ten zeerste, en ik heb al uw boeken gelezen, maar ik denk dat er verschillende werkwijzen mogelijk zijn. In de politiek bestaat het gevaar dat je tot de verkeerde conclusies komt wanneer je vooral naar individuele gevallen kijkt.

Ik denk dat dit een goed verslag is.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Mevrouw de Voorzitter! Ik verwijs naar de artikelen 145 en 149 over persoonlijke feiten, ik heb dus drie minuten de tijd. Wat hier gebeurt, is gewoon ongelooflijk. OLAF kookt zonder ingrediënten een waterig soepje, OLAF beschuldigt me op basis van eigen onderzoek. Dit heeft enorme gevolgen gehad voor de verkiezingen in 2006. Het openbaar ministerie heeft een jaar later vastgesteld dat er hoogstens een paar formele foutjes zijn gemaakt, maar dat die nooit een reden konden zijn om onderzoek te verrichten. Er is nooit een procedure gestart, de zaak is volledig geseponneerd. Er is helemaal niets gebeurd.

Wat mevrouw Gräßle hier doet is smaad, ze probeert keer op keer mijn reputatie te bezoedelen. Zo wordt OLAF misbruikt: OLAF komt tot een conclusie, maar de lidstaten verbinden daar geen enkel gevolg aan, en toch is de persoon schuldig. Dat is een smeerlapperij! En wat zit er achter die smeerlapperij, mevrouw Gräßle? Daarachter zit het feit dat er helemaal geen enkel onderzoek wordt verricht naar bepaalde afgevaardigden die wel degelijk verdacht zijn, daar wordt helemaal niets aan gedaan. Dat ondermijnt de democratie in Europa. Men gebruikt een geheim instrument, dat in hoge mate politiek gestuurd wordt, tegen onwelgevallige tegenstanders, men probeert keer op keer om een verdenking te construeren, men legt onjuiste verklaringen af en herhaalt die ook, hoewel zelfs overheidsinstanties zeggen: er was helemaal niets aan de hand! Ik moet trouwens zeggen dat ik waardering heb voor de relatief onafhankelijke rechterlijke macht in Oostenrijk. Deze feiten zijn een klap in het gezicht van iedere kiezer, dit is een zware slag voor de geloofwaardigheid

van Europa. Veertien procent van de kiezers hebben mij gekozen, en dan wordt ik zo gekapitteld! Men herhaalt onjuiste beweringen keer op keer, zo ruïneert men een systeem waarvan we vroeger dachten dat het een fair model voor integratie was. Zo maakt u Europa kapot, mevrouw Gräßle, zo maakt u de democratie kapot!

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt vandaag om 12.00 uur plaats.

5. Toetsing Aanbeveling 2001/331/EG betreffende minimumcriteria voor milieu-inspecties in de lidstaten (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de mondelinge vraag (O-0085/2008 – B6-0479/2008) van Miroslav Ouzký namens de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, aan de Commissie, over de toetsing van de Aanbeveling 2001/331/EG betreffende minimumcriteria voor milieu-inspecties in de lidstaten.

Miroslav Ouzký, rapporteur. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het is niet makkelijk om na dit heftige debat op een ander onderwerp over te gaan!

Ik wil graag benadrukken dat een goede en consistent handhaving van milieuwetgeving van essentieel belang is voor de geloofwaardigheid ervan, voor een gelijk speelveld en om ervoor te zorgen dat de milieudoelstellingen worden behaald. Het thema van milieu-inspecties is daarom erg belangrijk voor het werk van mijn commissie, de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid.

Op 14 november heeft de Commissie haar mededeling gepubliceerd over milieu-inspecties in de lidstaten. De mededeling voorzag in een herziening van Aanbeveling 2001/331/EG van de Europese Commissie en bood minimumcriteria voor milieu-inspecties.

De mededeling bevat enkele verontrustende boodschappen, zoals dat de door de lidstaten aangeleverde informatie over de tenuitvoerlegging van de aanbeveling onvolledig is of moeilijk te vergelijken. De mededeling stelt dat er nog steeds grote verschillen zijn in de manier waarop milieu-inspecties worden uitgevoerd in de EU. Voorts stelt zij dat de reikwijdte van de aanbeveling ontoereikend is en belangrijke zaken als Natura 2000 en de controle op de illegale overbrenging van afval ontbreken. Zij stelt dat inspectieplannen niet zijn uitgevoerd en waar deze wel bestaan, zijn ze vaak niet vrij beschikbaar.

Mijn commissie heeft bezorgd nota genomen van de conclusies van de Commissie dat de volledige tenuitvoerlegging van de milieuwetgeving in de Gemeenschap niet kan worden gegarandeerd. Dit levert niet alleen nog meer schade op voor het milieu, maar leidt ook tot concurrentievervalsing binnen en tussen de lidstaten.

Mijn commissie heeft daarom vier vragen aan de Commissie geformuleerd, die als volgt kunnen worden samengevat. In de eerste plaats: waarom wil de Commissie alleen de aanbeveling aanpassen? Waarom stelt zij niet een richtlijn inzake milieu-inspecties voor? In de tweede plaats: waarom heeft de Commissie ervoor gekozen om, in plaats daarvan, eisen op het gebied van milieu-inspecties aan de huidige, afzonderlijke richtlijnen te hechten, een proces dat veel tijd zal kosten? In de derde plaats: waarom is de Commissie niet bereid een richtlijn te gebruiken om termen als "inspectie" en "audit" vast te leggen, die door de lidstaten op verschillende manieren worden geïnterpreteerd? In de laatste plaats: waarom is de Commissie niet bereid IMPEL te veranderen in een daadkrachtig Europees milieu-inspectieorgaan?

Ik dank de Commissie bij voorbaat voor haar antwoord en rond af door te benadrukken dat de tenuitvoerlegging en de handhaving van de milieuwetgeving naar mijn mening dezelfde politieke aandacht dient te krijgen als de goedkeuring van de wetgeving in de Commissie, de Raad en het Parlement.

Siim Kallas, vicevoorzitter van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het verheugt me dat ik naast mijn resultaten op het gebied van de fraudebestrijding ook mijn milieuresultaten kan presenteren. Voor mij is de verandering van onderwerp dus ook een plezier. Ik wil het Europees Parlement bedanken voor dit debat over het belangrijke onderwerp van milieu-inspecties.

Omdat zij inzagen dat EU-brede maatregelen nodig zijn, hebben het Parlement en de Raad in 2001 de aanbeveling inzake milieu-inspecties goedgekeurd. Het doel hiervan was gemeenschappelijke criteria voor milieu-inspecties op te stellen om te zorgen voor een betere en consistentere tenuitvoerlegging van milieuwetgeving in de hele Gemeenschap.

Op dat moment werd er langdurig gedebatteerd over de vraag of deze criteria bindend moesten zijn of niet. Als compromis heeft men toen gekozen voor een niet-bindende aanbeveling. De lidstaten beloofden deze volledig ten uitvoer te leggen en de Commissie werd gevraagd dit besluit te beoordelen op basis van de ervaring met de tenuitvoerlegging van de aanbeveling door de lidstaten.

De Commissie startte het beoordelingsproces met haar mededeling van november 2007. In deze mededeling concludeerde de Commissie dat de aanbeveling helaas niet door alle lidstaten volledig ten uitvoer was gelegd, hoewel zij wel had geleid tot verbeteringen in milieu-inspecties in sommige lidstaten.

De Commissie gaf daarop haar voorlopige visie op hoe deze situatie zou kunnen verbeteren. De volgens ons noodzakelijke maatregelen zijn in de eerste plaats een aanpassing van de aanbeveling, om deze krachtiger en duidelijker te maken, met inbegrip van een beter rapporteringsmechanisme; in de tweede plaats, waar nodig, een aanvulling op de aanbeveling met wettelijk bindende inspectievereisten in afzonderlijke richtlijnen en in de derde plaats, blijvende steun voor de uitwisseling van informatie en beste praktijken tussen inspectiediensten in het kader van IMPEL.

De Commissie is nu bezig de input van andere instellingen en belanghebbenden over deze eerste voorstellen te verzamelen en zal daarna haar definitieve voorstellen indienen.

Met betrekking tot de gemaakte opmerkingen wil ik graag het volgende zeggen.

Allereerst wil ik graag verduidelijken dat de standpunten uit de mededeling van de Commissie van november 2007 de mogelijkheid niet uitsluiten dat de Commissie in de toekomst een voorstel voor een richtlijn inzake milieu-inspecties indient. Het standpunt van de Commissie, zoals uiteengezet in haar mededeling, is dat EU-brede, wettelijk bindende regels nodig zijn om effectieve milieu-inspecties te waarborgen. In die zin delen wij de mening van het Parlement.

De vraag is echter of zulke regels "horizontaal" moeten zijn, dat wil zeggen van toepassing op alle milieu-inspecties, of dat ze sectoraal moeten zijn, met andere woorden alleen van toepassing op specifieke voorzieningen of activiteiten.

Beide mogelijkheden hebben zowel voor- als nadelen. Een horizontale aanpak zou eenvoudiger en sneller uitvoerbaar zijn. Anderzijds zou een sectorale aanpak ons de kans bieden beter te kijken naar specifieke aspecten van de verschillende voorzieningen of activiteiten. De vereisten voor inspecties van afvalverplaatsingen verschillen bijvoorbeeld sterk met inspecties van industriële voorzieningen. Door doelgerichter te zijn, zouden we effectievere eisen kunnen vaststellen.

In zekere zin is de sectorale aanpak de aanpak die we al enige jaren gebruiken. De Seveso II-richtlijn bevat bijvoorbeeld bepalingen over inspecties van installaties om ongelukken te voorkomen. Deze bepalingen zijn zeer succesvol gebleken. We hebben nu inspectievereisten opgenomen in ons voorstel voor een herziening van de IPPC-richtlijn.

Een ander terrein waar volgens ons maatregelen nodig zijn, betreft de tenuitvoerlegging van de Europese verordening inzake de overbrenging van afvalstoffen. Het groeiende probleem van illegale afvaloverbrengingen is een risico voor de volksgezondheid en het milieu.

Er zijn duidelijke bewijzen verzameld van illegale overbrengingen tijdens gezamenlijke EU-inspecties naar de overbrenging van afvalstoffen, gecoördineerd door IMPEL. Uit recente gegevens en studies over de export van bepaalde afvalstromen, met name elektrisch en elektronisch afval en autowrakken, blijkt dat aanzienlijke hoeveelheden de EU verlaten.

In veel gevallen lijken deze overbrengingen de exportverboden uit de EU-verordening inzake de overbrenging van afvalstoffen te schenden. Ernstige incidenten met EU-exporten om afval te dumpen in ontwikkelingslanden, zoals het incident in Ivoorkust in 2006, evenals een recent rapport van Greenpeace over afval dat illegaal naar West-Afrika wordt vervoerd, onderstrepen de ernst van dit probleem.

De Commissie onderzoekt momenteel de noodzaak van aanvullende maatregelen, met inbegrip van verbeterde wetgevingseisen, om de inspecties en controles van afvaloverbrengingen op te voeren en te versterken.

Zoals wij in onze mededeling hebben aangegeven, zijn wij ook van mening dat gemeenschappelijke definities moeten worden vastgesteld voor termen die relevant zijn voor inspecties. Hiervoor denken wij dat een horizontale aanbeveling een passend instrument zou zijn.

Wat het idee betreft om IMPEL te veranderen in een Europese milieu-inspectiedienst het volgende. IMPEL is opgericht als informeel netwerk van de inspectiediensten van de lidstaten. Dit netwerk heeft tot doel de uitwisseling van informatie en beste praktijken tussen mensen die de milieuwetgeving daadwerkelijk in de lidstaten ten uitvoer leggen te vergemakkelijken. Ik denk dat we deze rol van IMPEL, als orgaan dat de expertise van inspecteurs samenbrengt en voorziet in een informele uitwisseling van ideeën op Europees niveau, moeten behouden.

Vanuit de Commissie zullen wij IMPEL blijven steunen en onze succesvolle samenwerking een impuls geven. Dit jaar is IMPEL van een informeel netwerk een internationale organisatie geworden. Dit zal IMPEL niet alleen zichtbaarder maken, maar de organisatie ook nieuwe mogelijkheden bieden. Om verder te gaan en een Europese milieu-inspectiedienst op te richten met recht op toegang tot de lidstaten en met het recht om lidstaten voor het Hof van Justitie te dagen is een interessant en ambitieus idee. Het zou echter belangrijke juridische en institutionele problemen met zich meebrengen.

We zouden ook moeten kijken naar de instrumenten voor de verbetering van de handhaving van de Europese milieuwetgeving waar we momenteel over beschikken en ons afvragen of deze verder kunnen worden ontwikkeld of beter kunnen worden toegepast. De horizontale inbreukprocedures, die de Commissie tegen de lidstaten is gestart vanwege het systematisch niet nakomen van bepaalde verplichtingen, onder meer vanwege de aanwezigheid van duizenden illegale stortplaatsen in sommige lidstaten, hebben bijvoorbeeld geleid tot het opzetten van verbeterde handhavingstrategieën in de lidstaten.

Een ander voorbeeld van een initiatief dat heeft geleid tot betere handhaving zijn de gezamenlijke inspecties van overbrengingen van afvalstoffen in de hele Gemeenschap, die met steun van de Commissie zijn opgezet binnen het kader van IMPEL. We zullen bekijken hoe wij deze samenwerking kunnen versterken en raden alle lidstaten aan eraan deel te nemen.

Caroline Jackson, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik vind wat de commissaris zegt nogal teleurstellend. Ik weet dat hij de heer Dimas vervangt en er niets aan kon doen dat hij moest voorlezen wat hem was aangereikt, maar ik denk dat we meer nodig hebben dan dat.

Milieuwetgeving is iets waar de meeste mensen – misschien zelfs iedereen – in dit Huis vóór is – wellicht zelfs ook de leden van de UK Independence Party), die blijkbaar niet aanwezig zijn en misschien thuis hun Britse vlag aan het strijken zijn.

Het probleem is dat wij niet weten wat zich afspeelt in de lidstaten. De voorstellen van de Europese Unie helpen maar een heel klein beetje om daar verandering in te brengen. Wij in de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid hebben nog steeds liever een richtlijn dan een aanbeveling. Ik begrijp zelf niet waarom wij geen algemene richtlijn over milieu-inspecties zouden kunnen hebben met daarbij, indien van toepassing, specifieke regels voor specifieke richtlijnen.

Laat ik iets zeggen over de Europese milieu-inspectiedienst. Het is wellicht wat vreemd dat dit idee uit de mond van een Britse conservatief komt – “stem blauw, maar doe groen” – maar we hebben zo’n dienst echt nodig, omdat de Commissie anders voor informatie volledig afhankelijk is van de lidstaten, die die informatie ook nog eens zelf uitkiezen.

Het is buitengewoon dat, negen jaar nadat de richtlijn betreffende het storten van afvalstoffen van kracht is geworden, Spanje nu voor het Europees Hof van Justitie wordt gedaagd omdat het 60 000 illegale stortplaatsen heeft, waar meer dan een half miljoen ton aan afval illegaal wordt gedumpt. We denken dat we weten wat er ten zuiden van Napels aan de hand is. De in 1979 aangenomen Vogelrichtlijn wordt nog steeds op brede schaal genegeerd.

De Commissie merkt vaak dat haar procedures bij het Europees Hof van Justitie betreffende milieuzaken worden geïnitieerd door particuliere burgers. Ik denk dat dit niet goed genoeg is. Wij moeten alle burgers van Europa vertellen dat we er niet zeker van kunnen zijn dat de milieuwetgeving die wij aannemen wordt nageleefd. Aangezien we ons nu bezighouden met wetgeving op het gebied van klimaatverandering, is dat zeer ernstig. We moeten terugkomen op het idee van een Europese milieu-inspectiedienst, dat ik overigens ten volle steun.

Genowefa Grabowska, *namens de PSE-Fractie*. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, namens mijn fractie en als lid van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid wil ik mijn volledige steun uitspreken voor de vragen. Ik deel de zorgen van de leden die in deze vragen zijn geuit.

De mededeling van de Commissie van november 2007 geeft inderdaad aanleiding tot grote controverses en tot twijfels onder al degenen die bezorgd zijn over het milieu en degenen die willen dat er in het Europees Parlement niet slechts milieuwetgeving wordt gemaakt, maar dat deze ook wordt gehandhaafd, en wordt gehandhaafd in de geest waarin zij ook is bedoeld.

Om dit te bereiken hebben we een effectief systeem van toezicht op de invoering en naleving van de wetgeving nodig, dat we nog steeds niet hebben ontwikkeld. We hebben nationale systemen die uiteenlopend en verschillend werken, terwijl we op Europees niveau een aanbeveling hebben. Zoals we allemaal weten, zijn aanbevelingen niet bindend. Dat is bepaald in artikel 249 van het Verdrag van Rome, dat de verschillen beschrijft tussen een richtlijn en een aanbeveling. Ik wil de Commissie daarom vragen om de zaak in alle ernst te behandelen en het hele systeem van toezicht op de naleving, inspecties en de resulterende verslagen te presenteren in de vorm van een bindend instrument, een richtlijn betreffende de naleving van de milieuwetgeving in de Europese Unie.

We kunnen de zaak niet laten zoals hij nu is, en kunnen niet verwachten dat er iets zal veranderen wanneer we een van de aanbevelingen uit 2001 wijzigen door aan de aanbeveling nieuwe verplichtingen voor de lidstaten toe te voegen. Commissaris, dat zal helemaal niets veranderen. Het feit is dat we een effectief handavings- en toezichtstelsysteem nodig hebben, als we effectieve milieuwetten willen hebben.

Ik herhaal: u hebt gevraagd of we sectorale of mondiale voorschriften voor toezicht moesten invoeren. Ik vraag u omgekeerd of u het hele milieu wilt beschermen of slechts afzonderlijke sectoren. En dit geeft u het antwoord.

Johannes Blokland, *namens de IND/DEM-Fractie*. – Voorzitter, in de afgelopen jaren hebben we in het Europees Parlement veel milieuwetgeving goedgekeurd. Milieu staat terecht hoog op de agenda. Niet alleen het produceren van wetgeving is echter van belang, maar ook het uitvoeren van die wetgeving. Juist daar blijken nu de problemen te zitten. De uitvoering van het milieubeleid hapert nog al eens, zoals blijkt uit de informatie van de Europese Commissie. Het huidige milieu-inspectiebeleid is vervat in de aanbeveling die in diverse lidstaten nogal verschillend wordt geïnterpreteerd. Ook blijkt uit informatie dat de milieu-inspecties onvolledig worden uitgevoerd. Dit alles leidt ertoe dat ondanks de bestaande milieuwetgeving het milieu er niet altijd baat bij heeft. Als we willen dat het milieu kwalitatief verbetert, moeten we absoluut zorg dragen voor een goede controle op de uitvoering van de wetgeving.

Mijnheer de commissaris, u zei dat u uw geloofsbrieven op milieugebied aanbood. Wat dat betreft moet er nog wel wat gebeuren. Ik was zelf in 2007 en daarvoor rapporteur voor een verordening betreffende de overbrenging van afval. Daaraan is nog heel veel te verbeteren. Wilt u in het kader van een betere implementatie van milieubeleid de bestaande aanbeveling bindend maken?

Bogusław Sonik (PPE-DE). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, ik deel de mening van de Europese Commissie dat er grote discrepanties bestaan tussen de verschillende methoden van toezicht houden op de naleving van de milieuwetgeving die de verschillende lidstaten gebruiken, wat het onmogelijk maakt om te waarborgen dat de EU-wetgeving consistent wordt ingevoerd en gehandhaafd.

In mijn werk als lid van het Europees Parlement heb ik de gelegenheid gehad om de resultaten van een aantal IMPEL-projecten te bestuderen, waaronder die van een project dat het grensoverschrijdend verkeer van afvalstoffen via zeehavens betrof. Ik heb gemerkt dat de samenwerking tussen de verschillende IMPEL-inspectiediensten niet alleen het delen van ervaringen omvat, maar ook, en dat is misschien wel het belangrijkste, gezamenlijke toezichtactiviteiten en de uitwisseling van informatie over milieumisdrijven en -overtredingen.

Enkele oneerlijke bedrijven plaatsen hun onwettige activiteiten bewust over naar landen waarvan zij weten dat het controlesysteem er zwakker is en waar zij hun activiteiten ongestraft kunnen voortzetten. Als de controlesystemen in alle lidstaten uniform waren, zou dit niet gebeuren. Dit is nog een argument voor het hebben van een efficiënt en uniform EU-systeem voor het toezicht op de naleving van milieuvoorschriften door faciliteiten.

Inspecties zijn een belangrijk instrument in het proces van de invoering en handhaving van EU-wetten, maar de lidstaten geven hieraan desondanks verschillende politieke prioriteit. Dit is de reden waarom ik het voorstel van de Europese Commissie tot wijziging van de bestaande aanbevelingen, teneinde deze effectiever te maken, volledig steun. Ik ben het eens met het voorstel om in sectorale verordeningen juridisch bindende voorschriften op te nemen voor de inspectie van bepaalde faciliteiten en activiteiten. Wanneer we dit hebben gedaan,

kunnen we inspecties een hogere politieke prioriteit geven en de handhaving van de milieuwetten in de hele Gemeenschap verbeteren.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Inspecties zijn belangrijk middel om toe te zien op de toepassing en naleving van de communautaire milieuwetgeving. Wat dat betreft was de Commissieaanbeveling met minimumcriteria voor milieu-inspecties in de lidstaten toentertijd in 2001 een belangrijke stap vooruit.

Uit de evaluatie van de tenuitvoerlegging van deze aanbeveling is echter een groot aantal punten van zorg naar voren gekomen. In de mededeling van de Commissie staat opgetekend dat er nog altijd grote verschillen bestaan in de manier waarop milieu-inspecties op lokaal, regionaal en nationaal niveau worden uitgevoerd. Bovendien is opgemerkt dat de getroffen nationale maatregelen – zoals de Commissiemededeling dat stelt – enorm verschillen, zowel wat de tenuitvoerlegging als het toezicht betreft. Het heeft er veel van weg dat de Commissiemededeling de tekortkomingen ten aanzien van deze Commissieaanbeveling niet bevredigend aanpakt. Zelfs als dit alles voorgesteld wordt om de voornoemde problemen aan te pakken, ontbreekt er een cruciaal element dat de aanbeveling een bescheiden succes heeft opgeleverd, en wel het juridische karakter van dit document.

Ik denk dan ook dat indien we uitsluitend overgaan tot herziening van deze aanbeveling, de instandhouding van de huidige onzekere situatie het enige effect zal zijn. Alleen met een richtlijn kan worden gezorgd voor een significante en doeltreffende verbetering van milieu-inspecties.

Siim Kallas, vicevoorzitter van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de geachte afgevaardigden graag bedanken voor hun opmerkingen met betrekking tot milieuproblemen, die erg gevoelig liggen, aangezien we allemaal een beter milieu willen. Twee opmerkingen hierover gaven aanleiding tot commentaar.

De Commissie is het eens met de opvatting dat wettelijk bindende voorschriften voor milieu-inspecties echt nodig en waardevol zijn. De Commissie werkt hieraan. De vraag is waar die bindende voorschriften moeten worden vastgelegd met het oog op de omvorming van IMPEL in een Europese inspectiemacht. De Commissie is nog steeds van mening dat het beter is om IMPEL niet te veranderen.

De Voorzitter. – Er is één ontwerpresolutie⁽¹⁾ ingediend, overeenkomstig artikel 108, lid 5, van het Reglement.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt vandaag om 12.00 uur plaats.

(In afwachting van de stemmingen wordt de vergadering om 11.55 uur onderbroken en om 12.05 uur hervat)

VOORZITTER: DIANA WALLIS

Ondervoorzitter

6. Stemmingen

De Voorzitter. – We gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

6.1. Wijziging van Verordening (EG) nr. 1073/1999 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) (A6-0394/2008, Ingeborg Gräßle) (stemming)

6.2. Gewijzigde begroting nr. 8/2008: Europees Economisch en Sociaal Comité (A6-0453/2008, Ville Itälä) (stemming)

⁽¹⁾ Zie notulen.

6.3. Speciaal verslag van de Europese ombudsman aan het Europees Parlement naar aanleiding van de ontwerpaanbeveling van de Raad van de Europese Unie in klacht 1487/2005/GG (A6-0395/2008, Rainer Wieland) (stemming)

6.4. Toekomst van socialezekerheidsstelsels en pensioenen: financiering en ontwikkeling in de richting van individualisering (A6-0409/2008, Gabriele Stauner) (stemming)

6.5. Voorwaarden voor toegang en verblijf voor onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan (A6-0432/2008, Ewa Klamt) (stemming)

6.6. Procedure voor de enkele aanvraag van een gecombineerde verblijfs- en werkvergunning (A6-0431/2008, Patrick Gaubert) (stemming)

– Na de stemming over amendement 10:

Robert Goebbels (PSE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik denk dat u de stemming over amendement 1 moet overdoen, want hiervoor bestond dezelfde meerderheid. U hebt wat snel vastgesteld dat het verworpen was.

De Voorzitter. – Ik denk dat het te laat is. Ik vond het bij de eerste stemming duidelijker dan bij de latere stemmingsen. Het spijt me, maar mijn besluit staat vast.

6.7. Wijziging integrale-GMO-verordening (A6-0368/2008, Neil Parish) (stemming)

6.8. Mechanisme voor financiële ondersteuning van de betalingsbalansen van de lidstaten (A6-0450/2008, Pervenche Berès) (stemming)

– Over amendement 1:

Pervenche Berès, rapporteur. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik geloof dat u het mondeling amendement op schrift heeft gekregen.

Ik stel voor om niet te spreken over “de Raad en de lidstaten”, maar over “de lidstaten binnen de Raad”.

(EN) In het Engels zou er “the Member States within the Council and the Commission” (de lidstaten binnen de Raad en de Commissie) staan, zonder “and the Member States” (en de lidstaten).

(FR) En ik hoop dat de PPE-DE-Fractie hiermee kan instemmen.

Dit is logischer en doelmatiger.

(Het mondeling amendement wordt in aanmerking genomen.)

6.9. Europese Unie en PNR-gegevens (stemming)

– Vóór de stemming:

Jean-Pierre Jouyet, fungerend voorzitter van de Raad. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, Diana Wallis, mijnheer de vicevoorzitter van de Europese Commissie, dames en heren fractievoorzitters, geachte afgevaardigden, allereerst wil ik zeggen dat ik tijdens deze stemming met een zekere emotie tot u spreek.

Ik ben blij dat het Franse voorzitterschap de gelegenheid krijgt om in het Parlement het woord te voeren over het dossier van de Europese PNR. Dit voorstel heeft tot heel wat vragen, zorgen en verwachtingen geleid, die allemaal onze aandacht verdienen.

Hierbij zijn talloze personen betrokken, particulieren en overheden. De binnenlandse veiligheid van de Europese Unie staat op het spel, maar ook haar visie op vrijheden en grondrechten, en in zeker opzicht ook haar buitenlands beleid.

Daarom moeten we dit programma methodisch, gecoördineerd en stapsgewijs aanpakken.

In deze zes maanden hebben we telkens weer intensieve open debatten over concrete onderwerpen gevoerd. We hebben bedrijven uit de luchtvervoerssector beluisterd, de diensten die in de lidstaten belast zijn met de veiligheid, en ook de coördinator van het Europese beleid inzake terrorismebestrijding. We hebben in alle openheid samengewerkt met de autoriteiten voor de gegevensbescherming, en ik kan u wel vertellen dat ook de bijdrage van de Europese toezichthouder bijzonder nuttig was.

Het Franse voorzitterschap heeft op eigen initiatief het advies van het Agentschap voor de grondrechten ingewonnen, en dat was een première.

In die zelfde geest van openheid heeft de Raad te kennen gegeven dat hij heel nauw wil samenwerken met het Parlement, los van de rechtsgrondslag en van het institutionele kader dat op dit moment geldt. Daarom hebben we het Parlement voorgesteld om zo vaak mogelijk van gedachten te wisselen over dit programma. Uw rapporteur heeft trouwens in alle fasen van zijn werk in deze zes maanden langs een informele weg gedetailleerde informatie ontvangen.

Over een week zal het voorzitterschap een schriftelijk verslag over de geboekte vooruitgang ter goedkeuring voorleggen aan de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken. Ik kan u hier beloven dat deze samenvatting u ter beschikking zal worden gesteld.

We moeten samen na kunnen denken over alles wat er bij dit programma op het spel staat. Ik zou drie overwegingen willen noemen.

Ten eerste is dit programma een essentieel instrument, en dat blijkt wel uit het feit dat het wordt gebruikt in de strijd tegen drugs. We hebben vastgesteld dat wanneer er in Frankrijk op een luchthaven drugs in beslag worden genomen dat in 60 à 80 procent van de gevallen te danken is aan de programma's voor gegevensopslag. Het gaat om anderhalve ton drugs per jaar, dat is geen kleinigheid. We stellen bovendien vast dat wat nuttig is in de strijd tegen drugs ook nuttig is in de strijd tegen het terrorisme. Voor de coördinator over het Europese beleid inzake terrorismebestrijding, die nauw samenwerkt met de bevoegde diensten in de lidstaten, staat absoluut vast dat de gegevens uit dit programma nuttig zijn, met name omdat terroristen op het moment dat ze de grens passeren bijzonder kwetsbaar zijn.

Ten tweede moeten we uiteraard een corpus definiëren met de principes die overal in Europa gelden voor de bescherming van de rechten en de vrijheden in verband met het gebruik van gegevens. Die gegevens worden op dit moment met sterk verschillende regels ingezameld en verwerkt, en dat is in het kader van de Europese Unie niet bevredigend. We moeten geharmoniseerde normen vastleggen, en alles wat niet zinvol of buiten proporties is moet natuurlijk worden afgeschaft of bestraft.

Ten derde en ten laatste is er een internationale dimensie. We hebben er alle belang bij om een mondiaal beleid te ontwikkelen dat een alternatief voor het Amerikaanse model kan zijn, en Europa moet in staat zijn om het eigen model internationaal te promoten.

Het is een taak van de Unie om mee te spelen in het mondiale concert, om invloed uit te oefenen op de manier waarop deze gegevens worden gebruikt en beheerd. Dat is een kwestie van invloed, maar ook van respect voor onze waarden. Onze luchtvaartmaatschappijen en onze burgers verwachten dat we dit doen, om de beperkingen die ontstaan door al te verschillende nationale vereisten tot een minimum te beperken.

Mevrouw de Voorzitter, dames en heren voorzitters, dames en heren afgevaardigden, daarover moeten we samen nadenken.

(Applaus)

Sophia in 't Veld (ALDE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik houd het kort. Ik bedank de Raad voor zijn verklaring. Ik zou willen zeggen dat – ook namens de schaduwrapporteurs van de andere fracties – ik het Europees Parlement een serieuze partner acht, volledig beschikbaar om bij te dragen aan dit gebeuren. We zullen echter alleen een formeel standpunt innemen wanneer er volledige, toereikende en uitvoerige antwoorden komen op alle zorgpunten en bezwaren die meerdere malen zijn geuit door het Europees Parlement, de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming, de nationale

gegevensbeschermingsautoriteiten, de bureaus voor de grondrechten en de vliegmaatschappijen, want ik vind dat ze recht hebben op een echt antwoord.

De Raad heeft meermaals toegezegd om zich voor de hervormingen van het Verdrag van Lissabon in te spannen. Ik zou de Raad willen vragen om, gezien het ontbreken van die hervormingen, te handelen in de geest van het Verdrag van Lissabon en de aanbevelingen van dit Parlement op te volgen of uitleg te geven – niet zozeer aan het Europees Parlement maar aan de Europese burgers.

Acht jaar na Nice vindt de besluitvorming met betrekking tot deze kwesties op het gebied van politieke en justitiële samenwerking, helaas nog steeds achter gesloten deuren plaats en zonder echte democratische controle. Ik zou daarom willen dat de lidstaten dezelfde vastberadenheid en moed zouden tonen en tot democratische hervormingen besluiten, zoals ze dat tijdens de financiële crisis deden.

Tot slot roep ik mijn collega's op om deze resolutie goed te keuren en daarmee een erg helder politiek signaal af te geven aan de Raad.

(Applaus)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). - *(FR)* Mevrouw de Voorzitter, aangezien minister Jouyet vertrekt, vind ik dat het Parlement hem zou moeten bedanken. Hij was een van de ijverigste ministers met wie we ooit te maken hebben gehad. Ik wens hem veel geluk!

(Levendig applaus)

De Voorzitter. – Hartelijk bedankt mijnheer Cohn-Bendit. Wat bent u aardig vandaag!

6.10. Financiële steun aan lidstaten (stemming)

6.11. Reactie van de Europese Unie op de verslechterende situatie in het oosten van de Democratische Republiek Congo (stemming)

– *Vóór de stemming over amendement 1:*

Pasqualina Napolitano (PSE). - *(IT)* Mevrouw de voorzitter, waarde collega's, ik geloof dat er overeenstemming bestaat over het schrappen van het woord "special" wanneer wij het hebben over Europese speciale troepen. Dus: "het woord 'special' schrappen".

(Het mondeling amendement wordt niet in aanmerking genomen)

6.12. Europees ruimtevaartbeleid: Europa en de ruimte (stemming)

6.13. Noodzaak van de inwerkingtreding van het Verdrag tegen clusterminerie voor het einde van 2008 (stemming)

6.14. HIV/AIDS: vroegtijdige diagnose en behandeling (stemming)

6.15. Situatie in de bijenteelt (stemming)

6.16. Toetsing van Aanbeveling 2001/331/EG betreffende minimumcriteria voor milieu-inspecties in de lidstaten (stemming)

7. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

Verslag: Gabriele Stauner (A6-0409/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). - *(FR)* Mevrouw de Voorzitter, de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken probeert hardnekkig de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid haar bevoegdheid voor de

gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het werk te betwisten. Ze heeft zich meester gemaakt van ons initiatief om een verslag te schrijven over de discriminatoire gevolgen van ongelijkheden onder andere op het gebied van salaris voor het pensioen van vrouwen, en over de trend naar individualisering van sociale rechten.

Dat heeft tot dit verslag geleid, een samenraapsel van maar al te bekende platitudes. We zijn nog ver verwijderd van gelijke behandeling van vrouwen op het gebied van pensioenrechten en van de oplossingen die de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid in haar verslag had willen voorstellen. Als rapporteur voor advies van de Vrouwencommissie heb ik op basis van artikel 47 van ons Reglement met de volledige steun van mijn commissie geprobeerd om in het kader van de hervormingen van de pensioenstelsels concrete correcties voor te stellen. Het zijn zes heel concrete voorstellen, die bedoeld waren om de lacunes in de verzekeringsdekking te overbruggen die vrouwen bijvoorbeeld door moederschap of door de zorg voor familieleden hebben.

Het is niet te geloven, maar de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken heeft ze absoluut verworpen, wat volledig haaks staat op de verplichtingen van artikel 47. Ik betreurt dat, we hebben een gevecht verloren, maar niet de oorlog, en onze strijd gaat door.

Verslag: Ewa Klamt (A6-0432/2008)

Philip Claeys (NI). - Mevrouw de Voorzitter, ik heb tegen het verslag-Klamt gestemd om de simpele reden dat het hele concept van de economische immigratie en van de zogenaamde blauwe kaart getuigt van kortetermijndenken. We kunnen beter in de lidstaten een beleid voeren van opleiding, herscholing en activering van de circa 20 miljoen werklozen die er nu in de Europese Unie zijn. We zouden beter leren uit de fouten van het verleden. Denk maar aan het importeren van gastarbeiders en hun families in de jaren zeventig en tachtig wat uitgedraaid is op een groot maatschappelijk probleem.

Men probeert de bevolking nu te paaien met de belofte dat het enkel gaat om hoogopgeleide en tijdelijke immigranten, maar wie ben ik om te twijfelen aan de woorden van Louis Michel, die stelt dat ook andere immigranten welkom moeten blijven. Met andere woorden: de sluizen blijven open staan. Men creëert er alleen een nieuwe bij. Dit gaat om een coalitie tegen de samenleving. *Big business* wil goedkope arbeidskrachten en werkt samen met de multiculturele linkerkant. De kosten worden afgewenteld op de maatschappij.

Verslag: Neil Parish (A6-0368/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik heb voor het verslag-Parish over de opname van de gemeenschappelijke marktordening (GMO) voor wijn in de integrale GMO gestemd. Ik moet zeggen dat ik dat met de allergrootste tegenzin heb gedaan, omdat ik vind dat deze integrale GMO niet eenvoudiger en niet helderder is dan het oude systeem. Het maakt het leven alleen maar ingewikkelder voor de wijnboeren en voor de hele wijnproducerende sector.

Gisteravond heeft de commissaris geprobeerd om ons gerust te stellen. Ik hoop dat de Commissie woord houdt, en met name dat de sector in het raadgevend comité even goed vertegenwoordigd zal blijven als in alle jaren sinds de eerste GMO van de wijnmarkt.

Anja Weisgerber (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik heb vandaag met een zekere aarzeling ingestemd met het verslag van Neil Parish over een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten voor allerlei verschillende landbouwproducten. Het is in principe een goede zaak dat de Commissie probeert om het Europese landbouwbeleid te vereenvoudigen. Van nu af aan zal er in plaats van de 21 bestaande marktordeningen voor bijvoorbeeld fruit, groente, melk en wijn nog maar één marktordening bestaan. Dit wordt dan echter een bijzonder ingewikkeld document, en de omgang daarmee moet zo eenvoudig mogelijk worden gemaakt. Daarom ben ik blij dat de Commissie gisteren tijdens het debat heeft beloofd dat ze zal ingaan op mijn idee om de Europese zoekmachine Eurlex dusdanig technisch aan te passen dat de gebruiker de artikelen die op zijn landbouwproduct van toepassing zijn apart kan opvragen.

Bovendien heeft de Commissie bevestigd dat ze de marktordening voor wijn, die na moeizame onderhandelingen tot stand gekomen is, en waarin veel eisen van het Parlement zijn opgenomen, letterlijk zal overnemen. Dat is de enige reden waarom ik voor dit verslag heb kunnen stemmen.

Ontwerpresolutie: HIV/AIDS (RC-B6-0581/2008)

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Het doet mij deugd dat enkele dagen vóór 1 december, Wereld Aids Dag, wij ons nu over dit wereldwijde probleem buigen. Het aantal met hiv geïnfecteerde mensen groeit gestaag. Elke dag raken zo'n 14 000 mensen besmet, waarvan de zo'n 2 000 kinderen onder de 15 jaar.

Het aantal besmette mensen is niet alleen in de traditionele brandhaarden als Afrika en Oost-Azië gestegen, maar ook in oostelijk Europa en Centraal-Azië. Het aantal besmette personen in deze regio's is in 2006 gestegen tot 1,7 miljoen. De grootste stijging vond plaats in Rusland en Oekraïne, waar tot wel 270 000 mensen besmet raakten met het hiv-virus. De belangrijkste oorzaak van de verspreiding van hiv in deze gebieden ligt in drugsgebruik en het gebruik van ongesteeliseerde injectiespuiten. Deze gegevens zijn in het geval van Oekraïne des te alarmerender aangezien dit een land is dat direct aan de Europese Unie grenst.

Het feit dat we ondanks allerlei preventieprogramma's overal ter wereld er niet in slagen het hiv-probleem de kop in te drukken dient aanleiding geven tot een herbeoordeling van deze programma's en tot grotere inspanningen op het vlak van preventie en van de productie van doeltreffende medicijnen.

Ontwerpresolutie: Democratische Republiek Congo (RC-B-0590/2008)

Charles Tannock (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, toen er in 1994 in Rwanda een genocide plaatsvond, wendde het Westen zijn gezicht af. In het oosten van Congo kan nu hetzelfde gebeuren. De directe prioriteit ligt op humanitair gebied, maar daarna moet er een netelige en ingewikkelde politieke chaos worden aangepakt. Dit komt deels doordat de internationale gemeenschap niet alleen haar handen heeft afgetrokken van de genocide in Rwanda, maar het toeliet dat de Hutu-*génocidaires* naar het oosten van Congo vluchtten. Hier deed president Kabila, tot afschuw van Kigali en de lokale Tutsi's, weinig om de milities te stoppen.

De VN en de Afrikaanse Unie moeten nu een leidende rol gaan spelen in de aanpak van de politieke en veiligheidskwesties die rechtstreeks op het spel staan, maar we moeten ook toegeven dat de strijd om grondstoffen voor een groot deel dit bloedvergieten financiert. China is een serieuze speler in de regio, maar bekommert zich nauwelijks om de mensenrechten in Afrika.

De Commissie moet onderzoeken of een certificeringsproces voor mineralen en andere bronnen nu op dezelfde manier in Afrika kan worden toegepast als het succesvolle Kimberley-proces, dat zo goed werkte bij de diamantindustrie van bloeddiamanten of conflictdiamanten. Daarom heb ik voor deze resolutie gestemd.

Ontwerpresolutie: Situatie in de bijenteelt (B6-0579/2008)

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, deze resolutie komt wat laat, eigenlijk als mosterd na de maaltijd, want sinds de goedkeuring van de Richtlijn 91/414 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen is er heel weinig gedaan ter ondersteuning van het onderzoek naar de gevolgen voor bijen van het gebruik van pesticiden, en met name onderzoek naar de volledige voortplantingscyclus van bijen.

Dat is verbazend, vooral omdat tijdens de stemming in eerste lezing over het verslag-Breyer betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen, dat is dus de hervorming van Richtlijn 91/414, velen die vandaag voor de resolutie hebben gestemd, zich keerden tegen amendementen die gericht waren op een betere bescherming van de bijen.

Praatjes vullen geen gaatjes, het gaat om feiten en daden, en ik hoop dat alle collega's tijdens de stemming in tweede lezing over het verslag-Breyer zich deze resolutie nog kunnen herinneren en partij voor de bijen zullen kiezen.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Hennicot is nog maar net lid van dit Parlement, daarom kan zij natuurlijk niet weten wat we in dit verband al sinds 1994 eisen.

Ik zou alle collega's willen bedanken die hebben bijgedragen aan dit debat en aan de resolutie over de onrustbarende situatie in de landbouw. De zaal was gisterenavond rond middernacht niet goed bezet, en dat begrijp ik ook wel. Mevrouw Hennicot was er trouwens ook niet. Daarom hebben niet veel leden dit uitstekende en gefundeerde debat kunnen volgen. We wilden de Commissie aanmoedigen om meer te doen aan de bijzonder zorgwekkende situatie in de bijenteelt. Ik stel met plezier vast dat de Commissie ons begrepen heeft.

Ik zou de diensten er op willen wijzen, mevrouw de Voorzitter, dat amendement 1, dat tegen de stemmen van mijn fractie is aangenomen, uitsluitend betrekking heeft op de formulering. De Duitse vertaling van mijn overweging B deugt niet. We moeten die vertaling verbeteren, die precies hetzelfde zegt als het amendement in het Duits.

Ik ben het inhoudelijk eens met het amendement over de toelating van gewasbeschermingsmiddelen, dat intussen is ingetrokken. Het is echter woord voor woord overgenomen uit de tekst – die in de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid was goedgekeurd – over het op de markt brengen van deze producten, en daarom had ik met mijn fractie gedacht dat we die tekst niet moesten kopiëren, en dat we de Commissie milieubeheer voorrang moesten geven. Onze aanbeveling en onze eis staan uitstekend verwoord in paragraaf 8 van de resolutie, waarin precies hetzelfde wordt geëist. We eisen dat er meer onderzoek wordt verricht naar de relatie tussen de bijensterfte en het gebruik van pesticiden, om de nodige maatregelen te nemen tegen de toelating van die producten. Het is wel duidelijk: een pesticide dat bijen doodt mag niet worden toegelaten. Dat zeggen we nu al jaren.

De Voorzitter. – Mevrouw Lulling, ik dank u voor uw oplettendheid met betrekking tot dit detail van de maatregel. We kunnen u ervan verzekeren dat de talenversies zorgvuldig zullen worden nagekeken.

Schriftelijke stemverklaringen

Verslag: Ingeborg Gräßle (A6-0394/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Afgezien van een paar amendementen sta ik volledig achter het verslag van mijn Duitse collega en vriendin, de eminente Ingeborg Gräßle, en heb gestemd voor de wetgevende resolutie waarin de goedkeuring wordt voorgesteld van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1073/1999 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF). Het is een goede zaak dat we de bescherming verbeteren van de rechten van personen naar wie OLAF onderzoek verricht, en dat we de samenwerking met de lidstaten verbeteren. Het was de hoogste tijd om voor de fraudebestrijding door OLAF een vorm van openbare *governance* te creëren, en om een onafhankelijke controle te voorzien op de procedures en de duur van het onderzoek, waarbij de vertrouwelijkheid van het onderzoek uiteraard dient te worden gegarandeerd. Inge Gräßle heeft met dit verslag opmerkelijk werk geleverd, en ik dank haar daarvoor.

Dragoş Florin David (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb voor het verslag van mevrouw Gräßle gestemd, omdat alle bij de door OLAF uitgevoerde onderzoeken betrokken personen in de gelegenheid moeten worden gesteld om op zijn minst schriftelijke opmerkingen te plaatsen ter zake. Deze op- en aanmerkingen dienen vervolgens doorgegeven te worden aan de lidstaten in kwestie, samen met andersoortige in de loop van de onderzoeken verkregen informatie. Dit is de enige manier om onder naleving van het beginsel dat beide partijen de gelegenheid moeten krijgen hun eigen standpunt te berde te brengen, nationale autoriteiten te voorzien van een compleet dossier voor een bepaalde zaak. Verder zorgt het verslag voor samenwerking met derde landen en versterkt het de rol van de OLAF-controlecommissie.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik stem vóór het verslag van mevrouw Gräßle over onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF). Het is zeer belangrijk dat wij de verordening over dergelijke onderzoeken aanpassen, aangezien verschillende interinstitutionele betrekkingen moeten worden herzien. Bovendien moeten wij de verordening aanpassen op het gebied van de rechten van personen die bij onderzoeken zijn betrokken en op het gebied van de uitwisseling van informatie tussen OLAF, de Europese instellingen, de lidstaten en informanten. Tenslotte feliciteer ik mevrouw Gräßle met haar initiatief; zij heeft enkele andere interessante voorstellen gedaan over bijvoorbeeld de rol van de directeur-generaal van het Bureau, die de bevoegdheid zou moeten hebben om externe onderzoeken te gelasten, niet alleen op verzoek van een lidstaat of de Commissie, maar ook op verzoek van het Europees Parlement.

Verslag: Rainer Wieland (A6-0395/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Dank u, Voorzitter. Ik stem vóór. Het belangrijkste punt in dit debat heeft niet alleen betrekking op de specifieke kwestie waar de Commissie verzoekschriften mee geconfronteerd wordt, die verwijst naar het gebruik van het Duits door de communautaire instellingen, het gaat met name over het algemene probleem van de toegang van burgers van alle nationaliteiten tot documenten, en daarmee dus over de transparantie van de instellingen van de Gemeenschap. Vanuit dit oogpunt denk ik dan ook dat het van groot belang is dat de Raad deze kwestie diepgaand onderzoekt, om een gebruik van meer talen op de websites van het voorzitterschap te bevorderen. Een dergelijke toename

kan geleidelijk worden doorgevoerd, op basis van nog vast te leggen passende en objectieve criteria. We moeten echter rekening houden met het volgende: hoe meer talen er worden gebruikt, hoe groter het aantal burgers dat betrokken raakt bij Europa. Burgers zouden de Europese instellingen moeten zien als de manier waarop zij de gebouwen zien waarin zij huizen: onze instellingen moeten toegankelijk zijn.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) We zijn het in grote lijnen eens met wat er in het verslag staat, vooral wat betreft de conclusies van de Europese ombudsman, waarin gesteld wordt dat “de weigering van de Raad om zich inhoudelijk bezig te houden met het verzoek van klager, niet correct is” en dat “de informatie die op deze internetsites wordt gegeven in het ideale geval op tijd in alle officiële talen van de Gemeenschap beschikbaar zou moeten zijn”.

We zijn het echter niet eens met alinea d) van de conclusies van het verslag, waarin staat dat “het aantal talen, als dat nodig is, alleen op grond van objectieve, redelijke, transparante en uitvoerbare criteria mag worden beperkt”. We willen bepleiten dat op de website van de Raad, evenals op die van het Europees Parlement en de Europese Commissie, alle informatie in alle officiële talen van de Europese Unie beschikbaar moet zijn. Alleen op die manier kan de meertaligheid en de culturele diversiteit behouden worden waar de leiders van de Gemeenschap voor zeggen te staan, maar die ze, in het kader van besparingen, steeds weer ter discussie stellen.

Verslag: Gabriele Stauner (A6-0409/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Hoewel de resolutie die door de meerderheid van het Europees Parlement is goedgekeurd tegenstrijdigheden bevat, naast een of twee positieve elementen, is de overheersende tendens ervan het uit hoofde van de vergrijzing van de bevolking bepleiten van de uitholling van het socialezekerheidsstelsel, in het belang van de private financiële sector, die het grootste stuk van deze koek wil.

Kijk bijvoorbeeld maar eens naar de volgende paragraaf: “wijst erop dat de individualiseringstendens bijdraagt tot de modernisering van de tweede en derde pijler van de socialezekerheidsstelsels zonder de eerste pijler aan te tasten; daardoor zullen mensen, met name vrouwen en andere kwetsbare groepen, meer keuzemogelijkheden krijgen en dus onafhankelijker worden en de gelegenheid krijgen om hun eigen aanvullende pensioenrechten op te bouwen”.

Uit naam van een grotere onafhankelijkheid wordt zo een poging gedaan mensen ertoe te bewegen oplossingen buiten het socialezekerheidsstelsel van de overheid te zoeken, ook al is inmiddels bekend dat dit zeer negatieve gevolgen heeft. De recente gevallen in de VS zijn daar een voorbeeld van. Maar het kapitalisme probeert zijn doelen altijd met propaganda te bereiken.

Daarom hebben wij tegengestemd.

Bruno Gollnisch (NI), schriftelijk. – (FR) De rapporteur, mevrouw Stauner, maakt een heldere analyse van de uitdagingen die de vergrijzing en de afname van de actieve beroepsbevolking met zich meebrengen voor onze stelsels van sociale bescherming, waaraan ze blijkbaar veel waarde hecht, en dat waardeer ik.

Een tweede punt dat ik waardeer is dat ze een vraagtekentje plaatst bij het nut van de massale immigratie van werknemers, die meestal als wondermiddel wordt voorgesteld, en van wie men hoopt dat ze zullen betalen voor de pensioenen en de gezondheidszorg voor de oude Europeanen. Het is trouwens een ongelofelijk cynisch en egoïstisch wondermiddel, dat wordt verdedigd door personen die vaak denken dat ze het monopolie hebben op naastenliefde en tolerantie. Een derde punt dat ik waardeer is tot slot haar kritische analyse van de trend tot privatiseren van de gezondheidszorg, en van de zuiver financiële aanpak van de hervorming van de nationale socialezekerheidsstelsels.

Het kernpunt ontbreekt echter in dit verslag. De oorzaak van deze problemen is de daling van de bevolking op ons continent, dus moeten we daar iets aan doen. De lidstaten zijn nu wel verplicht om een ambitieus gezinsbeleid te voeren en het geboortepercentage te verhogen, dat is ongetwijfeld een voorwaarde voor het evenwicht van hun socialezekerheidsstelsels, maar vooral garandeert dat hun overleven, nog afgezien van hun welvaart en hun dynamische ontwikkeling.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Dit verslag stelt vast dat de bevolking in de meeste lidstaten steeds ouder wordt en dat de socialezekerheids- en pensioenstelsels daardoor onder druk komen te staan. De oplossing die voor dat probleem wordt bepleit, is dezelfde als altijd, namelijk diverse

EU-maatregelen. De Zweedse partij Junilistan is van mening dat de EU zich überhaupt niet bezig moet houden met aangelegenheden die verband houden met de socialezekerheids- en pensioenstelsels van de lidstaten.

Het Europees Parlement heeft standpunten over de wettelijke pensioengerechtigde leeftijd, het soort pensioenstelsel dat de lidstaten zouden moeten invoeren, de belasting op arbeid, de verdeling van de belastingdruk en de manier waarop de zorg in de EU-landen moet worden georganiseerd. Dat zijn kwesties die volledig op nationaal niveau moeten worden aangepakt. Algemene aanwijzingen van EU-instellingen dragen in het geheel niets bij tot deze kwesties.

Wij hebben daarom bij de eindstemming tegen dit verslag gestemd.

Carl Lang (NI), *schriftelijk*. – (FR) Het verslag van mevrouw Stauner verwijst weliswaar naar de Lissabon-strategie, dat grote fiasco van de fans van de Europese eenwording, maar het verdient toch onze steun, omdat het een vraagteken plaatst bij het credo van de immigratie als redmiddel, gezien de toekomstige daling van de bevolking en de economische en sociale crisis in Europa.

Iedere immigratie, of die nu gewild is of niet, vervormt de identiteit en de cultuur van de volkeren van Europa en versterkt de trend van de segregatie, met alle spanningen die daarmee gepaard gaan, en dat zien we in alle multi-etnische en multiculturele samenlevingen overal ter wereld.

Dit is een nieuwe vorm van slavernij, en daarvan profiteren alleen de roofzuchtige aanhangers van de globalisering, die deze goedkope arbeidskrachten beschouwen als een drukmiddel om de salarissen laag te houden, terwijl de werkloosheid al bijzonder hoog is. Op die manier kunnen we de derde landen van hun elite beroven, wat hun situatie nog verslechtert.

Dit is ook strategisch een illusie, omdat het onvermijdelijk is dat de immigranten hun gedrag aanpassen aan dat van de Europeanen, en daarbij denk ik met name aan de onfortuinlijke tendens om minder kinderen te krijgen in een samenleving die in ieder opzicht stuurloos is, dat is een feit.

We moeten meer steun geven aan gezinnen, en Europeanen aanmoedigen om meer kinderen te krijgen. Bovendien heeft het nieuwe Europa van de naties een beleid van nationale en communautaire preferentie nodig, een beleid van nationale en communautaire bescherming.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (EL) Het verslag onthult in volle omvang de door en door volksvijandige doelstelling van de EU en het EU-kapitaal, namelijk de afbraak van de socialezekerheidsstelsels. Onder het terreurzaaiend voorwendsel van een slinkende EU-bevolking wordt in het verslag voorgesteld om de pensioengerechtigde leeftijd te verhogen en een drie-pijlerstelsel in te voeren, dat wil zeggen:

- verstrekking van hongerpensioenen via de openbare socialezekerheidsstelsels;
- uitbreiding van de beroepspensioenfondsen, die pensioenen zullen verstrekken uitgaande van het rendement van de gestorte bijdragen, en
- particuliere verzekeringen voor de werknemers (de “individualisering” volgens de EU-terminologie), de zogenaamde derde pijler.

Op die manier wordt de deur wagenwijd opengezet voor de verhoging van de winst van de verzekeringsmonopolies, omdat deze toegang krijgen tot de zoveelste winstgevende sector.

Deze aanval maakt deel uit van een arbeidersvijandig maatregelenpakket van de EU, zoals de algemene toepassing van “flexicurity”, de “hervorming” (dat wil zeggen: afbraak) van het arbeidsrecht, de oprichting van “slavendrijvende” uitzendbureaus, de richtlijn tot invoering van inactieve arbeidstijd, de 65-urige werkweek, en de regeling van arbeidstijd op jaarbasis.

Als reactie op deze scherpe aanval van het EU-kapitaal moet de arbeidersklasse in de tegenaanval gaan en een antimonopolistische coalitie vormen die haar eigen macht, de volksmacht opeist en de fundamenteen legt voor het voldoen aan de volksbehoeften en het volkswelzijn.

Rovana Plumb (PSE), *schriftelijk*. – (RO) De Europese Unie kan geen hogere werkloosheid velen zolang er nog ondervertegenwoordigde sociale categorieën en van de arbeidsmarkt uitgesloten sociale groeperingen zijn. Personen met een handicap of mensen met ernstige gezondheidsproblemen zouden graag willen werken, maar zijn veelal het slachtoffer van ernstige discriminatie van werkgeverszijde.

Bovendien zijn er speciale aanpassingen nodig om deze mensen in staat te stellen hun werk naar behoren uit te voeren. Werkgevers zijn echter niet bereid om hier al te veel geld in te steken. De in de lidstaten getroffen maatregelen van financiële aard hebben niet tot de verwachte resultaten geleid. Wat Roemenië aangaat, kan ik melding maken van de mogelijkheid tot aftrek van uitgaven voor de aankoop van speciale uitrustingen, voor in het productieproces door personen met een handicap gebruikte uitrustingen, voor de transportkosten van personen met een handicap van hun thuisadres naar hun werk, alsook van kortingen op de specifieke kosten voor voorbereiding, professionele scholing en advies uit het socialeverzekeringsbudget voor werkloosheid. Een concrete oplossing voor inclusie van deze op de arbeidsmarkt kwetsbare sociale categorieën kan, zoals beschreven in het verslag, gevonden worden in de oprichting van bepaalde speciale ondernemingen.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, waarde collega's, ik ben verheugd over het uitstekende werk dat mevrouw Stauner heeft verricht inzake de toekomst van socialezekerheidsstelsels en pensioenen en ik stem dan ook voor haar verslag. Ik steun de redeneringen waarop het is gebaseerd en ik ben van mening dat de Europese Unie, samen met de lidstaten, moet proberen zo snel mogelijk een passende oplossing te vinden voor de problemen.

Europa is een continent dat ouder wordt en het gemiddelde geboortecijfer ligt onder het natuurlijke vervangingsniveau. In minder dan vijftig jaar zal de bevolking van Europa kleiner in aantal en ouder zijn. Immigratie is zeker geen oplossing voor het probleem: we moeten juist een groter aantal mensen in banen van hoog niveau aantrekken en behouden, we moeten een hoog niveau van sociale zekerheid en baanzekerheid bieden, onderwijs en opleidingen voor onze beroepsbevolking verbeteren en de oude pensioenstelsels moderniseren, waarbij we aandacht moeten schenken aan de instabiliteit van particuliere pensioenstelsels, die door velen worden gesteund.

Verslag: Ewa Klamt (A6-0432/2008)

Alexander Alvaro (ALDE), *schriftelijk*. – (EN) Ik sta volledig achter de invoering van de blauwe kaart. Met de goedkeuring van de amendementen van de PPE en de PSE vrees ik echter dat de toekomstgerichte strategie van Europa met betrekking tot legale migratie snel in rook op zal gaan. De huidige tekst is voor de meeste hooggekwalificeerde werknemers die legale migratie naar de EU overwegen simpelweg niet aantrekkelijk. Hooggekwalificeerde werknemers worden niet gestimuleerd om op de arbeidsmarkt van de EU te werken, niet in de laatste plaats door de bureaucratische belemmeringen die in de huidige tekst werden goedgekeurd.

Jan Andersson, Göran Färm, Inger Segelström en Åsa Westlund (PSE), *schriftelijk*. – (SV) Wij, Zweedse sociaaldemocraten in het Europees Parlement, hebben gestemd voor het verslag betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, de zogenaamde Europese blauwe kaart. Het verslag waarover in het Parlement is gestemd, verbetert de richtlijn, met name wat betreft gelijke behandeling van werknemers uit derde landen, omdat discriminatie van deze werknemers wordt belet. Het is ook positief dat de lidstaten de mogelijkheid krijgen hun eigen behoefte te onderzoeken om zich open te stellen voor immigratie van arbeidskrachten. Wij zijn er ook mee ingenomen dat het Parlement de voorstellen van de Commissie heeft verworpen die werkgevers de mogelijkheid boden om mensen dertig jaar te discrimineren. Het is verheugend dat ook de mogelijkheden van de lidstaten worden beperkt om werknemers aan te trekken uit sectoren in derde landen waarin een tekort aan arbeidskrachten heerst. Dat belet dat de EU meewerkt aan een braindrain van hooggekwalificeerde werknemers in met name de ontwikkelingslanden.

Tezelfdertijd betreuren wij dat het Parlement het er niet over eens heeft kunnen worden dat collectieve overeenkomsten ook voor werknemers uit derde landen moeten gelden. We betreuren ook dat amendement 79 niet is aangenomen. Per slot van rekening is het vaststellen van de salarissen geen kwestie die tot de bevoegdheden van de EU behoort en uiteindelijk moeten de sociale partners in de respectieve lidstaten hierover kunnen beslissen. Wij verwachten dat de Zweedse regering de strijd in de verdere onderhandelingen in de Raad voort zal zetten.

Alessandro Battilocchio (PSE), *schriftelijk*. – (IT) Dank u, voorzitter. Ik stem voor. Het is een extreem belangrijke bepaling. Het vastleggen van nieuwe rechten voor hoogopgeleide werknemers uit derde landen vormt zowel een kans voor de migranten, als voor de landen die ze ontvangen. Bovendien is van belang dat dit gebeurt in een kader van criteria die voor alle lidstaten van de EU gelijk zijn, om ongelijkheden te voorkomen en tevens om Europa meer capaciteit te bieden om dergelijke werknemers aan te trekken, aangezien deze capaciteit nog ver achter blijft bij die van de Verenigde Staten en Canada. In dit kader van gedeelde regels, waarover wij laten zullen stemmen, steun ik volledig de amendementen die zijn ingediend door de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement. Een minimumsalaris dat niet lager is dan

dat van een vergelijkbare werknemer in het land van ontvangst is voor ons een onontbeerlijke gelijkheidsgarantie.

Evenzo pleiten wij voor het uitreiken van een blauwe kaart aan degenen die al in een van de lidstaten verblijven en een verlenging met zes maanden ingeval zij hun baan verliezen. Ten slotte hebben wij de plicht samen te werken met derde landen, om de opleiding van hoogopgeleid personeel in de belangrijkste sectoren waar men mogelijk de gevolgen van de braindrain ondervindt te ondersteunen. De goedkeuring van deze maatregel zal bovendien legale immigratie bevorderen en de EU verrijken met professionele vaardigheden en menselijke ervaring, wat altijd de essentie van de Europese geest is geweest.

Catherine Boursier (PSE), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb voor het verslag-Klamt over de invoering van een “Europese blauwe kaart” gestemd omdat het ons de mogelijkheid biedt, en dat is nog nooit gebeurd, om van een cultuur van het “nee”, van het fort Europa, over te stappen naar een cultuur van het “ja”, van een open Europa. Op die manier kunnen we de migratiestromen bewust sturen, en de werknemers bepaalde rechten garanderen. Het is belangrijk dat we dit proces snel voortzetten door andere maatregelen ten gunste van andere categorieën van buitenlandse werknemers goed te keuren. Ik zal dit op de voet volgen.

We hadden natuurlijk nog verder kunnen gaan. We hadden de voorkeur gegeven aan een horizontale in plaats van een sectorale richtlijn, maar er is vooruitgang geboekt, met name het principe van “gelijke betaling voor gelijk werk” en de strijd tegen de braindrain, vooral in sleutelsectoren zoals gezondheidszorg en onderwijs. Bovendien hebben we de periode verdubbeld waarin een werknemer wiens arbeidscontract is afgelopen in de Unie mag blijven om een nieuwe baan te zoeken.

Met deze tekst willen we dus vooral legale vormen van immigratie bevorderen, en zeker geen geselecteerde immigratie, waar ik tegen ben.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *schriftelijk*. – (RO) Ik heb voor het verslag van mevrouw Klamt gestemd, omdat het immigranten met een hooggekwalificeerd profiel uitzicht biedt op werk. Er staat in het verslag dat EU-lidstaten verplicht zijn voorrang te geven aan Europese burgers, iets dat ten voordele strekt van Roemeense staatsburgers gezien de beperkingen op de toegang tot de arbeidsmarkt in een aantal EU-lidstaten. Het verslag stelt mensen die voldoen aan de in de richtlijn vastgelegde voorwaarden in staat een Europese blauwe kaart aan te vragen met een geldigheidsduur van twee jaar, die met nog eens twee jaar kan worden verlengd. Indien de arbeidsovereenkomst een kortere looptijd heeft dan twee jaar, krijgt de blauwe kaart een geldigheidsduur voor de duur van die overeenkomst plus drie maanden.

Avril Doyle (PPE-DE), *schriftelijk*. – (EN) Tot mijn spijt heb ik me van stemmen over het verslag van Ewa Klamt (A6-0432/2008) onthouden, het voorstel voor een Richtlijn van de Raad betreffende voorwaarden voor toegang en verblijf voor onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, aangezien Ierland heeft afgezien van dit voorstel onder artikel 3 van het vierde protocol van het Verdrag van Amsterdam en al een bestaand nationaal beleid heeft op dit gebied dat flexibiliteit en een grote mate van beslissingsvrijheid biedt met betrekking tot het aanpassen aan de omstandigheden op de arbeidsmarkt.

Lena Ek (ALDE), *schriftelijk*. – (SV) De concurrentie voor gedreven en competente werknemers is begonnen. Om in de globalisering te slagen, moet Europa aantrekkelijker worden in de strijd om de talenten van de wereld. Het Commissievoorstel over een blauwe kaart om de toegang tot de Europese arbeidsmarkten te vergemakkelijken is daarom uiterst welkom. Ik ben zelf al lang een warm pleitbezorgster van de blauwe kaart en andere oplossingen om de toegang tot de Europese arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Helaas is het voorstel dermate afgezwakt door de meerderheid in het Parlement dat ik ervoor heb gekozen om mij van stemming te onthouden. Ik zal de strijd in de EU voortzetten voor een aanzienlijk krachtigere blauwe kaart dan waar het Parlement zich achter kon scharen.

Bruno Gollnisch (NI), *schriftelijk*. – (FR) De Europese blauwe kaart is zogezegd alleen maar bedoeld voor hooggekwalificeerde werknemers, die zich dan in alle lidstaten van de Europese Unie vrij kunnen bewegen en vestigen. Dit zal eens te meer leiden tot meer immigratie die door de Unie niet kan worden gestuurd, net zoals heel wat lidstaten daartoe op dit moment niet in staat zijn.

Wanneer we de gezinshereniging direct toelaten, zonder een werkelijke beperking in de tijd, leidt dat tot een permanente immigratie als instrument van het bevolkingsbeleid. Dat is een bureaucratische manier om een moderne vorm van slavernij te organiseren, maar deze keer worden de slachtoffers geselecteerd op basis van hun diploma, en niet op basis van hun spieren of hun gebit. Op die manier beroven we de ontwikkelingslanden van de breinen die ze zo nodig hebben, en maken we hun economische situatie nog slechter, wat dan weer tot al meer illegale migratie leidt.

We leggen een minimaal loonniveau vast dat volkomen onzinnig en willekeurig is, en houden daarbij geen rekening met de werkelijkheid in de betrokken sectoren en beroepen. Dat zal zeker twee dingen tot gevolg hebben: de salarissen van de best gekwalificeerde Europeanen zullen dalen, wat ze nog meer dan nu in de verleiding zal brengen om hun geluk buiten Europa te zoeken, en bovendien worden de immigranten uitgebuit, terwijl er geen garanties bestaan dat ze werkelijk een salaris krijgen dat overeenstemt met hun kwalificaties.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Ondanks het feit dat het Europees Parlement enkele amendementen heeft goedgekeurd – waar wij vóór hebben gestemd – die enkele negatieve kanten verzacht van het voorstel om een “blauwe kaart” in te voeren op het niveau van de Europese Unie, vinden we dat noch de basis noch de centrale doelstellingen van het voorstel voor een richtlijn dat de Europese Commissie aan de Raad heeft voorgelegd, gewijzigd zijn.

De zogenaamde “blauwe kaart” is een instrument dat past bij de neoliberale doelstellingen van de Strategie van Lissabon als het gaat om de uitbuiting van arbeidskrachten. In het kader van de kapitalistische concurrentie, met name ten opzichte van de VS (waar een “groene kaart” bestaat), wil de EU “hooggekwalificeerde” arbeidskrachten aantrekken, ten koste van de menskracht van derde landen.

De “blauwe kaart” (waarmee immigratie gereduceerd wordt tot exploitatie en immigranten geselecteerd worden op grond van de behoefte die er in EU-landen bestaat aan arbeidskrachten) en de “terugkeerrichtlijn” (die zal leiden tot nog meer willekeur met betrekking tot uitzettingen, en nog meer obstakels opwerpt voor gezinshereniging) zijn twee zijden van dezelfde medaille. Het zijn (onderling samenhangende) instrumenten en pijlers van een en hetzelfde beleid, namelijk van het onmenselijke immigratiebeleid van de EU, dat immigranten criminaliseert en uitzet, of hen exploiteert en afdankt.

Daarom hebben wij tegengestemd.

Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE), schriftelijk. – (EN) Namens de ALDE-Fractie zou ik de redenen willen noemen van onze onthouding bij de laatste stemming. Voor alle duidelijkheid: de ALDE-Fractie is een groot voorstander van de blauwe kaart. Ze krijgt echter de indruk dat de regeling aanzienlijk is afgezwakt. Er zijn veel te veel beperkingen ingevoerd.

Het immigratiepakket van de EU zou twee pijlers hebben: het bestrijden van illegale immigratie en tegelijkertijd het scheppen van betere omstandigheden voor legale migratie. Het voorstel zoals gewijzigd door dit Parlement zorgt niet voor die zeer nodige verandering maar bevestigt in plaats daarvan de protectionistische praktijken van de lidstaten. Door dit verslag aan te nemen, heeft het Parlement een EG-voorstel dat al erg bescheiden was verder afgezwakt. Een gemiste kans! De huidige tendens is dat het grootste deel van de hooggekwalificeerde werknemers naar de Verenigde Staten, Canada of Australië emigreert in plaats van de EU. Als we deze tendens willen keren, moeten we ambitieus zijn. De huidige tekst werkt simpelweg ontmoedigend voor de meeste hooggekwalificeerde werknemers die legale immigratie naar de EU overwegen en draagt dus op geen enkele wijze bij aan het aantrekkelijker maken van de EU voor hooggekwalificeerde werknemers. Politieke moed is hoognodig.

Carl Lang (NI), schriftelijk. – (FR) Wat de heer Jean-Pierre Jouyet, fungerend voorzitter van de Raad, en de heer Jacques Barrot, vicevoorzitter van de Commissie, hebben gezegd tijdens het debat over de Europese blauwe kaart, die zowel een werk- als een verblijfsvergunning vormt, spreekt boekdelen. Hier volgt een kleine bloemlezing:

“Deze teksten tonen de werkelijke draagwijdte van dit pact voor migratie en asiel, dat onder het Franse voorzitterschap tot een goed einde is gebracht. Ze bewijzen dat dit pact werkelijk evenwichtig is, en dat de Europeanen bereid zijn om zich te openen voor migratiestromen, die bijzonder nuttig kunnen zijn voor de toekomst van onze Europese samenleving.” (aldus Jacques Barrot).

“De mogelijkheid om voor twee jaar terug te keren naar het land van herkomst zonder het statuut van langdurig ingezetene te verliezen is essentieel.” (aldus Jacques Barrot).

“Deze twee teksten zijn een begin, geen afsluiting, en creëren ruimte voor circulaire migratie.” (aldus Jean-Pierre Jouyet).

“Deze twee teksten tonen aan dat de Unie zich werkelijk inzet voor de legale migratie.” (aldus Pierre Jouyet).

Nu kan er geen twijfel meer bestaan: onze leiders en de Franse vertegenwoordigers bij de Europese instellingen zijn aanhangers van een beleid van massale immigratie uit landen buiten Europa, met als doel ons grondgebied te bevolken, wat leidt tot een beleid van nationale ontbinding. Wij zullen hier tegen stemmen.

Jean-Marie Le Pen (NI), *schriftelijk*. – (FR) Het verslag van mevrouw Klamt over de voorwaarden voor onderdanen van derde landen voor de toelating en het verblijf in de Europese Unie met het oog op hooggekwalificeerd werk gaat uit van een juiste vaststelling, maar komt tot de verkeerde conclusies.

Het is namelijk een feit dat deze goed opgeleide migranten uit derde landen liever naar de Verenigde Staten of naar Canada willen emigreren dan naar Europa. Wie die tendens wil omkeren, en ze naar ons wil halen, moet wel een zeer verwarde masochist zijn.

Zijn we dan niet in staat om zelf ingenieurs, informatici en artsen op te leiden, moeten we ze uit de derde wereld halen?

Is het dan verantwoord om een braindrain te bevorderen uit landen die dat gekwalificeerde personeel nodig hebben voor hun eigen ontwikkeling?

Denkt u dat we met een beleid van selectieve immigratie een einde kunnen maken aan de legale en vooral de illegale immigratie, wat de heer Sarkozy wil?

Een laatste vraag: wat blijft er over van de communautaire preferentie wanneer we goed opgeleide personen binnenhalen en ze dezelfde rechten geven als onderdanen van de Unie, ook op het gebied van het salaris?

Wie die vragen beantwoordt toont aan hoe gevaarlijk een dergelijk Europa is, dat in dit geval tegenover de derde wereld een werkelijke misdaad tegen de mensheid begaat. Daarom kunnen we niet voor een dergelijk verslag stemmen.

Fernand Le Rachinel (NI), *schriftelijk*. – (FR) De “Europese blauwe kaart” is werkelijk een Sesam open u, bedoeld voor een bijkomende immigratie van goed opgeleide werknemers vanuit landen buiten Europa. Dit zal economisch, sociaal en menselijk een ramp worden voor de volkeren en de naties van Europa, die al zwaar te kampen hebben met de clandestiene immigratie, die niet teruggedrongen kan worden, en met een exponentieel groeiende legale immigratie.

Om de sociale dumping tegen te gaan die ongetwijfeld zal ontstaan wanneer er ingenieurs en andere goed opgeleide specialisten van andere continenten binnenkomen moet het salaris van die personen tenminste 1,7 maal het gemiddelde brutoloon in de betrokken lidstaat bedragen. Dat zullen de Franse arbeiders leuk vinden.

De immigrant kan ook zijn familie laten komen, daarvoor geldt een versnelde procedure voor de gezinshereniging, die toch al zo vaak wordt toegepast, en zo gevaarlijk is. Bovendien kan de immigrant de periodes die hij op het Europese grondgebied doorbrengt bij elkaar optellen, om op die manier het statuut van langdurig ingezetene te verkrijgen. Dan is de cirkel rond, dan is aan alle voorwaarden voldaan voor een golf van werknemers die zich in de lidstaten vestigen en laten naturaliseren.

Het is ook een schandaal dat dit zal leiden tot een verdere braindrain uit derde landen, met name in Afrika, omdat we hun elites naar ons toe lokken. Zo garanderen we een verdere verpaupering van die landen.

Zoals altijd worden de volkeren van Europa niet geraadpleegd over dit Brusselse beleid, dat gericht is op de mondialisering, en op zoveel mogelijk immigratie. Meer dan ooit moeten we strijden voor de herovering van onze soevereiniteit en voor het recht van de volkeren om zichzelf te blijven.

David Martin (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik heb vóór het verslag-Klamt gestemd, dat de EU een aantrekkelijkere bestemming maakt voor hooggekwalificeerde werknemers uit derde landen. Het stelt een spoedprocedure in voor de toelating van hooggekwalificeerde werknemers uit derde landen, waaronder gunstige verblijfsvoorwaarden voor hen en hun gezinnen.

Erik Meijer (GUE/NGL), *schriftelijk*. – De meeste mensen willen graag blijven wonen en werken in de omgeving waar ze zijn opgegroeid en waarvan ze de taal spreken. Om twee belangrijke redenen verlaten mensen hun gebied van herkomst. De eerste is dat ze het risico lopen om te worden opgesloten of gedood. Om aan dat lot te ontkomen worden ze vluchteling. De tweede is de armoede. Mensen trekken weg naar gebieden waar de lonen hoger zijn, zelfs als zij daar niet het volwaardige loon krijgen, als hun werk onveilig is, als ze slecht worden gehuisvest en geen goede vooruitzichten hebben.

Veranderde toekomstverwachtingen over de demografische ontwikkelingen en gebrek aan mensen voor bepaalde beroepen leiden ertoe dat immigratie opeens weer als nuttig wordt beschouwd. De vluchtelingen die uit bittere noodzaak spontaan naar EU-landen toe komen zijn steeds minder welkom, maar kansrijke mensen met een hoge opleiding worden aangemoedigd om te komen. Met zo'n selectie onttrekken we deze kenniswerkers aan de landen waar ze zijn opgeleid. Die landen hebben deze mensen het hardste nodig. Zonder die mensen kunnen zij hun achterstanden, die de reden zijn voor hun armoede, niet goed inhalen. Als een blauwe kaart *brain drain* veroorzaakt is dat slecht voor Europa en de hele wereld.

Tobias Pflüger (GUE/NGL), schriftelijk. – (DE) Het concept van de blauwe kaart in het verslag van Ewa Klamt, dat gebaseerd is op een voorstel van de Europese Commissie, is een rampzalig elitair concept voor de immigratie.

Het enige positieve element is dat in dit concept van de blauwe kaart eindelijk wordt erkend dat de immigratie in de Europese Unie, en dus ook in Duitsland, nodig en juist is.

Met dit concept van de blauwe kaart wil de EU de krenten uit de pap eten, een paar immigranten uitzoeken, onder het motto: "laat de goeden binnen en gooi de slechten eruit". Dat is een elitair concept, en is vanuit een links standpunt onaanvaardbaar. De mensen moeten kunnen immigreren en werk zoeken, ze moeten asiel krijgen wanneer ze in nood zijn.

Het concept van de blauwe kaart is erop gericht om hooggekwalificeerde en vaak dringend nodige vakmensen uit de landen van herkomst aan te trekken. Dat maakt de problemen daar nog erger, en leidt mondiaal tot dus meer ongelijkheid.

Uit onderzoek van het Duitse "Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung (IAB)" blijkt dat het bedrijfsleven de blauwe kaart hoofdzakelijk wil "om vacatures sneller te kunnen vervullen en te verhinderen dat de lonen voor vakmensen uit eigen land stijgen". Dit zou er dus toe leiden dat het loonniveau in bepaalde bedrijfstakken aanzienlijk zou dalen.

Het concept van de blauwe kaart is een onderdeel van het foute anti-migratiebeleid van de EU. Het concept van de blauwe kaart maakt van de (immigrerende) mensen zuiver economische factoren, en is een concept van "geselecteerde immigratie".

Rovana Plumb (PSE), schriftelijk. – (RO) De voorspellingen over een daling van de arbeidsbevolking van de EU tegen 2050 met 48 miljoen personen en een verdubbeling van de afhankelijkheidsratio tot 51 procent tegen 2050, vertellen ons dat sommige lidstaten in de toekomst steeds meer immigranten met een breed scala aan vaardigheden en kwalificaties zullen moeten aantrekken ter compensatie van genoemde negatieve trends.

Het moge duidelijk zijn dat door de verregaande verschillen tussen de in de lidstaten van de Europese Unie gehanteerde definities en de toelatingscriteria voor hooggekwalificeerde arbeidskrachten hun mobiliteit op het continent sterk beknot wordt. Legaal verblijvende arbeidskrachten kunnen daardoor niet doeltreffend verdeeld worden over het continent en ook kunnen regionale onevenwichtigheden dan niet geëlimineerd worden.

Als vertegenwoordiger uit een lidstaat die in 2007 tot de Europese Unie is toegetreden, heb ik voor dit verslag gestemd, een verslag waarmee de huidige en toekomstige vereisten voor hooggekwalificeerde arbeidskrachten doeltreffend gereguleerd zullen worden, met inachtneming van de door de EU verleende voorrang aan EU-burgers.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, waarde collega's, ik stem vóór het verslag van mevrouw Klamt betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan. De zogenaamde blauwe kaart, een soort lelijke kopie van de Amerikaanse groene kaart, zou alleen maar negatieve gevolgen hebben voor het huidige Europese sociale stelsel en voor de baanonzekerheid en de werkloosheid die onze hooggekwalificeerde werknemers kwellen. Ik ben sterk tegen dit voorstel, omdat het zou betekenen dat onze hooggekwalificeerde werknemers moeten concurreren met niet-Europeanen en waarschijnlijk ook nog ten nadele. Bovendien zou het bijdragen aan het opdrogen van de vaardigheden en potenties van derde landen, omdat het dezelfde braindrain stimuleert die wij in Europa proberen te bestrijden.

Carl Schlyter (Verts/ALE), schriftelijk. – (SV) Positieve aspecten van het verslag zijn legale immigratie en het feit dat werkgevers die de regels schenden kunnen worden uitgesloten van de verwerving van EU-steun, maar het Europees Parlement heeft helaas de bescherming van werknemers uitgehold en door de salariseis

krijgen in de praktijk alleen werknemers met een hoog salaris zoals ingenieurs en artsen toegang tot het systeem. Ook het probleem van de braindrain had beter aangepakt kunnen worden en daarom onthoud ik mij van stemming, ondanks de positieve aspecten.

Olle Schmidt (ALDE), *schriftelijk*. – (SV) In wezen is de blauwe kaart een erg goed idee en ik ben er altijd voorstander van geweest om legale immigratie gemakkelijker en illegale immigratie moeilijker te maken. Helaas is het oorspronkelijke voorstel nu zo dermate verwaterd en zo bureaucratisch geworden dat ik er, in overeenstemming met de houding van mijn fractie, voor kies om mij van stemming te onthouden.

Bart Staes (Verts/ALE), *schriftelijk*. – De blauwe kaart leek een mooi begin voor een gestroomlijnd migratiebeleid in de Europese Unie. Een Europees migratiebeleid vind ik nodig, te meer daar de Europese beroepsbevolking tegen 2050 met 20 miljoen mensen zal inkrimpen. Het voorstel van de Commissie, dat al mager was, is echter door het Europees Parlement sterk afgezwakt.

Het Commissievoorstel liet nog enige ruimte voor migratie van personen zonder een hoger diploma, maar met sterke vaardigheden. Het Parlement heeft daar echter een stokje voor gestoken door de voorwaarden voor migratie veel strenger te maken.

De inkomensdrempel wordt door het Europees Parlement op 1,7 keer het gemiddelde loon van de lidstaat gelegd. Dat is veel te hoog. Willen we met de VS en Canada, de landen die nu de meeste hoogopgeleiden aantrekken, concurreren dan moeten we het voor mensen eenvoudiger maken om hier te komen werken. Verder is de eis van het Europees Parlement dat migranten 5 jaar werkervaring moeten hebben, waarvan 2 jaar als “senior medewerker”, onaanvaardbaar. Het is onbegrijpelijk dat dit voorstel niet verruimd is tot een migratieprocedure voor iedereen die hier werk kan vinden. Legale migratie zal met de blauwe kaart mogelijk zijn, maar omdat dit zeker niet voor iedereen geldt, heb ik me bij de stemming onthouden.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *schriftelijk*. – (PL) De Europese Unie moet het probleem van economische migratie onder ogen zien. Vergeleken bij de Verenigde Staten, Canada en Australië, wordt zij door geschoolde arbeidsmigranten helaas niet als een aantrekkelijke bestemming gezien.

De belangrijkste oorzaken van deze situatie zijn het ontbreken van een uniform opvangsysteem voor migranten en problemen met betrekking tot het verkeer tussen de lidstaten van de EU. Om verandering in deze situatie te brengen, hebben we een geïntegreerd en consistent Europees migratiebeleid nodig.

We mogen niet vergeten dat de Europese Unie, wanneer zij geschoolde specialisten aantrekt, aan concurrentievermogen zal winnen – die zal vergroten – en de kans zal krijgen om economisch te groeien. Verwacht wordt dat de EU in de komende twee decennia twintig miljoen geschoolde werknemers tekort zal komen, hoofdzakelijk ingenieurs. We mogen deze voorspellingen niet negeren.

Ik ben van mening dat het tewerkstellen van migranten onder geen voorwaarde een langetermijnoplossing voor de economische problemen van de Europese Unie kan zijn. De EU moet verdere maatregelen nemen in de vorm van economisch beleid en werkgelegenheidsbeleid, al heeft zij economische migranten op dit moment nodig, al was het alleen maar vanwege de vergrijzing van haar eigen bevolking en de toenemende demografische veranderingen.

Gezien het bovenstaande heb ik de invoering van een Europees blauwe kaartstelsel voor geschoolde migranten gesteund.

Verslag: Patrick Gaubert (A6-0431/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *schriftelijk*. – (FR) Afgezien van een paar amendementen sta ik volledig achter het verslag van mijn collega en vriend Patrick Gaubert, en heb gestemd voor de wetgevingsresolutie waarin de goedkeuring wordt bepleit van het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende een enkele aanvraagprocedure voor een enkele vergunning voor onderdanen van derde landen om te verblijven en te werken op het grondgebied van een lidstaat, alsmede inzake een gemeenschappelijke rechtspositie voor werknemers uit derde landen die legaal in een lidstaat verblijven. Ik zou Patrick Gaubert willen bedanken voor het vele werk dat hij heeft verricht. Het gaat om een gevoelig onderwerp, het is de bedoeling om te komen tot een gezamenlijk Europees immigratiebeleid. Het is wel duidelijk dat we een gemeenschappelijke rechtspositie nodig hebben voor werknemers uit derde landen die al legaal in een lidstaat verblijven, en een procedure voor de afgifte van een enkele vergunning op basis van een enkele aanvraag.

Avril Doyle (PPE-DE), *schriftelijk*. – (EN) Ik voelde me verplicht om me te onthouden van stemming over het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende één enkele aanvraagprocedure voor één enkele

vergunning voor onderdanen van derde landen om te verblijven en te werken op het grondgebied van een lidstaat, alsmede inzake een gemeenschappelijke rechtspositie voor werknemers uit derde landen die legaal in een lidstaat verblijven. Dit heb ik gedaan omdat Ierland jammer genoeg onder artikel 3 van het vierde protocol van het Verdrag van Amsterdam niet mee heeft willen doen aan dit voorstel. Uit demografische voorspellingen en de economische situatie is gebleken dat er een doelmatig immigratiebeleid nodig is in Europa om onze behoefte aan mankracht goed te regelen. In de komende decennia zal de economische en sociale ontwikkeling van Europa afhankelijk zijn van de instroom van nieuwe economische migranten. Om die reden moet er actief beleid worden ontwikkeld om zowel hooggekwalificeerde als minder gekwalificeerde werknemers toe te laten.

Patrick Gaubert (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Het Europees Parlement heeft net met een grote meerderheid twee verslagen goedgekeurd over de toelating van migrerende werknemers in de lidstaten, en op die manier aangetoond dat Europa wel degelijk in staat is om concrete instrumenten te ontwikkelen om de stromen van economische migratie te coördineren en te sturen.

De goedkeuring van mijn verslag over een enkele procedure voor de afgifte van een verblijfs- en werkvergunning bewijst heel duidelijk dat de beschuldigingen van bepaalde Afrikaanse en Latijns-Amerikaanse staatshoofden, die zeggen dat Europa een gesloten fort is, ongegrond zijn.

Deze stemming in de plenaire vergadering bevestigt het principe van gelijke behandeling van legale migranten en Europese burgers, en biedt de migranten een gemeenschappelijke sociaaleconomische rechtspositie.

Deze beslissingen zullen tot hun integratie bijdragen, omdat de migrerende werknemers geen gevaar voor onze arbeidsmarkt opleveren. Het verslag over de blauwe kaart zal goed opgeleide en hooggekwalificeerde migranten aantrekkelijkere voorwaarden en een betere toegang tot de arbeidsmarkt in de lidstaten van de Europese Unie bieden.

Europa bewijst dat het in staat is om een waardig, vastberaden en open immigratiebeleid te voeren.

Bruno Gollnisch (NI), schriftelijk. – (FR) De heer Gaubert wil de boodschap overbrengen dat “Europa open staat voor legale immigratie” door legale immigranten allerlei rechten te bieden, waarbij de lidstaten minder mogelijkheden hebben om de gelijke behandeling van Europese onderdanen en van immigranten in de lidstaten te beperken, wat neerkomt op de verplichting tot positieve discriminatie in Europa.

Ik kan de heer Gaubert geruststellen: het is in alle emigratielanden een publiek geheim dat Europa een vergiet is. Ieder jaar komen er honderdduizenden legale en illegale immigranten binnen, niet omdat ze op werk hopen (in Frankrijk komt slechts 7 procent van de immigranten om die reden), maar omdat ze willen profiteren van de al aantrekkelijkere sociale voordelen en andere rechten die hun worden geboden, en soms zelfs uitsluitend hun worden geboden. Er wordt niets voor teruggevraagd, dat mag ook niet, zelfs geen minimale kennis van de landstaal, als ik zo naar de heer Gaubert luister.

Onze landen komen in een recessie terecht, ons economisch en sociaal model komt in het gedrang door de mondialisering, het aantal werklozen en arme werknemers in Europa explodeert, en daarom moeten we nu juist het tegendeel doen, we moeten pleiten voor toepassing van het principe van de nationale en communautaire preferentie op alle vlakken.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Weliswaar heeft het Europees Parlement enkele – door ons gesteunde – amendementen goedgekeurd die enkele negatieve kanten verzachten van het voorstel voor een procedure voor de enkele aanvraag van een gecombineerde verblijfs- en werkvergunning maar wij vinden net als in het geval van het advies van het Europees Parlement over de blauwe kaart dat noch de basis noch de centrale doelstellingen van het voorstel voor een richtlijn dat door de Europese Commissie aan de Raad is voorgelegd, gewijzigd zijn.

Zoals onze fractie heeft benadrukt, beoogt het voorstel voor “één enkele aanvraag” de procedures en rechten van immigranten te harmoniseren, waardoor deze echter op fundamentele punten eerder beperkt dan versterkt worden. Bijvoorbeeld, het feit dat aan immigratie *a priori* de voorwaarde van een arbeidscontract wordt gesteld en dat de voorwaarden voor immigranten als geheel niet dezelfde zijn als voor houders van een blauwe kaart.

De “enkele aanvraag” en de “terugkeerrichtlijn” (die zal leiden tot nog meer willekeur met betrekking tot uitzettingen, en nog meer obstakels opwerpt voor gezinshereniging) zijn twee zijden van dezelfde medaille. Het zijn (onderling samenhangende) instrumenten en pijlers van een en hetzelfde beleid, namelijk het

onmenselijke immigratiebeleid van de EU, dat immigranten criminaliseert en uitzet, of hen exploiteert en afdankt.

Daarom hebben wij tegengestemd.

David Martin (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik steun de rechten van werknemers, daarom heb ik ook vóór dit verslag gestemd. Dit voorziet werknemers in derde landen van een veel eenvoudiger stelsel voor een gecombineerde werk- en verblijfsvergunning.

Carl Schlyter (Verts/ALE), *schriftelijk*. – (SV) Ik onthoud mij van stemming omdat een tegenstem zo zou kunnen worden geïnterpreteerd dat ik tegen immigratie ben, wat niet klopt, maar het verslag is problematisch omdat een gemeenschappelijke procedure betekent dat de EU macht krijgt over het immigratiebeleid en dan bestaat het risico dat het een miserabel beleid wordt.

Olle Schmidt (ALDE), *schriftelijk*. – (SV) Ik kies ervoor om tegen het wijzigingsvoorstel te stemmen, niet omdat ik het slecht vind, maar omdat ik op de grotere en meer doordachte richtlijn wil wachten die momenteel door de Commissie wordt voorbereid. Het is belangrijk dat wij er geen wetgevingsvoorstellen door jagen op een zo belangrijk gebied als dit.

Verslag: Neil Parish (A6-0368/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) De belangrijkste kwestie rondom wijn is de inhoud van de GMO die onlangs werd goedgekeurd en die naar onze mening veel negatieve kanten heeft, vooral voor de Portugese productie, die sterk gebaseerd is op de productie van kleine en middelgrote boeren. De praktische implicaties daarvan beginnen overigens al voelbaar te worden, naar ik vernomen heb van vele boeren met wie ik contact gehad heb.

Maar er schijnen geen grote problemen te bestaan om deze sector in de integrale GMO-verordening op te nemen, waarin alle – al dan niet gemeenschappelijke – marktreguleringsinstrumenten van de verschillende sectoren worden samengebracht. Dat kan een kwestie zijn van enkel vereenvoudiging, mits er geen instrumenten verdwijnen en er ook geen sprake is van een andere juridische interpretatie.

Aangezien de problematiek van de wijn gelegen is in de hervorming die al heeft plaatsgevonden en die al is goedgekeurd – ondanks onze tegenstem – is het al dan niet opnemen van de sector in de integrale GMO-verordening eigenlijk tamelijk irrelevant, omdat de praktische consequenties niet veranderen.

Daarom hebben wij ons van stemming onthouden.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), *schriftelijk*. – (SV) De Zweedse partij Junilistan is van mening dat het een goede zaak is dat de 21 bestaande verordeningen over sectorspecifieke gemeenschappelijke marktordeningen worden herzien en gecombineerd in één allesomvattende verordening met de bedoeling het rechtskader te stroomlijnen en te vereenvoudigen. Maar, zoals de Commissie vaststelt, het fundamentele beleid is niet veranderd.

Junilistan heeft daarom tegen dit verslag gestemd, want wij steunen het huidig gemeenschappelijk landbouwbeleid niet.

Christa Klač (PPE-DE), *schriftelijk*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, de enige reden waarom ik heb ingestemd met het voorstel van de Commissie voor de opname van de gemeenschappelijke marktordening voor wijn in de gemeenschappelijke ordening van alle landbouwmarkten is dat de Commissie gisteren tijdens de discussie heeft beloofd dat ze, zodra het voorstel door de Raad is goedgekeurd, de Europese zoekmachine Eurlex dusdanig technisch zal aanpassen dat de gebruiker de individuele marktordeningen over bijvoorbeeld wijn, zuivel, fruit of groente met alleen de voor het product relevante artikelen kan opzoeken. Bovendien heeft de Commissie beloofd dat in de toekomst alleen voor individuele producten veranderingen plaats zullen vinden, en dat de regels voor andere producten niet zo maar ook kunnen worden veranderd. Uit die discussie is gebleken dat er in de toekomst inderdaad nog maar één document bestaat, en niet meer 21, maar dat dit ene document even lijvig is als de 21 samen. De omgang met dit ingewikkelde document van de gemeenschappelijke marktordening moet zo eenvoudig mogelijk worden gemaakt.

Verslag: Pervenche Berès (A6-0450/2008)

Dragoş Florin David (PPE-DE), *schriftelijk*. – (RO) Ik heb gestemd voor wijziging van de EU-verordening houdende instelling van een mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de

betalingsbalansen van de lidstaten. Deze houdt in dat de limiet verhoogd is van 12 tot 25 miljard euro voor lidstaten die geen deel uitmaken van de eurozone en die moeilijkheden hebben met hun betalingsbalans. Het Europees Parlement is van mening dat lidstaten die niet tot de eurozone behoren ertoe moeten worden aangemoedigd te kijken naar de mogelijkheid om, binnen de Gemeenschap, financiële hulp te verkrijgen voor de middellange termijn. Aldus zouden zij het probleem van hun balanstekort in de hand kunnen houden alvorens om hulp aan te kloppen op internationaal niveau. Uit het huidige situatie blijkt opnieuw hoe nuttig de euro is als het gaat om de bescherming van de lidstaten die tot de eurozone behoren en dat de euro een uitnodiging is aan de lidstaten die niet tot de eurozone behoren om zo snel mogelijk toe te treden, uiteraard met inachtneming van de criteria van Maastricht.

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Uit de huidige financiële situatie blijkt het protectionistische effect van de euro en we zouden ons uiterste best moeten doen om alle lidstaten buiten de eurozone aan te moedigen om, zodra ze aan de criteria voldoen, de euro aan te nemen. Ik ben ook van mening dat EU-landen buiten de eurozone die financiële steun nodig hebben eerst naar de EU moeten kijken voordat ze internationale organen benaderen. Om deze redenen heb ik dit verslag gesteund.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) De Zweedse partij Junilistan vindt het erg belangrijk is dat de lidstaten in het Europees gebied economische welvaart kennen en is voorstander van een onafhankelijk Europees nabuurschapsbeleid.

Wij zijn echter van mening dat een gemeenschappelijk Europees mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn noch een garantie noch een oplossing is voor wanneer dat niet het geval is. Een dergelijk mechanisme creëert een onnodige en bureaucratische procedure waarbij de lidstaten die hulp nodig hebben in de realiteit afhankelijk worden van EMU-landen met door buitenstaanders opgelegde eisen inzake “politieke en economische maatregelen”. Landen die lid zijn van de Europese Unie – wat ze zouden moeten zijn – maar geen lid zijn van de monetaire unie – wat ze niet zouden moeten zijn – worden gedwongen om een vaste wisselkoers aan te houden ten opzichte van de euro en bijgevolg ten opzichte van hun belangrijkste handelspartners. Wij zijn daarom van mening dat het voor landen die geen lid zijn van de monetaire unie ongezond is om een vaste wisselkoers aan te houden en vervolgens door grote regionale en/of internationale organen gered te moeten worden.

Junilistan is daarom van mening dat het uittrekken van 25 miljard euro voor ondersteuning van de betalingsbalans van lidstaten niet nodig is. Wij denken in plaats daarvan dat de landen die lid zijn van de EU maar niet van de monetaire unie een regime van vrij zwevende wisselkoersen moeten toepassen. Dan verdwijnt dit soort problemen en sparen de belastingbetalers 25 miljard euro.

Ontwerpresolutie: Europese Unie en PNR-gegevens (B6-0615/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Het kan niet ontkend worden dat zowel terrorisme als criminaliteit verschrikkelijke bedreigingen zijn die bestreden moeten worden met de best mogelijke instrumenten.

Ook is het belangrijk te voorkomen dat elke lidstaat zijn eigen PNR-systeem ontwikkelt. Momenteel zijn er door drie lidstaten dergelijke systemen ontwikkeld, die verschillen ten aanzien van de verplichtingen van vervoerders en ten aanzien van de doelstellingen.

Een van de basisregels op het gebied van gegevensbescherming is echter dat een nieuw instrument uitsluitend kan worden aangenomen als de noodzaak van de overdracht van deze persoonsgegevens en de specifieke doelstellingen van deze overdracht duidelijk zijn aangetoond.

Het voorstel van de Commissie is veel te vaag en verduidelijkt niet wat de meerwaarde van de verzameling van PNR-gegevens is, noch welke samenhang er is met reeds bestaande controlemaatregelen ten behoeve van de veiligheid bij binnenkomst in de EU, zoals SIS (Schengeninformatiesysteem), VIS (Visuminformatiesysteem) en API (Advanced Passenger Information).

Ik vind het van essentieel belang dat, voordat we definitieve besluiten nemen, het nut van deze gegevens duidelijk wordt aangetoond en aangegeven wordt welke specifieke doeleinden dit dient, waarbij het beginsel van proportionaliteit gerespecteerd wordt en voorzien wordt in effectieve garanties voor rechtsbescherming.

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Ik heb gestemd voor de resolutie over het voorstel voor een kaderbesluit van de Raad over het gebruik van persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens) voor wetshandavingsdoeleinden (B6-0615/2008). Dit heb ik gedaan aangezien elk voorstel op dit gebied proportioneel moet zijn en in overeenstemming met het Europees Hof voor de rechten van de mens en het

Handvest van de grondrechten van de EU. Het Commissievoorstel zou een aanzienlijke impact kunnen hebben op het persoonlijke leven van Europese burgers en het is er niet in geslaagd om voldoende bewijzen te leveren van de noodzaak van de massaopslag van gegevens op EU-niveau.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) De Commissie wil op EU-niveau systematisch persoonsgegevens van passagiers verzamelen en uitwisselen ter bestrijding van criminaliteit en terrorisme. Tot de informatie die moet worden verzameld en voor rechtshandavingsinstanties toegankelijk worden gemaakt behoren het kredietkaartnummer van passagiers, wensen met betrekking tot de plaats in het vliegtuig, contactgegevens, bagage-informatie, informatie betreffend frequent reizen, talenkennis en leeftijd, naam en contactgegevens van de persoon die een kind begeleidt of afhaalt en de aard van de relatie van deze persoon met het kind.

Dit soort massaregistratie zal ongetwijfeld inbreuken op de privacy met zich meebrengen. Het verslag houdt geen rekening met de vaak verheerlijkte maar zelden toegepaste subsidiariteits- en evenredigheidsbeginselen.

Wij zijn ermee ingenomen dat het Europees Parlement kritiek uit op het voorstel van de Commissie en wij willen erop wijzen dat het twijfelachtig is of dit soort communautaire wetgeving nodig is. Wij hebben bijgevolg voor de resolutie van het Europees Parlement gestemd, omdat het Parlement zich hierin distantieert van de door de Commissie voorgestelde maatregelen.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Hoewel we het niet eens zijn met bepaalde punten uit deze ontwerpresolutie, vooral het gebrek aan afbakening van de zogenaamde "terrorismebestrijding", zijn we van mening dat er enkele belangrijke reserves in verwoord worden met betrekking tot de instelling, op het niveau van de EU, van een PNR-systeem (voor passagiers van luchtvaartmaatschappijen).

De ontwerpresolutie stelt onder andere:

- het te betreuen dat de rechtvaardiging van het voorstel voor de inrichting van een PNR-systeem in de EU ertoe leidt dat talrijke rechtsonzekerheden blijven bestaan inzake compatibiliteit met het Europees Verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens (EVRM);
- van oordeel te zijn dat via het voorstel nationale programma's (die immers niet bestaan) niet worden geharmoniseerd, maar alle lidstaten er alleen maar toe worden verplicht een systeem op te zetten;
- te vrezen dat wetshandavingsinstanties door het voorstel in wezen zonder bevelschrift toegang krijgen tot alle gegevens;
- opnieuw bezorgdheid te willen uiten over de maatregelen die voorzien in een ongenueanceerd gebruik van PNR-gegevens voor profilering en het bepalen van parameters voor risicobeoordeling;
- dat de tot dusverre door de VS geleverde bewijzen anekdotisch zijn en de VS nooit onomstotelijk heeft aangetoond dat het grootschalige en stelselmatige gebruik van PNR noodzakelijk is in de zogenaamde "terrorismebestrijding".

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, waarde collega's, ik stem voor de ontwerpresolutie die mevrouw In 't Veld heeft ingediend namens de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken over het voorstel voor een kaderbesluit van de Raad inzake het gebruik van persoonsgegevens van passagiers (PNR) voor wetshandhaving.

Ik ben het volledig eens met de door mevrouw In 't Veld aan de orde gestelde doelen en zorgen, zowel met betrekking tot de proportionaliteit van de maatregelen die de Commissie heeft voorgesteld als met betrekking tot de rechtsgrond van een dergelijke bepaling en de gevaren voor de bescherming van persoonsgegevens, die ik al verscheidene keren op de vergaderingen van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken heb genoemd. De noodzaak om een hoog niveau van veiligheid te waarborgen voor de burgers is heilig en ik heb de indruk dat er momenteel heel wat systemen in gebruik zijn. Ik denk dat wij, alvorens nog meer maatregelen in te voeren, de volledige, systematische tenuitvoerlegging van de bestaande systemen moeten beoordelen, om te voorkomen dat we nog grotere problemen creëren dan degene die we proberen op te lossen.

Ontwerpresolutie: Financiële steun aan lidstaten (B6-0614/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), *schriftelijk*. – (EN) Punt 2 van deze resolutie gaat over het lidmaatschap van de eurozone. In overeenstemming met de afspraak van de Britse conservatieve delegatie met betrekking tot kwesties over de euro, hebben we ons van de laatste stemming onthouden.

Ontwerpresolutie: Democratische Republiek Congo (RC-B6-0590/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *schriftelijk*. – (IT) Ik heb voor deze resolutie gestemd, hoewel ik liever had gezien dat de tekst zou zijn goedgekeurd met amendement nummer 1, lid 19, die helaas met slechts enkele stemmen is verworpen. Dit amendement had onze specifieke betrokkenheid bij dit zeer delicate en cruciale thema nog meer waarde gegeven. Toch hoop ik dat de goedkeuring van deze resolutie zal lijden tot concrete interventie maatregelen door de Europese Unie.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk*. – (PT) Ik heb gestemd voor de ontwerpresolutie over de reactie van de Europese Unie op de verslechterende situatie in het oosten van de Democratische Republiek Congo, omdat ik de situatie daar zeer zorgwekkend vind: miljoenen doden, honderdduizenden vluchtelingen en afschuwelijke misdaden tegen de meest weerloze mensen. Ook bestaat het gevaar dat het conflict overslaat naar aangrenzende landen.

Deze ontwerpresolutie gaat in de goede richting, vooral waar ze ertoe oproept de daders van deze misdaden tegen de menselijkheid te berechten en te bestraffen en er alles aan te doen om te zorgen dat de in het verleden gesloten akkoorden worden nageleefd, door meer middelen ter beschikking te stellen van MONUC en door internationale druk uit te oefenen op de betreffende actoren.

Ook wijs ik op het verzoek aan de Europese Unie ervoor te zorgen dat Europese bedrijven geen delfstoffen uit die regio exploiteren, omdat het conflict met de verkoop daarvan wordt gefinancierd.

We moeten alles doen wat in onze macht ligt om een nieuwe tragedie in Afrika te voorkomen.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), *schriftelijk*. – (SV) De situatie in het oosten van de Democratische Republiek Congo is verschrikkelijk. Wij steunen van ganser harte internationale oplossingen die in het kader van de VN-samenwerking zouden moeten worden toegepast. Wij zijn echter niet van mening dat de EU internationale crises en conflicten moet gebruiken om het buitenlands beleid van de EU te versterken.

Wij hebben daarom tegen deze resolutie gestemd.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (EL) Evenals haar machtigste lidstaten draagt de EU een groot deel van de verantwoordelijkheid voor de verslechtering van de tragische situatie van het volk van de Democratische Republiek Congo ten gevolge van de burgeroorlog en van meer algemeen alle volkeren van het Afrikaanse continent. De jarenlange stelselmatige plundering van de rijkdommen van dit land, en meer algemeen heel Afrika, door de Europese kolonialisten in het verleden en de imperialisten in het heden en het aanwakken van burgerconflicten om de imperialistische belangen erdoor te drukken, hebben ervoor gezorgd dat Afrika het continent is met de meeste rijkdommen in de wereld maar ook de meest arme, hongerige en onderdrukte inwoners.

De voorgestelde versterking van de pluriforme interventionistische activiteiten van de EU, via met name de militaire macht van de VN – die echter een autonome politiek of andere activiteiten van de EU in dit land niet uitsluiten – heeft niets uit te staan met de zogenaamde humanitaire bescherming van de bevolking, zoals op hypocriete wijze wordt aangegeven in de gezamenlijke resolutie van liberalen, socialisten en groenen. De humanitaire belangstelling is een smoes. Het fundamentele doel is namelijk de EU-landen een groter marktaandeel in handen te spelen, hetgeen natuurlijk – zoals ook in de resolutie op indirecte wijze wordt toegegeven – betekent dat de plundering van de natuurlijke rijkdommen van het land onbelemmerd voortgezet wordt.

Ontwerpresolutie: Europees ruimtevaartbeleid: Europa en de ruimte (B6-0582/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Inger Segelström en Åsa Westlund (PSE), *schriftelijk*. – (SV) Wij, Zweedse sociaaldemocraten, zijn van mening dat de ruimte niet gemilitariseerd mag worden en vinden dat onderzoek en investeringen uitsluitend op vreedzame doelen gericht mogen zijn.

Wij kunnen echter amendement 6, dat elk indirect militair gebruik afwijst, niet steunen, omdat een groot aantal toepassingen, zoals satellietnavigatie en communicatiediensten, ook gebruikt wordt voor vredesmissies,

die in bepaalde gevallen militair van aard zijn. Deze technologie is ook erg nuttig voor de civiele samenleving en wij vinden niet dat het civiele gebruik beperkt moet worden omdat ze ook militaire toepassingen heeft.

Giles Chichester (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Hoewel ik het streven van deze resolutie steun, zijn ik en mijn Britse conservatieve collega's geheel tegen het Verdrag van Lissabon en wij kunnen de verwijzing hiernaar in punt één daarom niet steunen.

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Ik heb deze resolutie over “hoe brengen we de ruimte dichterbij” (B6-0582/2008) gesteund, aangezien ik van mening ben dat we een Europees ruimtevaartbeleid moeten steunen. In Ierland kiezen steeds minder jongeren voor een wetenschappelijke loopbaan – een tendens die in heel Europa zichtbaar is. De verkenning van de kosmische ruimte is een inspiratiebron voor jonge mensen en stimuleert ze om voor een wetenschappelijke of technische loopbaan te kiezen; ook versterkt het de onderzoekscapaciteiten in Europa. Ik ben echter van mening dat het gebruik van de ruimte uitsluitend niet-militaire doeleinden zou moeten dienen en dat we elk direct of indirect militair gebruik van systemen als Galileo moeten afkeuren.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Deze korte stemverklaring is bedoeld om de aandacht te vestigen op een van de belangrijke kwesties en prioriteiten die in de resolutie van het Europees Parlement over een “Europees ruimtebeleid” aan de orde komen, en daarmee op het feit dat de meerderheid van dit Parlement voorstander is van het gebruik van de ruimte voor militaire doeleinden.

Die conclusie kan getrokken worden uit de verwerping van de amendementen die onze fractie heeft ingediend, die stelden dat de ruimte uitsluitend voor vreedzame doelen gebruikt mag worden en dat het gebruik van de ruimte uitsluitend niet-militaire doeleinden mag dienen en dat elk direct of indirect militair gebruik van de ruimte moet worden afgewezen.

Het Europees Parlement stelt echter “dat er steeds meer belang wordt gehecht aan een sterke, leidende rol voor de EU in het Europees ruimtevaartbeleid (ESP) om oplossingen op het gebied van milieu, vervoer, onderzoek en veiligheid te stimuleren”.

De meerderheid van het Europees Parlement verzoekt de Raad en de Commissie om “de synergie tussen ontwikkelingsprojecten voor civiele en voor veiligheidsdoeleinden op het gebied van de ruimtevaart te stimuleren; wijst op het feit dat de Europese veiligheids- en defensiemogelijkheden onder meer afhangen van de beschikbaarheid van satellietssystemen (...)”.

Met andere woorden: de ruimte kan worden gebruikt in het kader van de militarisering van de EU en de wapenwedloop.

Margie Sudre (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Ik vind het werkelijk jammer dat er in de uitstekende ontwerp-resolutie over de toekomst van het Europese ruimtevaartbeleid die we net hebben aangenomen met geen woord wordt gerept over het centrum voor de ruimtevaart in Kourou.

De geschiedenis van de Europese ruimtevaart is namelijk ondenkbaar zonder Guyana. Dat is dermate vanzelfsprekend dat niemand meer op het idee zou komen om erop te wijzen dat alle Ariane-raketten daar worden geassembleerd en gelanceerd.

Ik zou het Franse voorzitterschap, vertegenwoordigd door Jean-Pierre Jouyet, willen bedanken omdat hij de tegenwoordigheid van geest heeft gehad om dit gisteren tijdens ons debat te vermelden.

De Europese strategie voor de ruimtevaart moet volgens mij ook ingaan op de toekomstige ontwikkelingen in verband met de “European Spaceport”. Dat geldt zowel voor de infrastructuur als voor de medewerkers en de onderzoeksprojecten.

Het centrum in Kourou is de etalage van de Europese ruimtevaart. Guyana is een ultraperifere regio van de Unie, en verdient onze dank voor zijn bijdragen aan dit strategische beleid, in het verleden en in de toekomst.

Ik zou het waarderen wanneer ons Parlement eer zou betonen aan het centrum voor de ruimtevaart in Guyana, en duidelijk zou zeggen dat dit een bron van trots voor alle Europeanen is. Kourou is binnen enkele decennia een heel belangrijk element van onze Europese identiteit geworden.

Ontwerpresolutie: Noodzaak tot inwerkingtreding van het Verdrag tegen clustermunition voor het einde van 2008 (B6-0589/2008)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Het Verdrag tegen clustermunition (CCM), dat in 2008 door 107 landen is aangenomen, kan vanaf 3 december 2008 worden ondertekend en zal in werking zal treden als dertig landen het hebben geratificeerd.

Het Verdrag verbiedt het gebruik, de productie, de opslag en het vervoer van clustermunition als gehele wapencategorie en vereist dat de verdragspartijen hun voorraden van dergelijke munition vernietigen.

Deze ontwerpresolutie van het Europees Parlement, die wij ondersteunen, dringt er bij alle landen op aan het CCM zo spoedig mogelijk te ondertekenen en te ratificeren en nationale stappen te ondernemen om een begin te maken met de uitvoering ervan, zelfs als het nog niet is ondertekend of geratificeerd.

De ontwerpresolutie dringt er bij alle landen op aan af te zien van gebruik, investeringen in, productie en vervoer of uitvoer van clustermunition tot het CCM in werking is getreden.

Ook dringt de ontwerpresolutie er bij alle EU-lidstaten op aan bijstand te verlenen aan de getroffen bevolking en bijstand te verlenen voor het opruimen en vernietigen van niet-ontplofte resten van clustermunition.

Tot slot dringt de ontwerpresolutie er bij alle EU-lidstaten op aan niets te ondernemen waardoor het CCM en zijn bepalingen zouden kunnen worden omzeild of in gevaar zouden kunnen worden gebracht, met name door een eventueel protocol bij het Conventionele wapensverdrag (CWV) op grond waarvan het gebruik van clustermunition zou zijn toegestaan.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, waarde collega's, ik stem voor de ontwerpresolutie over de noodzaak tot inwerkingtreding van het Verdrag inzake clustermunition voor eind 2008. Deze ontwerpresolutie, die ik ten volle ondersteun, zal het gebruik, de productie, de opslag en de verplaatsing van clustermunition als volledige wapencategorie verbieden.

Tevens steun ik het feit dat de lidstaten van de EU die clustermunition hebben gebruikt verplicht zullen worden technische en financiële hulp te bieden voor het ruimen en vernietigen van de resten ervan. Ten slotte ben ik verheugd over het initiatief van mijn collega's die alle lidstaten hebben opgeroepen clustermunition niet te gebruiken, er niet in te investeren en ze niet op te slaan, produceren, verplaatsen of exporteren, ongeacht de ratificatie van het Verdrag.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) De Britse conservatieve delegatie heeft voor deze resolutie gestemd als een duidelijke goedkeuring van de onlangs overeengekomen VN-Conventie inzake clustermunities. We zijn het erover eens dat de conventie erin is geslaagd om een principiële en praktische vorm van filantropie te combineren met de inachtneming van de militaire vereisten van de bevoegde strijdkrachten.

We zijn steeds van mening geweest dat een willekeurig verbod op het gebruik van alle soorten clustermunition, de operationele doeltreffendheid van onze strijdkrachten negatief zou beïnvloeden. Daarom vestigen we in het bijzonder de aandacht op de duidelijk geformuleerde vrijstelling in de conventie van de nieuwe generatie "slimmere" munition die zelfvernietigend is en een minimaal gevaar vormt voor burgers. De Britse conservatieve delegatie werkt momenteel aan een munition die binnen de grenzen van deze vrijstelling valt.

Over het algemeen vinden we het belangrijk om de redelijkheid van de mate waarin risicobeheersing door onze strijdkrachten plaatsvindt, in het oog te houden. Hoewel de Britse strijdkrachten er altijd op uit zijn om schade aan de burgerbevolking en nevenschade tot een minimum te beperken, zouden we nooit het feit uit het oog moeten verliezen dat we zonder enige gewetensbezwaren strijden tegen terroristen en rebellen op dezelfde manier als zij bij de willekeurige vernietiging van onschuldige mensenlevens. Op deze elementen zouden we al onze toorn moeten richten.

Ontwerpresolutie: HIV/AIDS (RC B6-0581/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, waarde collega's, ik stem voor deze ontwerpresolutie. Vroegtijdige diagnose en onderzoek vormen een solide basis voor de bescherming van de gezondheidszorg. In het geval van hiv tonen de resultaten van de afgelopen jaren aan hoe belangrijk het is onderwijs te stimuleren. Vanuit dit oogpunt dienen wij dan ook alle obstakels die onderzoek belemmeren weg te nemen, aangezien dit onderzoek mensen met hiv de hoop biedt om een kwalitatief beter leven te leiden.

Deze vereiste moet in concrete zin worden gesteund door politieke, economische en financiële beleidsmaatregelen van de Commissie. Tegelijkertijd dienen de Raad en de Commissie ervoor te zorgen dat discriminatie jegens mensen met hiv in alle lidstaten van de Unie onwettig wordt verklaard.

Carlos Coelho (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) De Portugese sociaaldemocratische delegatie in het Europees Parlement ondersteunt de ontwerpresolutie over de vroegtijdige diagnose en behandeling van hiv-besmettingen in alle lidstaten. De laatste statistieken laten zien dat niet alleen het aantal nieuwe gevallen van mensen die met hiv besmet zijn in de EU nog steeds stijgt, maar ook dat het nog steeds zo is dat een groot deel van de hiv-besmettingen niet ontdekt wordt.

Een van de redenen voor de snelle verspreiding van de hiv-besmetting in veel EU-landen is het feit dat veel drugsgebruikers besmet zijn en de ziekte verspreiden door het delen van injectiespuiten. Uit het eindejaarsverslag van EuroHIV over de ontwikkeling van het drugsgebruik in de Europese Unie, blijkt dat Portugal het land is met het grootste aantal drugsverslaafden waarbij hiv/aids is vastgesteld.

In het jaarrapport over de gezondheidszorg, de EHCI van 2008, staat het gezondheidszorgsysteem van Portugal op een van de laatste plaatsen van Europa. Een van de kritiekpunten op het Portugese gezondheidszorgsysteem is dat Portugal er nog niet in is geslaagd de problemen met de wachtlijsten op te lossen. Volgens Eurostat is Portugal nog steeds een van de landen met het hoogste aantal aan aids gerelateerde sterfgevallen. Een vergelijkende analyse van de cijfers uit Portugal met die van zijn EU-partners maakt duidelijk dat er iets mis is met onze nationale strategie. We moeten dringend onderzoeken waar het mis gaat.

Edite Estrela (PSE), schriftelijk. – (PT) Ik heb voor de gezamenlijke ontwerpresolutie over vroegtijdige diagnose en behandeling van hiv/aids gestemd, omdat ik het van de hoogste urgentie vind dat de maatregelen en acties voor de diagnose en behandeling van deze ziekte geïntensiveerd worden, gezien de alarmerende toename van het aantal besmettingen in de Europese Unie.

Acties gericht op de preventie en behandeling van deze ziekte zijn van essentieel belang om de stijgende tendens van deze epidemie te stuiten. Ik vind het daarom van groot belang dat een betere toegang tot informatie, advies, gezondheidszorg en sociale dienstverlening wordt gestimuleerd.

Daarnaast is het van fundamenteel belang dat de lidstaten maatregelen treffen om discriminatie van hiv/aids-patiënten tegen te gaan binnen hun rechtsgebied, met inbegrip van de beperking van hun recht op vrij verkeer.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, waarde collega's, ik ben blij te zeggen dat ik voor de ontwerpresolutie over vroegtijdige diagnose en de behandeling van hiv heb gestemd. Om de Europese burgers en hun gezondheid te beschermen, heeft de Commissie de plicht een vroegtijdige diagnose te bevorderen en de belemmeringen voor het testen op deze ziekte weg te nemen. Bovendien dient zij vroegtijdige zorg te bieden en de voordelen daarvan te verspreiden.

Aangezien de rapporten van EuroHIV en UNAIDS bevestigen dat het aantal nieuwe hiv-gevallen tot een alarmerend niveau stijgt, zowel binnen de Europese Unie als in haar buurlanden, en dat het geschatte aantal mensen met hiv in sommige landen drie keer zo hoog is als het officiële cijfer, ben ik verheugd over het voorstel, omdat het de Commissie aanspoort een strategie op te stellen om het aantal hiv- en aidsgevallen terug te dringen, specifiek gericht op drugsverslaafden en intraveneuze drugsgebruikers.

Ontwerpresolutie: Situatie in de bijenteelt (B6-0579/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) We willen enkele aspecten van deze resolutie naar voren brengen waar wij het mee eens zijn, te weten: “de oneerlijke concurrentie van uit derde landen op de communautaire markt geïmporteerde producten” en “de serieuze dreiging van een daling van de honingbijenstand ten gevolge van de sterke vermindering van de beschikbare hoeveelheid stuifmeel en nectar”. Deze problemen moeten worden aangepakt, door toepassing van het beginsel van communautaire preferentie en door de bestrijding van de oneerlijke concurrentie van producten van de bijenteelt die uit derde landen worden ingevoerd. En door onmiddellijk maatregelen te nemen ter bevordering van nader onderzoek naar parasieten en bijenziekten, welke vaak tot een decimering van de bijenstand leiden, en de oorzaken daarvan, met inbegrip van de rol van GGO's, en extra begrotingsmiddelen voor dit onderzoek beschikbaar te stellen.

Wat in deze resolutie ontbreekt is de rol die de hervorming van het GLB speelt bij deze problematiek. Woestijnvorming op het platteland, ontmanteling van de productie in grote gebieden en de introductie van

genetisch gemodificeerde organismen hebben geleid tot een verlies van biodiversiteit. Ook zijn productiemethoden gestimuleerd die niet zijn afgestemd op de specifieke bodem- en klimaatcondities van bepaalde regio's.

Een landbouwbeleid dat gericht is op het omkeren van deze tendensen zou, naast bovengenoemde maatregelen, in belangrijke mate kunnen bijdragen aan het oplossen van de problemen in de bijenteelt.

Christofer Fjellner (PPE-DE), schriftelijk. – (SV) Deze resolutie gaat over het uitsterven van bijenvolken om onverklaarbare redenen. Wij zijn het ermee eens dat onderzoek nodig is om het probleem onder controle te krijgen.

Wij zijn het er daarentegen niet mee eens dat meer financiële steun aan bijentelers en meer bescherming tegen de buitenwereld (protectionisme) nodig zijn.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Het voorstel van de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling van het Europees Parlement bevat enkele goede en enkele minder goede elementen. Wij vinden het een goede zaak dat de Commissie onderzoek start naar parasieten en ziekten die tot een decimering van de bijenstand leiden.

De resolutie bevat echter ook voorstellen die wij niet kunnen steunen. Zo verzoekt het Europees Parlement de Commissie "een voorstel te doen voor een regeling voor financiële steun aan bedrijven die in moeilijkheden verkeren vanwege de sterfte onder hun bijenvolken" (paragraaf 11). Dergelijke kosten voor de EU-begroting kunnen wij niet steunen en de federalistische meerderheid in het Europees Parlement zou haar steun hier niet voor mogen uiten zonder de economische gevolgen van zo'n stellingname te kennen.

Daarom hebben wij tegen deze resolutie als geheel gestemd.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), schriftelijk. – (RO) De dramatische achteruitgang van de bijenstand, en als gevolg daarvan van de bestuiving, is schadelijk voor de productie van fruit en groenten en andere gewassen in de Europese Unie. De sterke terugval van het aantal bijen is het gevolg van verschillende in de atmosfeer aangetroffen parasieten en mycoses en van het spuiten met pesticiden. De door de varroaparasiet veroorzaakte infecties vormen het grootste probleem en uiten zich in de vorm van vervormingen van de vleugels en de buik en niet volledig ontwikkelde bijen die niet kunnen vliegen en een zeer kort leven beschoren is. Zonder behandeling kan de varroa in enkele maanden tijd een volledige bijenkolonie te gronde richten. Ook het verlengde gebruik van pesticiden heeft geleid tot een daling van de bijstand, zelfs als de pesticiden gebruikt werden om mycoses en parasieten te verdelgen. Sommige wetenschappers noemen nog een andere mogelijke oorzaak voor dit fenomeen en wel de door mobiele telefoons uitgezonden elektromagnetische golven die zouden binnendringen in het navigatiesysteem van de bijen, waardoor deze niet meer in staat zouden zijn de bijenkorf terug te vinden. Er zal veldonderzoek op poten moeten worden gezet om oplossingen te vinden in de strijd tegen deze bijenziektes. Bovendien zullen pogingen van boeren ter beperking van het aantal keren dat tijdens de bloeitijd met plantenbeschermingsproducten gespoten wordt eveneens helpen een halt toe te roepen aan de achteruitgang van deze insecten.

Christel Schaldemose (PSE), schriftelijk. – (DA) Namens Ole Christensen, Poul Nyrup Rasmussen, Dan Jørgensen, Britta Thomsen en Christel Schaldemose.

De Deense sociaaldemocratische delegatie in het Europees Parlement heeft tegen de resolutie over de situatie in de bijenteelt gestemd. Naar ons oordeel wordt de resolutie gekenmerkt door protectionisme en door pogingen om uitgebreide steunregelingen voor de landbouwers in de EU op te zetten.

Wij zijn van mening dat bijensterfte een groot probleem is, dat op EU-niveau moet worden bestreden, maar met de juiste mechanismen. Daartoe behoren onder andere uitgebreid onderzoek naar en aandacht voor de bescherming van ons ecosysteem, waaronder een beperking van het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Ontwerpresolutie: Toetsing Aanbeveling 2001/331/EG betreffende minimumcriteria voor milieu-inspecties in de lidstaten (B6-0580/2008)

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Ik heb gestemd voor de resolutie over de toetsing van Aanbeveling 2001/331/EG betreffende minimumcriteria voor milieu-inspecties in de lidstaten (B6-0580/2008). Een goede en uniforme handhaving van EU-milieuwetgeving is van groot belang. Wanneer men op dit punt tekortschiet, wordt niet aan de verwachtingen van het grote publiek voldaan en wordt de reputatie van de EU als een doeltreffende hoedster van het milieu ondermijnd. Als onze wetgeving ook maar enigszins geloofwaardig wil zijn, moet zij doelmatig worden uitgevoerd.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Het is duidelijk dat er meer aandacht nodig is voor milieuvraagstukken en dat er maatregelen moeten worden genomen om de voortdurende schade aan het milieu tegen te gaan, die een bedreiging vormt voor de aarde, vandaag en in de toekomst, en voor de kwaliteit van leven van de mensen.

Het is daarom zaak beter te waarborgen dat de regels worden nageleefd die zijn opgesteld om het milieu te beschermen en die rekening houden met de specifieke condities van elk land, waaronder de sociale implicaties. Dat vraagt om een solidair beleid dat rekening houdt met de verschillende ontwikkelingsniveaus en de economische omstandigheden van elk land.

Deze aspecten zijn niet afdoende gewaarborgd in de milieuwetgeving van de Europese Unie en het beleid is onvoldoende samenhangend. We hebben dan ook de grootst mogelijke twijfel over de politieke wil van de Europese Commissie om dit complexe probleem aan te pakken, waardoor we het risico lopen dat bepaalde voorstellen uit deze resolutie de kloof van regionale en sociale ongelijkheid alleen nog maar zullen vergroten.

Daarom hebben wij tegengestemd.

Duarte Freitas (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Ik wil mijn collega's van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid complimenteren met de formulering van zowel de mondelinge vraag als de ontwerpresolutie, omdat deze het meer dan duidelijk maken dat de communautaire milieuwetgeving goed moet worden uitgevoerd. Zo wordt er bij de Commissie op aangedrongen een voorstel in te dienen voor een richtlijn over milieu-inspecties, om de definities en criteria te verduidelijken en het toepassingsgebied uit te breiden.

Beide documenten benadrukken dat het van essentieel belang is het Europees Netwerk voor uitvoering en handhaving van de milieuwetgeving (European Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law, IMPEL) te versterken en milieuvoorlichting en -educatie te ondersteunen, waarvan de gedetailleerde inhoud moet worden vastgesteld op lokaal, regionaal of nationaal niveau, op grond van de bestaande behoeften en de problemen die zich in een bepaald gebied voordoen.

Als de EU er niet in slaagt te ervoor te zorgen dat haar milieubeleid wordt uitgevoerd, zal dit de burgers frustreren in hun verwachtingen en wordt de rol van de EU als effectieve bewaker van het milieu ondermijnd.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Wij hebben gestemd tegen de ontwerpresolutie waarin het standpunt wordt gehuldigd dat een correcte en gelijke toepassing van de milieuwetgeving van de Gemeenschap van vitaal belang is. Wij zijn hiertegen omdat met deze wetgeving niet het milieu maar de vitale belangen van de EU-monopolies worden beschermd.

De aanbeveling tot de oprichting van een communautair orgaan van milieu-inspecteurs is een rechtstreekse inmenging in de interne aangelegenheden van de lidstaten en heeft tot doel ervoor te zorgen dat het beginsel "de vervuiler betaalt" wordt toegepast. Dit beginsel betekent dat men het milieu mag verwoesten tegen een geringe betaling, tegen de betaling van een "groene belasting" ten koste van de volksklasse en emissiehandel mag drijven, dat ondernemerschap en concurrentievermogen de beslissende criteria worden voor milieu-innovatie en de ontwikkeling van milieutechnologie, dat genetische gemodificeerde organismen worden ingezet in de landbouw en in de praktijk korte metten wordt gemaakt met het voorzorgs- en preventiebeginsel.

De EU en haar milieubeleid dienen de belangen van het grootkapitaal. Zij baren en reproduceren voedingsmisdaad, luchtverontreiniging in de grote steden met "moderne vervuilende stoffen", vernietiging van bossen, bodemerosie en woestijnvorming, zee- en waterverontreiniging. Het milieu zal een bedrijfstak worden die tot doel heeft de winst van de economische oligarchie zo ver mogelijk op te drijven. Ook zal het de gevolgen ondergaan van de onbeheerste en ongebreidelde exploitatie van de natuurlijke hulpbronnen en kapot worden gemaakt door de kapitalistische barbaarsheid.

(De vergadering wordt om 13.00 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat.)

8. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

VOORZITTER : GÉRARD ONESTA

Ondervoorzitter

9. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

10. Verzoek om verdediging van de immuniteit: zie notulen

11. Bekendmaking gemeenschappelijke standpunten van de Raad: zie notulen

12. Debat over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat (debat)

12.1. Somalië

De Voorzitter. - Aan de orde is het debat over zes ontwerpresoluties over Somalië⁽²⁾.

Marios Matsakis, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Somalië is een land waarvan de inwoners in zeer trieste en chaotische omstandigheden leven, vol met gevaren voor hun welzijn en zelfs voor hun bestaan. Dit Parlement – en eigenlijk de internationale gemeenschap in het algemeen – heeft zich keer op keer beziggehouden met de onaanvaardbare situatie in dat land. Zowel de EU als de VN en andere internationale organisaties hebben veel financiële en andere steun gegeven – en blijven dat geven – aan het Somalische volk.

Wat de dramatische situatie in het land nog erger heeft gemaakt is de invoering van zogenaamde islamitische rechtbanken. Dit zijn eigenlijk gewoon praktijken van criminele, zondige mensen die terreuracties uitvoeren op medeburgers door religie – in dit geval de islam – als excuus te gebruiken.

De recente executie door steniging van het 13-jarige meisje dat slachtoffer was van verkrachting, genaamd Aisha Ibrahim Duhulow, is ook een voorbeeld van deze praktijken. Maar het meest recente zorgwekkende verschijnsel in de langzamerhand uiteenvallende maatschappij van Somalië is niet alleen de wreedheid van zulke gruweldaden, maar ook het feit dat een dergelijke verachtelijke daad werd uitgevoerd door een groep van vijftig mannen en bekeken door zo'n duizend toeschouwers. Dergelijk sadistisch gedrag is eenvoudig te veroordelen maar moeilijk te bevatten voor mensen met gezond verstand.

De regering van Somalië, met de hulp van de internationale gemeenschap en de Afrikaanse Unie, moet de duivelse islamitische rechtbanken en degenen die hen steunen of hun macht over het land verspreiden, onmiddellijk stoppen.

Manuel Medina Ortega, auteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wil namens de socialistische fractie de meest krachtige veroordeling uitspreken van de moorden die in deze regio van Somalië worden gepleegd in de naam van God. Er zijn maar weinig gruwelijke misdaden gepleegd waarbij de daders zich niet op God of een religie hebben beroepen.

Vooraf de wijze waarop deze afschuwelijke moord is gepleegd moet worden veroordeeld: een meisje van 13 dat is verkracht wordt vervolgens beschuldigd van overspel, en vijf mannen – als je dat mannen kunt noemen – staan klaar om haar te stenen, waarbij zelfs wordt voorkomen dat iemand haar redt, in een stadion met ongeveer duizend toeschouwers.

Dit, tezamen met de piraterij waarbij dit jaar bijna honderd boten zijn gekaapt langs de kust van Somalië, vormt een humanitaire situatie die volkomen ontoelaatbaar is.

De internationale gemeenschap mag niet passief blijven toekijken bij deze laffe daden, bij het zich beroepen op God om gruwelijke misdaden te plegen. Daarom moeten we de orde herstellen en de rechtmatige regering van Somalië steunen om weer de controle over het hele land te krijgen en een rechtsstaat in te stellen waarin de mensenrechten worden gerespecteerd.

(2) Zie notulen.

Ik denk dat de situatie in maar weinig gevallen zo duidelijk is geweest, en dat legt ons verplichtingen op. Ik denk niet dat we werkeloos kunnen blijven toekijken, in deze Gemeenschap met vijfhonderd miljoen inwoners en 27 landen, de belangrijkste van de wereld. We moeten ingrijpen. Ik weet niet hoe dat moet gebeuren, maar ik weet wel *dát* het moet gebeuren en dat het snel moet gebeuren.

De socialistische fractie is het niet eens met de amendementen die op het laatst nog zijn ingediend. Deze zijn tijdens de onderhandelingen niet aan de orde gekomen. We steunen de tekst van de gezamenlijke resolutie en we hopen dat deze tekst ertoe zal leiden dat de Europese Unie zich meer zal bekommeren om dit soort humanitaire vraagstukken en het misbruik van religieuze concepten om in naam van God misdaden te plegen.

Ryszard Czarnecki, *auteur*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik heb deelgenomen aan tientallen mensenrechtendebatten in dit Parlement, maar vandaag ben ik misschien extra aangedaan, want wanneer we het hebben over grote aantallen, over duizenden doden, maakt dat na verloop van tijd geen indruk meer. Wanneer we echter kijken naar de moord op één specifiek iemand, naar de moord op een kind zelfs, een dertienjarig meisje met de naam Aisha Ibrahim Duhulow, dwingt de wreedheid van de daad ons om echt na te denken over wat wij kunnen doen.

Natuurlijk blijft dat wat er momenteel in Somalië gebeurt, niet beperkt tot slechts deze ene afschuwelijke, wrede moord, vastgelegd in de verheven lokale, islamitische religieuze wetgeving. Er zijn ook zelfmoordaanslagen, waarbij onlangs dertig mensen zijn omgekomen; dit is de moeite van het noemen waard en is door eerdere sprekers niet genoemd. Er zijn openbare geselingen, die in de hoofdstad van het land worden uitgevoerd om de macht van de radicale islamieten te laten zien. Er vinden veel mensenrechtenschendingen plaats. En al wordt dit minder vaak genoemd en zou het wel moeten worden benadrukt, er is ook de recente ontvoering vanuit Kenia van twee Italiaanse katholieke nonnen, die nu in Somalië worden vastgehouden.

Samengevat, wij moeten vandaag een klinkend 'nee!' laten horen.

Urszula Gacek, *auteur*. – (EN) Elke donderdagmiddag tijdens onze plenaire vergaderingen in Straatsburg horen we weer over nieuwe tragedies, wrede misdaden, gruweldaden en ernstig onrecht. De strijd die elke keer plaatsvindt om de drie plaatsen die gereserveerd zijn voor de urgentieprocedure, is de beste indicatie van de voortdurende wreedheid die mensen elkaar aandoen.

Tegen deze troosteloze achtergrond, is het moeilijk denkbaar dat er nog gevallen zijn die ons kunnen choqueren. Je zou kunnen zeggen dat we alles al hebben gehad. Maar af en toe krijgen we te maken met een geval dat zo volkomen weerzinwekkend is dat het tegendeel wordt bewezen. De steniging van een dertienjarig meisje in Somalië is precies zo'n geval: eerst slachtoffer van groepsverkrachting, vervolgens schuldig bevonden van overspel terwijl de daders vrijuit gingen, en tenslotte veroordeeld tot de allergruwelijkste dood. Zoals onze collega's al hebben verteld hebben vijftig mannen haar gestenigd, met een publiek van duizend toeschouwers die zagen hoe de gruwel zich voltrok.

Het is bewonderenswaardig hoe enkelen uit het bijeengekomen publiek probeerden om het angstige kind te redden. De militie opende echter het vuur op degenen die het fatsoen hadden om dit slachtoffer te beschermen tegen deze onmenselijke en bekrompen praktijk. Een jongen moest zijn leven ermee bekopen, slachtoffer van de schoten van de militie.

Wat kunnen we tegen de achtergrond van deze afschuwelijke misdaad in hemelsnaam doen om het kwaad aan te pakken? We moeten de federale overgangsregering van Somalië volledig steunen, aangezien het alleen mogelijk is om een herhaling hiervan en andere gruweldaden te voorkomen, door weer controle en een rechtsstaat te krijgen in gebieden in het land die door de radicale oppositie worden bestuurd.

De Somalische regering zou postuum de eer van het slachtoffer, Aisha Ibrahim Duhulow, moeten herstellen. Dit Parlement spreekt zijn oprechte medeleven uit voor de familie van Aisha.

Ik was het die voorstelde om de zaak van Aisha op de agenda van vandaag te zetten. Bedankt voor het steunen van dat verzoek. Laten we hopen dat we nooit meer een zelfde soort geval in dit Parlement hoeven te bespreken.

Filip Kaczmarek, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, we debatteren vandaag over een gebeurtenis in Somalië die het voorstellingsvermogen van de gemiddelde Europeaan te boven gaat. De eerste neiging die bij je opkomt bij het horen van deze geschiedenis, is weigeren het verhaal te accepteren. Je wilt gewoon niet geloven dat zoiets überhaupt mogelijk is. Desondanks moeten we beseffen dat het wel degelijk

mogelijk is, want de situatie in Somalië maakt allerlei dingen mogelijk, hoe onaanvaardbaar of onvoorstelbaar ze ook mogen zijn. Sterker nog, de situatie in Somalië heeft een nadelige invloed op de situatie in de Hoorn van Afrika, die toch al zo moeilijk en gecompliceerd is.

De mensenrechtensituatie in de regio en in het land zullen alleen verbeteren wanneer de politieke situatie er verandert. We moeten daarom de tenuitvoerlegging van het vredesakkoord van Djibouti steunen, want zonder vrede, stabiliteit, verbeterde veiligheid en een verantwoorde regering zullen we vaker horen van tragedies zoals die van de dood van Aisha.

Paulo Casaca, *namens de PSE-Fractie*. – (PT) Voorzitter, ik wil mij graag aansluiten bij wat mijn collega's al over dit onderwerp gezegd hebben. Het gaat hier weer over een land waar religieus fanatisme de overhand aan het nemen is en waar uit naam van rechtvaardigheid die zich achter een religie verschuilt alle grondbeginselen van onze hele beschaving in het geding zijn. Deze situatie is absoluut onverdraaglijk.

Ik wil aan datgene wat al gezegd is nog toevoegen dat we in geen geval de hongersnood mogen vergeten waar deze regio, in Somalië en ook in Ethiopië, ook door geteisterd wordt. Het is duidelijk dat dit niets te maken heeft met de situatie daar en dat niets daarvoor een excuus mag zijn, maar we moeten ook kijken naar dit uiterst ernstige humanitaire probleem dat zich in Somalië momenteel ontwikkelt.

Urszula Krupa, *namens de IND/DEM-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het probleem van de mensenrechtenschendingen in Somalië, waar we vandaag over praten, gaat verder dan de gevallen die in de resolutie worden genoemd, die inderdaad dramatisch bewijs zijn van de barbaarse behandeling van de zwaksten, onder wie meisjes, vrouwen en ontvoerde nonnen.

In Somalië, waar 95 procent van de bevolking moslim is en dat een van de armste landen in de wereld is, leeft de meerderheid van de mensen op het randje van de armoede, is 70 procent ongeletterd en is de gemiddelde levensverwachting 47 jaar. Alhoewel Somalië meer dan veertig jaar geleden zijn onafhankelijkheid heeft teruggekregen, ontstaan er nog steeds conflicten doordat clans met elkaar wedijveren om weidegrond en waterbronnen.

Voor de onafhankelijkheid werden de conflicten onderdrukt door de koloniale mogendheden. Toen de Somaliërs aan hun eigen lot werden overgelaten, begonnen ze een burgeroorlog, die verhevigde toen de economie ineens stortte. Onder zulke omstandigheden moet de strijd tegen terrorisme en piraterij bovenal worden gebaseerd op de uitroeiing van armoede en gebrek door humanitaire hulp aan de armsten en de ondersteuning van de ontwikkeling.

De zwaarbevochten stabiliteit van Somalië is echter kapotgemaakt door buitenlandse interventie onder het banier van oorlog tegen het terrorisme. De verdeelde, arme, ongeschoolde en gemakkelijk te manipuleren Somalische stammen worden een gemakkelijk werktuig om de anarchie en verdeeldheid mee in stand te houden.

Alle volken hebben het recht om hun eigen manier van denken en hun eigen manier van leven te kiezen, en internationale hulp mag niet worden gebruikt om de eigen ideologie van de donoren te verspreiden of hun invloed uit te breiden. Niet voor het eerst gebruiken tegenstanders religie om deze in diskrediet te brengen en meer macht te krijgen. Dit gebeurt niet alleen in Somalië, maar ook in Vietnam en India, waar de vervolging van katholieken een element in verkiezingscampagnes is geworden.

Wanneer christenen worden vervolgd, staan de links-liberale elementen in het Parlement echter geen debat toe om te proberen vervolging en mensenrechtenschendingen te voorkomen.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ngo's waarschuwen dat Somalië een van de meest genegeerde humanitaire tragedies is geworden, die zich afspeelt voor de ogen van de hele wereld. Grote aantallen mensen komen om door honger, dorst of ziekte, en elk vierde kind in Somalië sterft voor zijn vijfde verjaardag. De hoofdstad van het land, Mogadishu, is verlaten. Artillerievuur komt neer op gewone mensen. De burgerbevolking wordt geterroriseerd door plegers van zelfmoordaanslagen. Piraten zijn een plaag voor de Somalische kust, terwijl op het land Somalische Taliban troepen steeds grotere gebieden bezetten, waarbij ze geleidelijk oprukken naar de hoofdstad en de wrede sharia invoeren. Laten we ons geen illusies maken; ze passen de wet willekeurig toe voor hun eigen doeleinden. Als we de rampen veroorzaakt door droogten en overstromingen meerekenen, wordt de ware omvang van de tragedie duidelijk. Natuurrampen kunnen we tenminste nog begrijpen, maar hoe kan het dat er in het arme Somalië zoveel wapens zijn? In mijn ogen is dat het resultaat van het cynische gedrag van een paar landen, die hun eigen,

vaak smerige zaakjes willen doen in dat arme deel van Afrika, terwijl het ons genoeg doet en wij ermee instemmen dat de Olympische Spelen worden gehouden in China.

Esko Seppänen (GUE/NGL). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, de wankele vrede in Somalië heeft zich vandaag gemanifesteerd in de vorm van het werk van professionele piraten. Het geval dat wij nu in het Europees Parlement bespreken heeft niet dezelfde aandacht gekregen: de steniging van Aisha Ibrahim Duhulow. Dat kan als een nog grotere tragedie worden beschouwd dan de activiteiten van piraten. Het geeft een beeld van een land dat in de islamitische middeleeuwen leeft.

In de gezamenlijke ontwerpresolutie wordt misschien te duidelijk steun gegeven aan de federale overgangsregering van Somalië. De raad van ministers van de Intergouvernementele Autoriteit voor Ontwikkeling (IGAD), dat uit landen in de regio is gevormd, is eergisteren bijeengekomen en heeft de onwil van de Somalische regering om zich aan haar verplichtingen en het vredesbeleid te houden veroordeeld. Vertegenwoordigers van andere landen in de regio zeggen dat het de regering ontbreekt aan politieke wil en bereidheid om zich aan vrede te verbinden, en dat is de grootste uitdaging bij de bestrijding van de onveiligheid. De resolutie van het Parlement is echter belangrijk voor Aisha en daarom is onze fractie bereid haar aan te nemen. Wij beginnen niet met een schone lei met de Somalische regering in ons streven om vrede te bereiken.

Charles Tannock (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, Aisha Ibrahim Duhulow was nog maar net een tiener. Ze zou waarschijnlijk nooit iets hebben geweten over de Europese Unie of het Parlement. Zelfs toen ze slachtoffer werd van groepsverkrachting, of dood lag te gaan onder een berg stenen, zou ze zich waarschijnlijk nooit hebben kunnen voorstellen dat politici ergens heel ver weg zouden erkennen dat ze had geleden en haar zeer korte leventje zouden herdenken. Maar ik weet zeker dat ze tijdens haar sterven wist dat ze slachtoffer was van een ernstig onrecht.

De ziekmakende misdaden die ze ondervond worden nog schokkender door de bizarre details van dit geval: het publiek van duizend mensen; de locatie van een stadion, alsof het een of andere kijksport was; de vrachtwagen met stenen die speciaal voor dit doel waren besteld; de schutters degenen die het leven van dit arme meisje probeerden te redden, iets wat ze siert, neerschoten.

Somalië heeft als staat gefaald, en er is weinig dat de EU werkelijk kan doen om de wreedheid van de verschillende clans en islamitische milities die de baas zijn in gebieden waar de regering geen macht heeft, aan te pakken.

We kunnen ons echter wel uitspreken door onze eigen waarden te verklaren, die onverenigbaar zijn met de shariawetgeving. Dat is niet alleen mijn mening, maar ook die van het Europees Hof voor de rechten van de mens. Dit tragische geval maakt ons voornemen om onze zwaarbevochten democratische vrijheden nooit over te geven aan obscurantisme, alleen maar sterker.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, Somalië is al jarenlang het toneel van wrede gevechten, wetteloosheid en piraterij op zee. Onlangs zijn twee Polen in de handen van ontvoerders gevallen. Maar wat er op 27 oktober is gebeurd, gaat het menselijk bevattingsvermogen te boven.

Een dertienjarig meisje, Aisha Ibrahim Duhulow, is dood gestenigd. Het kind was verkracht door drie mannen. De daders zijn niet gearresteerd of berecht. Het meisje is in Kismajo door vijftig mannen in aanwezigheid van circa duizend getuigen gestenigd tot zij dood was. Aisha werd conform het islamitische recht gestraft voor de verkrachting die haar was aangedaan.

Deze schokkende daad is geen op zichzelf staande zaak, maar de wrede toepassing van het islamitische recht in naam van een god die het slachtoffer straft voor een misdrijf dat haar is aangedaan. Ik roep de regering van Somalië op om een einde te maken aan deze barbaarse praktijk, om een afschrikwekkende straf uit te delen aan de daders en om Aisha te rehabiliteren.

Colm Burke (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, op 27 oktober is een dertienjarig meisje genaamd Aisha Ibrahim Duhulow – laten we haar naam niet vergeten – in Somalië gestenigd door een groep van vijftig mannen in een stadion in de zuidelijke haven van Kismayo in de aanwezigheid van ongeveer duizend toeschouwers. Het meisje werd beschuldigd en veroordeeld wegens overspel, een inbreuk op het islamitisch recht, maar was in feite het slachtoffer van een verkrachting gepleegd door een drietal mannen. De personen die van haar verkrachting werden beschuldigd zijn niet gearresteerd of in hechtenis genomen.

Ik keur de steniging en executie van Aisha Ibrahim Duhulow sterk af en ik ben ontsteld over een dusdanig wreed optreden tegen een dertien jaar oud slachtoffer van verkrachting. Zoals Unicef in de nasleep van haar tragische dood verklaarde, is hier sprake van een kind dat twee keer slachtoffer is geworden: eerst door de

daders van de verkrachting en toen door degenen die verantwoordelijk zijn voor de uitoefening van de rechtspraak.

Deze afschuwelijke behandeling van vrouwen kan in geen geval worden vergoelijkt en toegestaan onder de Sharia-wetgeving. Deze gebeurtenis benadrukt niet alleen de kwetsbaarheid van Somalische meisjes en vrouwen, maar de inherente discriminatie die deze individuen moeten ondergaan.

Marcin Libicki (UEN). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, we debatteren vandaag over de moord op een meisje dat in Somalië is dood gestenigd. We zijn ook bekend met het feit dat twee katholieke nonnen zijn ontvoerd en worden vastgehouden in Somalië. Dit alles wordt overschaduwd door de welig tierende piraterij voor de Somalische kust. We hebben gehoord dat dit allemaal te wijten is aan het feit dat de Somalische regering in de praktijk in het geheel niet functioneert. Waar zijn de machtingen van deze wereld in deze situatie? Waar zijn de machtige Verenigde Staten, China, Rusland en de Europese Unie, die beweren beschaafde landen te zijn? Wanneer landen niet bij machte zijn om in te grijpen en op te komen voor de zwaksten, die worden aangevallen door de feitelijk niet zo machtingen, kunnen ze niet beschaafd worden genoemd. Waar zijn wij in deze situatie? Mijnheer de Voorzitter, ik doe een beroep op de machtingen van deze wereld: doe wat juist is! Doe uw plicht!

Siim Kallas, *vicevoorzitter van de Commissie.* - (EN) Mijnheer de Voorzitter, namens de Commissie en commissaris Michel, wil ik enkele opmerkingen over de mensenrechtenkwestie in Somalië met u delen.

Om te beginnen wil ik zeggen dat ik uw bezorgdheid over het voortdurende conflict en de politieke instabiliteit in Somalië deel. Fundamentele rechten en eerbied voor de elementaire menselijke waardigheid worden in Somalië nog steeds met voeten getreden door strijdkrachten die systematisch en op grote schaal burgers aanvallen.

De afgelopen maanden heeft een uit de hand gelopen golf van aanvallen op humanitaire hulpverleners, vredesactivisten en mensenrechtenverdedigers over Zuid- en Centraal-Somalië geraasd. Alleen al tussen januari en september 2008, zijn minstens veertig Somalische mensenrechtenverdedigers en humanitaire hulpverleners gedood. Als gevolg van deze aanvallen is een aantal humanitaire organisaties verplicht geweest om personeel uit Mogadishu terug te trekken; de toegang voor humanitaire organisaties is verder beperkt; en mensenrechten en humanitaire omstandigheden verder verslechterd.

De Commissie zet zich samen met de lidstaten en andere internationale actoren in om hulp te bieden op dit kritieke ogenblik.

De Commissie steunt de pogingen van het Bureau van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten, waaronder de onafhankelijke mensenrechtendeskundige voor Somalië, Shamsul Bari, om een mechanisme te creëren waarmee stelselmatige mensenrechtenschendingen door alle partijen kan worden onderzocht.

De EU is op ontwikkelingsniveau sterk betrokken bij het steunen van mensenrechtenorganisaties, vooral op het gebied van opleidingen en financiering van identiteitsvaststelling, documentatie, toezicht op mensenrechtenschendingen en belangenbehartiging. In het bijzonder is de Commissie steeds meer bezig om het maatschappelijke middenveld te betrekken bij een van de programma's voor de wederopbouw en nationale verzoening, waaronder uitwisselingsprogramma's voor het maatschappelijke middenveld met andere regionale organisaties, parajuridische opleidingen, bewustmakingscampagnes en het werk van vrouwengroeperingen bij het versterken van hun politieke vertegenwoordiging en deelname aan verzoeningsprocessen. Bovendien steunt de EU programma's die gericht zijn op wetshandhaving en de versterking van justitie.

In de tussentijd moeten we werken aan een betere veiligheid en de voortgang van het Somalische verzoeningsproces. Een onzeker klimaat zal alleen een verslechtering van de mensenrechtensituatie opleveren en schendingen van internationaal humanitair recht stimuleren. Elke vorm van blijvende vrede in Somalië moet gebaseerd zijn op verantwoordelijkheid en gerechtigheid voor de mensenrechtenschendingen gepleegd door alle partijen bij het conflict in Somalië.

De Voorzitter. - Het debat wordt gesloten.

De stemming vindt na afloop van de debatten plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), schriftelijk. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, van de urgente resoluties van deze week is vooral het geval-Somalië schokkend. Drie weken geleden werd daar een dertien jaar oud meisje, Aisha Ibrahim Duhulow, gestenigd nadat zij door drie mannen was verkracht. De mannen gingen vrijuit, maar het meisje werd krachtens de shariawetgeving veroordeeld voor overspel.

De steniging door vijftig mannen vond plaats in een stadion in Kismayo in Zuid-Somalië in aanwezigheid van duizend toeschouwers. De veroordeling was uitgesproken door de Al-Shabab-militie, die de stad Kismayo controleert. Zij doodden ook een jongen die de steniging van Duhulow probeerde te voorkomen. De strikte en onmenselijke interpretatie van de shariawetgeving dat overspel moet worden bestraft met de dood door steniging heeft een ongelooflijk wrede dimensie gekregen: zij heeft geleid tot de moord op een onschuldig kind dat het slachtoffer van een misdaad was.

Het is belangrijk dat wij de uitspraak en executie door steniging veroordelen en eisen dat de Somalische regering en de Afrikaanse Unie hetzelfde doen en dat zij zo snel mogelijk concrete stappen nemen om te voorkomen dat dergelijke straffen nog langer worden opgelegd. Terwijl wij onze steun geven aan de Somalische regering in haar pogingen om de stad Kismayo in handen te krijgen, moeten wij ook van haar eisen dat de verkrachters van Duhulow worden berecht. Zoals in de resolutie over Somalië wordt voorgesteld, moeten de lidstaten van de Europese Unie meer doen om Somalië te steunen, zodat daar een democratische regering komt en de regering de nodige hulp krijgt in haar streven alle regio's van het land onder haar controle te krijgen.

12.2. Doodstraf in Nigeria

De Voorzitter. - Aan de orde is het debat over zes ontwerpresoluties over de doodstraf in Nigeria⁽³⁾.

Marios Matsakis, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het justitieel systeem in Nigeria barst van de gebreken, verwaarlozing en corruptie. Wat deze dramatische situatie nog erger maakt is het feit dat de anachronistische islamitische Sharia-rechtbanken in één derde van de staten in Nigeria bevoegd zijn in strafzaken. Zulke religieuze rechtbanken die worden gerund door zieke fanatici, terroriseren de bevolking tot op de dag van vandaag door het uitspreken van doodvonnissen en het opleggen van straffen als geseling en amputatie.

Wij in Europa veroordelen de werkwijze van dergelijke anachronistische religieuze rechtbanken natuurlijk, maar hoe zit het met de islamitische wereld zelf? Waarom nemen islamitische politieke figuren en islamitische staten, waarvan enkelen mondiaal en regionaal erg machtig en invloedrijk zijn, en een paar een handelspartnerschap met ons heeft, geen verantwoordelijkheid en voeren ze geen krachtige strijd tegen de shariawetgeving, islamitische rechtbanken en ander kwaad? Waarom veroordelen islamitische leiders in de wat meer ontwikkelde islamitische landen een dergelijk gebruik van het islamitische geloof niet? Ik denk dat hun zwijgen of koele reactie betekent dat ze zulke activiteiten stilzwijgend steunen en een dergelijke houding is voor mij net zo crimineel als degenen die de shariawetgeving daadwerkelijk uitvoeren.

Laat onze boodschap van afschuw over dit aspect van het islamitische fundamentalisme, diegenen in de islamitische wereld bereiken die drastische maatregelen zouden moeten nemen om dingen ten goede te veranderen, wat ze helaas niet doen.

Paulo Casaca, auteur. – (PT) Voorzitter, ik vrees dat er een ernstig risico bestaat dat de situatie in Nigeria, hoewel niet vanzelfsprekend vergelijkbaar met die in Somalië, kan afglijden naar een soortgelijke situatie. Zoals reeds gezegd wordt de sharia al in een derde deel van het land toegepast en is de mensenrechtensituatie duidelijk aan het verslechteren.

Ik wil hierbij graag zeggen dat we, voordat we het over iemand hebben of wie dan ook veroordelen – religieuze leiders van bepaalde religies en met name Islamitische religieuze leiders – ons er goed van moeten laten doordringen dat onze fundamentele rol er een is van dialoog met en ondersteuning van de moslimleiders die niet achter deze fanatieke visie staan.

Ik garandeer u dat dat er veel zijn, en ik ken er vele van. Het probleem is dat we vaak zien dat de Europese instellingen zich niet wenden tot het land, tot de islam, die onze waarden en visie deelt, maar juist het tegenovergestelde doen. De Europese instellingen lijken zich meer bezig te houden met het tot bedaren brengen van de fanatiekste groepen, de ergste groepen, de mensen die overigens de mensenrechten schenden van alle moslims, want we moeten niet vergeten dat moslims de belangrijkste slachtoffers van deze situatie

(3) Zie notulen.

zijn. Zij zijn onze belangrijkste medestanders. Met hen moeten we samenwerken. Met hen zullen wij, socialisten, deze uitdagingen zeker het hoofd kunnen bieden.

Ryszard Czarnecki, auteur. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, dit debat is in bepaalde opzichten natuurlijk een debat over de doodstraf als zodanig, maar ik wil niet dat het debat die richting uit gaat, want we moeten eigenlijk deze specifieke situatie bespreken.

We zijn natuurlijk bekend met de rapporten die ons vertellen dat de recente daling van het aantal doodvonnissen het misdaadcijfer in het land niet heeft doen dalen. Dit brengt de voorstanders van de doodstraf in de verleiding om om de doodstraf te blijven vragen. In het afgelopen jaar hebben echter maar zeven van de 53 landen van de Afrikaanse Unie doodvonnissen uitgevoerd, terwijl de doodstraf in dertien landen is opgeschort en de doodstraf in nog eens 22 landen gewoonweg niet wordt opgelegd.

Ik denk dat Nigeria deze weg voorwaarts moet bewandelen, misschien onder druk van de Europese Unie. We zouden kunnen wijzen op het feit dat doodvonnissen worden voltrokken op zeer jonge en jonge mensen. Er zijn heel veel van dit soort mensen, in Nigeria tenminste veertig. Het is een bijzonder schokkende situatie, wanneer zulke jonge mensen in afwachting zijn van hun executie.

Dit probleem is natuurlijk veel breder. Dit is een land waar het heel gemakkelijk is om iemand de doodstraf te geven, vooral doordat een kwart van de staten van Nigeria wordt bestuurd door de sharia, een islamitische wetgeving die in feite toestaat dat handen en voeten worden afgehakt en die ook gebruikmaakt van geselingen. Dit is een onaanvaardbare situatie. Wij moeten ons hiertegen uitspreken.

Michael Gahler, indiener. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, Nigeria is één van de grootste en politiek belangrijkste landen in Afrika, en daarom is dit land voor ons een belangrijke partner. Helaas moeten we vaststellen dat de rechtsstaat daar veel te wensen over laat, met name op het gebied van de rechtspraak. In dit debat concentreren we ons op de doodstraf. In Nigeria zitten heel veel mensen in de dodencel. Een kwart daarvan wacht al vijf jaar op de hervatting van hun proces, zes procent wacht al twintig jaar. Dat zijn natuurlijk onaanvaardbare toestanden, en daarom doen we een beroep op de Europese Commissie om de Nigeriaanse overheid te helpen op weg naar meer rechtsstaat, en aanbevelingen te doen. In Nigeria hebben commissies die door de President in het leven zijn geroepen al aanbevelingen gedaan, die de goede kant op gaan. Ik denk echter dat we hieraan meer politieke steun moeten geven.

Ewa Tomaszewska, namens de UEN-Fractie. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het komt in Nigeria werkelijk voor dat mensen ter dood worden veroordeeld omdat ze arm zijn. Ik roep de Nigeriaanse autoriteiten op om een verbod op executies in te stellen en doodvonnissen om te zetten in mildere straffen.

Honderden mensen die ter dood zijn veroordeeld, zijn mensen die zich geen eerlijk proces kunnen veroorloven. Veroordeeld op basis van verklaringen die zijn verkregen onder foltering, zonder de middelen om een gediplomeerde raadsman in te huren, zonder een kans om dossiers terug te vinden die vijf of vijftien jaar geleden zijn zoekgeraakt, wachten zij onder onmenselijke omstandigheden op hun executie. De ramen van hun cellen kijken vaak uit op de executieplaats. Circa veertig van deze ter dood veroordeelden zijn jongeren. Hun vermeende misdrijven zijn gepleegd toen zij tussen de dertien en zeventien jaar oud waren. Een hoger beroep duurt gemiddeld vijf jaar, maar soms wel twintig jaar. Van de veroordeelden is 41 procent niet in hoger beroep gegaan. De dossiers van hun zaken zijn zoekgeraakt, of ze weten niet hoe ze zelf de aanvraag moeten invullen, en ze kunnen zich geen advocaat veroorloven. De Nigeriaanse wet staat foltering niet toe. Zij erkent bewijsmateriaal dat op deze manier is verkregen, niet als geldig. Desondanks maakt de politie gebruik van foltering. Rechtszaken duren lang. De verklaringen van slachtoffers van foltering zijn vaak het enige bewijs in een zaak. Het is vrijwel onmogelijk voor de armen om een eerlijke behandeling te krijgen.

Erik Meijer, namens de GUE/NGL-Fractie. – Voorzitter, de doodstraf is op zich al een verschrikkelijke zaak. In plaats van te proberen om diegenen die zijn medemensen of de samenleving als geheel schade heeft toegebracht, te helpen om voortaan als een beter mens te functioneren, neemt men wraak door de veroordeelde te laten sterven. Dat is een onherstelbare beslissing die soms zelfs berust op een gerechtelijke dwaling. Het wordt nog veel verschrikkelijker als het hier niet gaat om de bestraffing van uitzonderlijke misdaden. In Nigeria gaat het meer om een mengsel van slechte organisatie van de rechtspraak en bestuurlijke chaos.

Daarnaast gaat het in de noordelijke deelstaten in toenemende mate ook om het doorzetten van primitieve fundamentalistische opvattingen. Daarin wordt verondersteld dat de mens van God de opdracht heeft gekregen om zijn zondige medemensen op te ruimen. Anders dan in Somalië, waarvan de uitwassen in het vorige agendapunt werden besproken, is Nigeria een functionerende staat. Maar het is een staat vol los van elkaar functionerende deelstaten, overkoepeld door een centraal gezag dat vaak door middel van staatsgrepen

in militaire handen terechtgekomen is. Op dit ogenblik lijkt het beter te gaan in Nigeria, zonder dictatuur en zonder gewelddadige conflicten zoals die in het verleden bestonden. Een aantal gebieden in het noorden vormt, net als Iran, delen van Somalië en het noordwesten van Pakistan, het proefgebied voor een terugkeer naar de middeleeuwen. Het is ook een vorm van klassejustitie. De veroordeelden zijn vooral arme mensen zonder rechtsbijstand. Wij moeten alles doen om deze mensen te redden van chaos, willekeur en fanatisme.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). - (LT) De belangrijkste boodschap van het Europees Parlement vandaag aan de federale regering van Nigeria en de deelstaatregeringen is dat deze onmiddellijk alle executies dienen te staken, een moratorium op de doodstraf dienen af te kondigen en over dienen te gaan tot volledige afschaffing van de doodstraf.

Per slot van rekening hebben 137 van de 192 leden van de Verenigde Naties de doodstraf reeds afgeschaft. Zelfs onder de 53 leden van de Afrikaanse Unie is Nigeria één van nog maar weinigen die de doodstraf uitvoeren.

Zowel de nationale studiegroep als de presidentiële commissie in Nigeria zelf hebben gepleit voor afschaffing van de doodstraf, aangezien deze niet leidt tot vermindering van de criminaliteit.

Ik vraag de Raad, de Commissie en de lidstaten dringend om alle kansen en contacten met de Nigeriaanse staatsinstanties aan te grijpen voor ons pleidooi. Wat we willen is een eind aan het vermoorden van mensen, met name van minderjarigen, in naam van de Nigeriaanse wet.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, de doodstraf heeft altijd aanleiding gegeven tot reflectie en veel vragen. In de eerste plaats: heeft een mens het recht om te beslissen over het leven van een ander mens? En in de tweede plaats: kan deze beslissing worden genomen als een bekentenis is afgedwongen onder foltering? Moeten jonge, minderjarige criminelen worden geëxecuteerd of een opleiding krijgen? Je kunt nog veel meer van zulke vragen stellen, maar het antwoord zal altijd hetzelfde zijn: niemand heeft dat recht gekregen. Mensen hebben zich dat recht toegeëigend. Omdat dit zo is, kunnen mensen dat recht echter ook weer afschaffen, ervan afzien en deze daden niet meer begaan. Ik richt deze woorden tot de Nigeriaanse autoriteiten, maar ook tot al diegenen die zich heer en meester wanen over het leven en de dood van een ander mens.

Siim Kallas, vicevoorzitter van de Commissie. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, Nigeria heeft vanaf zijn onafhankelijkheid slechts drie perioden gekend met een burgerbestuur en heeft 29 jaar geleden onder een militair bewind.

Negen jaar geleden heeft Nigeria een stap richting democratie gezet en is het teruggegaan naar een burgerrechtstaat, al zijn alle verkiezingen vanaf die tijd sterk bekritiseerd om onregelmatigheden, fraude en geweld. De verkiezingen van april 2007 hadden een goed voorbeeld kunnen zijn voor andere landen, maar het werd een gemiste kans, en de nieuwe regering installeerde zich te midden van twijfels over de rechtmatigheid. Het is in dit kader, met in het achterhoofd het belang van een stabiel Nigeria voor Afrika, dat er een geschikte strategie moet worden gevonden om een constructieve dialoog over mensenrechten aan te gaan met de regering daar.

De Commissie deelt de zorg die de geachte afgevaardigden hebben geuit met betrekking tot de doodstrafkwestie, en is het eens over de noodzaak om, in afwachting van een gehele afschaffing van de doodstraf, een onmiddellijk moratorium op alle terechtstellingen af te kondigen.

Tegelijkertijd moet worden erkend dat de mensenrechtensituatie in Nigeria over het algemeen is verbeterd sinds de terugkeer naar een burgerregering. Er is zelfs actie ondernomen om in het land een discussie op gang te brengen over het nut van de doodstraf als afschrikmiddel bij gruwelijke misdaden. Er is dit jaar aan verschillende ter dood veroordeelde gevangenen gratie verleend en Nigeria heeft zich toegelegd op een politieke dialoog met de EU op hoog niveau, die onder andere over mensenrechtenkwesties zal gaan.

De Commissie heeft flink bijgedragen aan het opstarten van dit proces, dat tot een mondiale politieke EU-strategie tegenover Nigeria zou kunnen leiden en dat al tot een belangrijke ministeriële trojka heeft geleid en tot een veelomvattend gezamenlijk communiqué.

In het kader van deze dialoog wordt het mogelijk om op een constructieve manier over mensenrechtenkwesties te praten en om een aantal samenwerkingsinitiatieven te ondernemen op heel belangrijke gebieden zoals vrede en veiligheid, bestuur en mensenrechten. Voorbeelden van overwogen samenwerkingsinitiatieven zijn: steun voor de verbetering van de onderzoekscapaciteit van de Nigeriaanse politie; toegang tot de rechter en steun voor de hervorming van de gevangenissen; steun voor pogingen om corruptie tegen te gaan; steun

voor het democratische proces; en steun voor federale instellingen die zich bezighouden met mensenhandel, illegale drugs, mensenrechten en namaakmedicijnen.

Willen deze maatregelen doeltreffend zijn, dan zullen ze bekend moeten worden gemaakt aan het maatschappelijk middenveld en de gewone burger. De Commissie zal een strategie ontwikkelen, gebaseerd op een combinatie van steun voor de lokale massamedia en culturele initiatieven, om gevoelige samenwerkingsinitiatieven te steunen en om de publieke educatieve boodschappen over de eerbiediging van de mensenrechten en grondvrijheden, de grondwaarden van de democratie, goed bestuur, aandacht voor het milieu enzovoorts, te verspreiden.

De Voorzitter. - Het debat wordt gesloten.

De stemming vindt na afloop van de debatten plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) De mensenrechtenkwestie vraagt nog altijd al onze aandacht, zelfs nu de wereld in een economische crisis gedompeld is. Armoede en gebrek aan politieke en economische vooruitzichten hebben altijd verslechtering van de levensomstandigheden van mensen tot gevolg. De naleving van de mensenrechten staat lager op de lijst van urgente problemen en het is heel makkelijk voor ons om, verblind door onze eigen economische problemen, over het hoofd te zien dat er nog altijd plaatsen zijn in deze wereld waar mensen de doodstraf krijgen.. Ik verwijs wat dit betreft naar Nigeria, een land met een bevolking van 140 miljoen zielen, waar volgens Amnesty International sinds februari dit jaar 725 mannen en 11 vrouwen geëxecuteerd zijn voor zaken als gewapende roofovervallen, doodslag of hoogverraad. Bovendien zijn er alarmerende berichten dat veel van deze mensen niet eens een behoorlijk proces gekregen hadden en dat er zelfs bewijslast is gekregen door marteling. Deze mensen worden opgehangen voor dingen die zij misschien niet eens begaan hebben, omdat de armen in Nigeria geen enkele bescherming genieten van het rechtsstelsel, ook al hebben we het hier over een lidstaat van het Internationaal Strafhof. Het is de plicht van de internationale gemeenschap om alles in het werk te stellen om de Nigeriaanse regering een onmiddellijk moratorium op alle executies te doen afkondigen en alle doodstraffen om te zetten in gevangenisstraf.

12.3. De zaak van de familie al-Kurd

De Voorzitter. - Aan de orde is het debat over zes ontwerpresoluties over de zaak van de familie Al-Kurd⁽⁴⁾.

Marios Matsakis, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen wil ik zeggen dat ik op persoonlijke titel spreek over dit onderwerp.

Ik wil ook zeggen dat ik me heel bewust ben, wat u allemaal moet zijn, van het feit dat alles wat er over Israël wordt gezegd in dit Parlement, door de Israëlische autoriteiten tot in de kleinste details onderzocht, waarbij de inhoud van de zaak vervolgens geheel wordt genegeerd. Het enige wat er gebeurt, is dat Parlementsleden die op welke manier dan ook kritiek hebben op de wandaden van Israël, op verschillende manieren worden aangevallen.

Ik heb dit persoonlijk ervaren. Tijdens de afgelopen debatten in dit Parlement over Palestijnse gevangenen, heb ik me sterk uitgesproken tegen Israëlische regeringsfunctionarissen. Ik heb dit gedaan om te beklemtonen dat hun houding jegens Palestijnse gevangenen volslagen onmenselijk en crimineel was, en nog steeds is, ben ik bang.

Na mijn rede is niet alleen de ambassadeur van Israël in Cyprus een politieke lastercampagne tegen mij begonnen, maar belangrijker nog, heeft de voorzitter van de Knesset, mevrouw Dalia Itzik, een officiële klachtenbrief tegen mij persoonlijk geschreven aan de voorzitter van het Europees Parlement. De heer Pöttering heeft zo diplomatisch mogelijk geantwoord en ik bedank hem voor het feit dat hij het recht op de vrijheid van meningsuiting van Parlementsleden tijdens de debatten in dit Parlement heeft verdedigd. Ik ben ook dankbaar dat hij een kopie van zijn antwoord op de brief van mevrouw Itzik aan mij heeft gegeven. Ik heb die brief meegenomen en leg hem aan het Secretariaat-generaal voor, zodat er bewijs is dat wat ik zeg waar is.

(4) Zie notulen.

Vervolgens heb ik voor mevrouw Itzik de volgende boodschap: in het Europees Parlement en in de EU in het algemeen, hebben we het recht om onze mening vrij en democratisch te uiten. Misschien moet u, mevrouw Itzik, hetzelfde doen in uw parlement en in uw land.

Met betrekking tot de inhoud van de resolutie heb ik het volgende te zeggen. Ten eerste is dit geen juridische civiele kwestie, zoals sommige leden van dit Parlement die niet goed zijn ingelicht of die verkeerde inlichtingen verschaffen het wellicht voorstellen: het is duidelijk een politieke kwestie, het is een vervolg op het beleid van achtereenvolgende Israëlische regeringen om Palestijnen uit hun huizen en van hun land te jagen en om met geweld – of door het gebruik van juridische trucjes – zoveel mogelijk bezette gebieden op te nemen in de staat van Israël.

Ten tweede heeft de Israëlische missie bij de EU, in een document dat selectief naar enkele Parlementsleden is gestuurd, een poging gedaan om te stellen dat de eigendom in kwestie om historische redenen aan Israël toebehoort. Er wordt in dat document beweerd dat twee joodse ngo's het land waar de gebouwen in het betwiste gebied neergezet zijn, tijdens de heerschappij van het Ottomaanse Rijk hebben gekocht. Een dergelijke bewering kan natuurlijk niet serieus worden genomen en verdient geen verdere aandacht.

Tot slot wil ik mijn standpunt herhalen zodat er geen misverstand over kan bestaan: ik respecteer het recht van de Joden om hun eigen staat te hebben, maar de joodse regering moet ook het recht van de Palestijnen respecteren om hún eigen staat te hebben.

Véronique De Keyser, auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het schrijnende probleem van de familie al-Kurd, die uit haar huis is gezet, heeft een politiek aspect en een humanitair aspect.

Het politieke aspect is de status van Oost-Jeruzalem, dat door de Israëli's wordt opgeëist als integraal deel van Israël. Ik wil er even aan herinneren dat noch de Europeanen noch de internationale gemeenschap die opvatting ooit hebben gedeeld.

In zijn resolutie 252 heeft de Veiligheidsraad van de VN heel duidelijk gezegd dat alle wettelijke en administratieve regelingen van Israël en alle maatregelen, inclusief het onteigenen van grond en onroerend goed, die gevolgen kunnen hebben voor het statuut van Jeruzalem, ongeldig zijn, en dit statuut niet kunnen wijzigen.

De Veiligheidsraad heeft Israël daaraan herinnerd toen dat land in 1980 maatregelen had genomen om van een verenigd Jeruzalem zijn hoofdstad te maken, en in resolutie 476 wordt geëist dat er meteen een einde wordt gemaakt aan de uitvoering van het beleid en aan de maatregelen die afbreuk doen aan het karakter en de status van Heilige Stad. In resolutie 478 wordt duidelijk gezegd dat alle maatregelen die zijn genomen om het statuut van de stad te veranderen nietig zijn. Daarop zijn de VN en Europa nooit teruggekomen.

Hoewel iedereen in deze zaal alle respect heeft voor de onafhankelijkheid van de Israëlische justitie weten we ook dat de rechters de Israëlische wetten moeten toepassen, die in dit geval tegenstrijdig zijn met het internationale recht, en bovendien weten we dat dit recht Israël geen bevoegdheid geeft over Oost-Jeruzalem.

We moeten de ontruiming van het huis van de familie al-Kurd dus in dat politiek perspectief zien, en mogen het niet beperken tot een geschil over eigendom. De familie al-Kurd is ten gunste van een net in Israël geïmmigreerd Joods gezin uit haar huis gezet. Ze is beroofd van haar recht op eigendom, na een strijd van nu al veertig jaar. Andere afgevaardigden, die hen hebben ontmoet, kunnen beter dan ik beschrijven wat voor menselijk drama deze ontruiming is.

Het verheugt mij dat alle partijen, ik herhaal: alle partijen, eisen dat deze familie recht wordt gedaan en dat hun eigendom moet worden teruggegeven, en daar ben ik heel blij om.

(Applaus)

Luisa Morgantini, auteur. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, midden in de nacht van 9 november werd het Palestijnse gezin al-Kurd door de Israëlische politie uit zijn huis gesleurd in Sheikh Jarrah in Oost-Jeruzalem. Het gezin bestaat uit de moeder, een gedeeltelijk verlamde vader met hartklachten en 5 kinderen, een gezin dat samen met duizenden andere Palestijnen vluchteling is sinds 1948, toen ze uit een huis in Oost-Jeruzalem werden gesleurd.

Ook nu zijn we hun huis weer kwijtgeraakt, een huis dat ze gekocht hadden en waarin ze sinds 1956 woonden. Een groep extremistische kolonisten – geen arme Joden die werden vervolgd en die zijn ontsnapt aan de vreselijke tragedie van de Holocaust, maar fundamentalisten die vinden dat zij een goddelijk recht hebben

op dat land – eisen het eigendom op van dat huis en van 26 andere woningen in die wijk, op basis, zoals Matsakis zei, van een Ottomaanse code uit de negentiende eeuw, waarvan de authenticiteit niet vaststaat en die zelfs door de Amerikaanse autoriteiten is betwist. Er is echter al een plan: een Israëlsche organisatie wil 200 huizen bouwen op de resten van de huizen van de Palestijnen die op het punt staan daaruit te worden gegooid.

Vorig week hebben wij het gezin al-Kurd nog bezocht in hun huis, met de uit leden van alle fracties bestaande delegatie van het Europees Parlement in de bezette Palestijnse gebieden, en zijn wij directe getuigen geweest van de pesterijen en het geweld waaraan de kolonisten, die al enkele huizen hadden bezet, hen dagelijks onderwerpen.

Nu zijn ze dus dakloos, en wij verzoeken in paragraaf 4 van onze resolutie om het gezin al-Kurd zijn huis terug te geven, en het spijt mij dat de PPE, die staat voor compromissen en die voor die paragraaf had gestemd – nu vraagt om een stemming in onderdelen, terwijl er overeenstemming was in het compromis. Dit gezin heeft echter niet alleen geen huis meer, maar ook geen tent, aangezien deze tent, die was opgezet in de binnenplaats van een Palestijns huis, al twee keer is verwoest door de bulldozers van de Israëliërs. Nog eens vijfhonderd gezinnen in Sheikh Jarah zullen ditzelfde lot ondergaan als wij niet heel streng optreden tegen dit soort misdrijven, deze constante, geautoriseerde verwoestingen.

Ik denk, net als mevrouw De Keyser heeft gezegd, dat het beleid ten opzichte van Oost-Jeruzalem een koloniaal beleid is van Israël dat niet door de internationale gemeenschap wordt erkend. Het is hoog tijd dat wij niet alleen heel duidelijk zeggen “alstublieft, Israël, respecteer het internationale recht”, maar ook concrete maatregelen nemen om te voorkomen dat het optreden van Israël de vrede tussen Palestijnen en Israëliërs blijft verwoesten.

Ryszard Czarnecki, auteur. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik heb het gevoel dat deze zaak afwijkt van de zaken die we hiervoor hebben besproken. Het drama van het dertienjarige meisje dat in Somalië is vermoord voor de ogen van een woeste menigte, en de zaak van de doodstraf en de honderden die wachten op hun executie in Nigeria, zijn anders dan de kwestie waar we nu over spreken.

Wij moeten constateren dat wij de waarnemers zijn van een drama rond een Palestijnse familie en we moeten deze zaak onze aandacht geven. Aan de andere kant wil ik benadrukken dat dit, anders dan Nigeria en Somalië, geen zwart-wit kwestie is. De ingewikkelde vijftigjarige geschiedenis van het gebied laat zien dat zowel joden als Palestijnen vaak slachtoffer zijn geweest. De balans van de schade die de twee partijen hebben toegebracht, is zeker niet in evenwicht, maar dit is niet waar we vandaag over spreken. Ik intervenieer om te zeggen dat we in de toekomst deze zaken in een breder verband moeten proberen te zien. Het zou wel eens zo kunnen zijn dat dit ons het voorrecht van een eerlijker oordeel geeft dan we nu soms hebben.

Bernd Posselt, auteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, in de loop van de geschiedenis is het volk Israël keer op keer verdreven. De eerste keer werd het volk tweeduizend jaar geleden verdreven uit het oorspronkelijke thuisland, het is over de hele wereld verstrooid geraakt, en daarna duizenden jaren telkens weer verdreven, en in de landen waar ze waren opgenomen achtervolgd. Tot slot kwam als hoogtepunt de holocaust, de misdaad van de mensheid, die ertoe heeft geleid dat een grote golf van Israëli's weer is teruggekeerd naar het Heilige Land, naar het land der voorouders, wat daar weer tot nieuwe conflicten heeft geleid, personen zijn verdreven en er zijn juridische conflicten ontstaan.

In een dergelijke situatie kan het Europees Parlement alleen maar zijn uiterste best doen om de Israëlsche staat te steunen, en ook het vredelievende deel van de Palestijnen, waarbij ik niet kan inschatten hoe groot dat aandeel is. Zij hebben duidelijk verklaard dat ze streven naar vrede en een goede verstandhouding. Het heeft geen enkele zin om tijdens een debat over dringende resoluties een individueel geval eruit halen en dan apodictisch besluiten dat het op deze donderdag in Straatsburg zus of zo moet worden opgelost. Er zijn goede redenen waarom we ons desondanks hebben aangesloten bij deze resolutie. We wilden deelnemen aan deze discussie, en we zijn van mening dat de mensenrechten ondeelbaar zijn.

Natuurlijk laat het lot van de familie al-Kurd ook ons niet koud, en we willen er ook iets aan doen. We denken echter niet dat we dat zo *ex cathedra* kunnen doen. Daarom zijn wij van mening dat paragraaf 4 werkelijk apodictisch is, en dat is niet adequaat. Daarom pleiten wij voor de mensenrechten, voor het vredesproces, en natuurlijk ook voor de familie al-Kurd, maar iedere oplossing moet gebaseerd zijn op een dialoog met beide partijen, en het zou fout zijn om partij te kiezen. Daarom steunen we deze resolutie met nadruk, maar we vragen om een aparte stemming over paragraaf, omdat die zaak ter plaatse door deskundigen moet worden beslist. Wij zijn bereid om daarbij te helpen.

Jana Hybášková, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (CS) Mijnheer de Voorzitter, *qui bonum*, staat u mij toe het niet eens te zijn met de manier waarop dit Parlement zich voor de kar laat spannen van de particularistische politieke belangen van de partijen in het Palestijns-Israëliësch conflict. Het gaat hier om een fundamentele onduidelijkheid van resolutie 242 - die trouwens ouder is dan ikzelf - in die zin dat deze niet nader ingaat op de grens van de jurisdictie over Oost-Jeruzalem. Is dit een burgerrechtelijk conflict? Neen. Gaat het om een vierde Conventie van Genève? Neen.

We lopen hier lichtzinnig vooruit op de onderhandelingen tijdens de aanstaande vredesconferentie, zonder daartoe ook maar enigszins gerechtigd te zijn. De leider van de Palestijnse delegatie werd meegetrokken op bezoek bij een op legitieme wijze veroordeelde familie, wat een extreme provocatie was van de Israëlische instanties. Daar is toen een resolutie uit voortgekomen waar het hier helaas helemaal niet over gaat. Waar het hier wel om gaat, is een vruchtbare bodem te scheppen voor een fundamentele wijziging van het politieke standpunt van het Europees Parlement inzake de deelname van Israël aan communautaire programma's alsook over een politieke verbetering van de betrekkingen, waartoe wij helaas niet via democratische weg in staat zijn. In plaats van een democratische oplossing is de weg gekozen van de Europese parlementsleden die de Israëliërs een reden in handen hebben gegeven tot ingrijpen. We lossen dus geen problemen op, maar gooien alleen maar olie op het vuur. Ik kan mij een waardiger rol voor ons Parlement indenken.

Proinsias De Rossa, *namens de PSE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij dat ik twee weken geleden deel uitmaakte van de officiële delegatie van dit Parlement in de Palestijnse Wetgevende Raad, waarbij we de familie al-Kurd hebben bezocht. Op dat moment waren ze nog hoopvol dat de Israëlische rechtbanken een eerlijke beslissing zouden nemen. Het is spijtig dat ze valse hoop bleken te hebben en dat ze hun huis nu helemaal zijn uitgezet en daarnaast ook nog zijn verwijderd uit de directe omgeving van hun huis, waar ze in een tent verbleven.

Het is moeilijk om nog maar een sprankje hoop te houden over de mogelijkheid van een oplossing met twee staten, als men de uitputtingsoorlog tegen het Palestijnse volk beziet, waar we tijdens ons recente bezoek getuige van zijn geweest en waarvan deze uitzetting een afspiegeling is. Het is nogal ontstellend dat we op dit ogenblik zelfs overwegen om de betrekkingen met Israël te verbeteren, terwijl er zoveel inbreuken op het internationaal recht plaatsvinden, gezinnen worden uitgezet en nederzettingen worden opgericht. Elfduizend Palestijnse gevangenen zitten vast. Er zitten veertig Palestijnse volksvertegenwoordigers, waaronder de voorzitter, in de gevangenis, net als driehonderd kinderen onder de 18 jaar, waaronder kinderen niet ouder dan 12 jaar. Dit is onaanvaardbaar van een staat die beweert een democratische staat te zijn en aan de normen van internationaal recht te voldoen. Dat is niet het geval.

De EU moet erop staan dat de Israëlische regering de familie al-Kurd haar huis teruggeeft. Israël moet in niet mis te verstane bewoordingen worden verteld dat als het zaken wil blijven doen met de EU, het aan de democratische en humanitaire normen moet voldoen, zowel in theorie als in de praktijk. Het idee dat de EU haar betrekkingen met Israël moet verbeteren, zoals enkele lidstaten voorstellen, moet zolang dit soort onrecht blijft bestaan absoluut worden losgelaten.

Ik zou willen afsluiten met een beroep op het Reglement. Ik ben van mening dat met het voorstel van mondelinge amendementen op een donderdagmiddag – amendementen die geen afspiegeling zijn van de feiten ter plekke en die niet de steun hebben van de gezamenlijke auteurs van deze resolutie – misbruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om mondelinge amendementen in te dienen. Ik ben van mening dat het Secretariaat-generaal van het Parlement naar deze zaak moet kijken en dat er voorstellen naar voren moeten worden gebracht om ervoor te zorgen dat dit niet weer gebeurt.

De Voorzitter. - We zullen uiteraard rekening houden met uw voorstel, mijnheer De Rossa. We zullen het naar de juiste persoon sturen, in het besef dat mondelinge amendementen op donderdagmiddagen een beetje een apart geval zijn, in die zin dat het Parlement tegen ze kan stemmen, zelfs als er te weinig Parlementsleden aanwezig zijn om zich ertegen te verzetten.

Marios Matsakis (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook al ben ik het zeer oneens met de mondelinge amendementen, toch zal ik op dit punt het recht van Parlementsleden om mondelinge amendementen in te dienen verdedigen, zelfs op een donderdagmiddag. Ik zal daarnaast de fracties die het niet lukt om hun Parlementsleden hier te krijgen op de donderdagmiddag veroordelen – en mijn fractie is een van de eerste die ik hierom veroordeel.

De Voorzitter. - U zult wel begrijpen dat ik hierover geen debat wil openen.

Ik wil alleen maar zeggen wat de regels in dit Parlement zijn. Uiteraard heeft iedere collega het recht om tijdens de stemming op donderdagmiddag een mondeling amendement in te dienen. De regels zeggen ook dat een bepaald aantal leden daartegen bezwaar kan aantekenen. Ik kan u ook wel vertellen dat we hierover in het verleden al op het hoogste niveau beslissingen hebben genomen. Wanneer het ooit is voorgekomen dat een mondeling amendement waarvoor in het Parlement geen meerderheid was, het duidelijk vanwege een gebrek aan belangstelling bij de leden toch heeft gehaald, alleen maar omdat er onvoldoende personen in de zaal waren om er bezwaar tegen aan te tekenen, zijn we teruggekeerd naar de oorspronkelijke tekst, om te vermijden dat de aldus mondeling geamendeerde tekst een onaanvaardbare inhoud zou krijgen.

Indien u dat wilt, kan ik u natuurlijk gedetailleerde informatie verstrekken over deze precedënten.

Charles Tannock, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, voordat de klok gaat tikken zou ik ook nog een beroep op het Reglement willen doen met betrekking tot deze kwestie. Ik vind het volstrekt abnormaal en onaanvaardbaar dat het Reglement van het Parlement gewijzigd kan worden doordat Parlementsleden van één kant van het Parlement ervoor kiezen om op een donderdagmiddag weg te blijven. Dat is hun probleem – niet het onze – en we hebben het volste recht om binnen het Reglement van het Parlement te werk te gaan, dat voor elk moment binnen de werkweek van de Straatsburg-vergaderingen hetzelfde zou moeten zijn.

Ik zou u erg dankbaar zijn als u nu de klok opnieuw zou kunnen starten voor mijn rede.

Mijnheer de Voorzitter, in deze urgentievergaderingen debatteren we over de ernstigste mensenrechtenschendingen, zoals martelingen, verkrachtingen en moord. De zaak van de familie al-Kurd in Oost-Jeruzalem valt hier in de verste verte niet onder. Dit is een burgergeskil tussen twee particuliere partijen en het is niet onze zaak om ons in een dergelijk geschil te mengen. De familie is door de politie uitgezet, die een rechterlijk bevel van het Israëlische Hooggerechtshof uitvoerde. De familie wist geruime tijd van tevoren dat er stappen tot uitzetting zouden worden ondernomen. De familie had veertig jaar lang geen huur betaald, ondanks een rechterlijk bevel dat voorschreef om huur te betalen. Deze zaak heeft weinig implicaties voor het vraagstuk van het oplossen van het Israëliisch-Palestijnse conflict.

Normaal gesproken worden deze debatten op tweeledige wijze gevoerd. Dit debat is echter gewoon weer een voorbeeld van het voeden van anti-Israëlische vijandigheid en gevoelens, vooral aan de andere zijde van het Parlement. Hoezeer ze ook proberen, ze kunnen het feit niet verhullen dat Israël een democratie is waar de rechtstaat en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht het belangrijkste blijven. Ik zou willen dat we hetzelfde konden zeggen over de door Hamas geleide autoriteit in de Gazastrook.

Collega's, zijn er geen urgentere zaken in de rest van de wereld die onze aandacht verdienen in een mensenrechtendebat?

De Voorzitter. - Geachte collega's, staat u mij toe om iets recht te zetten, om alle mogelijke misverstanden uit de weg te ruimen.

De regels in het Europees Parlement worden niet op donderdagmiddag veranderd. Ze zijn op donderdagmiddag anders, en dat staat in het Reglement. Tijdens het debat op donderdagmiddag krijgen bijvoorbeeld volgens de procedure van *catch the eye* twee sprekers het woord, en niet vijf.

Wanneer iemand vraagt om een punt af te voeren omdat er geen quorum is, wordt het punt niet uitgesteld, maar komt het te vervallen. Ook voor verzoeken in verband met mondelinge amendementen gelden andere regels, en daarop heeft de Voorzitter van de vergadering geen invloed, dat zijn regels die zijn vastgelegd in ons Reglement.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *namens de PSE-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, in de nacht van zondag 9 november hebben Israëlische troepen de familie al-Kurd uit haar huis in Sheikh Jarrah in Oost-Jeruzalem gezet, waar zij al meer dan vijftig jaar woonde. De uitzetting was het gevolg van een uitspraak van het hooggerechtshof van Israël van afgelopen juli, die een einde maakte aan een lang en zeer omstreken proces dat in de Israëlische rechtbanken en voor de Israëlische autoriteiten is gevoerd.

Benadrukt moet worden dat de familie haar huis is ontnomen, ondanks krachtige protesten van de kant van de internationale gemeenschap, en dat het besluit van het hooggerechtshof in feite de weg bereidt voor de confiscatie van nog eens 26 huizen in dezelfde wijk. Het lot van de familie al-Kurd en de talrijke voorbeelden van verwoesting van huizen van Palestijnse gezinnen in Oost-Jeruzalem door de Israëlische autoriteiten baren grote zorgen. Zulke acties zijn illegaal volgens het internationale recht, en de internationale gemeenschap en in het bijzonder het Midden-Oostenkwartet zouden alles moeten doen dat in hun vermogen ligt, om de

Palestijnen te beschermen die in deze wijk en in andere delen van Oost-Jeruzalem wonen. Wij moeten Israël oproepen te stoppen met de uitbreiding van nederzettingen en de bouw van de muur buiten de grenzen van 1967. Deze acties zijn in strijd met het internationale recht en brengen de vooruitzichten op een blijvende vredesovereenkomst tussen de Palestijnen en de Israëli's ernstig in gevaar.

Paulo Casaca (PSE). - (PT) Voorzitter, ik denk dat we in dit debat rekening moeten houden met twee fundamentele kwesties. In de eerste plaats hebben we hier te maken met een van de meest onafhankelijke rechtssystemen ter wereld. Een rechtssysteem dat nog kort geleden de president van zijn eigen land tot aftreden dwong.

In de tweede plaats kan deze juridische kwestie, die al tientallen jaren speelt en waarin het gaat om eigendom en het niet betalen van huur, niet vergeleken worden met bijvoorbeeld de uitzetting van miljoenen Irakezen die zich recent heeft afgespeeld en nog steeds doorgaat, zonder dat iemand op het idee kwam de legitimiteit van de Iraakse regering ter discussie te stellen, zonder dat iemand een evenwichtige kijk had op wat er in deze hele regio aan de hand is. Want we moeten het hier hebben over evenwichtigheid. De kwestie van evenwicht is fundamenteel. En ik moet zeggen dat ik geschokt ben door wat ik hier gehoord heb over het ter discussie stellen van de staat Israël.

Siim Kallas, vicevoorzitter van de Commissie. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie is zeer bezorgd over de recente ontwikkelingen in Oost-Jeruzalem, in het bijzonder de verwoesting van Palestijnse huizen en de uitbreiding van nederzettingen in Oost-Jeruzalem.

In een tijd dat vertrouwenwekkende maatregelen dringend noodzakelijk zijn om het onderhandelingsproces dat in Annapolis is gestart te steunen, zijn zulke maatregelen erg ineffectief. De EU heeft in haar verklaring van 11 november de Israëlische autoriteiten opgeroepen om snel met dergelijke maatregelen te stoppen.

De EU heeft de afgelopen maanden ook meerdere malen haar zorg geuit over het besluit van de Israëlische autoriteiten om de bouw van nieuwe nederzettingen in Oost-Jeruzalem goed te keuren. Het scheppen van voldongen feiten schaadt de kans dat er een vredesakkoord tussen Palestijnen en Israëli's wordt bereikt. Jeruzalem is een van de zogenaamde problemen rond de definitieve status, die tijdens de onderhandelingen tussen de partijen moeten worden opgelost.

De Commissie heeft steun verleend om de Palestijnse aanwezigheid in Oost-Jeruzalem te behouden en is toegewijd om deze steun te continueren.

De Voorzitter. - Het debat wordt gesloten.

De stemming vindt na afloop van de debatten plaats.

13. Stemmingen

De Voorzitter. - We gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

13.1. Somalië (stemming)

13.2. Doodstraf in Nigeria (stemming)

13.3. De zaak van de familie al-Kurd (stemming)

- *Vóór de stemming over overweging B*

Charles Tannock (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik stel een mondeling amendement voor op overweging B, dat de woorden "inzake een betwist eigendom" toevoegt. Ik kan de hele zin voorlezen als u wilt. Er staat: "overwegende dat de ontruiming plaatsvond op basis van een beschikking van het Israëlische Hoogerechtshof van 16 juli 2008, na een lange en omstreden administratieve en gerechtelijke procedure inzake een betwist eigendom voor de Israëlische instanties". Anders wordt de controverse niet duidelijk. Men moet de controverse in de wet echt omschrijven.

De Voorzitter. - Het is duidelijk dat veertig Parlementsleden zich niet hebben verzet tegen het mondeling amendement.

Daarom zal ik overweging B indienen alsof deze mondeling is gewijzigd.

Marios Matsakis (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, om meer steun voor deze overweging te krijgen, zou ik graag een mondeling amendement willen voorstellen op het mondelinge amendement van de heer Tannock. Gewoon om het woord "ogenschijnlijk" voor "betwist" toe te voegen, zodat er "inzake een ogenschijnlijk betwist eigendom" komt te staan. Dan zal de heer Tannock tevreden zijn dat we het onderwerp in de overweging hebben opgenomen, en zullen we de kwestie open houden.

Charles Tannock (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben bang dat ik het Reglement niet helemaal van buiten ken, maar ik denk niet dat je letterlijk een mondeling amendement op een mondeling amendement kunt indienen tijdens de zitting, tenzij het hele Parlement het erover eens is. Ik ben het er persoonlijk niet mee eens en ik verwacht de meesten uit mijn fractie ook niet.

Er bestaat niet zoiets als een "ogenschijnlijk" geschil: een geschil is een geschil. Het is bij de gerechten aanhangig gemaakt en dit is het oordeel. Maar ik wilde uitleggen waar het geschil over ging.

De Voorzitter. - Ik hoor net dat de jurisprudentie als volgt luidt: wanneer een mondeling amendement wordt ingediend op een mondeling amendement, en degene die het eerste mondelinge amendement heeft ingediend instemt met het tweede mondelinge amendement, kan over het tweede worden gestemd. Over het tweede amendement ter wijziging van het eerste wordt niet gestemd wanneer het niet wordt aanvaard door de indiener van het eerste.

Dat betekent dus dat we niet kunnen stemmen over uw amendement, mijnheer Matsakis, het spijt me bijzonder.

Het amendement van de heer Tannock is echter niet afgewezen, omdat er geen veertig collega's zijn opgestaan, en daarom moeten we daar nu dus over stemmen.

Kathalijne Maria Buitenweg (Verts/ALE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het spijt me maar ik ben niet helemaal bekend met het Reglement. Kunnen we niet gewoon stemmen? We kunnen toch niet afzien van stemming omdat we er geen 45 hebben, of hoeveel Parlementsleden er ook nodig zijn. We kunnen niet afzien van stemming, omdat het verplicht is wanneer je de zitting verlaat. We kunnen toch wel stemmen over de mondelinge amendementen? Kunnen we niet gewoon stemmen over de onderdelen over betwist eigendom en dan kijken of het een meerderheid haalt of niet?

De Voorzitter. - Dat wilde ik precies net voorstellen. Daarom zullen we nu over overweging B gaan stemmen, zoals gewijzigd door de heer Tannock.

(Het Parlement neemt het mondeling amendement in aanmerking)

- *Vóór de stemming over overweging D*

Charles Tannock (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het spijt me dat ik dit weer moet doen, maar bij overweging D stel ik voor om weer twee extra woorden toe te voegen om ervoor te zorgen dat de wet duidelijk is, want enkele interventies hiervoor stelden voor om een zekerheid in te bouwen. Dit is niet het geval, dus zou de volledige overweging als volgt luiden: "overwegende dat de ontruiming plaatsvond ondanks internationale protesten; overwegende dat de Verenigde Staten de zaak bij de Israëlische autoriteiten hebben aangekaart; overwegende dat de genoemde beschikking de weg kan vrijmaken voor de ontruiming van 26 andere huizen in Sheikh Jarrah (Oost-Jeruzalem), waardoor nog eens 26 families op straat zullen komen te staan; gelet op de politieke repercussies van deze zaak voor de toekomstige status van Oost-Jeruzalem".

Het is overduidelijk. Je kunt niet zeggen "zal vrijmaken": de beschikking "kan" de weg vrijmaken, het is aan de rechtbanken om dat te bepalen en het hangt niet af van onze debatten, zoals enkele van mijn collega's eerder verkondigden.

Marios Matsakis (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben bang dat ik bezwaar wil maken tegen het mondelinge amendement van mijn geachte collega, de heer Tannock, op basis van bewijs dat nota bene door mevrouw Galit Peleg, eerste secretaris voor de Israëlische missie bij de EU, is geleverd. Ik heb hier een e-mail die zij naar veel Parlementsleden heeft gestuurd en ik vermoed ook naar de heer Tannock.

De eerste regel luidt: “tijdens de heerschappij van het Ottomaanse Rijk hebben twee joodse ngo's het land gekocht en de gebouwen in het gebied gebouwd”, wat het hele gebied betekent, vanaf die tijd – niet slechts één huis maar alle gebouwen in het gebied. Ik heb de e-mail hier, mocht iemand, waaronder de heer Tannock, ernaar willen kijken.

De Voorzitter. - Ik wil u eraan herinneren, mijnheer Matsakis, dat er maar één manier is om u tegen een mondeling amendement te verzetten is en dat is door het woord te vragen, niet door een discussie te beginnen.

Ik bevestig dat veertig Parlementsleden dat niet gedaan hebben.

Kathalijne Maria Buitenweg (Verts/ALE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, u dacht dat we het helemaal met elkaar eens waren en dat we elkaar begrepen, maar mijn vraag was anders. Ik begrijp dat we niet van stemming kunnen afzien door het tekort aan Parlementsleden, maar het zou toch mogelijk moeten zijn om te stemmen over de onderdelen die de heer Tannock heeft voorgesteld? Dat betekent dat we alleen over de tekst “kan vrijmaken” moeten stemmen en pas daarna kunnen we over de rest van overweging D beslissen. Het is een beetje vreemd om iets op te nemen dat wellicht niet de meerderheid van het Parlement had gehaald, slechts omdat er geen 45 mensen aanwezig zijn.

De Voorzitter. - Ik moet u helaas nogmaals uitleggen wat de regels voor de stemming zijn. Wanneer een meerderheid tegen de mondeling gewijzigde overweging D stemt, stemmen we alsnog over de ongewijzigde overweging D. Wanneer u dus tegen deze toevoeging bent, moet u tegen stemmen. Wanneer er geen meerderheid tegen stemt, gaan we ervan uit dat overweging D zoals mondeling gewijzigd is aangenomen. Wanneer u dit mondelinge amendement niet steunt, en wilt dat het wordt afgewezen, moet u nu tegen stemmen, dat is de enige mogelijkheid. Ik open de stemming.

(Het mondeling amendement wordt gehandhaafd)

Véronique De Keyser (PSE). - (FR) Een korte opmerking, mijnheer de Voorzitter, en ik verzoek u om die op te nemen in de notulen.

Dit was een gemeenschappelijke resolutie, en we hebben daar samen heel constructief over onderhandeld. Iedereen heeft water bij de wijn gedaan. Nu stel ik helaas vast dat de PPE mondelinge amendementen heeft ingediend, en dat recht heeft iedereen, en aparte stemmingen heeft aangevraagd, waardoor de inhoud grondig is veranderd. Daarom vraag ik me af of degenen die namens hun fractie hebben onderhandeld wel een onderhandelingsmandaat hadden gekregen. Ik knoop dit in mijn oren voor toekomstige onderhandelingen.

De Voorzitter. - We zullen natuurlijk rekening houden met uw verklaring, die we in de notulen zullen opnemen.

Marios Matsakis (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, heel kort maar, ik wil graag de PPE-DE-Fractie feliciteren omdat ze het voor elkaar krijgt om de meerderheid van haar afgevaardigden op een donderdagmiddag in het Parlement te krijgen en daardoor krijgt wat ze wil op het gebied van inbreuken op mensenrechten. Gefeliciteerd.

Proinsias De Rossa (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u alleen vragen of u melding kunt maken van mijn bezwaren op het misbruik hier vanmiddag van het systeem van mondelinge amendementen.

Luisa Morgantini (GUE/NGL). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik wil graag zeggen dat ik het heel triest vind dat er beloftes worden gedaan en deze vervolgens niet worden nagekomen. Het is vooral triest als je bedenkt dat het gezin al-Kurd niet zomaar een naam is, maar bestaat uit personen – en ik zeg dit tegen u, mijnheer Casaca – die nu niet eens een tent hebben om in te leven, omdat ze zelfs in die tent niet mogen blijven. Het is dieptriest dat men niet denkt aan de personen, maar alleen aan politiek.

Bernd Posselt (PPE-DE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, dat was heel fair van de heer Matsakis, en ik wil hem daarvoor even bedanken. Alle fracties hebben al gebruik gemaakt van het middel van het mondeling amendement, en juist tijdens debatten over dringende resoluties is dat heel belangrijk. Een foutje is gauw gemaakt, en dat moet je vaak rechtzetten. Dat is wat we hier hebben gedaan, en de sociaaldemocraten, de groenen en anderen hebben dat ook al vaak gedaan. Wie een keer niet de meerderheid heeft moet niet zo gauw op zijn teentjes getrapt zijn.

Marcin Libicki (UEN). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het eens met het standpunt dat het Reglement vandaag is misbruikt. Desalniettemin werkt het Reglement, en de regel dat er veertig leden van het Parlement bezwaar moeten maken, is een regel, ook al weten we dat we er op een donderdagmiddag nooit aan kunnen

voldoen. Mijnheer de Voorzitter, ik wil u vragen wat uw mening is. Vindt u dat we een regel moeten wijzigen die voorschrijft dat minstens veertig mensen bezwaar moeten maken tegen een mondeling amendement, wanneer er zo weinig mensen in het Parlement aanwezig zijn, dat dit aantal onmogelijk kan worden gehaald?

Paulo Casaca (PSE). - (PT) Voorzitter, ik wil graag zeggen dat respect voor de menselijke waardigheid, van wie dan ook, in dit geval die van de familie al-Kurd, ongeacht religie, herkomst of huidskleur, mijn belangrijkste zorgpunt is. Ik vind het uiterst beledigend dat iemand dat in twijfel heeft willen trekken omdat ik een andere mening ben toegedaan dan die betreffende persoon over een concreet wetgevingsbesluit.

De Voorzitter. - Ter afsluiting van deze interessante gedachtewisseling, geachte collega's, stel ik voor dat we de bevoegde instanties van het Parlement op de hoogte brengen van de gebeurtenissen van vanmiddag, zodat we kunnen overwegen wat we er aan kunnen doen.

Zelf heb ik vanmiddag de geldende regels toegepast, consequent, in alle rust en helderheid. Net als meerdere collega's die net het woord hebben gevoerd ben ook ik van mening dat dit probleem niet zou ontstaan wanneer de zaal op donderdagmiddag wat voller zou zijn.

14. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

15. Samenstelling commissies en delegaties: zie notulen

16. Besluiten inzake bepaalde documenten: zie notulen

17. Kredietoverschrijvingen: zie notulen

18. Ingekomen stukken: zie notulen

19. In het register ingeschreven schriftelijke verklaringen (artikel 116 van het reglement)

20. Verzending van de tijdens deze vergadering aangenomen teksten: zie notulen

21. Rooster van de volgende vergaderingen: zie notulen

22. Onderbreking van de zitting

De Voorzitter. - Ik verklaar de zitting van het Europees Parlement te zijn onderbroken.

(De vergadering wordt om 16.25 gesloten)

BIJLAGE (Schriftelijke antwoorden)

VRAGEN AAN DE RAAD (Het fungerend voorzitterschap van de Raad van de EU is verantwoordelijk voor deze antwoorden.)

Vraag nr. 13 van Liam Aylward (H-0813/08)

Betreft: Toestand in Palestina

Kan de Raad een geactualiseerde politieke beoordeling van de huidige politieke toestand in Palestina geven?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De politieke situatie in de Palestijnse gebieden wordt nog steeds bepaald door de vooruitgang in het vredesproces, door de acties en activiteiten van Israël en door de interne Palestijnse verdeeldheid.

Met het oog op een verbetering van de situatie acht de Raad het noodzakelijk dat er zo spoedig mogelijk een vredesakkoord wordt gesloten dat de oprichting van een Palestijnse staat mogelijk maakt. In dat opzicht hebben de diplomatieke onderhandelingen in het kader van het Annapolis-proces de basis voor een dergelijk akkoord gelegd. De discussies over alle kwesties verband houdende met de definitieve status dienen voortgezet te worden. De Europese Unie roept de partijen op om hun toezeggingen gestand te doen die zij als onderdeel van de routekaart hebben gedaan. Daarbij dient met name prioriteit te worden gegeven aan een bevestiging van de kolonisatie, met inbegrip van Oost-Jeruzalem.

De Europese Unie blijft alles in het werk stellen om vooruitgang in die onderhandelingen tot stand te brengen. De Unie spoort de Palestijnse Autoriteit aan om haar inspanningen, met name op het gebied van de veiligheid, onverminderd voort te zetten in het kader van de uitvoering van het hervormings- en ontwikkelingsplan zoals dat tijdens de Conferentie van Parijs (17 december 2007) is gepresenteerd.

De politieke situatie in de Palestijnse gebieden wordt ook gekenmerkt door de scheiding van de Westoever en Gaza. De blokkade die Israël Gaza heeft opgelegd, heeft ter plaatse tot een kritieke humanitaire situatie geleid. De Europese Unie doet een oproep om overgangen te creëren. De interne Palestijnse dialoog die onder auspiciën van Egypte wordt gevoerd, lijkt de goede kant op te gaan. Egypte stelt op dit moment alles in het werk om de Palestijnse crisis op te lossen en om de Palestijnse eenheid onder leiding van president Abbas te bevorderen. De Raad ondersteunt deze poging. De Unie moet bereid zijn om elke regering van nationale eenheid te steunen die de PLO-toezeggingen gestand doet en die vastbesloten is om met Israël te onderhandelen.

*
* *

Vraag nr. 14 van Eoin Ryan (H-0815/08)

Betreft: Erkenning van Somaliland

Kan de Raad een geactualiseerde beoordeling van de huidige politieke situatie in Somaliland geven en kan de Raad aangeven welk standpunt de EU inneemt ten aanzien van de toekomstige politieke status van Somaliland?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De Raad heeft geen onderzoek ingesteld naar de huidige politieke situatie in Somaliland. Sta mij echter toe om volgende analyse aan u voor te leggen.

Ten eerste is de zelf uitgeroepen onafhankelijkheid van deze provincie, die vier miljoen inwoners telt, niet door de internationale gemeenschap erkend.

Voorts zou over de toekomst van deze Somalische provincie een akkoord met de Somalische autoriteiten moeten worden gesloten. Indien er een beweging ontstaat die de erkenning van een onafhankelijk Somaliland steunt, is het aan de Afrikaanse Unie om op dit punt het initiatief te nemen.

Wat de veranderingen in deze provincie betreft, zijn wij verheugd over de vooruitgang die door de regionale autoriteiten van Somaliland is geboekt op het terrein van de ontwikkeling en democratisering. De Europese Unie steunt deze resultaten door de regionale autoriteiten van Somaliland financieel te steunen bij hun pogingen tot democratisering (steun voor de registratie van kiezers in het kader van de komende presidentsverkiezingen in 2009) en ontwikkeling (financiering van projecten in het kader van het EOF).

De terroristische aanvallen van 29 oktober, waarbij tientallen doden en gewonden te betreuren waren, baren ons echter aanzienlijke zorgen. Het voorzitterschap heeft deze vreselijke aanvallen onmiddellijk veroordeeld.

Ik wil in dit opzicht benadrukken dat het herstel van de vrede in Somalië prioriteit heeft. Wij steunen daarom de Djibouti-overeenkomst van 19 augustus 2008 en de overeenkomst van 26 oktober over het staken van de vijandelijkheden tussen de Federale Overgangsregering en de Alliantie voor de Herbevrijding van Somalië. De relatie tussen de EU en de provincie Somaliland valt binnen dit kader.

*
* *

Vraag nr. 15 van Brian Crowley (H-0817/08)

Betreft: Situatie van christenen in Iran

Welke actie heeft het voorzitterschap ondernomen om de rechten van christenen in Iran te beschermen?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De Raad volgt de toestand van de mensenrechten in Iran op de voet. Helaas verslechtert de situatie met de dag.

Onder de vele schendingen van de mensenrechten in het land vallen talloze daden van intolerantie en discriminatie gericht tegen mensen vanwege hun religieuze overtuiging, in het bijzonder door het opleggen van beperkingen van de vrijheid van godsdienst en overtuiging alsmede van de vrijheid om die godsdienst of overtuiging te belijden. In de afgelopen maanden is de druk op aanhangers van religieuze minderheden excessief toegenomen. Het voorzitterschap heeft vernomen dat zowel christenen als volgelingen van Baha'i en Iraanse Soennieten in verschillende vormen in Iran worden vervolgd.

Ook de situatie van bekeerlingen en afvalligen is zorgwekkend. Het Iraanse parlement is begonnen met de herziening van het Wetboek van Strafrecht, hetgeen ertoe kan leiden dat geloofsafvalligheid in de toekomst met de dood wordt bestraft. In zijn verklaring van 26 september 2008 heeft het voorzitterschap tevens geoordeeld dat "indien deze wet wordt aangenomen, [...] dit een ernstige aantasting [zou] inhouden van de vrijheid van godsdienst en overtuiging, die het recht om van godsdienst te veranderen en het recht om geen godsdienst te hebben omvat." Een dergelijke wettelijke bepaling "zou een schending betekenen van artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, dat door Iran vrijelijk is bekrachtigd" en vormt een levensbedreigende maatregel voor de talloze Iraniërs die de afgelopen maanden zonder vorm van proces op basis van hun religieuze overtuiging zijn gearresteerd.

De Raad heeft in het licht van deze situatie actie ondernomen. De ambassades van de lidstaten van de Europese Unie hebben de Iraanse autoriteiten benaderd. Wij zijn vastbesloten om Iran waar nodig te wijzen op zijn internationale verplichtingen op het gebied van de mensenrechten en hopen dat Iran op korte termijn bereid is om de dialoog over deze kwesties met ons te hervatten.

*
* *

Vraag nr. 17 van Marian Harkin (H-0822/08)**Betreft: Identiteitsfraude**

Identiteitsfraude is een van de snelst groeiende vormen van misdaad in de gehele EU. Welke stappen stelt de Raad voor om dit probleem aan te pakken?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

Het aantal gevallen van identiteitsdiefstal is inderdaad gestegen. Dit zorgwekkende verschijnsel hangt nauw samen met de ontwikkeling van nieuwe (internet)technologieën met behulp waarvan het plegen van dit soort strafbare feiten gemakkelijker wordt.

De strijd tegen cybercriminaliteit vormt een van de prioriteiten van het Franse voorzitterschap. In juli heeft het voorzitterschap in de Raad een voorstel voor een project ingediend om een Europees plan tegen cybercriminaliteit op te stellen.

Het belangrijkste doel van het project is het oprichten van een Europees platform om voor misdrijven te waarschuwen en om de strijd tegen terroristische propaganda en rekrutering via internet op te voeren. Het plan is gebaseerd op de conclusies van de Europese Raad van november 2007 en op de mededeling van de Commissie van 22 mei 2007 getiteld "Naar een algemeen beleid voor de bestrijding van cybercriminaliteit".

Ook dienen wij ons af te vragen of het specifieke geval van identiteitsdiefstal aanleiding moet zijn voor het aannemen van een verordening. Vooralsnog is identiteitsdiefstal niet in alle lidstaten strafbaar gesteld. Het zou zinvol zijn als die identiteitsdiefstal eerst in heel Europa als strafbaar feit wordt aangemerkt. Het is echter aan de Commissie – de bevoegde instantie om regelgeving te initiëren – om een beslissing over deze kwestie te nemen. De Commissie heeft aangekondigd dat zij een raadplegingsronde wil houden om te bepalen of een verordening op dit gebied noodzakelijk is.

*
* *

Vraag nr. 18 van Colm Burke (H-0824/08)**Betreft: Uitgebreide volksraadpleging over Verdrag van Lissabon in Ierland**

In mijn voorstel voor een tweede en uitgebreid referendum over het Verdrag van Lissabon in Ierland opper ik de mogelijkheid om een constitutioneel referendum over ja of nee tegen het Verdrag van Lissabon te houden, terwijl op dezelfde dag raadgevende referenda plaatsvinden over belangrijke kwesties, zoals de goedkeuring/afwijzing van Het EU-Handvest van de grondrechten en Het Europees veiligheids- en defensiebeleid. Als Ierse kiezers in het uitgebreide referendum een van de twee voornoemde terreinen afwijzen, zou de Ierse regering gedurende de Europese Raad een aparte overeenkomst kunnen proberen te sluiten die wordt ondertekend door alle 27 lidstaten. Met dit plan hoeven lidstaten die het Verdrag van Lissabon al hebben geratificeerd, dit niet opnieuw te doen. Via deze uitgebreide volksraadpleging zou het Ierse electoraat kunnen kiezen over de mate waarin het een rol wil spelen binnen de EU.

Zou de Raad kunnen aangeven of mijn voorstel haalbaar is?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

Sinds het referendum heeft de Ierse regering zowel op nationaal niveau als met de andere lidstaten actief overleg gevoerd over een nieuwe gemeenschappelijke route. Een intensief debat in het Ierse parlement staat ook al op de agenda.

Zoals u weet, heeft premier Brian Cowen tijdens de Europese Raad van 15-16 oktober zijn analyse gegeven van de uitkomst van het Ierse referendum over het Verdrag van Lissabon.

De Ierse regering is voornemens verder overleg te voeren teneinde bij te dragen aan een mogelijke oplossing voor de ontstane situatie. De Europese Raad heeft er daarom mee ingestemd om de kwestie opnieuw op de agenda te zetten voor de vergadering van december 2008, teneinde de mogelijkheden voor een oplossing en voor een nieuwe gemeenschappelijke route nader te definiëren.

Wij moeten intussen waken voor verdere speculaties over mogelijke oplossingen.

Zoals ik echter ook reeds in de wandelgangen aan de Commissie constitutionele zaken meedeelde tijdens de laatste plenaire zitting van het Parlement, is er enige haast geboden. Het Verdrag van Lissabon beoogt immers mede een bijdrage te leveren aan een effectiever en democratischer handelen van de Europese Unie.

Kunnen wij nog veel langer wachten? De crisis in Georgië duidt op het tegendeel. Hetzelfde geldt voor de financiële crisis. Ook zijn er de deadlines die in 2009 gehaald moeten worden. De situatie moet dus worden opgelost.

*
* *

Vraag nr. 19 van Avril Doyle (H-0826/08)

Betreft: Klimaat- en energiepakket

Kan het Franse voorzitterschap zeggen welke vooruitgang tot nu toe is geboekt bij het pakket maatregelen betreffende het klimaat en de energievoorziening?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

Op 15 en 16 oktober heeft de Europese Raad bevestigd dat vastgehouden zal worden aan de in maart 2007 en maart 2008 vastgestelde planning en dat alles in het werk zal worden gesteld om vóór eind 2008 een akkoord tot stand te brengen over de onderdelen van het klimaat- en energiepakket.

Het voorzitterschap heeft reeds uitvoering gegeven aan het mandaat van de Europese Raad om de daarvoor vereiste werkzaamheden samen met de Commissie te intensiveren. Het Coreper en de bevoegde werkgroepen zijn vele malen bijeen gekomen om de standpunten van de delegaties over de belangrijkste onderdelen van het pakket op elkaar af te stemmen en om het voorzitterschap een mandaat te geven waarmee het op zinvolle wijze de debatfase tijdens de eerste lezing in het Europees Parlement in kan gaan.

Zoals de geachte afgevaardigde weet, met name omdat zij de rapporteur is voor de voorgestelde richtlijn ter verbetering en uitbreiding van de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Gemeenschap, zijn de trialogen met betrekking tot de onderdelen van het klimaat- en energiepakket op 4 november begonnen.

In de overtuiging dat het Europees Parlement bepalend zal zijn voor het succesvol afronden van de medebeslissingsprocedure en dat de instellingen van de Gemeenschap er veel aan is gelegen de strijd tegen de klimaatverandering tot een goed einde te brengen, wil ook het voorzitterschap van de Raad alles in het werk stellen om een oplossing te vinden.

*
* *

Vraag nr. 20 van Jim Higgins (H-0828/08)

Betreft: Birma

De Raad zal zich zeker bewust zijn van wat zich meer dan een jaar geleden in Birma heeft afgespeeld. Kan de Raad meedelen of hij bezorgd is over het feit dat Birma weer eens uit de internationale aandacht is verdwenen, waardoor de wreedheden en de ellende door het militaire regime kunnen worden voortgezet? Kan de Raad meedelen of hij momenteel actie onderneemt, en zo ja welke, om de situatie van de Birmaanse bevolking en van degenen die sinds de opstand van vorig jaar gevangen zitten, te verbeteren?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

Ik wil de heer Higgins op het hart drukken dat Birma absoluut niet uit de internationale aandacht is verdwenen.

Ik wil zelfs verder gaan: van alle belangrijke spelers op het wereldtoneel is de Europese Unie veruit het meest actief in het continu uitoefenen van druk op het regime. De huidige toestand is voor ons absoluut onaanvaardbaar en wij handelen dan ook dienovereenkomstig. In de onlangs op 10 november geformuleerde conclusies van de Raad wordt de bezorgdheid van de Europese Unie over het gebrek aan enige vooruitgang van belang in Birma nog eens benadrukt.

Welke maatregelen worden in dit verband genomen?

- Ten eerste worden de opgelegde sancties gehandhaafd. Zij worden echter wel continu heroverwogen en bijgesteld. Als het goed is, treffen de sancties alleen de leden van het regime en hun families en wordt er alles aan gedaan om de economie en de burgers van Birma niet te benadelen.

- Onze aanpak reikt echter verder. Het lijden van de Birmese bevolking is niet minder geworden: naast de onderdrukking van overheidswege hebben de burgers nu ook nog steeds te kampen met de zeer ernstige gevolgen van de cycloon Nargis, een humanitaire ramp.

Hoewel wij niet met de Birmese regering samenwerken bij de wederopbouw van het land, is er wel sprake van een samenwerking met lokale ngo's die op vele gebieden waarvoor geen sancties gelden, onafhankelijk van het regime opereren. De EU is op deze wijze actief betrokken bij talloze projecten gericht op de wederopbouw van het land alsmede, op de langere termijn, bij projecten op het gebied van basisonderwijs en ziektepreventie.

- Tot slot is er ook nog de kwestie van de politieke gevangenen, waaraan de geachte afgevaardigde refereert. Ook hun situatie is absoluut onaanvaardbaar. Ondanks het feit dat een klein aantal gevangenen onlangs is vrijgelaten, is het aantal politieke gevangenen verder toegenomen. Aung San Suu Kyi blijft onder huisarrest en er zijn geen aanwijzingen die erop duiden dat haar huisarrest na afloop van de termijn in november zal worden opgeheven. U kunt ervan verzekerd zijn dat de Europese Unie deze kwestie steeds weer op het hoogste niveau aan de orde stelt, zoals ook onlangs tijdens de Aziatisch-Europese top in Beijing van 25 oktober en in de conclusies van de Raad van 10 november. De speciale afgezant van de EU, de heer Fassino, wiens mandaat op 28 oktober is verlengd, werkt ook voortdurend met onze partners samen om de internationale druk op de Birmese autoriteiten in stand te houden.

*
* *

Vraag nr. 21 van Chris Davies (H-0834/08)

Betreft: CSS-actieplan

Kan de Raad aangeven wanneer de details van het CSS-actieplan zullen worden gepubliceerd?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

Op 8-9 maart 2007 is door de Europese Raad het actieplan (2007-2009) inzake een energiebeleid voor Europa vastgesteld. In het actieplan wordt met name van de lidstaten en de Commissie gevraagd om "het technische, economische en regelgevende kader [aan te geven] dat nodig is om de technologie voor het milieuveilig afvangen en opslaan van kooldioxide (CCS) ten behoeve van nieuwe, met fossiele brandstoffen gestookte elektriciteitscentrales, indien mogelijk tegen 2020, op de markt te brengen".

Bij die gelegenheid is door de Raad ook tot uitdrukking gebracht dat hij ermee is ingenomen "dat de Commissie een mechanisme tot stand wil brengen om de bouw en de werking van een 12-tal demonstratiecentrales van duurzame fossielebrandstoftechnologieën in commerciële stroomopwekking tegen 2015 te stimuleren."

In het kader van dit actieplan moet het voorstel voor een richtlijn over de opslag van kooldioxide in geologische formaties gezien worden als een essentieel onderdeel van het klimaat- en energiepakket. Net als met de andere voorstellen binnen het pakket is het onze wens om in de eerste lezing eind dit jaar reeds overeenstemming over dit voorstel te bereiken.

Zoals de geachte afgevaardigde weet, biedt de richtlijn inzake de opslag van kooldioxide in geologische formaties het vereiste juridische kader om bij wijze van proef demonstratieprojecten op te starten. Het voorzitterschap hoopt dat de trialogen over dit voorstel, die op 11 november in gang zijn gezet, ertoe bijdragen dat er snel overeenstemming over de tekst kan worden bereikt.

Zoals wellicht ook bekend, is het voorzitterschap in samenwerking met het Parlement en de Commissie bezig met het zoeken naar een oplossing voor de financiering van de projecten in overeenstemming met de door de Raad gedane toezeggingen. De Raad bestudeert derhalve met de grootste aandacht de innovatieve voorstellen voor de projectfinanciering van de parlementaire Commissie milieubeheer.

Het afgelopen jaar goedgekeurde SET-plan onderstreept ook de ambitie die Europa heeft om een leidende rol te spelen bij het ontwikkelen van nieuwe energietechnologieën. Het milieuveilig afvangen van kooldioxide en de opslag van kooldioxide in geologische formaties maken duidelijk deel uit van deze nieuwe technologieën.

*
* *

Vraag nr. 22 van Sarah Ludford (H-0836/08)

Betreft: Corruptie in lidstaten van de EU

Is de Raad er trots op dat de plaats die de lidstaten innemen op de Corruption Perceptions Index van Transparency International varieert van 1 (Denemarken en Zweden) tot 72 (Bulgarije), waarbij het land op plaats nummer 1 wordt beschouwd als het minst corrupt en het land op plaats 180 als het meest corrupt in de wereld? Is de Raad, gezien deze statistieken, van mening dat de huidige Europese instrumenten voor de aanpak van corruptie⁽⁵⁾ toereikend zijn? Zo nee, welke strategieën worden overwogen om de programma's voor corruptiebestrijding in de lidstaten te versterken?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De Raad deelt de zorg van de geachte afgevaardigde over de corruptiebestrijding in bepaalde lidstaten van de Europese Unie. De Raad wil in dit verband wel graag wijzen op het feit dat er op EU-niveau reeds een groot aantal maatregelen is genomen, waaronder Kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad inzake de bestrijding van corruptie in de privé-sector en de overeenkomst van 26 mei 1997 ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn. De geachte afgevaardigde heeft hier reeds naar verwezen.

De Raad hecht ook veel belang aan initiatieven die mondiaal worden ontplooid. De Raad heeft daarom een coördinerende rol vervuld ten aanzien van het standpunt dat door de lidstaten van de EU is ingenomen in de onderhandelingen over het VN-Verdrag inzake de bestrijding van corruptie⁽⁶⁾. Hetzelfde geldt ten aanzien van de deelname door EU-lidstaten aan de Conferentie van de staten die partij zijn bij genoemd VN-Verdrag.

Voor wat betreft de invoering van een mondiaal mechanisme voor het toezicht op de corruptiebestrijding binnen de Europese Unie, geldt dat de Raad zich terdege bewust is van de noodzaak om dubbel werk te vermijden en niet nog eens over te doen wat reeds binnen de internationale instellingen is gedaan.

De Raad hecht ook veel waarde aan het werk dat wordt verricht door GRECO, de door de Raad van Europa opgerichte "Groep van Staten tegen Corruptie". De werkzaamheden van GRECO, waaronder beoordelingen

⁽⁵⁾ Zoals de EU-overeenkomst ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie zijn betrokken [PB C 195 van 25.6.1997, blz. 1], die werd aangenomen op 26 mei 1997 (de overeenkomst van 1997) en het Kaderbesluit 2003/568/JBZ inzake de bestrijding van corruptie in de privé-sector [PB L 192 van 31.7.2003, blz. 54].

⁽⁶⁾ Op 31 oktober 2003 goedgekeurd bij resolutie 58/4 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties.

van het nationaal beleid van de lidstaten, zijn van eminent belang. In een op 14 april 2005 aangenomen resolutie van de Raad wordt de Commissie verzocht "alle realistische opties te overwegen, zoals deelname aan het GRECO-mechanisme van de Raad van Europa of een mechanisme voor de evaluatie van en het toezicht op de toepassing van de EU-instrumenten die verband houden met de ontwikkeling van een mechanisme van wederzijdse evaluatie en controle, en daarbij alle vormen van overlapping van bevoegdheden en doublures te voorkomen." De Raad sluit derhalve geen enkele optie uit, maar verzoekt de Commissie wel de zaak verder te overwegen.

Dit gezegd hebbende, wil ik benadrukken dat het belangrijkste punt de daadwerkelijke invoering van de maatregelen in de lidstaten blijft. De Commissie houdt toezicht op de implementatie van in geschil zijnde maatregelen. In dit opzicht is het wellicht relevant te wijzen op het laatste verslag, de dato 18 juni 2007, over de tenuitvoerlegging van bovengenoemd Kaderbesluit 2003/568/JBZ.

*
* *

Vraag nr. 23 van Hannu Takkula (H-0842/08)

Betreft: Aanzetting tot haat via uitzendingen van de Hamas tv-zender Al-Aqsa in Europa

In zijn antwoord op vraag H-0484/08⁽⁷⁾ bevestigt en herhaalt de Raad dat het via de omroep aanzetten tot haat op grond van ras of godsdienst absoluut onaanvaardbaar is. De inhoud, tenor en beelden die Al-Aqsa – een tv-zender die eigendom is van en wordt beheerd door de terroristische organisatie Hamas – kijkers in Europa bieden, zijn ontegenzeggelijk een vorm van aanzetting tot haat op grond van artikel 3 b van de richtlijn inzake audiovisuele mediadiensten (Richtlijn 2007/65/EG⁽⁸⁾) waarin staat: "De lidstaten zorgen er met passende middelen voor dat de audiovisuele mediadiensten die door onder hun bevoegdheid vallende mediadiensten worden aangeboden, niet aanzetten tot haat op grond van ras, geslacht, godsdienst of nationaliteit".

Wat is de Raad van plan te ondernemen om een einde te maken aan de uitzending naar Europa van haatdragende programma's door de Hamas tv-zender Al-Aqsa via de Franse maatschappij Eutelsat?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De geachte afgevaardigde wijst er terecht op dat de Raad, als medewetgever naast het Europees Parlement, op 18 december 2007 Richtlijn 2007/65/EG inzake audiovisuele mediadiensten heeft aangenomen, in welke richtlijn het juridisch kader voor televisieomroepactiviteiten en audiovisuele mediadiensten binnen de EU is geactualiseerd. Artikel 3 van de richtlijn verbiedt het uitzenden van programma's die aanzetten tot haat op grond van ras, geslacht, godsdienst of nationaliteit.

Het blijkt dat de door Al-Aqsa uitgezonden programma's waarop de geachte afgevaardigde ons heeft gewezen – welke programma's konden worden ontvangen in de zuidelijke regio's van de EU waar zij werden verspreid via satellietapparatuur geplaatst op het grondgebied van een lidstaat of in eigendom toebehorend aan een lidstaat – onder het toepassingsgebied vallen van zowel de nieuwe richtlijn als de vorige richtlijn ("Televisie zonder grenzen").

De Raad heeft begrepen dat de Commissie deze kwestie onder de aandacht heeft gebracht van de toezichthoudende instantie van de lidstaat onder wiens jurisdictie de uitzending heeft plaatsgevonden en dat de betreffende instantie de kwestie op dit moment onderzoekt.

*
* *

⁽⁷⁾ Schriftelijk antwoord van 8.7.2008.

⁽⁸⁾ PB L 332 van 18.12.2007, blz. 27.

Vraag nr. 24 van Nils Lundgren (H-0845/08)**Betreft: Beslissingsrecht van lidstaten inzake energieheffingen**

In titel I over de categorieën en gebieden bevoegdheden van de Unie, artikel 2 C, staat dat de Unie een met de lidstaten gedeelde bevoegdheid heeft op een aantal gebieden⁽⁹⁾, waaronder energie.

Is de Raad van oordeel dat het Verdrag van Lissabon de lidstaten het recht geeft om ook in de toekomst over zijn nationale energieheffingen te beslissen?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De vraag van de geachte afgevaardigde betreft de interpretatie van een bepaling van het Verdrag van Lissabon. Op dit moment vindt in de lidstaten de besluitvorming over de ratificatie van dat Verdrag plaats. Het ligt niet op de weg van de Raad om commentaar op dit punt te geven.

*
* *

Vraag nr. 25 van Justas Vincas Paleckis (H-0851/08)**Betreft: Emissierechten voor de energiesector in Litouwen**

In het Raadsdocument van 14 oktober 2008 over de richtsnoeren van het voorzitterschap inzake de verdere werkzaamheden met betrekking tot het energie/klimaatpakket wordt onder letter C gesteld dat het te veilen aandeel in de energiesector in 2013 over het algemeen 100% zal bedragen en dat afwijkingen van beperkte omvang en duur kunnen worden toegestaan indien dit wordt gerechtvaardigd door specifieke omstandigheden, met name die welke verband houden met onvoldoende integratie in de Europese elektriciteitsmarkt.

Is een afwijking van beperkte omvang en duur als bedoeld in de bovengenoemde richtsnoeren van het voorzitterschap mogelijk gezien de specifieke omstandigheden in Litouwen, nl. de sluiting van zijn kerncentrale in 2009, derhalve een toename van de broeikasgasemissies van de met fossiele brandstoffen gestookte centrales, en het feit dat Litouwen niet aan het Europese elektriciteitsnetwerk is gekoppeld? Kan een dergelijke afwijking worden opgenomen in de richtlijn inzake de handel in broeikasgasemissierechten (2003/87/EG)⁽¹⁰⁾ (in de periode vanaf 2013 tot de voltooiing van de nieuwe kerncentrale in Litouwen, hoogstwaarschijnlijk in 2018), zodat de met fossiele brandstoffen gestookte centrales in het hele land jaarlijks extra niet-overdraagbare emissierechten (rond 5 miljoen ton per jaar) krijgen?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

Het document waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst, is een document van het Franse voorzitterschap dat op de Raadsvergadering van 15-16 oktober 2008 is voorgelegd. In dat document is door het voorzitterschap de voorgenomen koers uiteengezet voor de toekomstige fasen van het klimaat- en energiepakket.

Daarbij wordt onderstreept dat de Europese Raad vastbesloten is de ambitieuze doelstellingen op het gebied van het klimaat- en energiebeleid waartoe in maart 2007 en maart 2008 is besloten, te realiseren. De Europese Raad heeft "alle lidstaten, rekening houdend met hun specifieke situatie" opgeroepen te zorgen voor "een bevredigende kosteneffectiviteit die aan strikte normen beantwoordt."

Op basis van deze uitgangspunten worden thans de werkzaamheden in de voorbereidende organen van de Raad voortgezet. Op een aantal terreinen is reeds aanzienlijke vooruitgang geboekt, maar over andere

⁽⁹⁾ Noot van de Vertaaldienst: Waar in de Nederlandse versie van het Verdrag slechts gesproken wordt van "gebieden", staat in de Engelse versie "principal areas", in de Franse "principaux domaines", in de Duitse "Hauptbereiche", enz.

⁽¹⁰⁾ PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32.

kwesties, die grote economische of politieke gevolgen hebben, worden nog steeds verhitte discussies binnen de Raad gevoerd. Desondanks zijn in november ook de onderhandelingen tussen het Europees Parlement en de Raad over het wetgevende klimaat- en energiepakket van start gegaan.

De door de geachte afgevaardigde gestelde vragen zijn welbekend bij de deelnemers aan die onderhandelingen.

*
* *

Vraag nr. 26 van Athanasios Pafilis (H-0855/08)

Betreft: Barbaarse overval door VS op Syrië

Op 26 oktober heeft, naar bekend is geworden, een plotselinge overval door het Amerikaanse leger op Syrië plaatsgevonden. Vier Amerikaanse helikopters drongen het Syrische luchtruim binnen, en landden in het Syrische grensdorp Soukairaia, dicht bij de grens bij het bezette Irak. De Amerikaanse soldaten die eruit sprongen, hebben een boerderij en een gebouw onder vuur genomen en daarbij acht ongewapende burgers gedood. Met deze aanval voeren de Amerikaanse imperialisten de spanning in het gebied nog verder op, en waarschijnlijk markeert dit de overgang van de voortdurende verbale bedreigingen tegen de Syrische buitenlandse politiek naar feitelijke terroristische vijandelijkheden tegen dat land.

Veroordeelt de Raad deze barbaarse overval, een schending van de territoriale soevereiniteit van een onafhankelijk land en VN-lidstaat waarbij acht onschuldige burgers zijn omgebracht?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De Raad heeft niet specifiek over dit onderwerp gesproken.

In algemene bewoordingen willen wij er hier nogmaals op wijzen dat er een kader is geschapen op basis waarvan Irak samenwerkt met zijn buurlanden: de nabuurschapsprocedure. Een van de drie werkgroepen die in dit kader in het leven is geroepen, houdt zich bezig met veiligheidskwesties (de andere twee met vluchtelingen respectievelijk energie). Op 13 en 14 april 2008 is de Werkgroep veiligheid in Damascus bijeengekomen. Wij zijn verheugd dat Syrië heeft aangeboden om als gastheer op te treden op de volgende bijeenkomst, die op 22 en 23 november zal worden gehouden. Het kader voor samenwerking tussen Irak en zijn buurlanden houdt uiteraard ook impliciet in dat de territoriale integriteit van elk van de betrokken landen, inclusief Syrië, moet worden gerespecteerd.

*
* *

Vraag nr. 27 van Ryszard Czarnecki (H-0857/08)

Betreft: De situatie in Oekraïne

Hoe beoordeelt de Raad de volledige pat-situatie in de Oekraïense politiek, die gekenmerkt wordt door een verlamming van zowel het parlement als de regering, en wat denkt hij van de steeds sterker wordende nationalistische tendensen in de westelijke Oekraïne?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De Raad heeft de recente politieke ontwikkelingen in Oekraïne nauwlettend en met grote zorg gevolgd. De politieke crisis die het land op dit moment beheerst, is met name te betreuren vanwege de huidige mondiale financiële crisis waarvan de gevolgen even zwaar op Oekraïne drukken. Ook de nieuwe geopolitieke situatie die is ontstaan als gevolg van het conflict in Georgië speelt een rol.

De Raad heeft zijn bezorgdheid over de politieke crisis in Oekraïne tijdens bijeenkomsten tussen de EU en Oekraïne – laatstelijk tijdens de top van 9 september in Parijs – kenbaar gemaakt aan de leiders en autoriteiten van het land. Op de top in Parijs zijn de leiders van de EU en Oekraïne overeengekomen dat politieke stabiliteit,

een constitutionele hervorming en het consolideren van het rechtsstaatprincipe van levensbelang zijn om de herzieningen in Oekraïne voort te zetten en de relatie tussen de EU en Oekraïne te verstevigen. De deelnemers aan de top hebben ook het strategisch belang van die relatie benadrukt en van het feit dat Oekraïne, een Europees land, een geschiedenis kent en waarden deelt met de andere landen binnen de Europese Unie. Die gedeelde waarden, waaronder het beginsel van de democratie, het rechtsstaatprincipe, good governance en respect voor de mensenrechten en de rechten van minderheden, vormen de basis voor de verdere ontwikkeling van de relatie tussen Oekraïne en de EU.

Daarnaast is op de top in Parijs besloten dat de nieuwe overeenkomst waarover op dit moment tussen de Europese Unie en Oekraïne wordt onderhandeld, de vorm zal krijgen van een associatieovereenkomst, waardoor de weg wordt geopend voor andere progressieve ontwikkelingen binnen de relatie tussen beide partijen. De onderhandelingen over de nieuwe overeenkomst verlopen voorspoedig. De partijen werken zeer constructief samen. Hieruit blijkt dat de toenadering tot de EU voor Oekraïne een strategische prioriteit heeft en de steun geniet van alle belangrijke politieke partijen en van een grote meerderheid van de bevolking.

De Europese Unie zal ook in de toekomst een beroep doen op de leiders van Oekraïne om een oplossing voor de huidige politieke crisis te vinden door compromissen te sluiten en de democratische principes te eerbiedigen. De EU blijft wijzen op het belang van het rechtsstaatprincipe en een onafhankelijke rechterlijke macht en blijft er bij Oekraïne op aandringen om op dat gebied hervormingen door te voeren.

*

* *

Vraag nr. 28 van Manolis Mavrommatis (H-0860/08)

Betreft: Europese verkiezingen 2009 en financiële crisis

Welke beraadslagingen worden er met het oog op de naderende Europese verkiezingen in juni 2009 in de Raad gevoerd met betrekking tot de Europese politieke planning, in een periode van wereldwijde financiële crisis? Hoe denkt de Raad de burgers van de EU te bewegen aan de verkiezingen deel te nemen? Denkt hij dat het algemene klimaat van dit moment van invloed zal zijn op de stembusgang van de Europeanen? Verwacht de Raad dat het Verdrag van Lissabon vóór juni 2009 zal worden geratificeerd? Zo nee, wat zijn dan de gevolgen op Europees niveau, meer bepaald voor de institutionele organen van de EU?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De huidige economische crisis is een vaak terugkerend punt op de agenda van de Raad. De crisis was ook onderwerp van discussie tijdens de Raad van 15 en 16 oktober 2008 en tijdens een informele bijeenkomst van de staats- en regeringshoofden op 7 november. Laatstgenoemde bijeenkomst was belegd ter voorbereiding op de top in Washington van 15 november met het oog op het in gang zetten van hervormingen voor een nieuwe internationale financiële architectuur.

Hoewel de Europese verkiezingen in juni 2009 een belangrijke politieke gebeurtenis vormen, is het niet aan de Raad om een standpunt in te nemen over de verwachte opkomst tijdens die verkiezingen of om te speculeren over factoren die die opkomst zouden kunnen beïnvloeden.

Tot slot geldt met betrekking tot het Verdrag van Lissabon dat de Raad op 15 en 16 oktober heeft besloten om in december op dit punt terug te komen om de mogelijkheden voor een oplossing en voor een nieuwe gemeenschappelijke route nader te definiëren. Tegen deze achtergrond kan de Raad op dit moment geen uitspraak doen over het van kracht worden van het Verdrag van Lissabon.

*

* *

Vraag nr. 29 van Pedro Guerreiro (H-0865/08)**Betreft: Behoud van de productie en werkgelegenheid in de kleding- en textielsector in diverse landen van de Europese Unie**

De Raad heeft inmiddels geantwoord op vraag H-0781/08⁽¹¹⁾ over de (eventuele) afloop per 31 december 2008 van het gemeenschappelijk toezichtstelsel voor de uitvoer vanuit China van bepaalde categorieën van kleding- en textielproducten naar de diverse landen van de Europese Unie. In het licht hiervan wil ik erop wijzen dat steeds meer ondernemingen – en vooral Portugese bedrijven – hun productie stopzetten of naar andere landen overhevelen waardoor de werkloosheid sterk toeneemt en dramatische maatschappelijke toestanden ontstaan.

Nu heeft de Raad de Commissie een mandaat gegeven om het handelsbeleid van de EU met derde landen en in multilaterale organisaties (zoals de WTO) ten uitvoer te leggen. Waarom stelt de Raad in het kader hiervan niet voor het systeem van dubbel toezicht na 31 december 2008 gewoon te verlengen om de werkgelegenheid in de EU te behouden?

Is de noodzaak hiervan al door een lidstaat op het niveau van de Raad en met name in het "Comité 133" aangekaart? Hoe denkt de Raad na 2008 eenzelfde situatie als in 2005 te voorkomen, die gekarakteriseerd werd door een exponentiële groei van de textiel- en kledingimporten uit China?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De Raad heeft de Commissie geen specifiek mandaat gegeven – als bedoeld in de vraag van de geachte afgevaardigde – om op het gebied van de handel in textielproducten maatregelen te treffen. De huidige situatie in de sector is het resultaat van drie successieve liberaliseringsrondes. Ten eerste zijn de quota ontbonden en is ook aan andere specifieke regelingen een eind gekomen, waaronder de regelingen uit hoofde van de Overeenkomst inzake textiel en kleding, die eind 2004 is verlopen. Ten tweede is er sprake geweest van een liberalisering in het kader van bilaterale overeenkomsten met derde landen. Tot slot is er de liberalisering waarbij China in het bijzonder betrokken was. In deze fase zijn er over een tijdsbestek van vijftien jaar diepgaande onderhandelingen gevoerd, uitmondend in de bepalingen van het protocol waarmee China in 2001 is toetreden tot de WTO. Op grond van deze bepalingen zal er vanaf 1 januari 2009 geen sprake meer zijn van een specifieke regeling voor de handel in textielproducten vanuit China. Dit in aanmerking nemende heeft het Europees Parlement op 25 oktober 2001 goedkeuring gehecht aan het toetredingsprotocol van China.

De invoering in 2008 van een dubbel controlesysteem voor Chinese textielproducten is terug te voeren op een overeenkomst met China, dat dit systeem per 2009 echter niet langer wenst voort te zetten. De kwestie is in haar algemeenheid onderwerp van discussie geweest tijdens de zeer regelmatige besprekingen met de Commissie binnen de voor de handel bevoegde organen van de Raad.

Meer in het bijzonder heeft de Commissie op 23 september op verzoek van het Comité 133 (textiel) verslag uitgebracht over de situatie. De conclusie van haar analyse is vervolgens op 10 oktober aan de plaatsvervangende vertegenwoordigers in het Comité 133 voorgelegd. De Commissie constateerde dat er aanzienlijke stijgingen hadden plaatsgevonden in bepaalde productcategorieën, maar dat de mondiale omvang van importen vanuit China stabiel was gebleven en dat er van de geconstateerde stijgingen geen dreiging uitging naar de interne markt. Volgens de Commissie is de huidige situatie niet te vergelijken met de situatie in 2005, die toentertijd tot vergaande maatregelen leidde. De Commissie concludeert derhalve dat het niet nodig is de maatregelen in 2009 te vernieuwen, zodat zij ook geen voorstellen in die richting heeft gedaan. Er dient echter te worden benadrukt dat er binnen de Raad geen consensus bestaat over deze kwestie.

Voorts heeft de Commissie een mededeling voor importeurs opgesteld om hen te informeren over de overgangsproces van het bestaande systeem naar het systeem dat per 1 januari zal gelden.

⁽¹¹⁾ Schriftelijk antwoord van 21.10.2008.

Tot slot dient te worden opgemerkt dat de vertegenwoordigers van de textielsector, met name op communautair niveau, geen verzoek hebben gedaan om de toepassing van het dubbele controlesysteem te verlengen.

*
* *

Vraag nr. 30 van Konstantinos Droutsas (H-0867/08)

Betreft: Gruwelijke moord op een militant in een Turkse gevangenis

Op 8 oktober 2008 is de 29-jarige militant Engin Çeber, die lid was van een linkse Turkse organisatie, overleden aan de gevolgen van gruwelijke foltering in de Metris-gevangenis te Istanbul. Engin Çeber werd op 28 september samen met drie medemilitanten gearresteerd omdat zij een blad van hun organisatie uitdeelden. Deze moord volgt op veel andere gelijkaardige feiten van crimineel politioptreden en geweld door de veiligheidsdiensten, zoals het neerschieten door de politie van de 17-jarige Ferhat Gerçek omdat hij op straat hetzelfde blad verkocht, waardoor deze nu blijvend gehandicapt is.

Veroordeelt de Raad dit crimineel optreden tegen militanten, evenals de folteringen in de Turkse gevangenissen die niet alleen blijven duren maar ook steeds erger worden, wat een flagrante schending vormt van de fundamentele rechten van het individu en de democratische vrijheden, zoals het recht op leven, waardigheid en vrije meningsuiting?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De Raad heeft vernomen van de tragische gebeurtenissen omtrent de dood van de heer Çeber, waaraan de geachte afgevaardigde refereert en waarvoor de Turkse minister van Justitie in het openbaar verontschuldigingen heeft aangeboden. Door de bevoegde autoriteiten is een officieel onderzoek geopend naar de omstandigheden waaronder de heer Çeber is overleden. De Raad verwacht dat dit onderzoek snel en op volstrekt neutrale wijze zal verlopen.

De Raad heeft altijd al een zeer groot belang gehecht aan de strijd tegen martelingen en mishandelingen in Turkije. Deze kwestie behoort ook tot de prioriteiten op korte termijn in het herziene EU-partnerschap en wordt daarnaast regelmatig aangestipt in het kader van de politieke dialoog met Turkije, in het bijzonder tijdens de laatste bijeenkomst van de Associatieraad EG-Turkije in mei 2008. Het recente voortgangsverslag van de Commissie bevestigt dat het Turkse juridisch kader weliswaar een volledig pakket beschermingsmaatregelen tegen deze praktijken omvat, maar dat er niettemin toch nog steeds melding wordt gemaakt van mishandelingen, hetgeen uiteraard zorgwekkend is. Het moge duidelijk zijn dat er met de Turkse autoriteiten overeenstemming moet worden bereikt over extra inspanningen om onafhankelijke mechanismen tegen marteling op alle niveaus effectief in de praktijk door te voeren teneinde een beleid van "zero tolerance" te kunnen waarborgen.

Om die onafhankelijke mechanismen door te voeren, moeten meldingen over schendingen van de mensenrechten door leden van de veiligheidstroepen grondig worden onderzocht. Tijdens de laatste bijeenkomst van de Associatieraad EG-Turkije heeft de Raad Turkije er ook aan herinnerd dat het van essentieel belang is dat Turkije het facultatief protocol bij het VN-Verdrag tegen foltering ratificeert.

Tegen deze achtergrond kan de Raad de geachte afgevaardigde meedelen dat de ontwikkelingen in genoemde kwestie op de voet zullen worden gevolgd en dat de zaak bij Turkije in alle relevante organen aan de orde zal worden gesteld.

*
* *

Vraag nr. 31 van Georgios Toussas (H-0872/08)

Betreft: Toenemende staatsterreur en -onderdrukking in Colombia

In Colombia neemt het autoritaire optreden en de terreur van de regering tegen de arbeidersbeweging steeds scherpere vormen aan. Op 10 oktober 2008 kondigde de regering van A. Uribe de noodtoestand af, om een einde te maken aan de protestdemonstraties van werknemers en van inheemse inwoners die hun rechten

opeisen en de afschaffing verlangen van de reactionaire wetgeving die de regering heeft ingevoerd. Het aantal moordaanslagen op vakbondsleiders door of in opdracht van de regering neemt toe: sinds begin dit jaar zijn er 42 vakbondskaderleden vermoord terwijl gedurende de regeringsperiode van A. Uribe 1 300 inheemse inwoners zijn vermoord en 54 000 gedeporteerd. Alleen al het afgelopen jaar zijn meer dan 1 500 arbeiders gearresteerd. Marteling en brute behandeling van gevangenen zijn aan de orde van de dag. In de gevangenissen van Colombia worden meer dan 6 500 politieke gevangenen vastgehouden.

Veroordeelt de Raad de wijze waarop regering en staat in Colombia zich massaal te buiten gaan aan onderdrukking, terreur, moordaanslagen, arrestaties en martelingen?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De Europese Unie heeft reeds een aantal malen haar zeer grote zorg geuit over de moorden en doodsbedreigingen aan het adres van de leiders van maatschappelijke en mensenrechtenorganisaties in Colombia en heeft daarbij steeds het legitieme karakter onderstreept van de inspanningen die door de vertegenwoordigers van de maatschappelijke organisaties worden gedaan om vrede in Colombia tot stand te brengen en om de mensenrechten in het land te verdedigen en te bevorderen.

De kwestie van de eerbieding van de mensenrechten wordt door vertegenwoordigers van de EU regelmatig bij de Colombiaanse autoriteiten aan de orde gesteld. De Colombiaanse autoriteiten hebben met name te kennen gegeven dat zij hun acties tegen deze vorm van geweld willen voortzetten.

In het verleden heeft de Europese Unie bij de Colombiaanse regering ook aangedrongen op een snelle en effectieve tenuitvoerlegging van alle wettelijke maatregelen die van belang zijn voor de rechtvaardigheid en de vrede en op het beschikbaar stellen van de middelen die daarvoor nodig zijn.

De Europese Unie zal haar steun aan degenen die in Colombia de mensenrechten verdedigen, onverminderd voortzetten.

*
* *

Vraag nr. 32 van Hans-Peter Martin (H-0873/08)

Betreft: Democratisering van het EVDB door het Verdrag van Lissabon

De democratische legitimiteit van het Europees veiligheids- en defensiebeleid (EVDB) berust op vier pijlers. Ten eerste op de toestemming van de Europese burgers, ten tweede op de medebeslissing en het toezicht van de nationale parlementen en ten derde op het Europees Parlement. Anders dan bij de andere beleidssectoren komt er voor de legitimiteit van het EVDB ten vierde nog de koppeling aan het volkerenrecht bij.

Wolfgang Wagner komt in zijn studie voor de "Hessische Stiftung Friedens- und Konfliktforschung" (Stichting voor vredes- en conflictonderzoek van de deelstaat Hessen) over de democratische legitimiteit van het EVDB tot de conclusie dat geen van deze vier pijlers voor de democratische legitimering buitengewoon sterk of, in het geval van een moeilijke militaire operatie, voldoende belastbaar is.

Welke concrete maatregelen zijn volgens de Raad in welk artikel van het Verdrag van Lissabon afgesproken om deze vier pijlers van de democratische legitimiteit van het EVDB te versterken?

Antwoord

Het onderhavige antwoord dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad noch voor de lidstaten bindend is, is tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2008 in Straatsburg niet mondeling gepresenteerd.

De ontwikkeling van het Europees veiligheids- en defensiebeleid (EVDB) voldoet aan de verwachtingen van de Europese burger en is ook in lijn met het internationale recht. Op grond van dit beleid is de instemming van de deelnemende staten vereist voor alle acties van militaire aard, hetgeen inhoudt dat de democratische controle in eerste instantie bij de nationale parlementen berust. Om de democratische controle op het EVDB te verbeteren, is het dus in eerste instantie van belang om de rol van die parlementen te versterken.

Vanzelfsprekend kan ook het Europees Parlement zijn standpunt kenbaar maken, en wel uit hoofde van artikel 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Voor missies van niet-militaire aard speelt het Europees Parlement een belangrijke rol via het werk van zijn Subcommissie veiligheid en defensie en via de jaarlijkse stem die het Europees Parlement heeft ter zake van de GBVB-begroting. Voor wat betreft de interpretatie van het bepaalde in het Verdrag van Lissabon, dat op dit moment in de lidstaten ter ratificatie voorligt, geldt dat het niet op de weg van de Raad ligt om commentaar te geven.

*
* *

VRAGEN AAN DE COMMISSIE

Vraag nr. 38 van Colm Burke (H-0825/08)

Betreft: Communiceren over Europa in de nasleep van Lissabon

Het 'nee' in Ierland tegen Lissabon was niet alleen te wijten aan gebrekkige kennis of begrip van de specifieke vraag die werd gesteld, maar vooral ook aan het feit dat de Ierse kiezers nauwelijks weten hoe de Europese instellingen in elkaar zitten en werken.

Aangezien een tweede referendum in Ierland over de ratificatie van het Verdrag van Lissabon onvermijdelijk is, wil ik de Commissie vragen wat volgens haar de belangrijkste les is die zij met haar strategie "Communiceren over Europa" heeft geleerd? Ik heb het dan vooral over de projecten waarin het verschil tussen Commissie, Parlement en Raad wordt belicht. Is de Commissie van mening dat er een beter gecoördineerde benadering nodig is voor het communiceren over Europa, met name als het gaat om de uiteenlopende functies van de diverse instellingen?

Antwoord

De verantwoordelijkheid voor de ratificatie van verdragen berust bij de lidstaten die de betreffende verdragen ondertekenen. Uit een analyse van het Ierse referendum is echter wederom gebleken dat de lidstaten en instellingen van de EU beter samen dienen te werken om de communicatielijnen tussen burgers en Europese beleidsmakers te verbeteren. De EU moet niet alleen aantonen wat zij bereikt heeft en waarom dit een wezenlijke verbetering oplevert voor het dagelijks leven van de burgers, maar zij dient ook uit te leggen wat de kosten zouden zijn als er op Europees niveau geen actie wordt ondernomen.

Tijdens een bezoek afgelopen week aan Ierland heeft de commissaris die verantwoordelijk is voor de institutionele betrekkingen en de communicatiestrategie samen met de Ierse autoriteiten gewerkt aan het ontwikkelen van een specifiek partnerschap om gezamenlijk over deze kwesties naar buiten te treden. Ook met een aantal andere lidstaten zijn soortgelijke partnerschappen opgezet. De betreffende commissaris heeft goede hoop dat er op zeer korte termijn een memorandum van overeenstemming met de Ieren ondertekend kan worden.

Deze samenwerkingsaanpak is onlangs op 22 oktober op politiek niveau verankerd door de ondertekening door de Commissie, het Parlement en de Raad van een politiek akkoord over het "Communiceren over Europa in partnerschap".

Dit is de eerste keer dat het Parlement, de Raad en de Commissie overeenstemming hebben bereikt over een gemeenschappelijk partnerschap op communicatiegebied. Dit zal een nieuwe impuls geven aan de samenwerking tussen de instellingen van de EU op basis van drie uitgangspunten te weten planning, het stellen van prioriteiten en partnerschap. In het kader van deze aanpak is een nuttig interinstitutioneel mechanisme ontwikkeld voor een betere informatie-uitwisseling, voor een gezamenlijke planning (zowel op centraal als lokaal niveau), voor het in kaart brengen van gemeenschappelijke jaarlijkse communicatieprioriteiten en voor een samenwerking tussen de communicatieafdelingen van de lidstaten en EU-instellingen.

Inmiddels is al een begin gemaakt met het in praktijk brengen van het politieke akkoord. Dat uit zich onder andere in het feit dat er voor de eerste keer gezamenlijke communicatieprioriteiten zijn afgesproken (voor 2009) in verband met de Europese verkiezingen in 2009, over energie en klimaatverandering, en over de twintigste verjaardag van de val van het IJzeren Gordijn. De Commissie is verzocht om aan het begin van elk jaar verslag te doen over de uitvoering van die gemeenschappelijke communicatieprioriteiten.

*
* *

Vraag nr. 39 van Jim Higgins (H-0829/08)

Betreft: Communiceren over de Europese eenheid

Is de Commissie bereid ervoor te ijveren dat alle lidstaten gezamenlijk een specifieke dag, Schuman-dag of een andere dag, uitroepen tot een vrije dag in heel de Europese Unie? Op die dag zouden de burgers van de EU hun gemeenschappelijke Europese identiteit en eenheid met elkaar kunnen vieren, net zoals in de Verenigde Staten Independence Day wordt gevierd, aan de hand van het thema 'eenheid in verscheidenheid', en zouden zij uitdrukking kunnen geven aan hun steun voor het Europese project.

Antwoord

De Commissie onderschrijft de standpunten van de geachte afgevaardigde over het belang van een gezamenlijke viering van de gemeenschappelijke Europese identiteit waardoor burgers in de hele EU kunnen laten zien dat zij één zijn in hun verscheidenheid.

Tijdens zijn bijeenkomst in Milaan in 1985 heeft de Europese Raad 9 mei uitgeroepen tot "Europadag" als eerbetoon aan de verklaring die Robert Schuman op 9 mei 1950 heeft afgelegd. Sindsdien is 9 mei een van de Europese symbolen geworden dankzij de nieuwe mogelijkheden om activiteiten en festiviteiten te organiseren die Europa dichterbij de burgers kunnen brengen.

Op lokaal niveau worden de feestelijkheden georganiseerd en/of ondersteund door de vertegenwoordigingen van de Commissie en de voorlichtingsbureaus van het Europees Parlement in de lidstaten. Op "Europadag" organiseert de Commissie in Brussel traditioneel – naast andere initiatieven – "Open dagen" op haar locaties die in 2008 circa 35 000 bezoekers hebben getrokken.

Voor de rest valt het onder de bevoegdheden van de lidstaten om voor hun grondgebied nationale feestdagen vast te stellen. In dit stadium is de Commissie niet voornemens om overeenstemming tussen de lidstaten te bewerkstelligen met betrekking tot het aanwijzen van een specifieke datum als Europese feestdag.

*
* *

Vraag nr. 40 van Jo Leinen (H-0859/08)

Betreft: Communicatie over het Verdrag van Lissabon

Als reactie op het verloren referendum in Ierland over het Verdrag van Lissabon en met het oog op diverse studies waaruit blijkt dat veel Ierse burgers wegens gebrekkige informatie tegen het Verdrag hebben gestemd, hebben de Europese instellingen op 22 oktober 2008 voor het eerst een gemeenschappelijke verklaring over het Europese communicatiebeleid aangenomen. Op welke wijze denkt de Commissie dit informatiebeleid in Ierland ten uitvoer te leggen, om ervoor te zorgen dat de Ierse burgers voldoende geïnformeerd zijn over de EU en het nieuwe Verdrag?

Antwoord

De politieke verklaring die op 22 oktober 2008 ondertekend is door de Commissie, het Parlement en de Raad bevordert de samenwerking tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Commissie met betrekking tot de communicatie over Europa.

De instellingen hebben overeenstemming bereikt over een pragmatisch partnerschap gebaseerd op een jaarlijkse selectie van gemeenschappelijke communicatieprioriteiten en op een praktische samenwerking tussen hun respectieve communicatieafdelingen.

Die politieke verklaring op zich is een essentieel instrument om de publieke opinie te overtuigen van de voordelen die de Europese Unie met zich meebrengt. Dat is met name in de komende maanden van belang in de aanloop naar de verkiezingen voor het Europees Parlement.

De verklaring is geen reactie op de verwerping van het Verdrag van Lissabon in Ierland, maar is het resultaat van een aantal jaren van werken en onderhandelingen. De Commissie heeft immers in oktober 2007 al een voorstel voor een interinstitutioneel akkoord gedaan waarop deze verklaring is gebaseerd. Het idee voor een kader voor een nauwere samenwerking is voor het eerst aangekaart in het witboek over het communicatiebeleid dat in februari 2006 is gepubliceerd.

Met de uitvoering is al een begin gemaakt. De vertegenwoordigers van de Commissie en de bureaus van het Europees Parlement in de lidstaten zullen nauw met de nationale autoriteiten samenwerken om activiteiten te organiseren rondom de geselecteerde communicatieprioriteiten voor 2009, te weten de Europese verkiezingen, energie en klimaatverandering, de twintigste verjaardag van de democratische veranderingen in Midden- en Oost-Europa, en duurzame groei, banen en solidariteit.

Wat het Verdrag van Lissabon betreft, zijn de lidstaten de ondertekenaars van dat Verdrag en hebben zij dus de verantwoordelijkheid voor de ratificatie ervan. De Commissie levert in geen enkele lidstaat een bijdrage aan een campagne voor die ratificatie.

Uit een analyse van de resultaten van het referendum blijkt echter dat er in Ierland sprake is geweest van een gebrek aan informatie over de Europese Unie en haar beleid. De Commissie is dan ook voornemens om haar communicatie- en informatieactiviteiten te intensiveren, met name gericht op mensen die slechter geïnformeerd zijn over of minder belangstelling hebben voor de Europese dimensie in hun dagelijks leven. Die feitelijke en objectieve informatie dient de voordelen te laten zien die de EU voor haar burgers kan hebben en moet daarnaast een gefundeerd debat over het beleid van de EU bevorderen.

*
* *

Vraag nr. 41 van Sarah Ludford (H-0862/08)

Betreft: Websites van de EU-instellingen

De verkiezingen voor het Europees Parlement hebben plaats volgend jaar en op dat moment zullen de EP-leden hun kiezers willen vertellen hoe open en democratisch de Europese Unie is. Welke concrete maatregelen neemt de Commissie in aansluiting op haar mededeling van december 2007 om ervoor te zorgen dat de burgers via de Europa-site snel en gemakkelijk toegang tot EU-informatie krijgen, in het bijzonder door, zoals beloofd, op deze site meer te focussen op "een thematisch en een gebruikersperspectief, in plaats van op het perspectief van de instellingen"?

Wat heeft de Commissie met name gedaan om gemeenschappelijke ontwerpelementen voor de websites van de Commissie, de Raad en het Parlement, die alle op de Europa-portaalsite staan, in te voeren, bijvoorbeeld navigatietips en zoekcriteria, en om ervoor te zorgen dat wetgeving tijdens het hele totstandkomingsproces ervan, van ontwerp tot goedkeuring, gemakkelijk en handig kan worden opgespoord?

Antwoord

In overeenstemming met haar beleidsdocument "Communiceren over Europa via internet – de burger erbij betrekken"⁽¹²⁾ dat op 21 december 2007 is aangenomen, voert de Commissie een aantal ingrijpende veranderingen door om de Europa-site van de Europese Unie gebruiksvriendelijker, navigeerbaarder en interactiever te maken.

In een onafhankelijke evaluatie van die Europa-site die in 2007 in opdracht van de Commissie is uitgevoerd, is geconcludeerd dat de meeste webbezoekers (85%) de informatie waarnaar zij op zoek zijn ook daadwerkelijk vinden. In dat onderzoek is echter ook geconstateerd dat het te lang duurt om de betreffende informatie te vinden en dat het derhalve noodzakelijk is om de informatie op een minder ingewikkelde en meer coherente manier te presenteren.

Tot de huidige veranderingen behoren het vernieuwen van de homepages van de EU en van de Commissie. Die veranderingen dienen medio 2009 voltooid te zijn. Door het gebruik van een nieuwe navigatiestructuur zijn de pagina's beter leesbaar en wordt gewaarborgd dat zij ook meer op specifieke gebruikersgroepen (bijvoorbeeld het algemene publiek, het bedrijfsleven) en op populaire onderwerpen (zoals subsidiemogelijkheden en evenementen) zijn gericht. De verbeteringen zullen op focusgroepen worden getest voordat zij definitief doorgevoerd worden. Gebruikers krijgen ook de mogelijkheid om feedback te geven en suggesties te doen. Inmiddels kan er op de homepage van de Commissie al gebruik worden gemaakt van een verbeterde zoekmachine.

De Commissie heeft ook haar interne samenwerkingsstructuur verbeterd. Het directoraat-generaal Communicatie werkt nauw met de interneteditors van alle diensten van de Commissie samen in het kader van het netwerk dat is gecreëerd als onderdeel van de nieuwe internetstrategie van de Commissie. De

⁽¹²⁾ SEC(2007) 1742.

activiteiten van dit netwerk zijn met name gericht op het verbeteren van de afzonderlijke websites van de diensten van de Commissie en op het bevorderen van de uitwisseling van goede praktijken tussen de editors.

De interinstitutionele samenwerking vindt op periodieke basis plaats via het interinstitutionele internetcomité (Comité éditorial interinstitutionnel – CEIII). Het comité houdt zich zowel met technische als inhoudelijke kwesties bezig en onderzoekt manieren om de ervaringen van gebruikers op de websites van de EU te verbeteren. Een van de onderwerpen die thans wordt onderzocht, is de mogelijkheid om een gemeenschappelijk zoekelement voor alle instellingen te creëren waardoor gebruikers informatie over EU-kwesties eenvoudiger kunnen vinden.

Tijdens de CEIII-bijeenkomst van 2 oktober 2008 heeft het Parlement zijn nieuwe website voor de Europese verkiezingen gepresenteerd die vanaf januari 2009 operationeel zal zijn. De Commissie zal een prominente plaats op de Europa-homepage reserveren om aandacht aan de verkiezing van het Europees Parlement te schenken, inclusief links naar de verkiezingswebsite van het Parlement.

Om te zorgen dat wetgeving gemakkelijk en handig tijdens het hele totstandkomingsproces, van ontwerp tot goedkeuring, kan worden opgespoord, wil de Commissie graag wijzen op het belang van de Prelex-webpagina's⁽¹³⁾ op de Europa-site, waarop uitgebreide en zeer gewaardeerde informatie is te vinden.

*
* *

Vraag nr. 47 van Dimitrios Papadimoulis (H-0838/08)

Betreft: De grote deeltjesversneller (LHC) van CERN is buiten bedrijf

De grote deeltjesversneller (Large Hadron Collider) van CERN werd buiten bedrijf gesteld, enkele dagen nadat was begonnen met "het experiment van de eeuw", de poging van de wetenschappers van CERN om de "Big Bang" te imiteren.

Met hoeveel gemeenschapsmiddelen wordt er in het werk van CERN en met name in de uitvoering van het "experiment van de eeuw" geparticipeerd? Weet de Commissie wat de oorzaak is van het defect? Wanneer wordt verwacht dat de LHC weer functioneert?

Antwoord

CERN is een internationale organisatie die in 1954 is opgericht om onderzoek te verrichten naar kernfysica en deeltjesfysica. De organisatie voert onderzoek uit onder auspiciën van de twintig leden van de CERN-raad, waaronder achttien lidstaten van de EU en twee niet-lidstaten. Gezamenlijk stellen deze twintig landen de jaarlijkse exploitatie- en investeringsbegroting van CERN beschikbaar. De Europese Commissie heeft slechts een waarnemersstatus in de CERN-raad. Zij neemt niet deel aan het besluitvormingsproces en levert ook geen bijdrage aan de jaarlijkse begroting.

Net als elke andere onderzoeksorganisatie heeft CERN de mogelijkheid om te reageren op oproepen die gedaan worden uit hoofde van het communautaire kaderprogramma (KP) voor onderzoek. CERN heeft aan een aantal oproepen uit hoofde van opeenvolgende kaderprogramma's deelgenomen en heeft samen met diverse andere Europese onderzoeksorganisaties gemeenschappelijke voorstellen ingediend.

Uit hoofde van KP6 en KP7 heeft de Commissie tot nu toe circa 60 miljoen euro aan CERN verstrekt in verband met de participatie aan projecten die geselecteerd zijn op basis van oproepen tot het indienen van voorstellen op Europees niveau. De betreffende projecten zijn onder andere gericht op een gemeenschappelijke ontwikkeling van een Europese netwerkinfrastructuur voor de automatisering, op een gemeenschappelijke ontwikkeling van een toekomstig versneller- en detectordesign en op een gemeenschappelijk opleidingsprogramma voor jonge onderzoekers. Indirect hebben deze projecten ook een bijdrage aan de inspanningen van CERN geleverd om de grote deeltjesversneller (LHC) te bouwen.

De Commissie heeft vernomen dat CERN een onderzoek heeft uitgevoerd naar de oorzaak van het defect dat zich op 9 september 2008 heeft voorgedaan. CERN heeft uit dat onderzoek geconcludeerd dat het incident veroorzaakt is door een verkeerde elektrische verbinding tussen twee van de magneten van de versneller. Dit heeft tot mechanische schade geleid en hierdoor is ook helium uit de koude massa van de magneet in de tunnel vrijgekomen. CERN heeft aangekondigd de LHC in het najaar van 2009 opnieuw op te willen starten.

⁽¹³⁾ <http://ec.europa.eu/prelex/apcnet.cfm?CL=nl>

Verzoeken om meer informatie over de oorzaken van het incident en de maatregelen die genomen moeten worden, kunnen het beste rechtstreeks aan de CERN-raad en zijn lidstaten worden gericht.

Voor meer informatie over het deeltjesfysica-experiment verwijst de Commissie de geachte afgevaardigde naar haar antwoord op de schriftelijke vraag E-5100/08 van Marios Matsakis⁽¹⁴⁾.

*
* *

Vraag nr. 48 van Alojz Peterle (H-0844/08)

Betreft: Kankeronderzoek

Op 10 april jl. heeft het Europees Parlement een resolutie over kankerbestrijding in de uitgebreide Europese Unie aangenomen (P6_TA(2008)0121). Aangezien het kankeronderzoek in Europa versnipperd is, dringt het EP aan op een betere samenwerking tussen de verschillende onderzoeksinstituten en minder dubbel werk, zodat de kankerpatiënt sneller de vruchten van het onderzoek kan plukken.

Wat doet de Commissie om in het kader van het zevende kaderprogramma meer transnationaal kankeronderzoek te stimuleren en te ondersteunen?

Hoe wil de Commissie steun geven aan onderzoek op het gebied van zeldzame en moeilijk behandelbare vormen van kanker, zoals kanker bij kinderen, waar vaak geen prikkels van de markt uitgaan die aanzetten tot commerciële investeringen in onderzoek?

Antwoord

Als gevolg van de activiteiten uit hoofde van het zesde kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling (KP6, 2002-2006) op het gebied van translatorisch kankeronderzoek (d.w.z. het vertalen van primaire wetenschappelijke resultaten naar klinische toepassingen) worden 108 onderzoeksprojecten ondersteund voor een totaalbedrag van 485 miljoen euro. Deze projecten zijn op basis van een multidisciplinaire aanpak gericht op uiteenlopende kwesties verband houdende met preventie, vroegtijdige diagnostiek, een beter inzicht in kanker, het in kaart brengen van mogelijke geneesmiddelen, behandelstrategieën, nieuwe technologieën en palliatieve zorg⁽¹⁵⁾.

Daarnaast is er in de haalbaarheidsstudie Eurocan+Plus⁽¹⁶⁾, die in februari 2008 in het Europees Parlement is gepresenteerd, op gewezen dat er meer coördinatie en begeleiding nodig is met betrekking tot translatorisch en klinisch onderzoek, zoals bij het beheer van netwerken en het opzetten van een platform van gespecialiseerde kankercentra.

Voortbouwend op die activiteiten is er in het specifieke programma "Samenwerking" van het zevende kaderprogramma voor onderzoek (KP7, 2007-2013) onder het thema "Gezondheid" prioriteit gegeven aan het bevorderen van het vertalen van translatorisch kankeronderzoek naar klinische toepassingen enerzijds en het aanpakken van de versplintering anderzijds, waarbij rekening gehouden dient te worden met de resultaten van het Eurocan+Plus-onderzoek, de aanbevelingen in de conclusies van de Europese Raad over "Het terugdringen van kanker"⁽¹⁷⁾ en de resolutie van het Parlement over "Kankerbestrijding in de uitgebreide Europese Unie"⁽¹⁸⁾.

In het kader van de oproepen voor voorstellen in 2007 zijn expliciete onderzoeksgebieden aanbevolen, zoals screening, palliatieve zorg en de versplintering van onderzoeksinspanningen met betrekking tot kankerregistraties via de ERA-NET-regeling⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁴⁾ <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB>

⁽¹⁵⁾ <http://cordis.europa.eu/lifescihealth/cancer/cancer-pro-calls.htm#tab3>

⁽¹⁶⁾ www.eurocanplus.org/

⁽¹⁷⁾ 9636/08 SAN 87

⁽¹⁸⁾ P6_TA(2008)0121

(www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P6-TA-2008-0121&language=NL).

⁽¹⁹⁾ ec.europa.eu/research/fp6/era-net.html

Naar verwachting zal in het kader van de volgende oproep tot het indienen van voorstellen voor het thema "Gezondheid", welke oproep in 2009 wordt gepubliceerd, nog meer aandacht worden besteed aan die versplintering doordat daarbij de ontwikkeling zal worden gestimuleerd van gecoördineerde translatorische programma's voor kankeronderzoek in Europa. Daarnaast zal aandacht besteed worden aan onderzoek naar zeldzame kankervormen en kanker bij kinderen, waarbij in het laatste geval voortgebouwd zal worden op de belangrijke portefeuille aan initiatieven die in het kader van KP6 zijn ontwikkeld (KidsCancerKinome, EET-pijplijn, Conticanet, Siopen-R-net e.d.). Dit zal in samenwerking met het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA)⁽²⁰⁾ worden aangevuld met initiatieven ter ondersteuning van geneesmiddelen voor pediatrisch gebruik waarvan het octrooi is verlopen.

Tot slot overweegt de Commissie ook een Europees platform op te richten voor toekomstige EU-maatregelen op kankergebied teneinde beste praktijken uit te wisselen en de lidstaten te ondersteunen bij hun pogingen om kanker efficiënter te bestrijden door alle belanghebbenden in één gecoördineerde actie bijeen te brengen. Daarnaast heeft de Commissie onlangs voorstellen goedgekeurd voor een Europese strategie voor zeldzame ziekten in het algemeen. De samenwerking en de grotere efficiëntie die door de hieruit voortvloeiende acties bevorderd worden, zouden ook bevorderlijk moeten zijn voor het onderzoek op kankergebied⁽²¹⁾.

*
* *

Vraag nr. 51 van Robert Evans (H-0802/08)

Betreft: Humanitaire hulpverlening in Sri Lanka

Ik bied commissaris Michel mijn gelukwensen voor zijn verklaring van 15 september ll. over de eerbiediging van het internationaal humanitair recht in Sri Lanka aan.

De Europese Commissie is ongetwijfeld even bezorgd als ikzelf over het alsmaar toenemend geweld in Sri Lanka en zijn weerslag voor onschuldige burgers. Wat is meer in het bijzonder haar antwoord op het recent regeringsbesluit geweest, dat alle internationale en VN-hulporganisaties hun steunverlening moeten staken en zich uit het conflictgebied terugtrekken?

Welke verdere druk denkt de Europese Commissie op zowel de regering van Sri Lanka als de Tamil Tijgers voor de bevrijding (LTTE) uit te oefenen om te zorgen dat het internationaal humanitair recht geëerbiedigd wordt, de hulpverlening de kwetsbaarste groepen bereikt, en dat er zo spoedig mogelijk een vreedzame oplossing voor het conflict gevonden wordt?

Antwoord

Het besluit van de regering van Sri Lanka dat de internationale en VN-hulporganisaties zich terug dienen te trekken uit het conflictgebied is genomen op basis van veiligheidsoverwegingen. Na de terugtrekking hebben de Commissie en andere humanitaire instanties aangedrongen op het instellen van een systeem van veilige humanitaire konvooiën met voedsel en andere essentiële benodigdheden voor de noodlijdende mensen in het Vanni-gebied. Zij hebben er ook op aangedrongen om onafhankelijke waarnemers toestemming te geven om de konvooiën te begeleiden teneinde ervoor zorg te dragen dat de hulpgoederen zonder discriminatie bij de noodlijdende mensen terechtkomen. Beide partijen bij het conflict zijn hiermee akkoord gegaan. Inmiddels zijn vier konvooiën onder VN-vlag erin geslaagd om het Vanni-gebied te bereiken met voedsel uit het Wereldvoedselprogramma (WVP) dat de mensen aldaar dringend nodig hadden. Voor de komende weken zijn periodiek nieuwe konvooiën gepland.

Daarnaast heeft het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRK) toestemming gekregen om de activiteiten van zijn internationale medewerkers in het Vanni-gebied voort te zetten. Het ICRK onderhoudt contacten met beide partijen in het conflict en speelt daardoor een cruciale rol. Bovendien biedt het ICRK ondersteuning die hard nodig is in de vorm van bijvoorbeeld onderdak en essentiële huishoudelijke producten. De Commissie zal steun blijven geven aan de activiteiten van zowel het ICRK als het WVP. De financiering van de twee instanties in Sri Lanka belooft tot nu toe 5,5 miljoen euro. Indien noodzakelijk kan de Commissie de mogelijkheid overwegen om later dit jaar aanvullende financiële middelen aan beide instanties beschikbaar te stellen voor humanitaire hulpverlening.

⁽²⁰⁾ <http://www.emea.europa.eu/htms/human/paediatrics/priority1.htm>

⁽²¹⁾ COM(2008)679 en COM(2008)726 van 11.11.2008.

Duidelijk is echter dat er meer ondernomen moet worden om te waarborgen dat er voldoende hulp terechtkomt bij de bevolking in nood. De Commissie schat dat er op dit moment concreet slechts aan 45% van de voedselbehoeften voldaan wordt. Daarnaast is er gezien het naderende regenseizoen dringend behoefte aan opvangmateriaal voor de mensen die uit hun woonomgeving zijn verdreven. De Commissie zal zich sterk blijven maken voor een betere toegang tot het Vanni-gebied, niet alleen voor VN-instanties, maar ook voor die non-gouvernementele organisaties die zich in september gedwongen terug moesten trekken. Deze organisaties spelen immers een belangrijke rol bij het verlenen van humanitaire hulp.

Wat het waarborgen van de eerbiediging van het internationaal humanitair recht betreft, zal de Commissie elke gelegenheid te baat blijven nemen om beide partijen bij het conflict op hun verplichtingen op dit punt te wijzen en zal zij ook blijven pleiten voor een vreedzame oplossing van het conflict.

*
* *

Vraag nr. 52 van Claude Moraes (H-0804/08)

Betreft: Humanitaire hulp aan Zimbabwe

De EU heeft Zimbabwe sinds 2002 in totaal meer dan 350 miljoen euro aan humanitaire hulp gegeven, inclusief de in september van 2008 aangekondigde 10 miljoen euro. Er is in Zimbabwe veel politieke onrust en de regering-Mugabe heeft de humanitaire hulp aan een aantal beperkingen onderwerpen. Welke mogelijkheden heeft de Commissie tegen deze achtergrond om ervoor te zorgen dat de hulp goed wordt gebruikt en terechtkomt bij diegenen die de hulp het meest nodig hebben?

Antwoord

De humanitaire hulp van de EU wordt uitgevoerd door partners van de Europese Commissie. Dat zijn ofwel internationale organisaties ofwel non-gouvernementele organisaties die in de EU zijn gevestigd. Deze humanitaire organisaties zijn contractueel verantwoordelijk voor het beheren van de humanitaire steun die door de EU wordt gefinancierd.

In de praktijk wordt een aantal inspectie- en toezichtsystemen gehanteerd om een correcte uitvoering van de gefinancierde activiteiten te waarborgen gedurende de verschillende fasen van de humanitaire projecten. De belangrijkste kenmerken zijn de volgende:

- Er zijn strenge selectiemechanismen en kwaliteitscontroles opgenomen in de kaderovereenkomsten voor partnerschappen die met de Europese ngo's en de internationale organisaties worden gesloten.
- De systemen die gebruikt worden om de te financieren acties te selecteren, gaan volledig uit van de concrete hulp die nodig is.
- De projecten worden geïnspecteerd door een wereldwijd netwerk van lokale deskundigen (technische assistenten) die voor de Commissie werkzaam zijn. Deze specialisten in humanitaire steun zijn permanent 'in het veld' actief om de effecten van de humanitaire operaties die door de Commissie worden gefinancierd, in de betreffende landen of regio's te bevorderen en te optimaliseren.
- De partners dienen tussentijdse en definitieve verslagen te overleggen met een onderbouwing van hun uitgaven.
- De Commissie evalueert haar humanitaire operaties op een periodieke basis.
- De door de Commissie gefinancierde activiteiten die door humanitaire organisaties uitgevoerd worden, zijn onderworpen aan financiële audits die voor afgeronde projecten op de hoofdkantoren van de partners van de Commissie (elke twee jaar) en voor lopende projecten op locatie worden uitgevoerd. De Commissie heeft bijvoorbeeld een derde van alle gedeclareerde uitgaven in het kader van humanitaire projecten in Zimbabwe gecontroleerd.

Na de opheffing van de opschorting van de veldwerkzaamheden van de ngo's die in juni door de regering is ingesteld, hebben de partners sinds begin september weinig toegangsproblemen gemeld en is de voedseldistributie inmiddels weer hervat.

*
* *

Vraag nr. 54 van Eoin Ryan (H-0816/08)**Betreft: Onderwijs voor meisjes in ontwikkelingslanden**

Het onderwijs voor vrouwen in ontwikkelingslanden is omschreven als "de grootste hoop voor de beëindiging van armoede" en door Kofi Annan, de voormalige secretaris-generaal van de VN, als "de sociale investering in de hedendaagse wereld met het hoogste rendement".

Wat doet de Commissie om ervoor te zorgen dat de specifieke maatschappelijke, culturele en praktische uitdagingen rond de levering van fulltimeonderwijs aan meisjes wordt geïntegreerd in onderwijs- en ontwikkelingsstrategieën?

In veel maatschappijen wordt de voorkeur gegeven aan onderwijs voor jongens, terwijl meisjes vaker uitvallen zonder diploma omdat ze van school kunnen worden weggehaald vanwege een huwelijk of werk. Welke maatregelen treft de Commissie los van de tweede millenniumdoelstelling voor ontwikkeling op het gebied van basisonderwijs om meisjes te stimuleren onderwijs te blijven volgen?

Antwoord

In de Europese consensus voor ontwikkeling wordt benadrukt dat gendergelijkheid van cruciaal belang is voor het verwezenlijken van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDO's). Bij haar activiteiten op onderwijsgebied geeft de Commissie prioriteit aan het verwezenlijken van MDO 2 (basisonderwijs voor iedereen) en MDO 3 (gelijkheid van mannen en vrouwen). Dat betekent dat in de sectorale programma's die met de partnerlanden worden uitgevoerd, naar evenredigheid aandacht wordt gegeven aan de deelname van meisjes op alle niveaus van het onderwijsstelsel.

In de armste regio's van Egypte krijgen meisjes weinig onderwijs en zijn de uitvalpercentages hoog. Deze problemen worden aangepakt door het Onderwijsinitiatief voor meisjes onder leiding van de Nationale Raad voor kinderen en moeders. In dit nationale programma ligt de nadruk op het basisonderwijs. De primaire doelstellingen zijn het verbeteren van de kwaliteit van het basisonderwijs voor meisjes en het bevorderen van hun toegang tot dat onderwijs.

In andere landen, zoals Burkina Faso en Tanzania, ondersteunt de Commissie in samenwerking met de andere financiële donoren de hervorming van de gehele onderwijssector. Parallel hieraan voert de Commissie een dialoog met de sector om bepaalde keuzen en prioriteiten te beïnvloeden en om de resultaten van de hervorming aan de hand van essentiële indicatoren te beoordelen. Tot de indicatoren voor Burkina Faso behoren bijvoorbeeld het "brutopercentage basisonderwijs voor vrouwen" en het "aantal vrouwen dat kan lezen en schrijven". In Tanzania ligt de nadruk op het aantal vrouwelijke docenten en op het creëren van een omgeving waarin het onderwijs van meisjes wordt aangemoedigd.

Een toenemend aantal landen krijgt ondersteuning waarmee zij programma's voor sociale bescherming kunnen ontwikkelen. Op basis daarvan kunnen zij geld of voedsel aan de meest kwetsbare families verstrekken zodat deze zich geen zorgen hoeven te maken over de kosten van de onderwijsmogelijkheden voor hun dochters.

Tot slot heeft de Commissie in haar mobiliteitsprogramma's voor het hoger onderwijs (zie de webpagina's over het Erasmus Mundus-programma inzake externe samenwerking en over het toekomstige Mwalimu Julius Nyerere-programma) de doelstelling opgenomen dat het aantal vrouwelijke begunstigden minimaal 50% dient te bedragen.

*
* *

Vraag nr. 55 van Mairead McGuinness (H-0831/08)**Betreft: Humanitaire hulp van de EU**

"Het ontwikkelingsvraagstuk is nu dringender dan ooit": dit zijn de terechte woorden van de commissaris voor Ontwikkeling en Humanitaire Hulp.

Kan de Commissie het Parlement geruststellen en verzekeren dat de eervolle staat van dienst van de EU als 's werelds grootste humanitaire hulpverlener, geen weerslag zal ondervinden van de huidige financiële crisis in de wereld?

Antwoord

De totale wereldwijde humanitaire hulp in 2007 bedroeg 7,7 miljard US dollar (5,2 miljard euro tegen de wisselkoers van 31 december 2007)⁽²²⁾.

De EU blijft met afstand de grootste humanitaire hulpverlener ter wereld. De Unie is goed voor 46,8% van alle humanitaire steunbijdragen die wereldwijd in 2007 zijn verstrekt (waarvan 13,7% door de Commissie is gefinancierd en 33,1% door de lidstaten).

Het bedrag aan humanitaire bijstand dat door de Commissie wordt verstrekt, is vastgelegd in het meerjarig financieel kader (MFK) voor de periode 2007-2013. Het bedrag dat jaarlijks beschikbaar is voor humanitaire steun bedraagt ongeveer 750 miljoen euro. Deze middelen kunnen in geval van onvoorziene omstandigheden met circa 240 miljoen euro aangevuld worden uit de reserve voor noodhulp. De voorwaarden voor het aanwenden van die reserve voor noodhulp zijn vastgelegd in het interinstitutionele akkoord tussen het Parlement, de Raad en de Commissie. Die voorwaarden zijn behoorlijk stringent en hebben betrekking op steunbehoeften van niet-lidstaten als gevolg van gebeurtenissen die op het moment van het vaststellen van de begroting niet te voorzien waren. Het bedrag dat door de Commissie in de afgelopen jaren aan humanitaire steun is verleend, is redelijk stabiel en zal naar alle waarschijnlijkheid, met inachtneming van de rechten van de begrotingsautoriteit, ook in de toekomst via het MFK worden vastgesteld.

In 2008 zijn de middelen die op grond van de door de Commissie beheerde begrotingslijnen voor humanitaire steun en voedselhulp beschikbaar waren, aangevuld met 180 miljoen euro (voornamelijk uit de reserve voor noodhulp) als gevolg van de stijging van de prijzen voor voedsel, brandstof en grondstoffen.

*
* *

Vraag nr. 56 van Bart Staes (H-0835/08)

Betreft: Obstacle van intellectuele eigendomsrechten bij transfer duurzame energietechnologie vanuit Europa naar ontwikkelingslanden

Commissaris Louis Michel toonde zich bij diverse gelegenheden al voorstander van de overdracht van technologie voor duurzame energieopwekking naar ontwikkelingslanden. Het is een cruciaal onderdeel van ecologische rechtvaardigheid en van de mondiale aanpak van het klimaatprobleem. In de praktijk blijkt dat bepaalde mechanismen – zoals intellectuele eigendomsrechten – die transfer van duurzame technologie naar het Zuiden vertraagt en/of blokkeert.

Wat doet de Commissie of is ze van plan te doen om deze obstakels in de praktijk te bestrijden, ten einde de transfer wel op gang te krijgen?

Antwoord

De Commissie onderkent het belang van een adequaat functionerend systeem voor intellectuele eigendomsrechten in ontwikkelingslanden. Een dergelijk systeem vormt een noodzakelijk kader voor het bevorderen van de technologietransfer. Commerciële bedrijven zijn immers nauwelijks geneigd om technologieën aan landen over te dragen waar de regelgeving op het gebied van de intellectuele eigendomsrechten tekortschiet of slecht wordt toegepast.

In een aantal gevallen dient er bij die regelgeving betreffende de intellectuele eigendomsrechten echter rekening gehouden te worden met de zorgen die er op dit vlak in ontwikkelingslanden bestaan, met name indien octrooien leiden tot een prijsverhoging van producten die essentieel zijn voor hun ontwikkeling. Dat is bijvoorbeeld het geval bij geneesmiddelen: de Commissie speelt dan ook een voortrekkersrol bij internationale initiatieven om ontwikkelingslanden tegen betaalbare prijzen toegang tot geneesmiddelen te geven.

Dat gezegd hebbende, zijn er in de productiesector voor duurzame energie (fotovoltaïsche, biomassa- en windenergie) geen duidelijke bewijzen dat de intellectuele eigendomsrechten een negatief effect hebben gehad op de ontwikkeling en transfer van technologie. De octrooien voor de onderliggende technologie zijn reeds lang verstreken. Daarnaast is er sprake van een aantal concurrerende octrooien die een neerwaarts

(22) Bron: Financial Tracking System van het OCHA (het VN-Bureau voor de coördinatie van humanitaire kwesties): <http://www.reliefweb.int>

effect hebben op de kosten van deze technologieën. Bovendien is er ook concurrentie tussen de diverse technologieën die gebruikt worden voor het opwekken van elektriciteit. Indien bedrijven in ontwikkelingslanden voornemens zijn om als producent op het gebied van deze nieuwe technologieën actief te worden, kunnen zij betaalbare exploitatievergunningen aanvragen. In India en China zijn er bijvoorbeeld al bedrijven actief op de fotonvoltaïsche energiemarkt. Wellicht dat op de biomassamarkt problemen kunnen ontstaan vanwege exclusieve exploitatierechten voor de nieuwe biotechnologieën. In de praktijk vormen douanerechten en andere belemmeringen echter grotere obstakels.

In feite zijn veel moderne producten en technologieën niet duur als gevolg van de intellectuele eigendomsrechten, maar vanwege de complexe wijze waarop zij geproduceerd worden, de hoge materiaalkosten en de hoge installatie- en exploitatiekosten. Daar komt dan vaak ook nog eens een tekort aan lokaal geschoold personeel bij.

Dat is de reden dat de Commissie ontwikkelingslanden van aanzienlijke financiële middelen voorziet teneinde het gebruik van productietechnologieën voor duurzame energie te bevorderen. Dat gebeurt met name via de ACS⁽²³⁾-EU-Energiefaciliteit die in 2006 is geïntroduceerd. Deze faciliteit heeft betrekking op alle hernieuwbare energiebronnen en wordt gebruikt voor de financiering van projecten die verder gaan dan uitsluitend de invoering van nieuwe technologieën. Die projecten hebben ook betrekking op de vaardigheden die nodig zijn om de technologieën aan te passen, te exploiteren, te onderhouden en te promoten.

In het kader van het tiende Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) dient die Energiefaciliteit met 200 miljoen euro aangevuld te worden. Deze middelen zijn in het bijzonder bedoeld voor hernieuwbare energiebronnen om duurzame energievoorzieningen op lokaal niveau beter toegankelijk te maken.

*
* *

Vraag nr. 57 van Justas Vincas Paleckis (H-0847/08)

Betreft: Hulp voor ontwikkelingssamenwerking tijdens de financiële crisis

Ook de fondsen van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid zijn niet immuun voor de financiële crisis die in Wall Street is begonnen en de hele wereld heeft meegesleurd in de afgrond. De communautaire steunverlening aan de ontwikkelingslanden komt in het gedrang en opnieuw zijn deze landen het slachtoffer terwijl ze geenszins verantwoordelijk zijn voor de financiële crisis. Er moet worden gegarandeerd dat de engagementen van de Europese Unie op het gebied van ontwikkelingssamenwerking tot 2013, die de Commissie voor de ontwikkelingslanden heeft aangegaan lang voor het uitbreken van de crisis, niet worden gereduceerd wegens de financiële moeilijkheden die zich nu voordoen.

Hoe denkt de Commissie de nieuwe prioriteiten voor de financiering van de ontwikkelingssamenwerking vast te leggen in het licht van de financiële crisis?

Antwoord

De vraag wat het effect is van de huidige financiële crisis op de ontwikkelingsamenwerking is met name relevant in het licht van de follow-up op de Internationale Conferentie inzake ontwikkelingsfinanciering ter beoordeling van de consensus van Monterrey die tussen 29 november en 2 december in Doha (Qatar) plaatsvindt.

De Commissie heeft inmiddels op 29 oktober 2008 een mededeling gepubliceerd onder de titel "Van financiële crisis naar herstel" waarin onder andere het belang benadrukt wordt van het gezamenlijk delen van de voordelen van een duurzame groei en het aangaan van de uitdaging in verband met de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MOD's).

Een van de belangrijkste aspecten van de conclusie die de Europese Unie in Doha wil presenteren, is een duidelijke, hernieuwde bekrachtiging van haar toezegging om de niveaus van de officiële ontwikkelingshulp (Official Development Assistance – ODA) te verhogen teneinde in 2010 een collectieve ODA van 0,56% en in 2015 van 0,7% van het bruto binnenlands product (bbp) te realiseren. De lidstaten zullen meerjarige doorlopende indicatieve tijdsschema's opstellen om aan te geven hoe zij deze ODA-doelstelling willen bereiken.

(23) Afrika, Caribisch gebied en het gebied rond de Stille Oceaan.

Ondanks de financiële crisis staat die toezegging niet ter discussie. Integendeel, in tijden van crisis is het erg belangrijk om de ODA-niveaus op peil te houden. Uit ervaring is gebleken dat er een direct verband bestaat tussen een vermindering van de ODA en een toenemend extremisme en een grotere mondiale instabiliteit.

De EU is de grootste donor van officiële ontwikkelingshulp. Zij heeft in 2007 op een wereldwijd totaal van 104 miljard US dollar niet minder dan 61,5 miljard US dollar aan steun toegewezen. De EU roept alle donoren dan ook op om op een billijke manier een bijdrage aan de ontwikkelingsfinanciering te geven en om hun bijdrage aan de officiële ontwikkelingshulp te verhogen naar het streefbedrag van 0,7% van het bbp. Daarnaast dringt zij er bij alle donoren op aan om meerjarige doorlopende indicatieve tijdsschema's op te stellen om aan te geven hoe zij deze doelstellingen willen bereiken.

Hoewel de ODA een basispilaar is om ontwikkeling te ondersteunen, is het niet de enige oplossing. Er dient bijvoorbeeld ook meer werk verzet te worden met betrekking tot innovatieve financieringsbronnen, vooral gericht op de uitvoering. Wij moeten berekend zijn op de nieuwe uitdagingen, met name het terugdringen van en het aanpassen aan de klimaatverandering, het bevorderen van de voedsel- en energiezekerheid en de financiering van adequate maatregelen. Wij moeten zorgen voor een goede economische en financiële governance, inclusief het bestrijden van fraude, corruptie en belastingontduiking. Tot slot dienen wij een echte hervorming van het internationale financiële stelsel door te voeren.

*
* *

Vraag nr. 58 van Anne Van Lancker (H-0853/08)

Betreft: Decency Gap

De resolutie van het Europees Parlement van 4 september 2008 over MOD5 (P6_TA(2008)0406) benadrukt wereldwijde toegang tot reproductieve gezondheid als ontwikkelingsstreefdoel voor de internationale gemeenschap en roept de Commissie op maximaal beschikbare middelen te besteden om dit doel te bereiken.

In 2002 zegde de Commissie steun toe aan UNFPA en IPPF om de "decency gap" te dichten, ontstaan na weigering van de regering-Bush om fondsen te verlenen. Dit programma loopt eind 2008 af. Eerder dit jaar sprak Bush opnieuw zijn veto uit. Er dreigt dus een nieuwe "decency gap" te ontstaan, indien ook de Commissie de kraan toedraait.

Is de Commissie bereid binnen het 10e EDF de "decency gap" te vullen en maximale middelen vrij te maken om MOD5 te halen?

Antwoord

De verbetering van de gezondheid van moeders en het terugdringen van moedersterfte heeft de constante aandacht van de Commissie in het kader van haar werkzaamheden op het gebied van gezondheid en ontwikkeling. Ondanks al onze inspanningen is MOD5 waarschijnlijk de MOD die het moeilijkst te verwezenlijken is. De Europese Unie heeft haar inspanningen in 2008 verdubbeld om aan te geven dat er sprake is van een echt keerpunt in de acties van de internationale gemeenschap om de MOD's te promoten en om duidelijk te maken dat de doelstelling voortaan is om van politieke verklaringen over te stappen naar concrete acties.

Wat gebeurt er precies in de praktijk?

De acties op grond van de begrotingslijnen (Europees Ontwikkelingsfonds (EOF, of EDF) en de algemene begroting) zijn bedoeld om een blijvend effect te sorteren op het nationale beleid in de respectieve landen op het gebied van de gezondheidszorg. Het is moeilijk om te differentiëren tussen de bijdragen van het EOF en de begroting voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. Die gezondheid en rechten worden doorgaans bevorderd in het kader van de ondersteuning van de gezondheidszorgsector in het algemeen. Ook kunnen zij als prioritaire sector worden aangewezen, maar meestal vallen zij binnen een breder kader van activiteiten zoals "macro-economische ondersteuning". Volgens een (niet uitputtende) inventarisatie die onlangs door de Commissie is uitgevoerd, is er tussen 2002 en 2008 in het kader van bilaterale regionale samenwerkingsovereenkomsten ongeveer 150 miljoen euro toegewezen aan de financiering van projecten met een aanzienlijke reproductieve gezondheidscomponent.

In het kader van de thematische lijnen voor de reproductieve gezondheid (2003-2006) is er meer dan 73 miljoen euro aan ontwikkelingslanden toegewezen voor beleidsmaatregelen en acties voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten.

Wat het tiende EOF betreft, zijn wij voornemens om de gezondheidssector in 31 landen⁽²⁴⁾ rechtstreeks te ondersteunen. De landen die profijt hebben van onze activiteiten, worden gekenmerkt door een zeer hoge moedersterfte en extreem zwakke stelsels voor de gezondheidszorg. Naast het streven om de hulp voorspelbaarder te maken, introduceert de Commissie in een aantal partnerlanden ook een nieuw financieel instrument, het zogeheten "MOD-contract". Op grond van die contracten is een begrotingssteun over een langere periode voorzien, gekoppeld aan de concrete resultaten die met betrekking tot de MOD's zijn geboekt. Dat maakt het voor regeringen gemakkelijker om de vaste kosten binnen de gezondheidszorg te dekken, zoals de salarissen van het medisch personeel. Dit is essentieel voor het verbeteren van de toegang tot de basiszorg, inclusief een betere assistentie bij bevallingen (hetgeen cruciaal is voor MOD5: de gezondheid van moeders).

Er wordt op dit moment al veel ondernomen om de gezondheid van moeders te verbeteren, maar dat is bij lange na nog niet genoeg. Daarom heeft de Raad van de Europese Unie op 24 juni het plan van de EU voor actie inzake de MOD's aangenomen. In dat plan verplichten de Commissie en de lidstaten zich er (onder andere) toe om hun steun voor de gezondheidszorg in ontwikkelingslanden uiterlijk 2010 met 8 miljoen euro extra te verhogen (waarvan 6 miljoen euro aan Afrika is toegewezen).

Met betrekking tot MOD5 zijn in het actieplan twee belangrijke streefdoelen voor 2010 opgenomen:

- 1) assistentie door geschoolde gezondheidswerkers bij 21 miljoen extra geboorten; en
- 2) toegang tot moderne contraceptiva voor nog eens 50 miljoen vrouwen in Afrika.

Tot slot beschikken wij over het instrument "Investeren in menselijk potentieel" waarin voor 2009 en 2010 44 miljoen euro is toegewezen aan de uitvoering van de agenda van Caïro met betrekking tot de reproductieve gezondheid. Een deel van deze middelen zal gebruikt worden om ngo-projecten in de partnerlanden te financieren.

De Commissie is – gezien de hierboven toegelichte, beschikbare instrumenten – niet voornemens om na 2008 de "decency gap" te compenseren door extra financiële middelen voor de IPFF⁽²⁵⁾ en het UNFPA⁽²⁶⁾ beschikbaar te stellen.

*
* *

Vraag nr. 60 van Liam Aylward (H-0814/08)

Betreft: Verdovende middelen in EU-volksgezondheidsprogramma

Welke voornemens heeft de Europese Commissie om in het volksgezondheidsprogramma 2008-2013 van de Europese Unie nadrukkelijk op de gevaren van het gebruik van onwettige en verboden verdovende middelen te rijzen?

Antwoord

Ook in het volksgezondheidsprogramma 2008-2013 van de EU⁽²⁷⁾ is de preventie van drugsgebruik als prioriteit aangemerkt onder het thema "Het bevorderen van de gezondheid – aanpakken van gezondheidsdeterminanten", net zoals dat in eerdere programma's voor de volksgezondheid is gebeurd onder het thema "Gezondheidsdeterminanten".

(24) ACS-landen (4%, excl. alg.begr.steun): Liberia, Ivoorkust, Congo, Democratische Republiek Congo, Angola, Zimbabwe, Burundi, Tsjaad, Oost-Timor, Saint Vincent, Lesotho, Swaziland, Zuid-Afrika, Zambia, Mozambique; Azië (17%): Afghanistan, Myanmar, India, Filipijnen, Vietnam; Latijns-Amerika (soc. cohesie): Honduras en Ecuador; Noord-Afrika/Midden-Oosten en Oost-Europa (8,8%): Algerije, Marokko, Egypte, Syrië, Libië, Jemen, Oekraïne, Moldavië en Georgië.

(25) Internationale Planned Parenthood Federation (Internationale Federatie voor Ouderschapsplanning)

(26) United Nations Population Fund (Bevolkingsfonds van de VN)

(27) <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:301:0003:0013:NL:PDF>

De selectie van specifieke prioriteiten zal ook in de toekomst in overeenstemming gebeuren met de drugsstrategie⁽²⁸⁾ en de drugsactieplannen⁽²⁹⁾ van de EU, het programma drugspreventie en -voorlichting⁽³⁰⁾, en de aanbeveling van de Raad betreffende de preventie en beperking van gezondheidsschade die samenhangt met drugsverslaving⁽³¹⁾. Op grond van het nieuwe voorstel voor een actieplan van de EU voor de periode 2009-2012⁽³²⁾ waarover de Raad thans beraadslaagt, dient de EU de effectiviteit van de maatregelen om het drugsgebruik en de daaruit voortvloeiende gevolgen terug te dringen, te verbeteren. Daarbij dient de aandacht ook met name uit te gaan naar kwetsbare groepen en naar de preventie van het poly-drugsgebruik (een gecombineerd gebruik van onwettige en toegestane stoffen).

*
* *

Vraag nr. 61 van Brian Crowley (H-0818/08)

Betreft: Aanleg van golfclubs in speciale reservaten

Heeft de Commissie specifieke regels waarmee de aanleg van golfclubs en andere voorzieningen in speciale reservaten wordt verboden?

Antwoord

Op communautair niveau zijn er geen specifieke regels die de aanleg van golfclubs en andere voorzieningen in speciale reservaten verbieden.

Op grond van artikel 6, lid 3, van de habitatrichtlijn⁽³³⁾ zijn lidstaten verplicht om een beoordeling uit te voeren van projecten (inclusief golfbanen) die significante gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Die beoordeling dient zowel een evaluatie van mogelijke alternatieven te omvatten als de ontwikkeling van maatregelen om de eventuele negatieve gevolgen te beperken. Indien in het kader van de beoordeling geconcludeerd wordt dat een gepland project de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet aantast, mag het project uitgevoerd worden.

Indien een project naar alle waarschijnlijkheid de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied wel aantast, dient de procedure gevolgd te worden zoals neergelegd in artikel 6, lid 4, van de habitatrichtlijn. Een project mag in een dergelijk geval alsnog worden uitgevoerd indien er aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

De Commissie heeft uitvoerige richtsnoeren gepubliceerd over de wijze waarop artikel 6 van de habitatrichtlijn toegepast dient te worden. Die richtsnoeren zijn beschikbaar via de milieuwebsites van de Commissie op de homepage Nature and Biodiversity⁽³⁴⁾.

*
* *

Vraag nr. 62 van Marco Cappato (H-0821/08)

Betreft: Levensindebeslissingen en biologisch testament

Gedwongen medische behandeling is verboden bij vele nationale wetten en internationale verdragen, zoals het Verdrag van Oviedo. Clandestiene euthanasie komt veelvuldig voor in landen waar deze praktijk verboden is en dus zonder de nodige waarborgen, procedures en controles wordt toegepast. Vindt de Commissie niet dat het zinvol zou zijn om de gegevens over medische levensindebeslissingen empirisch te verzamelen, te

⁽²⁸⁾ 12555/2/99 CORDROGUE 64 REV 2.

⁽²⁹⁾ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/nl/oj/2005/c_168/c_16820050708nl00010018.pdf

⁽³⁰⁾ PB L 257 van 3.10.2007.

⁽³¹⁾ PB L 165 van 3.7.2003; (2003/488/EG).

⁽³²⁾ COM(2008) 567/4.

⁽³³⁾ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna; de geconsolideerde versie is beschikbaar op

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:01992L0043-20070101:NL:NOT>

⁽³⁴⁾ http://ec.europa.eu/environment/nature/index_en.htm

analyseren en te vergelijken, teneinde beste praktijken, zoals de erkenning van het biologisch testament, te bevorderen en ervoor te zorgen dat patiënten in heel Europa vrije toegang hebben tot behandelingen en dat hun wil geëerbiedigd wordt?

Antwoord

De Commissie verzamelt geen gegevens over levenseindebeslissingen en heeft geen plannen met betrekking tot de uitwisseling van beste praktijken over dit onderwerp. Een verbod op of goedkeuring van euthanasie is een kwestie die volledig onder de verantwoordelijkheid van elke afzonderlijke lidstaat valt.

Wat de toegang tot behandelingen betreft, staat het alle burgers van de EU vrij om ook in lidstaten waar zij zelf niet woonachtig zijn elk soort medische dienstverlening in te schakelen. Dit recht is afgeleid van artikel 49 van het EG-Verdrag waarin een verbod op beperkingen op het vrij verrichten van diensten is vastgelegd, hetgeen ook bekrachtigd is door het Europees Hof van Justitie.

*
* *

Vraag nr. 63 van Marian Harkin (H-0823/08)

Betreft: Mensenrechten in Wit-Rusland

In Wit-Rusland doen zich doorlopend problemen op het gebied van de mensenrechten voor, met name in verband met de huidige visumprocedures voor Wit-Russen die het land verlaten. Welke stappen kan de Commissie voorstellen om ervoor te zorgen dat de Wit-Russische autoriteiten de mensenrechten beter respecteren door het reisverbod op te heffen voor kinderen die het land verlaten, zodat deze kunnen deelnemen aan diverse jeugdprogramma's, waaronder rust- en herstellvakanties?

Antwoord

Democratie en de eerbiediging van de mensenrechten zijn en blijven kernelementen in onze contacten met Wit-Rusland, zowel met de maatschappelijke organisaties als met de Wit-Russische autoriteiten.

Vertegenwoordigers van de Commissie hebben op 4 en 5 november Minsk bezocht als follow-up op de conclusies van de Raad van 13 oktober. Zij hebben daar niet alleen gesproken met vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en van de oppositie in Wit-Rusland, maar ook met de autoriteiten.

Door de gedeeltelijke en voorwaardelijke opschorting van de sancties en de hervatting van ministeriële besprekingen als gevolg van de conclusies van de Raad, kunnen wij op een directere manier onze boodschap overbrengen over onze verwachtingen ten opzichte van Wit-Rusland met betrekking tot de vooruitgang op het gebied van de democratie, de eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat.

Onze verwachtingen zijn overigens al duidelijk neergelegd in het document Wat kan de EU voor Wit-Rusland betekenen? dat de Commissaris die verantwoordelijk is voor de externe betrekkingen en het Europees nabuurschapsbeleid in 2006 heeft gepubliceerd. Onze hernieuwde centrale boodschap aan de Wit-Russische autoriteiten is gebaseerd op de boodschap die wij toentertijd hebben overgebracht.

Wij verwachten van Wit-Rusland onder andere dat het recht op vrijheid en veiligheid van personen wordt gewaarborgd. Dit omvat ook een onbelemmerde deelname van Wit-Russische kinderen en jongeren aan uitwisselingsprogramma's van de EU. Dit betekent tevens dat Wit-Rusland zijn reisverbod dient te herzien dat voor bepaalde leden van maatschappelijke organisaties en de oppositie geldt.

De specifieke kwestie van het reisverbod voor de zogeheten "Tsjernobyl-kinderen" is een bilaterale zaak die een oplossing op bilateraal niveau vereist omdat de situatie per betrokken lidstaat verschilt.

Hoewel dit geen kwestie is voor een interventie door de Commissie, volgt zij deze zaak op de voet.

*
* *

Vraag nr. 64 van Michl Ebner (H-0837/08)

Betreft: Invoering kerosineheffing

De luchtvaartsector heeft de laatste jaren een erg dynamische ontwikkeling gekend, waardoor de luchtvaart een steeds belangrijker transportmiddel is geworden.

Aangezien de luchtvaart momenteel voor 3% van de totale CO₂-emissie in Europa verantwoordelijk is en die tendens nog zal stijgen, moet erover worden nagedacht een kerosineheffing in te voeren.

In het kader van het milieubeleid zou het namelijk aangewezen zijn brandstof voor vliegtuigen op zijn minst binnen de grenzen van de EU aan een kerosineheffing te onderwerpen. Enkel zo kan een milieubewuste omgang met vliegtuigbrandstof worden gewaarborgd.

Bovendien zijn ook andere fossiele brandstoffen aan belasting onderworpen en is bijgevolg een uniformisering gewenst.

Zelfs een kleine extra passagierstoeslag zorgt al voor een toegevoegde waarde voor het milieu, wat betekent dat een kleine kerosineheffing zowel het milieu als de gebruiker ten goede zou komen.

Wat denkt de Commissie in het kader van het debat over de kerosineheffing te ondernemen?

Antwoord

De Commissie heeft haar standpunt omtrent een belastingheffing op vliegtuigbrandstof uiteengezet in haar mededeling uit 2005 over het terugdringen van het effect van de luchtvaart op de klimaatverandering⁽³⁵⁾. In dat document wordt nogmaals de voorkeur van de Commissie uitgesproken voor het zo snel mogelijk normaliseren van vliegtuigbrandstof in het kader van het internationale wetgevingskader dat op de luchtvaart van toepassing is.

Op grond van Richtlijn 2003/96/EG van de Raad⁽³⁶⁾ kunnen lidstaten op dit moment al een brandstofbelasting invoeren voor binnenlandse vluchten. Er is op grond van die richtlijn ook een brandstofheffing mogelijk op vluchten tussen twee lidstaten, mits beide partijen daarmee instemmen.

In praktische zin worden de lidstaten echter met problemen geconfronteerd bij een belastingheffing op kerosine omdat een invoering van die heffing de concurrentie tussen Europese en niet-Europese luchtvaartmaatschappijen verstoort. De reden hiervoor is dat er juridisch bindende belastingvrijstellingen zijn opgenomen in de bilaterale overeenkomsten inzake luchtvaartdiensten tussen lidstaten en derde landen. Daardoor is het moeilijk om een brandstofbelasting te heffen op intra-communautaire routes waarop ook mag worden gevlogen door luchtvaartmaatschappijen uit niet-EU-landen die wel aanspraak kunnen blijven maken op belastingvrijstellingen op grond van de relevante bilaterale overeenkomsten.

De Commissie is dan ook bezig met nieuwe onderhandelingen over de voorwaarden van deze bilaterale overeenkomsten inzake luchtvaartdiensten met niet-EU-landen teneinde de mogelijkheid te creëren om op een gelijkwaardige basis de brandstof te belasten die aan EU-landen en aan derde landen wordt geleverd. Er wordt echter wel onderkend dat dit proces de nodige tijd zal vergen. Tot nu toe zijn er door onderhandelingen met niet-EU-landen bijna 450 bilaterale overeenkomsten op dit punt gewijzigd.

Gezien deze problemen kan een ruimere toepassing van een energieheffing in de luchtvaart niet beschouwd worden als een belangrijke pijler van de strategie om het effect van de luchtvaart op de klimaatverandering op korte en middellange termijn terug te dringen.

*
* *

Vraag nr. 65 van Paolo Bartolozzi (H-0841/08)

Betreft: Evaluatieverslag betreffende Verordening (EG) nr. 1400/2002 over de distributie van auto's

Meent de Commissie niet dat het evaluatieverslag van 28.5.2008 betreffende Verordening (EG) nr. 1400/2002⁽³⁷⁾ over de distributie van auto's zonder een adequate motivering aanstuurt op een radicale wijziging van de inhoud ervan, ondanks het feit dat de mededingingssituatie op de betrokken markten er de jongste vijf jaar van de toepassing van de verordening er op vooruit is gegaan?

⁽³⁵⁾ COM(2005) 459, Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Het effect van de luchtvaart op de klimaatverandering terugdringen.

⁽³⁶⁾ Richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit.

⁽³⁷⁾ PB L 203 van 1.8.2002, blz. 30.

Staat het verslag niet haaks op wat de Commissie zelf erkent, nl. de specificiteit van de distributie van auto's en van de klantenservice, alsook de behoefte aan specifieke bepalingen om tegemoet te komen aan de eisen van de 350.000 KMO's met 2,8 miljoen werknemers?

Meent de Commissie niet dat de afschaffing van de verordening niet te rechtvaardigen valt en zou indruisen tegen het algemene vertrouwensprincipe, dat overigens in de rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU is erkend?

Is het niet wenselijker de bestaande wetgeving te verbeteren eerder dan ze af te schaffen?

Antwoord

In deze fase van het herzieningsproces heeft de Commissie nog geen besluit genomen over het regelgevingskader dat na 2010 op de sector motorvoertuigen van toepassing is. De opmerkingen die tijdens de raadpleging over het evaluatieverslag⁽³⁸⁾ zijn ontvangen, worden binnenkort gepubliceerd op de website van het directoraat-generaal Concurrentie. Samen met het verslag vormen die opmerkingen de basis voor de volgende stap in het herzieningsproces. Na een effectbeoordeling van de verschillende opties waarbij speciale aandacht zal uitgaan naar de gevolgen van toekomstige regelgevingskaders voor de KMO's, zal de Commissie naar verwachting in 2009 een mededeling publiceren over het toekomstige kader voor het mededingingsrecht dat op deze sector van toepassing zal zijn.

De Commissie wil de geachte afgevaardigde gaarne de verzekering geven dat zij alles in het werk zal stellen om een adequaat mededingingsniveau in de motorvoertuigensector te waarborgen, ongeacht het wettelijk kader dat na 2010 als gevolg van het huidige herzieningsproces voor deze sector zal gelden.

*
* *

Vraag nr. 67 van Gerardo Galeote (H-0846/08)

Betreft: Nieuwe scheepsongevallen in de baai van Algeciras – gevolgen voor het milieu

Op 11 en 12 oktober ll. hebben zich in de baai van Algeciras opnieuw twee ongevallen voorgedaan met vaartuigen die onder Liberiaanse vlag varen (de "Fedra" en de "Tawe"). De gevolgen van deze ongevallen voor het milieu in het gebied zijn nog niet bekend. Zij volgen op de drie ongelukken die in 2007 hebben plaatsgevonden met de "Samotakis" (januari), de "Sierra Nava" (februari) en de "New Flame", en die van de baai van Algeciras het kustgebied in de EU met het grootste permanente risico op milieurampen hebben gemaakt.

Is de Commissie door de Spaanse of de Britse autoriteiten van de situatie op de hoogte gebracht?

Hebben de bevoegde autoriteiten verzocht om de steun en de middelen tegen verontreiniging van het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid?

Is de Commissie voornemens een initiatief te nemen om de bevoegde autoriteiten ertoe aan te zetten een plan uit te werken zodat dergelijke situaties in de toekomst worden voorkomen?

Antwoord

De Commissie heeft de beide scheepsongevallen in oktober met de "Fedra" en de "Tawe" nauwlettend gevolgd. De Commissie is met name verheugd over het feit dat de opvarenden van de "Fedra", ondanks de moeilijke weersomstandigheden, zijn gered.

De diensten van de Commissie, meer in het bijzonder het Monitoring- en Informatiecentrum (MIC) dat deel uitmaakt van het directoraat-generaal Milieu (het DG dat verantwoordelijk is voor civiele bescherming), hebben nauwe contacten met de Spaanse en Britse autoriteiten onderhouden.

Als reactie op verzoeken van de Spaanse autoriteiten zijn door het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA) satellietbeelden beschikbaar gesteld om mogelijke olievervuiling in de baai van Algeciras op te sporen. Daarnaast heeft Spanje via het MIC een van de schepen gemobiliseerd die bij het EMSA onder contract staan om verontreinigingen te bestrijden. Dit schip, de "Bahia Tres", vaart onder commando van de Spaanse autoriteiten en heeft ongeveer vijftig ton olie kunnen opruimen.

⁽³⁸⁾ http://ec.europa.eu/comm/competition/sectors/motor_vehicles/documents/evaluation_report_nl.pdf

In breder verband wijst de Commissie erop dat de Europese Unie ambitieuze beleidsmaatregelen voor de veiligheid en de bescherming van het mariene milieu heeft ingevoerd. Deze nieuwe initiatieven in het kader van het derde maritieme veiligheidspakket zullen tot aanzienlijke verbeteringen leiden, bijvoorbeeld wat het toezicht op de scheepvaart en de aansprakelijkheid van reders betreft.

Deze nieuwe instrumenten zullen ook een bijdrage leveren aan de ondersteuning van de lidstaten om de vervuilers te bestrijden en verontreinigingen op te ruimen en te voorkomen.

De Commissie heeft ook vernomen dat het opzetten van een campagne ter bestrijding van de verontreiniging de baai van Algeciras mogelijk op de agenda wordt gezet van de volgende vergadering van de Spaanse en Britse autoriteiten (waarbij ook vertegenwoordigers van Gibraltar aanwezig zullen zijn).

*
* *

Vraag nr. 68 van Jacky Hénin (H-0848/08)

Betreft: Veiligheid van de zee-engten van de Europese Unie

In oktober zijn twee onder Liberiaanse vlag varende vrachtschepen onder de kust in de Straat van Gibraltar betrokken geweest bij incidenten. Door het doelmatige optreden van het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid kon het ergste worden voorkomen. Daar dergelijke incidenten zich herhaaldelijk voordoen en doordat het vervoer van gevaarlijke stoffen over zee toeneemt, rijst andermaal de klemmende vraag hoe de veiligheidsvoorschriften voor alle zee-engten in de Europese Unie kunnen worden aangescherpt en welke instrumenten er nodig zijn voor de handhaving van deze voorschriften. Het is met name gewenst deze zee-engten en de aanlooproutes tot "Sevesozones" te bestempelen.

Welke concrete maatregelen overweegt de Commissie om de veiligheid in zee-engten van de Unie op te voeren?

Antwoord

Op grond van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee hebben schepen een recht van doorgang dat in internationale zee-engten niet beperkt mag worden. Dit belet landen die aan die zee-engten grenzen, echter niet om maatregelen te nemen om de veiligheid op zee te waarborgen. De lidstaten houden daarom toezicht op het maritieme verkeer in de belangrijkste zee-engten van de Unie, zoals Gibraltar, via maritieme verkeersdiensten die gekoppeld kunnen worden aan scheepsroutes en logboeksystemen van schepen.

Sinds het ongeval met de "Prestige" is een aantal stappen genomen om de batterij aan communautaire wetgeving op het gebied van de maritieme veiligheid en het voorkomen van verontreinigingen door schepen te verbeteren. Zo heeft de tenuitvoerlegging van Richtlijn 2002/59/EG betreffende de invoering van een communautair monitoring- en informatiesysteem voor de zeescheepvaart tot een verbetering van het toezicht op schepen geleid, evenals tot een effectievere uitwisseling van informatie tussen lidstaten over gevaarlijke stoffen.

Ter ondersteuning van deze werkzaamheden heeft de Commissie daarnaast in oktober 2005 een derde pakket met zeven maatregelen voor de maritieme veiligheid goedgekeurd teneinde het bestaande scala aan preventieve maatregelen te versterken. Tegelijkertijd zijn er procedures ontwikkeld om een betere reactie op de gevolgen van ongevallen te waarborgen. Dit pakket omvat met name ook striktere bepalingen met betrekking tot het toezicht op de scheepvaart.

Voor het afwenden van het risico op maritieme verontreinigingen biedt de nieuwe rol van het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA) bij de bestrijding van de verontreiniging van schepen de lidstaten een effectieve mogelijkheid om aanzienlijke operationele bijstand in te roepen. Te dien einde heeft het EMSA de CleanSeaNet-dienst opgericht.

Het Copernicus-initiatief van de EU en het ESA vormt een belangrijke verbetering van de huidige CleanSeaNet-activiteit om toezicht te houden op de olievervuiling. In het Marcoast-project leveren de extra componenten om de bewegingen van olievlekken te volgen en te voorspellen een aanzienlijke bijdrage aan het opruimingswerk en aan het traceren van vervuiliingsbronnen. Deze componenten zullen binnen het toekomstige Copernicus-programma worden geïntegreerd zodat zij nog gedurende een lange tijd ondersteund kunnen worden. Vanaf 2011 zullen de Sentinel 1-satellietmissies van Copernicus cruciale observaties van de infrastructuur op aarde uitvoeren na beëindiging van de Envisat-missie van het ESA.

Met betrekking tot het classificeren van zee-engten en hun aanlooproutes (zoals de “Sevesozones”) is de Sevesorichtlijn (Richtlijn 96/82/EG) uitsluitend van toepassing op bedrijven waar de gevaarlijke stoffen zich bevinden. Het vervoer van gevaarlijke stoffen over zee is uitgesloten van het toepassingsgebied van de richtlijn.

*
* *

Vraag nr. 69 van Olle Schmidt (H-0849/08)

Betreft: Nieuw protectionisme ten gevolge van de financiële crisis

Blijkens berichten heeft de staatssteun naar aanleiding van de financiële crisis nu ook gevolgen voor andere sectoren. Volgens de Financial Times van 21 oktober 2008 strekt de staatssteun zich nu zelfs uit tot autoproducenten in Frankrijk en Duitsland. President Sarkozy hield in zijn toespraak voor het Parlement op dezelfde dag een pleidooi voor steun aan de Europese auto-industrie, om gelijke tred te houden met de VS. Welke stappen zal de Commissie nemen om de roep om supranationale overheidssteun, die tot protectionisme kan leiden, een halt toe te roepen?

Hoe kan voorkomen worden dat door al deze nieuwe steun de concurrentie wordt vervalst vanwege het feit dat ondernemingen die hun financiën op orde hebben klanten verliezen aan ondernemingen en instanties die voorheen hun financiën slecht hebben beheerd, maar die nu het aantrekkelijkst lijken omdat ze door de staat worden beschermd?

Antwoord

Gezien de ernst van de financiële crisis heeft de Commissie aan de hand van de bestaande regels voor staatssteun in een zeer korte periode de noodpakketten beoordeeld en goedgekeurd waartoe lidstaten hebben besloten om financiële instellingen van de ondergang te redden. Op deze manier is getracht te voorkomen dat zich vanuit de financiële sector negatieve gevolgen over de gehele economie zouden uitstrekken.

Met het oog op vermeende risico's, zoals het verlenen van nieuwe staatssteun die tot een vervalsing van de mededinging of tot meer protectionisme kan leiden, wijst de Commissie erop dat het huidige staatssteunkader volledig van kracht zal blijven. Alle maatregelen die door lidstaten worden voorgesteld, dienen dan ook te blijven voldoen aan de voorwaarden die in dat kader worden gesteld.

In dat verband dient opgemerkt te worden dat staatssteun die binnen dat kader aan financiële instellingen wordt verleend, verondersteld wordt een positieve uitwerking op andere sectoren te hebben in de zin dat die steun bedoeld is om de financiële betrekkingen tussen marktdeelnemers te stabiliseren. Dat betekent echter niet dat hierdoor de bestaande regels en praktijken voor staatssteun versoepeld kunnen worden: de noodpakketten met steunmaatregelen waartoe lidstaten hebben besloten met het oog op hun financiële markten, zijn allemaal zodanig van opzet dat de interventie door de staat tot het strikte minimum wordt beperkt. In die noodpakketten is ook specifiek rekening gehouden met de regels van de interne markt.

In dat opzicht profiteert de auto-industrie al indirect van de staatssteun die aan de bancaire sector is verstrekt. Door de regels voor staatssteun onverkort toe te passen, wordt gewaarborgd dat er geen ongepaste verstoringen van de mededinging plaatsvinden. Elke maatregel die voorgesteld wordt om deze sector te steunen, dient dan ook aan een van de twee volgende voorwaarden te voldoen: hetzij de maatregel omvat geen staatssteun hetzij de maatregel omvat wel staatssteun, maar deze is volledig in overeenstemming met de bestaande regelgeving.

*
* *

Vraag nr. 70 van Manolis Mavrommatis (H-0852/08)

Betreft: Acties voor personen met leerproblemen

In 2006 heeft Ierland via het “laptops initiative” in het kader van het programma Onderwijs en opleiding 2010 31 middelbare scholen opgeroepen informatie te verstrekken over de ontwikkeling van software ter ondersteuning van leerlingen met dyslexie. In 2008 wordt in het kader van de Minerva-actie en de Europese samenwerking op het gebied van informatie- en communicatietechnologie en open- en afstandsonderwijs de mogelijkheid geboden een gemengde onderwijsomgeving te creëren met onder meer elektronisch leren onder menselijk toezicht, wat personen met dyslexie moet helpen zich gemakkelijker aan te passen.

Welke andere acties heeft de Commissie naast bovengenoemde initiatieven genomen om personen met leerproblemen bij het leren te ondersteunen? In de EU kampen 30 miljoen personen met een dergelijk probleem. Acht de Commissie het bijgevolg noodzakelijk de inspanningen op dit gebied op te drijven om het leven van deze burgers op elk niveau, zowel in het onderwijs als op het werk, te vergemakkelijken? Bestaan er verplichte programma's die de EU-lidstaten moeten volgen om nieuwe onderwijsmethoden voor jonge kinderen met dyslexie en andere leerproblemen te bevorderen?

Antwoord

De Commissie informeert de geachte afgevaardigde dat de ondersteuning van jonge kinderen met dyslexie en andere leerproblemen op grond van artikel 149 van het EG-Verdrag tot de bevoegdheden van de lidstaten behoort.

In het kader van het werkprogramma Onderwijs en opleiding 2010 vormt de ondersteuning van kinderen met speciale onderwijsbehoeften een integraal onderdeel van alle Europese initiatieven en activiteiten.

In de aanbeveling van het Parlement en de Raad van 2006 inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren (2006/962/EG) wordt de lidstaten aangeraden om passende voorzieningen te treffen voor degenen die als gevolg van een onderwijsachterstand – ook als gevolg van leerproblemen – speciale ondersteuning behoeven om hun onderwijsmogelijkheden te realiseren.

In de mededeling "De kwaliteit van de lerarenopleiding verbeteren"⁽³⁹⁾ wordt benadrukt dat het belangrijk is dat de leerkrachten over de nodige vaardigheden beschikken om de specifieke behoeften van elke leerling op te sporen en erop in te spelen met behulp van een groot aantal onderwijsstrategieën.

Aan zowel de aanbeveling als de mededeling wordt nu via de open coördinatiemethode follow-up gegeven door middel van deskundigengroepen.

Middels de jaarverslagen "Vorderingen op de weg naar de doelstellingen van Lissabon op het gebied van onderwijs en opleiding" beschikken de lidstaten over vergelijkbare gegevens over de voorzieningen voor scholieren met speciale onderwijsbehoeften.

In de mededeling van de Commissie van 2008 over "Betere competenties voor de 21ste eeuw: een agenda voor Europese samenwerking op schoolgebied" wordt opgemerkt dat de ondersteuning van degenen met bijzondere behoeften onder andere het navolgende impliceert: een heroverweging van het beleid inzake de organisatie van leerondersteuning en een verbetering van de samenwerking tussen scholen en andere diensten. In datzelfde document stelt de Commissie voor om bij de toekomstige samenwerking tussen lidstaten de nadruk te leggen op het verlenen van tijdige ondersteuning en leerbenaderingen op maat binnen de reguliere onderwijssystemen voor leerlingen met bijzondere behoeften.

In 2009 zal de Commissie voorstellen doen in verband met de concrete stappen die in het kader van de open coördinatiemethode in de toekomst gezet moeten worden om deze kwesties aan te pakken.

Daarnaast kunnen leerlingen met dyslexie of andere leerproblemen ook profiteren van andere steunprogramma's van de Commissie.

In het programma "Een leven lang leren"⁽⁴⁰⁾ wordt duidelijk onderkend dat het noodzakelijk is dat kansarmen een ruimere toegang krijgen en dat er actief wordt ingespeeld op de bijzondere behoeften van mensen met een handicap bij de uitvoering van alle onderdelen van het programma. In artikel 12 wordt tevens onderkend dat er bij de uitvoering van het programma naar behoren op toegezien dient te worden dat er voorzieningen tot stand worden gebracht voor lerenden met bijzondere behoeften, in het bijzonder door steun bij de bevordering van hun opname in het algemene onderwijs- en opleidingsstelsel.

Daarnaast is er regelmatig gerichte aandacht besteed aan de ondersteuning van personen met leerproblemen (met name kinderen en meer in het bijzonder kinderen met dyslexie) in het kader van uiteenlopende ICT-projecten die de afgelopen vijftien jaar voor EG-financiering zijn geselecteerd op grond van het thema "e-inclusie/e-toegankelijkheid". De betreffende subsidies werden aanvankelijk verstrekt via het technologisch

⁽³⁹⁾ COM(2007) 392 definitief.

⁽⁴⁰⁾ Besluit nr. 1720/2006/EG van het Parlement en de Raad van 15 november 2006 tot vaststelling van een actieprogramma op het gebied van een leven lang leren.

initiatief ten behoeve van gehandicapten en ouderen (Tide) en daarna op grond van de kaderprogramma's 4, 5 6 en op dit moment 7.

Daarnaast ondersteunt de Commissie middels het Jean Monnet-programma het Europees Agentschap voor de ontwikkeling van het bijzonder onderwijs. De Commissie werkt nauw met dit agentschap samen om adequate ondersteunende structuren te creëren voor degenen met bijzondere behoeften, met name om hun integratie binnen de reguliere settings te bevorderen⁽⁴¹⁾.

Tot slot is een gelijkwaardige toegang tot onderwijs voor personen met een handicap ook een van de prioriteiten van het Europese actieplan gericht op gehandicapten waarnaar wordt verwezen in de recente mededeling over de situatie van personen met een handicap in de Europese Unie⁽⁴²⁾. Dit is ook volledig in overeenstemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van mensen met een handicap dat zowel door de Commissie als door alle lidstaten is ondertekend. Artikel 24 van dit verdrag bevat duidelijke verplichtingen om zonder discriminatie het recht op onderwijs te waarborgen voor personen met een handicap op basis van gelijke kansen door onder andere te zorgen voor een op integratie gericht onderwijssysteem op alle niveaus.

*
* *

Vraag nr. 71 van Antonios Trakatellis (H-0854/08)

Betreft: Herziening aanbeveling van de Raad betreffende vroegtijdige diagnose van kanker

Zoals bekend vormt vroegtijdige diagnose, in combinatie met preventie, één van de belangrijkste elementen van de bestrijding van kanker in tot wel 70% van de gevallen.

Een jaar geleden heeft het Europees Parlement goedkeuring gehecht aan een schriftelijke verklaring (P6_TA(2007)0434) waarin het de Commissie verzoekt alle bestaande acties nog eens onder de loep te leggen met het oog op het uitwerken van een geactualiseerde en alomvattende strategie voor het bestrijden van kanker. Welke stappen heeft de Commissie in dit verband tot nu toe ondernomen?

In april 2008 heeft het Europees Parlement goedkeuring gehecht aan een resolutie (P6_TA(2008)0121) over het bestrijden van kanker en daarin met klem gewezen op de noodzaak van hervorming van de aanbeveling van de Raad (2003/878/EG⁽⁴³⁾) betreffende vroegtijdige diagnose van kanker om er betere diagnosetechnieken en meer vormen van kanker aan toe voegen. Wanneer gaat de Commissie deze herziening daadwerkelijk ter hand nemen en aan het Europees Parlement voorleggen?

Antwoord

In Aanbeveling (2003/878/EG) van de Raad van 2 december 2003 over kankerscreening wordt onderkend dat er voldoende bewijs aanwezig is om voor borst-, baarmoederhals- en colorectale kanker in alle lidstaten van de EU een systematische screening voor de gehele bevolking aan te raden. Daarbij dient in alle fasen van het screeningproces een hoge kwaliteit gewaarborgd te worden.

De Commissie houdt de ontwikkelingen in het kankeronderzoek nauwlettend in de gaten, met name de gevolgen die een screening van de gehele bevolking op prostaat-, long-, colorectale en eierstokkanker zal hebben voor de kankermortaliteit. Het klopt dat er voor veel kankervormen screeningtests beschikbaar zijn, maar voordat er nieuwe tests geïntroduceerd kunnen worden, dient eerst de effectiviteit ervan adequaat geëvalueerd en aangetoond te worden.

De Commissie is voornemens om eind oktober het eerste verslag voor te leggen over de uitvoering van de aanbeveling van de Raad. Dat verslag wordt gebaseerd op het externe verslag⁽⁴⁴⁾ dat is opgesteld door het Europees Kankernetwerk en het Europees Netwerk voor kankervoorlichting dat reeds eerder in 2008 is gepresenteerd. Uit dat verslag blijkt dat er ondanks alle inspanningen nog niet de helft van de bestaande

⁽⁴¹⁾ <http://www.european-agency.org/>

⁽⁴²⁾ COM(2007) 738.

⁽⁴³⁾ PB L 327 van 16.12.2003, blz. 34.

⁽⁴⁴⁾ Cancer Screening in the European Union – Report on the implementation of the Council Recommendation on cancer screening ("Kankerscreening in de Europese Unie – Verslag over de uitvoering van de Aanbeveling van de Raad over kankerscreening"), (http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/genetics/documents/cancer_screening.pdf).

aanbeveling van de Raad is uitgevoerd. Iets minder dan de helft van de populatie die voor screening in aanmerking komt, is ook daadwerkelijk gescreend; en minder dan de helft van deze onderzoeken is uitgevoerd als onderdeel van een screeningprogramma dat voldoet aan de voorschriften in de aanbeveling. Zelfs met de huidige omvang van de activiteiten is er echter al sprake van aanzienlijke investeringen aan personele en financiële middelen.

Door die grote hoeveelheid middelen en de uitdaging om een passend evenwicht te handhaven tussen de voor- en nadelen van screening, is het noodzakelijk om adequate en doeltreffende maatregelen in kaart te brengen om de kwaliteit, effectiviteit en kosteneffectiviteit van de huidige en toekomstige screeningactiviteiten te waarborgen. Ook in de toekomst zullen periodieke, systematische onderzoeks-, controle- en evaluatieactiviteiten, in combinatie met een statusverslag over de uitvoering van programma's voor kankerscreening binnen de gehele EU, de uitwisseling van informatie over succesvolle ontwikkelingen ondersteunen. Op deze manier kunnen tevens de zwakke punten worden vastgesteld die nog verbetering behoeven.

Tot slot onderzoekt de Commissie op proactieve wijze de mogelijke acties die in de toekomst in de EU op kankergebied ondernomen kunnen worden. Meer in het bijzonder gaat het daarbij om de mogelijkheden voor de oprichting van een Europees platform, om het uitwisselen van beste praktijken en om het ondersteunen van de inspanningen van lidstaten om kanker effectiever terug te dringen door een zo breed mogelijk scala aan belanghebbenden in een gezamenlijk initiatief en met een gemeenschappelijk doel om kanker te bestrijden, bijeen te brengen. Dit is tevens een van de prioritaire initiatieven van de Europese Commissie voor 2009. Op 29 oktober 2008 heeft er met geselecteerde belanghebbenden een brainstorm-workshop plaatsgevonden om de opzet van een dergelijk platform, bestaande uit uiteenlopende betrokken partijen, te bespreken en om gebieden en acties in kaart te brengen waaraan binnen een dergelijk kader per direct aandacht gegeven zou moeten worden, met inbegrip van de kankerscreening.

*
* *

Vraag nr. 72 van Anne E. Jensen (H-0856/08)

Betreft: Gevolgen van de IMO-Overeenkomst voor de korte vaart

In haar antwoord van 18 oktober 2007 op vraag E-3951/07 wijst de Commissie erop dat zij, als een IMO-afspraken niet kan worden nagekomen, wetgeving zal voorstellen om de luchtverontreiniging door schepen terug te dringen. In verband hiermee bestaat de bereidheid rekening te houden met kosteneffectiviteit en gevolgen voor de korte vaart. Inmiddels heeft de IMO echter een klimaat- en milieuakkoord bereikt, maar dat kan ongunstige gevolgen hebben voor de korte vaart, o. a. doordat niet vrijelijk kan worden gekozen voor een bepaalde methode..

Is de Commissie van mening dat in het akkoord in overweging is genomen dat schepen hun uitworp op tal van manieren kunnen terugdringen, en dat iedere manier haar eigen economische gevolgen heeft?

Hoe denkt de Commissie ervoor te zorgen dat de korte vaart in Noord-Europa geen nadelige gevolgen ondervindt van de IMO-Overeenkomst, die in dat geval haaks zou staan op de EU-strategie waarin overstap van weg- naar scheepvaartvervoer wordt nagestreefd?

Antwoord

De Internationale Maritieme Organisatie heeft tijdens de 58e bijeenkomst van haar commissie voor de bescherming van het mariene milieu (6-10 oktober 2008) wijzigingen goedgekeurd van de wetgeving inzake de luchtverontreiniging door schepen (Marpol, bijlage VI). Als gevolg van deze wijziging zal de emissie van zwaveloxiden in speciale controlegebieden in 2015 met 93% worden teruggedrongen en in 2020 wereldwijd met 85%. Daarnaast zal de emissie van stikstofoxiden vanaf 2016 in speciale gebieden tot 80% gereduceerd worden. Vergeleken met de succesvolle goedkeuring van maatregelen ter vermindering van de luchtverontreiniging, heeft de IMO weinig vooruitgang geboekt bij het nemen van maatregelen om de emissies van broeikasgassen terug te dringen.

De Commissie is verheugd over deze wijzigingen aangezien zij tot een significante vermindering van de luchtverontreiniging door schepen leiden met aanzienlijke positieve gevolgen voor de volksgezondheid en het milieu. Hoewel schepen in het algemeen efficiënt zijn qua energiegebruik, is er tot nu toe weinig ondernomen om de luchtverontreiniging terug te dringen. Dankzij de Marpol-wijziging zal een belangrijk

deel van de kloof gedicht worden die er bestaat tussen de milieuprestaties van schepen en andere vervoerswijzen.

De nieuwe emissiedrempels die zijn afgesproken, zijn aan specifieke doelstellingen gekoppeld. Dat betekent dat reders zelf kunnen kiezen op welke wijze zij aan de nieuwe emissienormen zullen voldoen. Om aan de normen voor de uitstoot van zwaveloxiden te voldoen, kan bijvoorbeeld worden gekozen voor het gebruik van brandstof met een laag zwavelgehalte of voor een emissiereductietechnologie. Voor stikstofdioxiden bestaan de opties uit "motor"-modificaties of het gebruik van een emissiereductietechnologie.

Wat de eventuele negatieve consequenties voor de korte vaart betreft, zal de Commissie binnenkort opdracht geven voor een onderzoek naar de economische effecten en mogelijke negatieve gevolgen voor de overstap van weg- naar scheepvaartvervoer. Daarna zal er een uitgebreider onderzoek worden uitgevoerd naar de handelseffecten op grotere schaal.

Het is van belang om op te merken dat indien de onlangs voorgestelde herziening van Richtlijn 1999/62/EG (de "Eurovignet-richtlijn") wordt goedgekeurd, dit een aanvullende ondersteuning voor de lidstaten vormt om maatregelen te nemen met het oog op het internaliseren van de externe kosten van zware vrachtvoertuigen.

*
* *

Vraag nr. 73 van Ryszard Czarnecki (H-0858/08)

Betreft: Hervorming van de gezondheidszorg in Polen

Is de door de Poolse regering voorgestelde hervorming van de gezondheidszorg met gebruikmaking van omvangrijke begrotingsmiddelen die ook bestemd zijn tot ondersteuning van de particuliere gezondheidszorg wel in overeenstemming met het EU-recht?

Antwoord

In artikel 152, lid 5, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is het navolgende bepaald: "Bij het optreden van de Gemeenschap op het gebied van de volksgezondheid worden de verantwoordelijkheden van de lidstaten voor de organisatie en verstrekking van gezondheidsdiensten en geneeskundige verzorging volledig geëerbiedigd." Dat betekent dat het vaststellen van regels die op de rechten en plichten van toepassing zijn in verband met de organisatie en financiering van de gezondheidszorg een nationale verantwoordelijkheid is. De betreffende regels dienen echter wel in overeenstemming met het EU-recht te zijn, met name wat de mededinging (zoals de regelgeving voor staatssteun) en de interne markt betreft.

In dat verband dient erop te worden gewezen dat in artikel 86, lid 2, van het EG-Verdrag bepaald is dat de EG-regels niet van toepassing zijn indien deze de vervulling van diensten van algemeen economisch belang (hierna: DAEB's) verhinderen. In overeenstemming met de communautaire jurisprudentie hebben lidstaten een ruime discretie om diensten als DAEB's aan te merken. De diensten binnen de gezondheidszorg lijken hiervan een typisch voorbeeld te zijn.

In juli 2005 heeft de Commissie bovendien het "DAEB-pakket" aangenomen met het oog op een grotere rechtszekerheid bij het financieren van diensten van algemeen economisch belang. In dat pakket zijn de voorwaarden beschreven waaraan voldaan moet worden om de compensatie voor ondernemingen die DAEB's leveren, aan te merken als zijnde in overeenstemming met de staatssteunregels. Het DAEB-pakket bestaat uit een "Communautaire regeling inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst"⁽⁴⁵⁾ en een Beschikking van de Commissie "betreffende de toepassing van artikel 86, lid 2, van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst die aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen wordt toegekend"⁽⁴⁶⁾. De drie voorwaarden in het "pakket" die kenmerkend zijn voor de verenigbaarheid van compensatie van DAEB's zijn afgeleid van artikel 86, lid 2, van het EG-Verdrag, te weten: een duidelijke definitie als openbare dienst,

⁽⁴⁵⁾ Communautaire regeling inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, PB C 297 van 29.11.2005.

⁽⁴⁶⁾ Beschikking van de Commissie van 28 november 2005 betreffende de toepassing van artikel 86, lid 2, van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst die aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen wordt toegekend, PB L 312 van 9.11.2005.

transparantie en objectiviteit van de compensatie, en geen overcompensatie voor het verlenen van de openbare dienst.

Als gevolg van de Beschikking van de Commissie uit 2005 is staatsteun ter compensatie van de kosten die ziekenhuizen maken bij het verlenen van diensten van algemeen economisch belang die aan hen zijn toevertrouwd, uitgezonderd van de kennisgevingsverplichting op grond van artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag.

*
* *

Vraag nr. 74 van Britta Thomsen (H-0863/08)

Betreft: Tenuitvoerlegging van Richtlijn 2002/73/EG

De Commissie heeft in maart 2007 aan de Deense regering een aanmaningsbrief verzonden over de tenuitvoerlegging van Richtlijn 2002/73/EG⁽⁴⁷⁾ door Denemarken. Kan de Commissie inlichtingen verstrekken over de stand van zaken met betrekking tot deze kwestie en wanneer er nieuws te verwachten valt?

De Deense regering heeft meegedeeld dat aan de verplichting van de richtlijn dat er sprake dient te zijn van een onafhankelijk orgaan (artikel 8 bis) wordt voldaan door KVINFO (Deens centrum voor informatie over vrouwen en gender), het Deense instituut voor de mensenrechten en de Deense commissie voor gelijke behandeling tezamen. Door zowel KVINFO als het Deense instituut voor de mensenrechten wordt echter ontkend dat zij de door de Commissie beoogde rol vervullen. Wat is de mening van de Commissie over deze inlichtingen?

De Deense commissie voor gelijke behandeling kan slechts concrete klachten in behandeling nemen. Zij is niet bevoegd schriftelijke klachten of processtukken voor slachtoffers op te stellen. Zaken die niet schriftelijk kunnen worden afgedaan worden niet-ontvankelijk verklaard. Voldoet de Deense commissie voor gelijke behandeling hiermee wel aan de eisen die de richtlijn stelt, waaronder de verplichting om bijstand te kunnen verlenen aan de slachtoffers van discriminatie?

Antwoord

De Commissie is op dit moment bezig met het afronden van de beoordeling of het Deense recht in overeenstemming is met Richtlijn 2002/73/EG⁽⁴⁸⁾.

In dat verband gaat de aandacht van de Commissie met name uit naar de omzetting van artikel 8 bis van die Richtlijn waarin is bepaald dat de lidstaten een of meer organen aanwijzen voor de bevordering, analyse, ondersteuning en het volgen van de gelijke behandeling van mannen en vrouwen. De Commissie is van mening dat de oprichting van dergelijke organen, die over de benodigde bevoegdheden en middelen dienen te beschikken, essentieel is voor een effectieve toepassing van de communautaire wetgeving op het gebied van gendergelijkheid, mede door de mogelijkheid om slachtoffers van discriminatie te ondersteunen.

Op basis van haar beoordeling, kan de Commissie besluiten om een met redenen omkleed standpunt te geven als zij van mening is dat het Deense recht niet in overeenstemming is met Richtlijn 2002/73/EG.

*
* *

Vraag nr. 75 van Timothy Kirkhope (H-0864/08)

Betreft: Formele mededeling van de Commissie over de gedragscode voor geautomatiseerde boekingsystemen

Het Parlement heeft onlangs zijn goedkeuring gehecht aan de compromistekst die in eerste lezing met de Raad en de Commissie was overeengekomen met het oog op de herziening van de gedragscode voor geautomatiseerde boekingsystemen (COM(2007)0709, P6_TA(2008)0402). Tijdens het debat voorafgaande

⁽⁴⁷⁾ PB L 269 van 5.10.2002, blz. 15.

⁽⁴⁸⁾ Richtlijn 2002/73/EG van het Parlement en de Raad van 23 september 2002 tot wijziging van Richtlijn 76/207/EEG betreffende de tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen, en ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, PB L 269 van 5.10.2002.

aan de aanneming van de tekst heeft de Commissie toegezegd dat zij, voordat de verordening van kracht wordt (mogelijk in maart 2009), een formele mededeling zal opstellen en in het Publicatieblad zal publiceren, die als leidraad moet dienen ten aanzien van het meest omstreden punt van deze verordening, namelijk de definitie van moedermaatschappij”.

Is de Commissie inmiddels begonnen met de voorbereiding van de formele mededeling over de definitie van ”moedermaatschappij”? Wat zijn de belangrijkste kwalitatieve en kwantitatieve criteria die zullen worden gehanteerd voor het definiëren van ”deelneming in het kapitaal van een systeemverkoper met rechten of vertegenwoordiging in de raad van bestuur, de raad van toezicht of enig ander bestuursorgaan daarvan” en ”de mogelijkheid om alleen of samen met anderen beslissende invloed uit te oefenen op de bedrijfsvoering van de systeemverkoper”? Hoe en in hoeverre zullen bijkomstige investeringen die niet de mogelijkheid bieden om alleen of samen met anderen ”beslissende invloed” uit te oefenen op de bedrijfsvoering, worden beoordeeld?

Antwoord

De nieuwe Verordening inzake een gedragscode voor geautomatiseerde boekingsystemen is op 4 september 2008 door het Parlement tijdens de eerste lezing aangenomen. Naar verwachting zal in de komende maanden de formele vaststelling door de Raad plaatsvinden.

Met betrekking tot de definitie van een ”moedermaatschappij” kan de Commissie bevestigen dat zij een mededeling zal publiceren met een toelichting over de wijze waarop zij voornemens is om die verordening toe te passen. Die mededeling zal nog vóór de inwerkingtreding van de verordening worden gepubliceerd om de noodzakelijke rechtszekerheid voor alle belanghebbende partijen te waarborgen.

De Commissie dient een zorgvuldige beoordeling uit te voeren naar de status van luchtvaart- en spoorwegmaatschappijen met betrekking tot de definitie van een ”moedermaatschappij” van een geautomatiseerd boekingssysteem aangezien er zwaarwegende verplichtingen aan de status van ”moedermaatschappij” zijn verbonden. Die beoordeling zal ook een analyse van de eigendomsstructuur van dergelijke boekingsystemen, van de statuten van die systemen en van eventuele overeenkomsten tussen aandeelhouders omvatten. In de mededeling zullen de criteria en procedures worden toegelicht die door de Commissie gehanteerd worden om te beoordelen of luchtvaart- en spoorwegmaatschappijen als moedermaatschappij of als een systeemverkoper van geautomatiseerde boekingsystemen aangemerkt dienen te worden. Bij deze criteria zal rekening gehouden worden met de bestaande praktijken in het mededingingsrecht.

*
* *

Vraag nr. 76 van Pedro Guerreiro (H-0866/08)

Betreft: Behoud van de productie en werkgelegenheid in de kleding- en textielsector in diverse landen van de Europese Unie

De Kommissie heeft inmiddels geantwoord op vraag H-0782/08⁽⁴⁹⁾ over de (eventuele) afloop per 31 december 2008 van het gemeenschappelijk toezichtstelsel voor de uitvoer van bepaalde categorieën van kleding- en textielproducten vanuit China naar de diverse landen van de Europese Unie. In het licht hiervan wil ik erop wijzen dat steeds meer ondernemingen – en vooral Portugese bedrijven – hun productie stopzetten of naar andere landen overhevelen waardoor de werkloosheid sterk toeneemt en dramatische maatschappelijke toestanden ontstaan.

Hoeveel ondernemingen hebben hun poorten reeds gesloten en/of zijn naar andere landen overgeheveld? Hoeveel arbeidsplaatsen zijn er in 2007 en 2008 per lidstaat in de textiel- en kledingsector geschrapt?

Welke lidstaten hebben verzocht om maatregelen te treffen en om wat voor maatregelen hebben zij verzocht?

Met welk percentage is de invoer vanuit China van de tien categorieën producten waarnaar zij verwijst ten opzichte van 2004 en 2007 toegenomen?

⁽⁴⁹⁾ Schriftelijk antwoord van 22.10.2008.

Hoe denkt zij na 2008 eenzelfde situatie als in 2005 te voorkomen, die gekarakteriseerd werd door een exponentiële groei van de textiel- en kledingimport uit China? Waarom stelt zij niet voor het stelsel van dubbel toezicht na 31 december 2008 te verlengen?

Antwoord

In de afgelopen twee jaar zijn er 350 000 banen in de textiel- en kledingsector verloren gegaan, hetgeen overeenkomt met een afname van 15% van de werkgelegenheid in de Europese textielsector ten opzichte van 2005. In diezelfde periode is het aantal bedrijven met 5% afgenomen. Deze ontwikkeling is het gevolg van verschillende factoren, met name het overhevelen van productie en het doorvoeren van herstructureringsmaatregelen. Helaas is het niet mogelijk om de geachte afgevaardigde te voorzien van naar lidstaat uitgesplitste gegevens over 2008. Voor 2007 zijn er dankzij de aanwezige gestructureerde bedrijfsstatistieken voor een paar lidstaten wel voorlopige cijfers beschikbaar over het aantal ondernemingen en werknemers. 2006 is het laatste jaar waarvoor gegevens uit deze bron beschikbaar zijn voor alle lidstaten, met uitzondering van Malta.

Wat de tweede vraag betreft, gaat de Commissie ervan uit dat de geachte afgevaardigde verwijst naar de discussies die de Commissie en de lidstaten hebben gevoerd in de laatste fase van de voorbereidingen voor het stelsel van dubbel toezicht. Tijdens die discussies zijn er uiteenlopende voorstellen gedaan, variërend van een enkelvoudig toezicht tot aan een eenvoudig douanecontrole, waarbij de meeste lidstaten hun standpunten over de diverse opties kenbaar hebben gemaakt. Uiteindelijk is er voor 2009 gekozen voor een volledige liberalisering met een toezicht op de handelsstromen. De Commissie zal ook in 2009 de ontwikkeling van de concrete handelsstatistieken (Comext) en van de douanegegevens blijven volgen.

Wat de ontwikkeling in de importen vanuit China in 2008⁽⁵⁰⁾ betreft ten opzichte van 2007 en 2004, blijkt uit de statistieken dat die invoer voor de tien categorieën in 2008 gemiddeld 50,8% hoger was dan in 2007 (waarbij de spreiding per categorie uiteenloopt van 11,1% voor categorie 115 tot 105,9% voor categorie 5). Uit een vergelijking tussen 2008 en 2004 blijkt dat er sprake is van een gemiddelde stijging van 305,6% (variërend van 104,9% voor categorie 2 tot 545,1% voor categorie 6).

Deze cijfers dienen echter ook in de bredere context van de totale invoer aan textiel en kleding door zowel alle leveranciers aan de EU als door China gezien te worden. Voor beide bovengenoemde perioden zijn de stijgingen dan veel gematigder. De totale invoer aan textiel en kleding is in dat geval in 2008 6,6% gestegen ten opzichte van 2007 en 76,6% ten opzichte van 2004. De totale invoer van alle leveranciers, inclusief China, is in 2008 met 1,8% toegenomen ten opzichte van 2007 en met 16,4% ten opzichte van 2004. Bovendien is de invoer in de tien categorieën van alle leveranciers, inclusief China, in 2008 gestegen met een bescheiden 5,1% ten opzichte van 2007 en met 29% ten opzichte van 2004. Alles overwegende, dient de invoer vanuit China tegen deze achtergrond geanalyseerd te worden.

Met betrekking tot 2009 wil China het stelsel van dubbel toezicht niet voortzetten. Wat daar ook van zij, de Commissie is in ieder geval van mening dat de doelstelling van een soepele overgang in 2008 is gerealiseerd. In 2009 zal het nauwlettende toezicht op de ontwikkeling van de concrete handelsstatistieken (Comext) en van de douanegegevens weliswaar worden gecontinueerd, maar dat doet niets af aan het feit dat de textielhandel nu geliberaliseerd dient te worden. Na de extra protectionistische jaren sinds 2005 heeft de sector in de EU inmiddels begrepen dat het noodzakelijk is om het concurrentievermogen via een herstructurering te verbeteren. Er zijn geen objectieve redenen meer om de textielsector voor onbepaalde tijd als een speciale sector te blijven behandelen. De vraag is niet hoe wij in 2009 de situatie van 2005 kunnen vermijden; de vraag is of de sector in 2009 in een geliberaliseerde omgeving kan concurreren.

*

* *

Vraag nr. 77 van Konstantinos Droutsas (H-0868/08)

Betreft: Instorting van de prijzen van landbouwproducten

Het antilandbouwbeleid van de EU en de Griekse regeringen, die zich baseren op de tussentijdse herziening van het GLB, de nieuwe herziening die de "gezondheidscontrole" van het GLB bevordert en de WTO-akkoorden, heeft rampzalige gevolgen voor de kleine en middelgrote landbouwers, maar garandeert wel overdreven winsten voor de commerciële en industriële bedrijven. Als gevolg hiervan zijn de prijzen

⁽⁵⁰⁾ De invoer voor het volledige jaar 2008 is berekend op basis van de invoer gedurende de eerste acht maanden.

van de elementaire landbouwproducten in Griekenland ingestort. Zo is de prijs voor maïs bijvoorbeeld gezakt tot 12 cent/kg, voor katoen tot 25 cent, voor durum tarwe tot onder 30 cent en voor extra olie van eerste persing tot 2,37 euro/liter, wat betekent dat de productiekosten niet eens meer kunnen worden gedekt. De EU-steun voor landbouwproducten werd, met instemming van de Nea Dimokratia- en Pasok-regeringen, voor de meeste producten losgekoppeld van de productie en bevroren op het gemiddelde peil van de periode 2000 t/m 2002.

Is de Commissie van plan dit beleid voort te zetten dat leidt tot de uitroeiing van de kleine en middelgrote landbouwers, de grond en de productie in weinig handen concentreert, de winst voor de commerciële en industriële bedrijven vergroot en op het platteland economisch en sociaal verval veroorzaakt?

Antwoord

De geachte afgevaardigde legt een verband tussen de lagere prijzen voor bepaalde landbouwproducten in Griekenland en de strategie van de Commissie gericht op een verdere ont koppeling en de recente hervormingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. In feite blijkt zowel uit alle interne als externe analyses dat de betreffende prijsontwikkelingen meer verband houden met de ontwikkelingen op de wereldmarkt en met de aanpassing van de grondstofprijzen tot op niveaus die lager liggen dan met de exceptionele niveaus waarmee wij de afgelopen jaren zijn geconfronteerd.

De Commissie benadrukt dat de recente prijsontwikkelingen uiteenlopende effecten op de landbouwers binnen de gehele EU hebben gehad en dat de prijsniveaus tussen verschillende producten ook varieerde. Dat neemt echter niet weg dat die prijzen nog steeds hoger liggen dan het gemiddelde in de periode 2000-2003. Dat betekent dat de relevante prijsvariëaties in Griekenland ook tegen die achtergrond geanalyseerd dienen te worden.

Zelfs in tijden waarin zowel de productiekosten als de prijzen die landbouwers voor hun producten ontvingen, bleven stijgen en landbouwers dientengevolge via de marktwerking een hoog inkomen konden verdienen, heeft de Commissie er voortdurend op gewezen dat veel landbouwers weliswaar van die ontwikkeling hebben geprofiteerd, maar dat andere landbouwers negatieve gevolgen hebben ondervonden omdat zij kwetsbaarder waren voor stijgingen in de grondstofprijzen.

Belangrijk is dat landbouwers ruim van tevoren duidelijke signalen ontvangen op basis waarvan zij hun activiteiten voor de toekomst kunnen plannen. Dit wordt in de EU gewaarborgd doordat zij hun productie mogen aanpassen aan de signalen die zij vanuit de markt ontvangen waarbij zij tegelijkertijd een aanzienlijke inkomenssteun ontvangen via ontkoppelde rechtstreekse betalingen.

*
* *

Vraag nr. 78 van Athanasios Pafilis (H-0869/08)

Betreft: Gewelddadig politieoptreden in Griekenland tegen immigranten

Bruut politieoptreden in Athene tegen honderden immigranten die onder barre omstandigheden de nacht doorbrachten vóór het bureau Immigrantenzaken om politiek asiel aan te vragen, heeft geresulteerd in de dood van een 29-jarige Pakistaan en de verwonding van drie andere immigranten. Het politieoptreden is het zoveelste voorval in een serie van ongerechtvaardigd geweld, treiterijen en openbare vernedering van immigranten en vluchtelingen op straat en op politiebureaus. Het aantal incidenten neemt de laatste tijd bovendien toe. Deze situatie is het gevolg van het algemene immigratie- en vluchtelingenvrijdige beleid van de EU en de opeenvolgende Griekse regeringen.

Veroordeelt de Commissie dergelijke voorvallen en praktijken van bruut geweld, waarbij immigranten en vluchtelingen behandeld worden als mensen zonder enige rechten?

Antwoord

De Commissie is niet op de hoogte van het brute optreden van de politie in Griekenland waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst.

De politieke systemen dienen in alle lidstaten van de EU gekenmerkt te worden door democratische controle, eerbiediging van de mensenrechten, transparantie, integriteit en verantwoordelijkheid ten opzichte van de burgers. De Commissie betreurt het dan ook in hoge mate dat het ingrijpen van wetshandhavende instanties mogelijk verband kan houden met de dood van een persoon.

De Commissie heeft op grond van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het Verdrag betreffende de Europese Unie geen algemene bevoegdheid om op het gebied van de grondrechten of het dagelijks functioneren van nationale strafrechtssystemen te interveniëren. De Commissie kan slechts interveniëren wanneer er ook aspecten op het gebied van het Gemeenschapsrecht een rol spelen. Op basis van de beschikbare informatie kan een dergelijk verband niet vastgesteld worden. Derhalve kan de Commissie geen actie in deze zaak ondernemen.

Indien de vermeende slachtoffers van het brute optreden van de politie het antwoord van de Griekse rechtbanken niet afdoende vinden en van mening zijn dat hun rechten zijn geschonden, kunnen zij een klacht indienen bij het door de Raad van Europa opgerichte Europees Hof voor de rechten van de mens (Raad van Europa, 67075 Straatsburg-Cedex, Frankrijk⁽⁵¹⁾). Dat geldt ook voor de wettelijke erfgenamen van de overledene.

*
* *

Vraag nr. 79 van Georgios Toussas (H-0870/08)

Betreft: Voorstellen voor "vernietiging" van de detailhandel

De Griekse regering heeft plannen voor het afschaffen van de zondag als winkelsluitingsdag, waarmee tegemoet zou worden gekomen aan een oude wens van de multinationale ketens die in de Griekse detailhandel actief zijn. Met deze afschaffing kunnen zij hun grip op de markt vergroten door de "kleintjes", en met name de kleine zelfstandigen, weg te drukken doordat deze de concurrentiestrijd niet aankunnen. Tegelijkertijd proberen de multinationale reuzen de openingstijden van winkels in het algemeen te verruimen. De afschaffing van de zondag als winkelsluitingsdag zal, in combinatie met de versoepeling van de openingstijden van de winkels, leiden tot een ongebreidelde uitbuiting, tot minimalisering van de hoeveelheid vrije tijd, en tot aantasting van het sociale en persoonlijke leven van de werknemers.

Stemt de Commissie in met de voorstellen voor versoepeling van de openingstijden van winkels en voor afschaffing van het verworven recht van de werknemers op een vrije zondag? Vindt de Commissie niet dat dit tot versteviging van de greep van de multinationals op de markt zal leiden, tot aantasting van de rechten van duizenden werknemers, tot "vernietiging" van de zelfstandigen en tot de sluiting van duizenden kleine ondernemingen?

Antwoord

De Commissie wijst erop dat het recht op een minimale rustperiode per week voor alle werknemers⁽⁵²⁾ in de Europese Gemeenschap via de arbeidstijdenrichtlijn⁽⁵³⁾ gewaarborgd is. Op grond van die richtlijn dienen alle lidstaten te waarborgen dat elke werknemer gedurende alle perioden van zeven dagen recht heeft op een onafgebroken rustperiode van 24 uur.

In het communautaire arbeidsrecht is echter niet vastgelegd dat die minimale wekelijkse rustperiode op zondag genoten dient te worden. De richtlijn bevatte oorspronkelijk⁽⁵⁴⁾ een zin waarin was vastgelegd dat de wekelijkse minimumrusttijd in beginsel een zondag diende te omvatten. In zijn arrest in zaak C-84/94⁽⁵⁵⁾ heeft het Hof van Justitie die zin echter geschrapt. Het Hof wees erop dat de arbeidstijdenrichtlijn als een gezondheids- en veiligheidsrichtlijn is vastgesteld en dat de Raad buiten zijn bevoegdheden heeft gehandeld door de bepaling over de zondag op te nemen aangezien de Raad verzuimd had "om uit te leggen waarom de zondag, als wekelijkse rustdag, een nauwer verband zou hebben met de gezondheid en de veiligheid van de werknemers dan een andere dag van de week".

⁽⁵¹⁾ <http://www.echr.coe.int/ECHR>

⁽⁵²⁾ Zelfstandigen vallen niet onder de arbeidstijdenrichtlijn.

⁽⁵³⁾ Richtlijn 2003/88/EG van het Parlement en de Raad van 4 november 2003 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd, PB L 299 van 18.11.2003.

⁽⁵⁴⁾ Richtlijn 93/104/EG van 23 november 1993 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd, PB L 307 van 13.12.1993. Deze richtlijn is door Richtlijn 2003/88/EG geconsolideerd en ingetrokken.

⁽⁵⁵⁾ Zaak C-84/94, Verenigd Koninkrijk/Raad van de Europese Unie, Jurispr. 1996, I-5755, punt 37.

Dit weerhoudt de lidstaten echter niet om op dit punt wetgeving uit te vaardigen. In de praktijk bevat het nationale recht van veel lidstaten⁽⁵⁶⁾ een bepaling dat de wekelijks rustperiode in beginsel op een zondag genoten dient te worden, hoewel er uitzonderingen op die regel zijn toegestaan.

Zoals de geachte afgevaardigde in zijn vraag al aangeeft, mogen kleine zelfstandige winkels op zondag al open zijn. De beperkingen in deze sector met betrekking tot de openingstijden op zondag hebben dus uitsluitend betrekking op supermarkten en grotere winkels. Dergelijke winkels kunnen hiervan wel een vrijstelling krijgen, met name wanneer zij in een toeristisch gebied zijn gevestigd. De Commissie heeft geen informatie die erop wijst dat de zondagopening tot de "vernietiging" van kleine onafhankelijke winkels leidt. De Commissie spreekt overigens de bewering tegen dat het op zondag open zijn de enige mogelijkheid is voor kleine winkels om te kunnen concurreren aangezien hun grotere concurrenten dan gesloten zijn. Dat impliceert dat die kleinere winkels fundamenteel inefficiënt en niet in het belang van de consument zouden zijn, een stelling die de Commissie niet kan onderschrijven. De Commissie zal deze kwestie wederom evalueren in haar mededeling over het toezicht op de detailhandelsmarkt die naar alle waarschijnlijkheid in november 2009 wordt goedgekeurd.

*
* *

Vraag nr. 80 van Proinsias De Rossa (H-0871/08)

Betreft: Luchthavenvertrekbelasting

Zou de Commissie kunnen aangeven of de luchthavenvertrekbelasting die de Ierse regering in de begroting van oktober 2008 heeft opgenomen, namelijk €2 voor alle vluchten van minder dan 300 kilometer en €10 voor vluchten van 300 kilometer en meer, verenigbaar is met de bepalingen van het EU-Verdrag? Heeft de Commissie de Ierse autoriteiten aangesproken op deze nieuwe belasting en zo ja, hoe hebben zij hierop gereageerd? Wat gaat de Commissie doen als blijkt dat deze belastingen onverenigbaar zijn met de EU-Verdragen?

Antwoord

De Commissie zal contact op nemen met de Ierse autoriteiten om meer informatie te vragen over de luchthavenvertrekbelasting.

Uit de informatie die tot nu toe beschikbaar is, concludeert de Commissie dat deze belastingheffing betaald moet worden door passagiers die vanaf een luchthaven in Ierland vertrekken. Bij die heffing wordt een onderscheid gemaakt tussen kortere en langere vluchten op basis van het afstandscriterium. Het hogere tarief van 10 euro is van toepassing op passagiers die vertrekken met vluchten van meer dan driehonderd kilometer en het lagere tarief van 2 euro geldt voor vluchten van minder dan driehonderd kilometer.

Eventuele maatregelen van de Commissie zijn afhankelijk van de beoordeling van het antwoord van de Ierse autoriteiten en van de vraag of er aspecten van die heffing zijn die inbreuk maken op het Gemeenschapsrecht.

*
* *

Vraag nr. 82 van Laima Liucija Andrikiienė (H-0876/08)

Betreft: Situatie en vooruitzichten in Oost-Europa in de context van de financiële crisis

De kwetsbaarheid van Oost-Europa ten opzichte van de financiële crisis is een punt van zorg voor de beleidsmakers van de EU. De leiders van de Oost-Europese landen vinden dat hun economieën kwetsbaarder zijn dan die van hun West-Europese partners. Wat zijn volgens de Commissie de voornaamste risico's van deze financiële crisis voor de Oost-Europese en met name de Baltische landen? Welke vooruitzichten ziet de Commissie voor de Oost-Europese en Baltische landen, in het bijzonder in de nabije toekomst (2009-2010) en op langere termijn? Kan de Commissie meer uitleg geven over haar mededeling "Van financiële crisis naar herstel", rekening houdend met de situatie in de Oost-Europese landen?

⁽⁵⁶⁾ Bijvoorbeeld in België, Bulgarije, Denemarken, Estland, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Slowakije, Spanje en het Verenigd Koninkrijk.

Antwoord

De standpunten van de Commissie over de vooruitzichten van de Oost-Europese en Baltische landen voor de periode 2009-2010 zijn nader toegelicht in de prognose van haar diensten die op 3 november is gepubliceerd. Die prognose is gebaseerd op de veronderstelling dat het functioneren van de financiële markten in de komende maanden slechts geleidelijk zal herstellen en dat de negatieve effecten van de crisis in de financiële sector en de economie in het algemeen in de periode 2009-2010 zal aanhouden.

De economieën in Midden- en Oost-Europese landen worden uiteraard ook getroffen door de gevolgen van het wereldwijde financiële tumult. Naar verwachting zullen de Midden-Europese economieën gemiddeld echter in 2009 en 2010 betere groeipercentages laten zien dan de EU-15. Met betrekking tot de Baltische landen wordt verwacht dat zij te maken zullen krijgen met een drastische ommekeer van de hoge groeipercentages in voorgaande jaren. Dat is het gevolg van de noodzakelijke correctie – na een periode van aanzienlijke oververhitting – die nog eens wordt versterkt door de wereldwijde financiële crisis.

De hausse-fase in de Baltische landen hield verband met een omvangrijke instroom van financiële middelen, zowel door rechtstreekse buitenlandse investeringen als door andere vormen van financiering. Een groot gedeelte van deze financiering is aan de niet-commerciële sector verstrekt. Wat de begrotingskant betreft, zijn de financiële meevallers die verband houden met een snel groeiende economie grotendeels gebruikt voor een verhoging van de uitgaven, terwijl het financiële beleid, gezien de omstandigheden, veeleer een restrictiever karakter had moeten hebben waardoor tevens relevante signalen aan de marktpartijen zouden zijn gegeven. Het vertrouwen van het bedrijfsleven en de consumenten heeft nu het diepste punt van het afgelopen decennium bereikt, terwijl de autoriteiten weinig financiële armslag hebben om de negatieve effecten van de crisis aan te pakken.

In haar mededeling "Van financiële crisis naar herstel: een Europees actiekader" die op 29 oktober is gepubliceerd, heeft de Commissie een eerste bijdrage geleverd aan het debat over de wijze waarop het beste op de huidige crisis en de gevolgen ervan gereageerd kan worden. Op 26 november zal de Commissie een uitgebreider communautair herstelkader presenteren onder de paraplu van de strategie van Lissabon voor groei en werkgelegenheid. In dat kader zullen een aantal gerichte initiatieven voor de korte termijn bijeen worden gebracht om de negatieve gevolgen voor de economie in het algemeen terug te dringen en om de maatregelen van de Lissabon-strategie voor de middellange en lange termijn af te stemmen op de financiële crisis. Op basis van dit kader zullen in december specifieke maatregelen voor elke afzonderlijke lidstaat worden voorgesteld.

*
* *

Vraag nr. 83 van Ona Juknevičienė (H-0877/08)

Betreft: Conformiteit van de Kerncentralewet met Richtlijn 2003/54/EG

Met de op 1 februari goedgekeurde wijzigingen in de Kerncentralewet zijn de voorwaarden geschapen voor de oprichting van een nieuwe energieholding, de Litouwse Energieorganisatie (LEO). LEO wordt verantwoordelijk voor de elektriciteitsproductie, de transmissie en de distributienetwerken.

De Commissie heeft de Litouwse regering om gedetailleerde informatie over de verschillende aspecten van de oprichting van LEO gevraagd. Heeft de Commissie de Litouwse regering verplicht om de bepalingen van de Kerncentralewet in overeenstemming te brengen met Richtlijn 2003/54/EG⁽⁵⁷⁾, en welke termijn heeft zij daarvoor vastgesteld? Zo niet, waarom niet?

Heeft de Commissie het onderzoek van de privatisering en nationalisatie van de naamloze vennootschap VST afgerond? Zo ja, wanneer zullen de conclusies van de Commissie beschikbaar zijn?

Wanneer is de Commissie van plan een antwoord te geven op de klacht die ik op 6 juni 2008 bij DG Concurrentie heb ingediend over mogelijk onrechtmatige staatssteun (zaak CP 148/2008) bij de oprichting van LEO LT?

⁽⁵⁷⁾ PB L 176 van 15.7.2003, blz. 37.

Antwoord

Na ontvangst van een klacht over een vermeende inbreuk op de voorschriften voor staatssteun zoals die in het EG-Verdrag zijn neergelegd, heeft de Commissie in overeenstemming met de procedurele regels die klacht ter commentaar voorgelegd aan de betreffende lidstaat. Tevens heeft de Commissie een aantal vragen gesteld. Dat betekent dat de Commissie een voorlopig onderzoek naar mogelijke staatssteun in gang heeft gezet met betrekking tot de voorwaarden waaronder de nieuwe energieholding "Litouwse Energieorganisatie" (LEO) is opgericht.

De Commissie dient van alle nationale maatregelen ter omzetting van bepalingen van Richtlijn 2003/54/EG⁽⁵⁸⁾ in kennis te worden gesteld. In de onderhavige zaak is artikel 6 van Richtlijn 2003/54/EG de bepaling die relevant is. In dat artikel wordt de vergunningsprocedure voor nieuwe energiec capaciteit geregeld. De bepalingen van artikel 6 van de elektriciteitsrichtlijn zijn per 10 juli 2004 middels artikel 14 van de Litouwse Wet op de Elektriciteit van 20 juli 2000 (nr. VIII – 1881) omgezet in nationale wetgeving. Litouwen heeft de Commissie niet in kennis gesteld van andere nationale maatregelen tot wijziging van de omzetting van de bepalingen van artikel 6 van Richtlijn 2003/54/EG. De Commissie is echter op de hoogte van de nieuwe kerncentralewet van 1 februari 2008 (nr. X – 1231) en zij analyseert op dit moment of deze wet in overeenstemming is met de bestaande energiewetgeving.

De Commissie heeft haar analyse van de privatisering en nationalisatie van de naamloze vennootschap "VST" nog niet afgerond. Deze kwestie maakt deel uit van onderstaande staatssteunklacht.

Met betrekking tot de klacht over staatssteun die de geachte afgevaardigde op 6 juni 2008 heeft ingediend in verband met het mogelijk onrechtmatig verstrekken van staatssteun met het oog op de oprichting van de LEO-groep, heeft de Commissie eind oktober 2008 aanvullende informatie ontvangen van de Litouwse autoriteiten. Deze informatie wordt op dit moment nader onderzocht in combinatie met de gegevens die de Litouwse autoriteiten in de tweede helft van september 2008 hebben gestuurd als reactie op het voorleggen van de klacht door de Commissie.

De Commissie dient thans als onderdeel van haar analyse vast te stellen of alle noodzakelijke informatie beschikbaar is om een standpunt over de klacht in te nemen. Als dat niet het geval is, zullen er aanvullende vragen aan de betreffende lidstaat worden gesteld.

Nadat de analyse van de ingediende informatie is afgerond, zal de Commissie een besluit nemen over de volgende procedurele stap en zal zij de klager daaromtrent te zijner tijd nader informeren.

*
* *

Vraag nr. 84 van Jan Mulder (H-0878/08)

Betreft: GGO-goedkeuringsprocedure, nultolerantiebeleid en de economische gevolgen

Tijdens het debat van het College van Commissarissen over genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) op 7 mei 2008 is bevestigd dat "zo spoedig mogelijk en uiterlijk voor de zomer van 2008" een "technische oplossing" moest worden gevonden voor de aanwezigheid van geringe hoeveelheden niet goedgekeurde GGO's. In oktober jl. hebben Commissaris Vassiliou en ambtenaren van DG SANCO evenwel laten doorklinken dat het praktischer is om het probleem van asynchrone goedkeuringen aan te pakken door middel van versnelling van het goedkeuringsproces voor nieuwe GGO's dan door de nultolerantiewetgeving weer ter discussie te stellen.

Hoe vallen de uitlatingen van commissaris Vassiliou te rijmen met de opdracht die haar tijdens het debat op 7 mei 2008 is gegeven, namelijk het formuleren van een "technische oplossing"?

Hoe snel zal het versnelde goedkeuringsproces voor nieuwe GGO's zijn? Kan de Commissie de garantie geven dat dankzij de beoogde versnelling van de goedkeuringsprocedure voor nieuwe GGO's wordt voorkomen dat de economische situatie van veehouders in de EU nog verder verslechtert als gevolg van de vertragingen bij de goedkeuring van nieuwe genetisch gemodificeerde gewassen in de EU?

⁽⁵⁸⁾ PB L 176 van 15.7.2003.

Antwoord

De Commissie is zich terdege bewust van de economische impact van eventueel aanwezige niet goedgekeurde GGO's in geïmporteerde voedingsmiddelen.

Daarom heeft zij haar diensten in mei opgedragen om een technische oplossing te vinden voor de kwestie van de niet goedgekeurde GGO's, ook al komen deze slechts in geringe mate voor.

In de periode na de discussie binnen het College hebben de diensten een intensieve en constructieve analyse van de situatie uitgevoerd. Het doel daarvan was en is zeer duidelijk: het vaststellen van de feiten en het ontwikkelen van een aanpak die de toelevering van voedselgrondstoffen veilig stelt en tegelijkertijd in overeenstemming is met het nultolerantiebeleid voor niet goedgekeurde GGO's zoals dat in de communautaire wetgeving is neergelegd.

Er dienen echter diverse technische en juridische aspecten overwogen te worden voordat er een technische maatregel gedefinieerd kan worden die aan genoemde voorwaarden voldoet. Pas nadat de diensten van de Commissie hun technische werkzaamheden hebben voltooid, kan de Commissie een ontwerptekst voorleggen.

Uit de ervaringen is met name gebleken dat het gecombineerde effect van asynchrone goedkeuringen met verschillende benaderingen voor controles op de aanwezigheid van genetisch gemodificeerde gewassen tot een klimaat van onzekerheid leidt bij de marktpartijen in de EU en dus ook tot een mogelijke verstoring van de handel. Via een technische maatregel om die controles te harmoniseren, zou het probleem van het opsporen van nog niet goedgekeurde GGO's aangepakt kunnen worden. Dit zou tevens het effect verminderen van asynchrone goedkeuringen op de invoer van voedingsmiddelen in de eerste fasen van de vercommercialisering van nieuwe GGO's in derde landen. Hierdoor wordt echter niet de besmetting voorkomen als gevolg van een brede commerciële verbouwing van een genetisch gemodificeerd gewas dat nog niet in de EU is goedgekeurd.

Een van de cruciale factoren is het verschil tussen derde landen en de EU in de tijd die er voor een goedkeuringsprocedure voor GGO's nodig is. Het belang van die factor wordt verder versterkt door het gebrek aan adequate segregatiemechanismen in exportlanden en door de mondiale marketingstrategieën van de zadenindustrie.

In dat verband dient ook gewezen te worden op de inspanningen van de Commissie voor een (snelle) goedkeuring van genetisch gemodificeerde gewassen (zoals de maïs GA21 en de sojabonen Liberty Link en Roundup Ready 2) die in derde landen reeds zijn goedgekeurd, teneinde een handelsverstoring voor de Europese voedsel- en veesector te voorkomen.

Daarnaast hebben de discussies met de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) al tot meer efficiëntie en dus een kortere goedkeuringsprocedure geleid zonder dat dit ten koste is gegaan van de kwaliteit van de wetenschappelijke beoordeling door de EFSA. De inkorting van de voorlopige fase van de volledigheidsccontrole in de EFSA-beoordeling is hiervan een goed voorbeeld. Via de toekomstige goedkeuringsprocedures op basis van een verordening van de Commissie met richtsnoeren over de eisen die aan een wetenschappelijke beoordeling van GGO-dossiers worden gesteld, dient ook een bijdrage te worden geleverd aan het versnellen van die procedures. In de betreffende verordening zal nauwkeurig gespecificeerd worden wat er van biotech-aanvragers wordt verwacht om aan te tonen dat hun producten in overeenstemming zijn met onze hoge normen voor voedselveiligheid. Op die manier wordt de kwaliteit van de aanvragen verbeterd, hetgeen tegelijkertijd het beoordelingsproces bevordert.

*

* *